

Fredag den 25. november 2011 (D)

1

18. møde

Fredag den 25. november 2011 kl. 10.00

Dagsorden

1) 1. behandling af lovforslag nr. L 36:

Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, integrationsloven, lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om individuel boligstøtte og forskellige andre love. (Ophævelse af starthjælp, loftet over kontanthjælpen, 500-kroners-nedsættelse, 225-timers-regel, introduktionsydelse m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).
(Fremsættelse 21.11.2011).

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 19:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. og flere andre love. (Forhøjelse af efterlønsalder, forkortelse af efterlønsperiode og tilbagebetaling af efterlønsbidrag).
Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).
(Fremsættelse 21.11.2011).

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 20:

Forslag til lov om ændring af lov om delpension. (Forhøjelse af delpensionsalder og forkortelse af delpensionsperiode m.v.).
Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).
(Fremsættelse 21.11.2011).

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 21:

Forslag til lov om ændring af lov om fleksydelse. (Forhøjelse af fleksydelsesalder, forkortelse af fleksydelsesperiode og tilbagebetaling af fleksydelsesbidrag m.v.).
Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).
(Fremsættelse 21.11.2011).

5) 1. behandling af lovforslag nr. L 22:

Forslag til lov om ændring af lov om social pension. (Forhøjelse af folkepensionsalder og seniorførtidspension m.v.).
Af social- og integrationsministeren (Karen Hækkerup).
(Fremsættelse 21.11.2011).

Det første punkt på dagsordenen er:

1) 1. behandling af lovforslag nr. L 36:

Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, integrationsloven, lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om individuel boligstøtte og forskellige andre love. (Ophævelse af start-hjælp, loftet over kontanthjælpen, 500-kroners-nedsættelse, 225-timers-regel, introduktionsydelse m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).
(Fremsættelse 21.11.2011).

Kl. 10:01

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Fru Ulla Tørnæs som ordfører for Venstre.
Kl. 10:01

(Ordfører)

Ulla Tørnæs (V):

Det skal altid kunne betale sig at arbejde, det skal altid kunne betale sig at yde en ekstra indsats. Faktisk kan man sige, at det er hele forudsætningen for vores samfund, hvor vi gennem høje skatter finansierer vores mange forskellige velfærdsydelser. Det skal altid kunne betale sig at arbejde; det har altid været og vil altid være en meget vigtig og afgørende målsætning for Venstres politik.

Før VK-regeringen kom til, var medierne ofte fyldt med historier, der kunne fortælle om eksempler på familier, der blev fastholdt i kontanthjælpssystemet. Ekstra Bladet kaldte det daværende system for det glade vanvid, ja, sågar tidligere statsminister Poul Nyrup Rasmussen kunne indse det forkerte i det og udtalte således til Jyllands-Posten, og jeg citerer:

Jeg kan ikke acceptere det. Et så voldsomt beløb er anstødeligt, det strider imod almindelige menneskers retfærdighedssans. En eller anden form for samlet loft kommer vi nok ikke uden om.

Det sagde Poul Nyrup Rasmussen, og hvor er jeg enig! VK-regeringen indførte netop det loft, som Poul Nyrup Rasmussen omtaler. Nu vil den nye regering vende tilbage til det, som Poul Nyrup Rasmussen omtalte som anstødeligt.

At være selvforsørgende er efter min opfattelse en væsentlig nøgle til et bedre liv og en bedre integration i det danske samfund. Derfor har vi under VK-regeringen fra 2001 og frem til september i år holdt fast i, at det netop skal kunne betale sig at arbejde. Det betyder, at der skal være en mærkbar økonomisk gevinst for den enkelte ved at arbejde frem for at være på passiv forsørgelse. Jeg er faktisk meget stolt af at have medvirket til, at der gennem de seneste 10 år er sket en væsentlig stigning i incitamentet til at være i job.

I 2001 havde 185.000 personer i Danmark en økonomisk gevinst på under 1.000 kr. om måneden ved at være i job frem for på offentlig forsørgelse. I 2011 er det tal reduceret til 74.000 personer. Denne markante reduktion skyldes bl.a. indførelsen af kontanthjælpsloftet og starthjælpen, og vi ved fra flere forskellige undersøgelser, at såvel kontanthjælpsloftet som starthjælpen har medvirket til, at flere er kommet i beskæftigelse de seneste 10 år.

Kl. 10:01

Formanden:

Mødet er åbnet.

Når regeringen nu har fået sit lovforslag her vedtaget efter hårdt pres – går jeg ud fra – fra sit parlamentariske grundlag, nemlig Enhedslisten, vil det f.eks. betyde, at for et ægtepar på kontanthjælp skal den ene ægtefælle have et job med en indtægt på over 30.000 kr. om måneden, for at det skal kunne betale sig at skifte kontanthjælpen ud med en lønindtægt. Det tror jeg de fleste er enige i ikke er særlig realistisk. Lovforslaget vil derfor medvirke til at fastholde en stor gruppe i kontanthjælpssystemet.

I dag har praktisk talt alle familietyper en økonomisk fordel, ved at blot den ene tager et arbejde på mindstelønsniveau. Det smadrer regeringen nu med dette lovforslag. Det er for mig helt uforståeligt, at regeringen på den måde vil ødelægge mulighederne for mange for at vende tilbage til arbejdsmarkedet.

Økonomien i lovforslaget må vi have lidt mere klarhed over, og det samme gælder lovforslagets effekt på arbejdsudbuddet. Det er ikke omtalt i bemærkningerne til lovforslaget, og det forstår jeg så sandelig godt, for det er ikke noget godt regnestykke fra regeringen. Så også det må vi naturligvis have klarhed over gennem udvalgsbehandling. Jeg har hæftet mig ved, at finansministeren i flere forskellige sammenhænge har understreget, at lovforslaget her vil have en betydelig negativ virkning på arbejdsudbuddet, ja, i størrelsesordenen 2.000-4.000 fuldtidspersoner, og det kan jo undre, al den stund at man i regeringsgrundlaget har givet løfte om at øge arbejdsudbuddet.

Ja, det her er altså et forslag, der går stik imod regeringens eget løfte om at øge arbejdsudbuddet. Men det må vi jo så spørge ind til i udvalget. Jeg hæfter mig ved, at regeringen med dette lovforslag bryder forliget om flere i arbejde. Det kan jeg blot tage til efterretning, for det er jo sådan, regeringen ønsker det. Det brede politiske samarbejde på beskæftigelsesområdet er skrinlagt og erstattet af blokpolitikken. Det synes jeg er trist, og jeg synes sådan set, det danske arbejdsmarked har fortjent bedre. Hvad blev der af de fine ord, ikke mindst fra statsministeren, om det brede politiske samarbejde i Folketinget? Nå, ja, det var måske heller ikke noget løfte, men bare nogle fine ord?

Når jeg så er ved det, kan jeg, hvis ministeren skulle have glemt det, oplyse, at Venstre ikke har lavet nogen satspuljeaftale med regeringen, der indeholder særlige indsatser i relation til, at regeringen nu afskaffer introduktionsydelsen. Det er naturligvis vanskeligt at bede ministeren om at lave ændringsforslag til bemærkningerne i et lovforslag, men det kan vi vende tilbage til, når der skal laves betænkning i udvalget. Nu siger jeg det bare igen: Vi har i forbindelse med satspuljen aftalt, at der gennemføres en særlig håndholdt indsats til udsatte kontanthjælpsgrupper, altså matchgruppe 3. Hvad ministeren vil lave af opfejdning efter dette lovforslag over for personer, der har været på introduktionsydelse, er Venstre ikke en del af. Det må foregå for ministerens egen regning og kan således ikke være en del af satspuljen. Tak.

Kl. 10:07

Formanden:

Tak. Der er foreløbig seks – nej, der er endnu flere – korte bemærkninger, men vi starter med hr. Per Clausen.

Kl. 10:07

Per Clausen (EL):

Jeg kan forstå på fru Ulla Tørnæs, at hun mener, at forliget om flere i arbejde er opsagt med det her forslag. Det synes jeg er rigtig dejligt, og jeg vil opfordre ministeren til at tage imod det gode tilbud, hun har fået fra Venstre om, at Venstre følger sig frigjort fra det, for så kan ministeren nemlig også blive frigjort fra det.

Så vil jeg bare stille fru Ulla Tørnæs et spørgsmål, som kommer fra en af mine gamle venner, der hedder Kurt. Han har været på kontanthjælp i 6 år, og han vil gerne have at vide, hvorfor det, at han nu får 600 kr. mere om måneden, forhindrer ham i at få arbejde.

Kl. 10:07

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:07

Ulla Tørnæs (V):

Jeg er af den klare opfattelse, at man ikke bør være på kontanthjælp i 6 år, så hr. Per Clausens ven burde sådan set have kontaktet sit jobcenter og bedt dem om at strenge sig an, så han kunne komme i beskæftigelse. Det er ikke meningen, at man skal opbevares på kontanthjælp i 6 år – det strider imod min opfattelse af, hvad den aktive arbejdsmarkedspolitik drejer sig om. Og jeg går bestemt ud fra, at der vil blive taget hånd om lige præcis Kurt i den politik, som ministeren har annonceret, nemlig at man ikke skal gå passiv på offentlig forsørgelse fremadrettet. Det har ministeren jo lovet, ja, det har hun faktisk lovet op til flere gange, så hr. Per Clausen kan se frem til, at ministeren vil sørge for, at hr. Per Clausens ven fremover ikke skal fastholdes i kontanthjælp.

Kl. 10:08

Formanden:

Hr. Per Clausen.

Kl. 10:08

Per Clausen (EL):

Nu har Kurt jo ikke gået på passiv forsørgelse i 6 år; han har deltaget i det aktiveringscirkus, som fru Ulla Tørnæs og hendes parti har haft ansvaret for. Som fru Ulla Tørnæs måske kan erindre, har beskæftigelsesministeren i alle de 6 år, Kurt har været på kontanthjælp, minus de sidste 6 uger, været fra Venstre, så han har levet under Venstres regime i 6 år. Venstre har ikke været i stand til at føre en aktiv politik, som førte til, at han fik arbejde, men man har været i stand til at tage penge fra ham.

Jeg vil bare gerne spørge fru Ulla Tørnæs, om hun ikke kan forklare mig, hvordan det gør det vanskeligere for Kurt at få et arbejde, at han får 600 kr. mere om måneden. Fru Ulla Tørnæs sagde jo, at den ondskab, vi udviste over for de arbejdsløse ved nu at give dem nogle flere penge, ville føre til, at de ikke kom i arbejde, og Kurt spurgte mig i går: Er det rigtigt, at jeg nu ikke får arbejde, fordi jeg får 600 kr. mere? Jeg tænkte på, om fru Ulla Tørnæs ikke kunne forklare, hvori logikken består i det lidt særprægede argument, fru Ulla Tørnæs fremfører?

Kl. 10:09

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:09

Ulla Tørnæs (V):

Jeg er ikke et sekund i tvivl om, at det faktisk vil blive vanskeligere for hr. Per Clausens gode ven at få fastholdelse på arbejdsmarkedet. For ud over kontanthjælpen er hr. Per Clausens gode ven jo formentlig også berettiget til en række enkelttydelser, som han vil modtage oven i, som f.eks. boligstøtte og andet, hvilket vil blive fjernet i det øjeblik, hr. Per Clausens gode ven får en fast lønindtægt. Så summa summarum vil regnestykket se ringere ud end det, hr. Per Clausen fremsiger her. Nu kender jeg naturligvis ikke vennens fulde situation, men jeg går ud fra, at det forholder sig sådan, at der vil være andre ydelser, som hr. Per Clausens ven fremover ikke ville kunne modtage, og det er jo derfor, at det ikke kan betale sig at arbejde, når det her lovforslag er vedtaget.

Kl. 10:10

Formanden:

Hr. Rasmus Prehn for en kort bemærkning.

Kl. 10:10

Rasmus Prehn (S):

Jeg synes, at det var meget slående, at Venstres ordfører slet ikke nævnte børn i forbindelse med den her sag.

Sagen er jo den, at når den nye regering er optaget af at afskaffe de her såkaldt fattigdomsskabende ydelser, er det, fordi de rammer uhyggeligt mange børn. Der er børn, der vokser op i hjem, hvor man oplever, at man bliver sat på gaden, at de ikke kan blive boende på deres gamle værelse, at der skal pakkes ned i flyttekasser, at de skal flytte. Der er børn, der oplever, at man ikke har råd til vintertøj, at de skal møde i skole i gummisko, selv om det er snevejr. Der er børn, der ikke er råd til at give en cykel. Der er børn, der ikke har råd til at deltage i børnefødselsdage. Der er børn, der ikke kan gå til fodbold, selv om alle de andre drenge gør det.

Mener Venstres ordfører, at de her børn selv har valgt deres forældre, sådan at de bare kunne vælge at gøre noget andet? Eller mener Venstre, at det er helt rimeligt, at man bare skal fastholde de her mange, mange børn i den her form for fattigdom? For ellers kan jeg ikke forstå, at Venstre så arrogant kan blive ved med at afvise den her klare forbedring for de mange børn.

Kl. 10:12

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:12

Ulla Tørnæs (V):

Helt grundlæggende tror jeg altså, at hr. Rasmus Prehn og jeg har to vidt forskellige opfattelser af offentlig forsørgelse. Vedrørende det kontanthjælpssystem, som vi bakker op, og som hr. Rasmus Prehn ønsker, har vi, sådan som jeg lytter mig frem til det, to vidt forskellige opfattelser af, hvad det skal være.

For mig er det ikke en varig del af ens liv, at man skal være på offentlig forsørgelse. Jeg ønsker ikke at fastholde familier, heller ikke børnefamilier, på offentlig forsørgelse. Det er og bliver en midlertidig ydelse, og sådan skal det være. Vi skal ikke tilbage til det system, som hr. Poul Nyrup Rasmussen kaldte anstødeligt, altså et system, hvor der er et større incitament til at være uden for arbejdsmarkedet end til at passe sit job, det vil sige stå op tidligt om morgenen, transportere sig hen til sin arbejdsplads, være på arbejdspladsen og tage hjem igen i stedet for at være passivt hjemme og ikke deltage i et aktivt arbejdsliv. Det system ønsker jeg ikke, men det kan jeg forstå er det, hr. Rasmus Prehn ønsker.

Kl. 10:13

Formanden:

Hr. Rasmus Prehn.

Kl. 10:13

Rasmus Prehn (S):

Det var dog den mest utrolige udenomssnak. Sagen er jo, at det er anstødeligt, hvis man ikke gør alt, hvad man kan for at sikre beskæftigelsen her i landet. Det er en opgave, den nye regering har påtaget sig, hvor den tidligere regering svigtede. Vi skal gøre alt, hvad vi kan for at bringe folk ud af den her situation, hvor der ikke er arbejde at få.

Det her spørgsmål handler bare om utrolig mange børn, som er havnet i en fattigdomsfælde. Og der kan jeg så forstå, at det, som er Venstres svar, er, at vi nok har et forskelligt syn. Ja, det skal jeg da lige love for, *det skal jeg da lige love for*.

Vi står i en situation, hvor der er utrolig mange børn, som vokser op i familier, hvor man risikerer at blive sat på gaden, hvor man ikke kan få det vintertøj, som er nødvendigt for at holde varmen, når det er koldt, hvor man ikke kan deltage i de sportsaktiviteter, som andre

kan, hvor man er ekskluderet på alle mulige måder. Og så er Venstres svar: Nå, vi har nok et andet syn. Ja, det skal jeg da lige love for! Hvor er Venstres ansvar over for de børn, der er svigtet her?

Kl. 10:14

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:14

Ulla Tørnæs (V):

Jeg må tilstå ... (*Der klappes fra tilhørerpladserne*).

Kl. 10:14

Formanden:

Man må altså ikke kommet med mishags- eller bifaldsytringer her i Folketinget.

Kl. 10:14

Ulla Tørnæs (V):

Mishag? Hvem sagde, at det var mishag? (*Munterhed*).

Jeg er nødt til at sige til hr. Rasmus Prehn, at jeg overhovedet ikke kan genkende det billede, hr. Rasmus Prehn tegner af Danmark. Det er sådan, at vi har et kontanthjælpssystem, hvor vi midlertidigt forsørger mennesker, som af den ene eller den anden grund ikke har mulighed for at være selvforsørgende. Drejer det sig om børnefamilier, er der ekstra ydelser, som man får oven i.

Jeg vil sige til hr. Rasmus Prehn, at det jo ikke er sådan, at en børnefamilie skal forsørges alene af kontanthjælpen eller starthjælpen, der er jo enkelttydelser oveni. Hr. Rasmus Prehn tegner et fuldstændig forkert billede af, hvad det så er for en situation, disse børnefamilier reelt er i.

Kl. 10:15

Formanden:

Hr. Benny Engelbrecht for en kort bemærkning.

Kl. 10:15

Benny Engelbrecht (S):

Jeg vil godt stille et helt enkelt spørgsmål: Hvor mange børnefamilier synes Venstres ordfører, at det er i orden lever i fattigdom i Danmark? Kan vi ikke bare få et helt konkret tal på det.

Kl. 10:15

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:15

Ulla Tørnæs (V):

Hvordan definerer hr. Benny Engelbrecht fattigdom? Det kunne jeg godt tænke mig at vide.

Kl. 10:15

Formanden:

Hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 10:15

Benny Engelbrecht (S):

Jeg ved udmærket godt, at Venstre jo ikke er specielt interesseret i faktisk at definere begrebet fattigdom. Men lad mig så lige tage fat i noget helt konkret. Vi ved, at knap hver fjerde starthjælpsmodtagere er i det, som hedder matchkategori 3, som det hedder på jobcenterdansk. At være i den kategori vil sige, at kommunen vurderer, at man har så alvorlige problemer, at man hverken kan arbejde eller deltage i en beskæftigelsesrettet indsats, og derfor kan det helt ærlig talt godt virke en lille smule verdensfjernt, når fru Ulla Tørnæs bliver ved med standhaftigt at holde fast i troen på, at den gruppe, der

er omfattet af reglerne om starthjælp, kommer i arbejde, hvis man bare tager lidt penge fra dem og giver dem tilstrækkelig få penge.

Derfor synes jeg egentlig, det er meget rimeligt at stille det spørgsmål: Hvor mange mennesker og hvor mange børn skal opleve at blive i fattigdom i Danmark?

Kl. 10:16

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 10:16

Ulla Tørnæs (V):

Jeg kan sige til hr. Benny Engelbrecht: Vi ønsker ikke at vende tilbage til et system, hvor det for nogle familier, også familier med børn, ikke kan betale sig at være en del af det danske arbejdsmarked. Og jeg er ikke et sekund i tvivl om, ja, finansministeren har jo selv sagt det, at det her vil betyde, at det for nogle ikke kan betale sig at være i job.

Så jeg er ikke et sekund i tvivl om, at det her vil have en negativ indflydelse på rigtig mange børnefamiliers muligheder for at være en del af det danske arbejdsmarked. Jeg er faktisk ikke et sekund i tvivl om det. Og jeg har også finansministerens ord for, at det her vil have negativ betydning for arbejdsudbuddet. Altså, det vil have negativ betydning for lige præcis de personer, som hr. Benny Engelbrecht er så optaget af, de børn, som er født og opvokset i familier, hvor der er udsigt til, at man bliver fastholdt på kontanthjælp. Det er fattigt, og lad mig citere hr. Poul Nyrup Rasmussen: Det er anstødeligt. Regeringen lægger op til at vende tilbage til et system som det, vi har skrottet. Alle undersøgelser viser jo, at vores system har virket.

Kl. 10:17

Formanden:

Så er det fru Pernille Rosenkrantz-Theil for en kort bemærkning.

Kl. 10:18

Pernille Rosenkrantz-Theil (S):

Jeg synes jo, det lyder, som om Venstre vil ofre tusindvis af børns barndom på et ideologisk alter – tusindvis af børns barndom på et ideologisk alter. Fru Ulla Tørnæs kan ikke genkende det billede, som vi tegner af Danmark. Det kunne være, at fru Ulla Tørnæs – og i øvrigt resten af oppositionen – så skulle beskæftige sig med andet end de der rigmandskvarterer, man åbenbart bevæger sig rundt i i Danmark. Jeg skulle hilse at sige, at der er egne i Danmark, hvor rigtig mange mennesker lever i fattigdom, og hvor det her er det gængse billede. Det kunne være, at man skulle komme ned fra elfenbenstårnet og se, hvordan folk lever i de egne, man ikke selv bor i.

Når man lytter til Venstres ordfører, skulle man jo tro, at hvis bare vi satte ydelserne ned til 1 kr. om måneden, så ville alle folk komme i arbejde. Venstres ordfører bryster sig sådan af, at en masse mennesker kom i arbejde. Virkelighedens verden er jo, at meget få ud af de 15.000 mennesker, der blev ramt, kom i arbejde. Hvad så med resten? Skal vi så sænke ydelserne til 1 kr. om måneden og derved sikre dem arbejde, eller hvor er det, Venstre vil hen? Hvor mange børns barndom skal ofres på det her ideologiske alter?

Kl. 10:19

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:19

Ulla Tørnæs (V):

Det samme kunne jeg jo sådan set spørge fru Pernille Rosenkrantz-Theil om, for det her lovforslag vil bidrage til, at det for færre fremover vil kunne betale sig at være i arbejde, dvs. at man bliver fastholdt på kontanthjælp frem for at være på arbejdsmarkedet og have

en lønindkomst og være en del af det sociale fællesskab. Så det samme spørgsmål kunne jeg jo rette mod fru Pernille Rosenkrantz-Theil: Hvor mange børnefamilier mener fru Pernille Rosenkrantz-Theil, der skal ofres på det ideologiske alter i den her sammenhæng?

Kl. 10:19

Formanden:

Fru Pernille Rosenkrantz-Theil.

Kl. 10:19

Pernille Rosenkrantz-Theil (S):

Nul. Lige nøjagtig nul! I Socialdemokratiet har vi i hele partiets historie kæmpet imod fattigdom. Vi mener, det er vigtigt, at hvert eneste barn, der lever i det her land, vokser op i tryghed og vokser op med en eller anden form for lighed, hvor vi kan se hinanden i øjnene. Vi mener, det er væsentligt at afskaffe fattigdom, fordi hvert eneste menneske skal have en chance – en chance, der svarer til den chance, som alle andre får i det her samfund. Sådan som det er nu, er vores samfund brækket over. En lang række børn bliver født ind i familier, hvor de ingen chance får, hvor de skal have ondt i maven, når de skal til børnefødselsdag, fordi der ikke er råd til at give en gave, som alle andre gør.

Det kan godt være, det er svært for Venstrefolk at forstå, fordi man er vokset op i helt andre typer af familier. Jeg synes, man skal krybe ned fra elfenbenstårnet, jeg synes, man skal prøve at kigge lidt på, hvilken konsekvens det her har for børns barndom, i stedet for at føre et eller andet ideologisk korstog, som jeg hører Venstre gør det. Nu har jeg svaret, og jeg mener, det er nul børnefamilier, der skal ofres på et ideologisk alter. Nu mangler vi så at høre Venstres ordførers svar på selv samme spørgsmål.

Kl. 10:21

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:21

Ulla Tørnæs (V):

Mit udgangspunkt er kassedamen, som hver morgen står op og passer sit arbejde, er fuldtidsbeskæftiget og tilhører lavindkomstgruppen. Den gruppe mener jeg fru Pernille Rosenkrantz-Theil udviser foragt og hån over for, for fru Pernille Rosenkrantz-Theil vil gøre det mindre attraktivt for kassedamen at stå op hver morgen og passe sit arbejde på grund af forskellen på at være på offentlig forsørgelse og på at have en lønindtægt i lavindkomstgruppen. Uanset om man er børnefamilie eller ikke er børnefamilie, så kan fru Pernille Rosenkrantz-Theil ikke bortforklare, at incitamentet for kassedamen vil være langt, langt ringere. Det mener jeg er et kæmpe problem – et kæmpeproblem, også for Socialdemokraterne. Det burde det i hvert fald være.

Børnefamilierne var jeg inde på i mit svar til hr. Rasmus Prehn. Det, fru Pernille Rosenkrantz-Theil også her gengiver, er jo et fuldstændig fordrejet billede af, hvad sandheden er, for det er jo ikke sådan, at de familier, der er på kontanthjælp og starthjælp alene lever af den ydelse, som kontanthjælpen udgør. Nej, der er jo en lang, lang række af enkeltydelser, som disse personer er berettiget til.

Kl. 10:22

Formanden:

Så er det hr. Lennart Damsbo-Andersen for en kort bemærkning.

Kl. 10:22

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Det er jo faktisk en utrolig spændende diskussion, vi har gang i nu. Altså, jeg havde sådan en forventning om, at vi i løbet af nogle timer ville nå frem til, hvad der skilte regeringen og regeringspartierne og

så oppositionen, men det synes jeg kommer rigtig tydeligt frem meget hurtigt her.

Jeg vil starte med at sige, at jeg sådan set er fuldstændig enig med ordføreren i, at det er vigtigt for folk, for mennesker, at få lov til at være selvforsørgende, fordi det ad den vej kan give dem et bedre liv og også en bedre integration i Danmark. Men med det som udgangspunkt kan vi jo gå ind og kigge på, hvordan det så er, de her ydelser, vi snakker om, fattigdomsydelserne, reelt virker. Der er lavet undersøgelser af Rockwool Fonden, og det ved ordføreren sikkert også godt, som viser, at når der er gået 16 måneder, efter at man er kommet på starthjælp, er der 14 pct., der er kommet i arbejde. Det vil sige, at der er 86 pct. af dem på starthjælp, uanset om de nu vil arbejde eller ej, som ikke er kommet i arbejde, og hvor det er børnefamilierne og børnene, som bliver ramt på den måde, som er beskrevet af de andre spillere. Hvor stor er succesen med fattigdomsydelserne?

Kl. 10:23

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 10:23

Ulla Tørnæs (V):

Jeg kan forsikre hr. Lennart Damsbo-Andersen om, at der er meget, der skiller regeringen og Venstre, når vi diskuterer det her. Vi ønsker ikke at vende tilbage til det, som tidligere socialdemokratisk statsminister Poul Nyrup Rasmussen beskrev som anstødeligt og som noget, der stred imod almindelige menneskers retfærdighedssans, altså de mennesker, som hver dag passer deres arbejde, står op om morgenen og passer deres arbejde og formentlig tilhører lavtlønsgruppen. Jeg kan forsikre hr. Lennart Damsbo-Andersen om, at der er store forskelle. Vi ønsker ikke at vende tilbage til det, der var situationen før 2001.

Kl. 10:24

Formanden:
Hr. Lennart Damsbo-Andersen.

Kl. 10:24

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Det vil jeg så sige til ordføreren at vi sådan set heller ikke ønsker, og vi ønsker heller ikke at gå tilbage til den situation, der var før i dag. For hvis vi kan snakke om noget, der er anstødeligt og retfærdighedskrænkende, så er det da netop et system, hvor de mennesker, som er udsat for de ydelser, som vi skal have afskaffet med det her lovforslag, ikke får chancen for at blive, som ordføreren selv sagde, selvforsørgende, for at få et bedre liv og en bedre integration i Danmark. Selv efter 4 år var der stadig væk kun 42 pct. af mennesker på starthjælp, i hvert fald efter den måling, man havde i 2009, som var blevet en del af arbejdsmarkedet. Nuvel, de har fået et arbejde, men resten har ikke fået et arbejde. Efter 4 år, vil jeg sige til fru Ulla Tørnæs, har de ikke fået et arbejde. De er ikke blevet selvforsørgende og har fået et bedre liv eller har fået en bedre integration, og dermed er det det, synes jeg i hvert fald, som ordføreren selv bruger ordene anstødeligt og retfærdighedskrænkende om.

Kl. 10:25

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 10:25

Ulla Tørnæs (V):

Uanset hvordan hr. Lennart Damsbo-Andersen vender og drejer talene og de undersøgelser, der er lavet gennem årene af det system, som vi har nu, så viser alle undersøgelser, at det har virket, og at det

har bidraget til, at den her gruppe af personer er kommet i arbejde. Men jeg kan forsikre hr. Lennart Damsbo-Andersen om, at det ikke bliver nemmere med det lovforslag, der vedtages her, for disse personer at komme tilbage til arbejdsmarkedet og få fodfæste på arbejdsmarkedet. Det er i hvert fald uomtvisteligt, jævnfør udtalelser fra tidligere statsminister Poul Nyrup Rasmussen og jævnfør udtalelser fra den nuværende finansminister, der klart har sagt, at det her bidrager til at mindske arbejdsudbuddet. Altså, flere personer vil blive holdt uden for arbejdsmarkedet med det her lovforslag. Det er indiskutabelt, vil jeg sige til hr. Lennart Damsbo-Andersen.

Kl. 10:26

Formanden:

Fru Trine Bramsen for en kort bemærkning.

Kl. 10:26

Trine Bramsen (S):

Jeg sidder også her og undrer mig over, at fru Ulla Tørnæs ikke udtrykker større bekymring over den markante stigning i antallet af fattige børn i Danmark, som vi har oplevet de seneste år. Jeg hører ikke en reel bekymring for de familier, der hver måned kæmper for at få økonomien til at slå til.

Nu nærmer julen sig jo – det kan vi se udenfor, der hænger alle rede guirlander og alt muligt – og det er jo en højtide, som der er tradition for at fejre her i Danmark. Selv om man holder en lavbudgetjul, er det altså noget, der kan mærkes på ens pengepung, især hvis man i forvejen har meget, meget lidt.

Derfor vil jeg høre fru Ulla Tørnæs, om hun mener, at de mange børnefamilier, der de seneste år har set sig nødsaget til at søge om julehjælp, har gjort dette for sjov, eller om de reelt har søgt julehjælp, fordi det er svært at få økonomien til at hænge sammen.

Kl. 10:27

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 10:27

Ulla Tørnæs (V):

Det bliver interessant næste år, når julen nærmer sig, at se, hvor mange børnefamilier der vil søge om julehjælp. Jeg glæder mig rigtig meget til at høre om, hvor mange familier der vil søge om julehjælp, for jeg er af den opfattelse, at man selvfølgelig ikke søger om julehjælp, medmindre man mener, at man har behov for den.

Men der er en ting, som fru Trine Bramsen og jeg adskiller os fra hinanden ved, og det er kontanthjælp, starthjælp og andre offentlige ydelser, som vi diskuterer i den her sammenhæng – det er midlertidige ydelser, vil jeg sige til fru Trine Bramsen. Så det er jo ikke sådan, at man kommer og anmoder om julehjælp flere år i træk. Sådan mener jeg ikke at det bør være, og sådan skal det ikke være.

Jeg går ud fra, at fru Trine Bramsen kan forsikre mig om, at der næste år ikke vil være brug for nogen som helst form for julehjælp, for alle har det godt. Vi har fået en god regering, der sørger for, at der ikke længere er fattigdom i Danmark. Hurra, hvor det går, vil jeg sige til fru Trine Bramsen.

Kl. 10:28

Formanden:

Fru Trine Bramsen.

Kl. 10:28

Trine Bramsen (S):

Ja, hurra, hurra. Nu skal vi jo lige huske på, at det ikke er mig, der står og argumenterer for, at vi skal bevare fattigdomsydelserne; det er trods alt fru Ulla Tørnæs.

Jeg vil gerne høre fru Ulla Tørnæs, om det gavner børns fremtid at vokse op i fattigdom med forældre, der hver måned kæmper for at få hver eneste krone til at række, eller om det styrker børns fremtid at vokse op i en familie, hvor der ikke er penge til basale ydelser.

Kl. 10:29

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 10:29

Ulla Tørnæs (V):

Nu kan jeg jo høre på fru Trine Bramsen, at det er et spørgsmål, hun er blevet bedt om at stille, for fru Trine Bramsen har i hvert fald ikke lyttet efter de svar, som allerede er givet på nøjagtigt det samme spørgsmål til fru Trine Bramsens kollegaer i den socialdemokratiske folketingsgruppe, men jeg svarer gerne igen.

Det er sådan, vil jeg sige til fru Trine Bramsen, at de ydelser, vi diskuterer her, i min optik er midlertidige ydelser, og det er også stadig væk sådan, at hvis man er børnefamilie og forældrene er på kontanthjælp, er der mulighed for at familiens forsørgelse kan tilføres enkeltydelser i form af børnetilskud, børneydelse, boligsikring og mere. Er der en syg person i familien, er der også mulighed for at få medicintilskud.

Så at sige, at man skal forsørges alene af kontanthjælpen, holder ganske enkelt ikke til et virkelighedstjek, vil jeg sige til fru Trine Bramsen, for sådan forholder det sig ikke.

Men igen vil jeg sige til fru Trine Bramsen: Jeg glæder mig rigtig, rigtig meget til, at det bliver jul i år, men jeg glæder mig mindst lige så meget til jul næste år, hvor al fattigdom jo vil være afskaffet, og hvor der ikke vil være nogen, der banker på for at modtage julehjælp. Hvor bliver det godt!

Kl. 10:30

Formanden:

Hvis vi skal nå hjem til jul i år, tror jeg, at vi skal overholde taletiderne. (*Munterhed*).

Hr. Finn Sørensen for en kort bemærkning.

Kl. 10:30

Finn Sørensen (EL):

Jeg kan forstå, at fru Ulla Tørnæs nødig taler om fattigdom i Danmark, men så er det jo godt, at der er andre, der undersøger disse ting, bl.a. ærværdige institutioner som OECD og Eurostat, for nu at nævne nogle. Dem, der arbejder med de tal, og det er der jo nogle, der har gjort, f.eks. Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, har fundet frem til, at gruppen af fattige i Danmark er steget med 50 pct. siden år 2001. Jeg vil bare høre fru Ulla Tørnæs, om fru Ulla Tørnæs vil anerkende, at det er et resultat af den politik, som VKO-flertallet førte gennem disse mange år ved bl.a. at indføre de ydelser, som vi er glade for at vi i dag kan tage hul på at afskaffe.

Kl. 10:31

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 10:31

Ulla Tørnæs (V):

Jeg er imod det her lovforslag, og jeg mener faktisk, som jeg har forsøgt at sige flere gange, at det bidrager til, at endnu flere vil blive fastholdt i kontanthjælpssystemet og på offentlig forsørgelse. Jeg mener ikke, det her lovforslag på nogen måde bidrager til, at man får en større tilskyndelse til at være i beskæftigelse frem for at være på offentlig forsørgelse. Så jeg er ikke et sekund i tvivl om, at lige præcis det her lovforslag ikke vil have nogen som helst betydning i forhold til de tal, som hr. Finn Sørensen refererer til.

Kl. 10:32

Formanden:

Hr. Finn Sørensen.

Kl. 10:32

Finn Sørensen (EL):

Det var sådan set ikke det, jeg spurgte om. Jeg spurgte, om fru Ulla Tørnæs vil anerkende, at når antallet af fattige i dette land er blevet fordoblet siden 2001 – vi taler om lidt over 200.000 mennesker med den meget forsigtige, konservative opgørelse af, hvem der er fattig – så er det et resultat af den politik, som VKO-flertallet har ført, og som jo bl.a. har betydet, at man har indført disse fattigdomsydelser.

Jeg har lige et tillægsspørgsmål: Hvordan hænger det sammen, at indførelsen af sådanne fattigdomsydelser skulle bringe folk i arbejde? Der er ikke noget, der tyder på, at disse mange fattige er kommet i arbejde. Tværtimod er deres antal steget.

Kl. 10:33

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:33

Ulla Tørnæs (V):

Nu var hr. Lennart Damsbo-Andersen tidligere i debatten så venlig at referere til de undersøgelser, der rent faktisk er lavet på området, og alle som en viser, at ændringerne af ydelserne – det, som vi altså afskaffer her – rent faktisk *har* bidraget til, at flere er kommet i beskæftigelse. Og det er jo det, der lige præcis har været pointen: Vi har ikke ønsket at fastholde det system, som vi kendte fra før 2001, hvor der var et større incitament til at blive hjemme på sofaen frem for at arbejde som kassedame i Bilka, Føtex eller andre steder. Det ønsker vi ikke at vende tilbage til. Det er uværdigt for den enkelte, og Danmark har på sigt heller ikke råd til at vende tilbage til et sådant system.

Kl. 10:34

Formanden:

Fru Mette Reissmann for en kort bemærkning.

Kl. 10:34

Mette Reissmann (S):

Når fru Ulla Tørnæs citerer tidligere statsminister Poul Nyrup Rasmussen for at have ment, at der skulle være et loft over offentlige ydelser, skal man jo lige være opmærksom på, at det citat stammer fra en anden tid. Jeg er helt overbevist om, at hvis Poul Nyrup Rasmussen havde været klar over, hvad der ville foregå i de 10 år med en højredrejet regering, havde han ikke i sin vildeste fantasi troet, at det citat skulle føre til den armød, som vi faktisk har været vidne til, på grund af en højredrejet regering. Jeg må sige til fru Ulla Tørnæs: Nok er nok, og det er nok med at være passiv tilskuer til, at en meget sårbar gruppe i Danmark lever en langt mindre værdig tilværelse end undertegnede og, antager jeg, også fru Ulla Tørnæs gør.

Nu har jeg også lyttet til de svar, som ordføreren har givet, og jeg kan sidde og undre mig, for jeg tror faktisk ikke, at ordføreren nogen sinde har forsøgt at lave et ganske almindeligt husholdningsbudget med en indkomst, der svarer til en kontanthjælp eller en fattigdomsydelse. Vi står over for en sikkert kold vinter, og fire ud af ti modtagere af starthjælp eller introduktionsydelse har undladt at forberede sig ved at købe tøj eller støvler. Spørgsmålet er, hvor stort antal familier mener Venstre at vi skal have i Danmark, der ikke har råd til at købe nye vinterstøvler eller en vinterfrakke?

Kl. 10:35

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:35

Ulla Tørnæs (V):

Jeg ved ikke lige, hvordan jeg skal vende det her. Men jeg tror nok, at Poul Nyrup Rasmussen ville være ked af at få at vide, at han stammer fra en anden tid. Det er normalt ikke den måde, som vi i hvert fald i Venstre forholder os til vores tidligere partiformænd på, men jeg forstår så, at Socialdemokraterne med al hast ønsker at lægge afstand til tidligere hæderkronede formænd i partiet. Men lad det nu være.

Jeg vil, som jeg allerede har gjort flere gange, også understrege over for fru Mette Reissmann, at starthjælp og kontanthjælp jo ikke er permanente ydelser. Det er jo ikke meningen, at vi skal fastholde folk på de ydelser. Det er meningen, at der skal være et incitament til at skifte ydelsen ud med en lønindtægt, og det incitament fjerner fru Mette Reissmann med det, der sker her. Det er fuldstændig klokkeklart, at incitamentet til at være i job med det her lovforslag, når det er vedtaget, bliver ringere. Det mener jeg er forkert. Og hvis man endelig skal tale om fattigdom, så mener jeg, at det bidrager til at fastholde folk i fattigdom, at der er et større incitament til at være på offentlig forsørgelse frem for at være på arbejdsmarkedet og have en lønindtægt.

Kl. 10:36

Formanden:

Fru Mette Reissmann.

Kl. 10:37

Mette Reissmann (S):

Nu kommer ulykker sjældent alene, og der er nogle, der er mere udsatte, end nogle af os andre er. Vi er ikke selv herre over, hvor, af hvem og med hvilket helbred vi fødes. Der er faktisk rigtig mange psykisk syge, for nu bare at tage en sårbar gruppe, som i øvrigt også har voldsomme økonomiske problemer. Så jeg vil spørge ordføreren, om ordføreren mener, at chancen for f.eks. en 20-årig eller 30-årig psykisk syg pige, der måske er selvmordstruet, som efter 1 år på sygedagpenge kommer på starthjælp, har mindre chance for at komme i beskæftigelse, hvis starthjælpen afskaffes.

Kl. 10:37

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:37

Ulla Tørnæs (V):

Prøv nu at høre her: Er det sådan, at man er permanent syg, skal man jo hverken være på starthjælp eller på kontanthjælp. Så er der andre ydelser, altså andre net, der fanger en op. Så har vi førtidspensionen. Det er jo ikke meningen, at man som permanent syg, hvad enten det er en psykisk sygdom eller anden sygdom, man er ramt af, skal være i kontanthjælpssystemet eller på starthjælp. Hvis man har en permanent diagnose, skal man jo ikke have de ydelser. Så har vi førtidspensionen. Det er det, den er beregnet til.

Det hænger jo sammen med, at hverken kontanthjælpen eller starthjælpen er permanente ydelser. Det er og bliver midlertidige ydelser, og det skal det fortsat være.

Kl. 10:38

Formanden:

Fru Özlem Sara Cekic for en kort bemærkning.

Kl. 10:38

Özlem Sara Cekic (SF):

Det lyder, som om ordføreren synes, at børn, der lever i de her familier, hvor moren er ramt af depression, faren er skizofren, eller de har været ude for en eller anden trafikulykke, der gør, at en af dem

har et handicap, er mindre værd end de børn, der lever i en familie, hvor mor arbejder i Bilka eller er kassedame. Jeg synes, det er uheldigt, at man her på Christiansborg kan snakke om børn på den måde, nemlig at de er mindre værd og derfor skal leve i fattigdom, så deres forældre er nødt til at sætte gaffatape omkring deres støvler, og så de må rende rundt med ørebetændelse, fordi der ikke er råd til at købe lægeordineret medicin. Det fantastiske ved den her debat i forhold til alle andre debatter er, at der er kommet en ny regering. Så uanset hvad der bliver sagt fra talerstolen, kommer vi til at afskaffe de her ydelser.

Jeg vil gerne lige høre: Hvad får man i starthjælp, når man er over 25 år og samlevende? Hvad er beløbet?

Kl. 10:39

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:39

Ulla Tørnæs (V):

Børn er mindre værd, siger fru Özlem Sara Cekic. Det er SF's ordfører, der bringer det på banen. Jeg har overhovedet ikke på nogen måde kategoriseret nogen som helst børn i det danske samfund. Tværtimod har jeg faktisk forsøgt at holde mig ude af hele den diskussion, for for mig er børn naturligvis fuldstændig ligeværdige i det danske samfund, og det ønsker jeg sådan set at holde fast i. Det er SF's ordfører her, der pludselig bringer ind i debatten, at nogle børn som udgangspunkt skulle være ringere end andre. Det er de ikke for mig. Jeg kan garantere SF's ordfører for, at det er de bestemt ikke.

Må jeg så bare omkring det at have råd til at købe lægeordineret medicin sige: Hvad er det for noget sludder, hvad er det for noget sludder? Det er direkte tale imod bedre vidende. Der findes adskillige svar i Beskæftigelsesudvalget, hvor den tidligere beskæftigelsesminister klart har svaret, at man har mulighed for at få betalt medicin, hvis man er på kontanthjælp eller man er på starthjælp. Så det er det rene sludder og vås, som alene bidrager til at mistænkeliggøre den tidligere regering, og det burde SF's ordfører holde sig for god til at gøre.

Kl. 10:40

Formanden:

Så er det fru Özlem Sara Cekic.

Kl. 10:40

Özlem Sara Cekic (SF):

Tænk, at det kan hidse ordføreren så meget op, at vi her på Christiansborg nu beslutter, at familierne skal have råd til at købe lægeordineret medicin til deres børn. Det er da utroligt!

Når ordføreren ikke vil svare på, hvad man får i starthjælp, er det jo et udtryk for, at man ikke kender den virkelighed, de her mennesker lever i. Man får 5.367 kr. Når man selv får en hyre på over 600.000 kr. om året, når man har frikort til Tivoli, til Zoologisk Have, til DSB og til metroen, er det klart, at det er svært at forholde sig til, at der er mennesker, der faktisk ikke har råd til at tage deres børn med i Tivoli. Når ordføreren står og påstår, at man, når man er syg, selvfølgelig ikke er på starthjælp, er det det rene vrøvl. Er det ikke korrekt, at hvis man har opholdt sig i mindre end 7 år ud af de sidste 8 år i Danmark, uanset om man som borger er skizofren, depressiv eller handicappet, skal man være på starthjælp? Kan ordføreren bekræfte, at ordføreren faktisk talte usandt lige før?

Kl. 10:42

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:42

Kl. 10:45

Ulla Tørnæs (V):

Nu var det alene taletiden før, der begrænsede det, så jeg ikke kunne svare på det konkrete spørgsmål om satsstørrelsen. Den sats, som fru Özlem Sara Cekic henviste til her, var for personer, der er fyldt 25 år, gift eller samlevende. Er man fyldt 25 år og er enlig, får man 6.472 kr. Er man 25 år og udeboende, får man 5.367 kr. Er man under 25 år og hjemmeboende, får man 2.668 kr. Ud over det er der et forsørgertillæg for enlige på 1.619 kr. Der er et forsørgertillæg for gifte og samlevende på 1.342 kr. Det var vist det. Så tror jeg, jeg har svaret på det spørgsmål. Hvad var det nu lige?

Kl. 10:42

Formanden:

Er der brug for en afklaring?

Kl. 10:43

Ulla Tørnæs (V):

Undskyld, jeg er med. Jeg skulle koncentrere mig om de forskellige satser, så fru Özlem Sara Cekic fik dem fuldstændig korrekt, så der ikke er nogen misforståelser omkring det, og det var omkring start-hjælp og førtidspension. Det, jeg talte om, var kontanthjælp. Man skal ikke være på kontanthjælp, hvis man har en permanent diagnose, for så er det en anden type forsørgelse, nemlig førtidspensionen, som man rettelig bør modtage, frem for kontanthjælp.

Kl. 10:43

Formanden:

Hr. Christian Juhl for en kort bemærkning.

Kl. 10:43

Christian Juhl (EL):

Tak. Er fru Ulla Tørnæs uenig i, at tryghed i hverdagen og i familien er et godt udgangspunkt for at have overskud f.eks. til at tage en uddannelse, til at søge arbejde eller til at tage helt nye udfordringer, som man aldrig prøvet før, og at det måske kunne være en direkte vej til, at flere gjorde mere usikre forsøg på arbejdsmarkedet? Er fru Ulla Tørnæs klar over, at tusindvis af danskere hver måned tager arbejde eller prøver at starte firmaer uden garanti for, at det kan betale sig? Det vil sige, at der i alle mennesker er en drivkraft, som gør, at de gerne vil være aktive og virke aktive.

Kl. 10:44

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:44

Ulla Tørnæs (V):

Pudsigt nok er jeg faktisk fuldstændig enig i det, som Enhedslistens ordfører her fremførte: at der er en drivkraft i alle mennesker, og heldigvis for det. Den drivkraft skal vi selvfølgelig understøtte. Den skal samfundet jo understøtte, og ja, give incitamenter til, at samfundet får gavn af den. Vi skal ikke gokke folk i hovedet og sige: Bliv du hjemme på kontanthjælp. Bliv du hjemme på sofaen, fordi dig har samfundet ikke brug for. Det er lige præcis det, der kommer til at ske, vil jeg sige til hr. Christian Juhl, med det forslag, som vedtages her. Vi giver dem en på trykken, der i dag tilhører lavtlønsgruppen, og siger: Hvorfor pokker går du på arbejde? Det kan jo bedre betale sig for dig at være hjemme på sofaen og hygge dig og ikke stå tidligt op om morgenen.

Det begriber jeg ikke hvordan et arbejderparti som Enhedslisten overhovedet kan være med til, men det kunne være, at hr. Christian Juhl kan forklare mig det.

Formanden:

Hr. Christian Juhl.

Kl. 10:45

Christian Juhl (EL):

Nu har jeg ikke nogen stor pædagogisk uddannelse, så det afstår jeg fra.

Det skal kunne betale sig at arbejde, siger fru Ulla Tørnæs igen og igen. Vil hun forklare mig, hvorfor fattige skal inspireres til at gøre en indsats ved at sætte dem på en meget lav ydelse, mens landets bedrestillede skal inspireres med skattelettelser for at gøre en indsats? Hvad er den afgørende forskel? Er der en psykologisk forskel på den slags mennesker, der er i henholdsvis bunden og toppen, eller hvorfor er der forskellige metoder ifølge Venstremænd eller -kvinder?

Kl. 10:45

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:45

Ulla Tørnæs (V):

Næh, man kan sige, at systemet er det samme. Der skal være en tilskyndelse. Der skal være et incitament til at yde en ekstra indsats, og det er klart, at har man ikke nogen indtægt, er det vanskeligt at give en skattelettelser.

Dog vil jeg sige, at den tidligere regering indførte det, vi kaldte et beskæftigelsesfradrag. Også det medførte jo, at det for endnu flere kunne betale sig at være på arbejdsmarkedet frem for at være på offentlig forsørgelse. I dag er det 74.000, der har mindre end 1.000 kr. mere ved at være i beskæftigelse frem for at være på offentlig forsørgelse. Under den tidligere regering var det 185.000. Så der er faktisk sket et væsentligt fremskridt. Der er under den tidligere regering sket en markant stigning i det antal personer, for hvem det kan betale sig at være på arbejdsmarkedet frem for at være på offentlig forsørgelse. Men det smadrer regeringen og Enhedslisten nu med det her lovfor-slag. Finansministeren har flere gange fremhævet, at det her lovfor-slag vil gå ud over arbejdsudbuddet, altså vil det betyde, at det for færre kan betale sig at være i arbejde. Det synes jeg er trist, vil jeg sige til hr. Christian Juhl.

Kl. 10:47

Formanden:

Hr. Leif Lahn Jensen for en kort bemærkning.

Kl. 10:47

Leif Lahn Jensen (S):

Jamen jeg må sige, at Venstre virkelig viser sit sande jeg her. Jeg er stolt af og glad for, og det er der virkelig mange, der er, at vi igen har fået en ny og god regering, som tænker på mennesket på en ordentlig måde. Vi kan høre igen, hvor vigtigt det er, for Venstres ordfører siger: Vi ønsker ikke at vende tilbage til 2001. Sandheden er jo, at i 2001 var Danmark det mest lige land i Vesteuropa. I dag har vi en sjette plads. Det vil sige, at i den tid, hvor vi har haft en borgerlig regering, der var fløjtende ligeglad med det her område, er vi faldet ret langt ned, og det synes jeg er skuffende, og det er ikke noget, vi bør være stolte af. Sandheden er, at Venstre er ligeglad med den stigende ulighed. Sandheden er, at Venstre faktisk mener, at det er i orden med denne stigende ulighed. Venstres ordfører må da svare på, om Venstre synes, at et samfund er bedst, når der er større ulighed og flere og flere bliver fattige.

Kl. 10:48

Kl. 10:51

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 10:48

Kl. 10:52

Ulla Tørnæs (V):

Nu er det jo sådan, og nogle vil måske mene desværre, at jeg kan huske tilbage til Poul Nyrup Rasmussen-regeringen, og hvis man sammenligner med, hvad der skete med hensyn til lighed/ulighed i hr. Poul Nyrup Rasmussens regeringstid i forhold til VK-regeringen, vil man kunne konstatere, at uligheden faktisk steg mere under hr. Poul Nyrup Rasmussen, end den gjorde under VK-regeringen. Det er bare lige, så hr. Leif Lahn Jensen er opmærksom på det, før vi går videre ud ad den tangent.

Menneskesyn, siger hr. Leif Lahn Jensen. Jamen jeg kan forsikre hr. Leif Lahn Jensen om, at jeg ikke er enig i et menneskesyn, der altså betyder, at det skal kunne betale sig at ligge hjemme på sofaen frem for at bidrage til det danske samfund, bidrage til vores fællesskab og bidrage til vores velfærdssamfund og vores velstand. Det menneskesyn deler jeg ikke, vil jeg sige til hr. Leif Lahn Jensen. Nu var det hr. Leif Lahn Jensen, der bragte spørgsmålet om menneskesyn ind i debatten. Jeg er uenig.

Kl. 10:49

Formanden:
Hr. Leif Lahn Jensen.

Kl. 10:49

Leif Lahn Jensen (S):

Jeg er da virkelig glad for, at ordføreren og jeg ikke har samme menneskesyn. Nu indrømmede ordføreren, at uligheden faktisk er steget fra 2001, frem til den tidligere regering gik af. Det indrømmede ordføreren selv. Så mangler vi bare, at ordføreren siger: Ja, uligheden er blevet større siden 2001. Må jeg så også høre ordføreren sige: Ja, der er blevet fattige familier, og ja, der er blevet flere fattige børn. Og kan ordføreren så også sige: Hvad søren gør vi ved alle de børn, som lever i fattigdom, og som på grund af den negative sociale arv har svært ved at få en uddannelse, og som har svært ved at få et arbejde? Vi prøver virkelig om nogen her at samle alle de børn op, og vi prøver virkelig om nogen på at give dem en ordentlig og god fremtid.

Kl. 10:50

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 10:50

Ulla Tørnæs (V):

Jeg skal bare lige for en ordens skyld understrege, at det, jeg svarede på med hensyn til ulighed, var, at uligheden sådan set steg mere under den socialdemokratiske ledede regering i 1990'erne, end den gjorde under VK-regeringen.

Nu bringer hr. Leif Lahn Jensen så et nyt tema på banen, nemlig den negative sociale arv. Det synes jeg er rigtig godt, og jeg kan forsikre hr. Leif Lahn Jensen om, at den negative sociale arv er noget, der optager Venstre rigtig meget. Derfor har vi igennem hele vores regeringsperiode, i 10 år, arbejdet ihærdigt for at gøre op med den folkeskole og den tankegang og tilgang til folkeskolen, som prægede 1990'erne og den socialdemokratiske ledede regering med en radikal undervisningsminister i spidsen. Det har vi forsøgt at gøre op med. Vi har sat læring, vi har sat kundskaber og færdigheder i fokus i folkeskolen. Det er første skridt på vejen til at sikre, at vi får brudt den negative sociale arv, vil jeg sige til hr. Leif Lahn Jensen.

Formanden:
Hr. Jørgen Arbo-Bæhr.

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Tak. Først og fremmest undrer det mig, at når fru Ulla Tørnæs bliver stillet så mange spørgsmål om fattigdom, hvad får vi så af svar? Jo, siger hun, det skal kunne betale sig at arbejde. Det er en bemærkning, jeg har hørt så mange gange. Så skal jeg bare sige til mig selv: O.k., jeg kan ikke forstå det, fordi hvis man er på kontanthjælp eller på starthjælp og får mulighed for at få et arbejde og man siger nej til det, hvad får man så? I virkeligheden har det intet at gøre med, hvor meget man får i forvejen, men hvis man får et arbejde, skal man tage det, og hvis man siger nej, får man ingenting. Kan fru Ulla Tørnæs give mig ret i det?

Kl. 10:52

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 10:53

Ulla Tørnæs (V):

Det er jo en kendsgerning, vil jeg sige til hr. Jørgen Arbo-Bæhr, at der er mange på kontanthjælp, som reelt ikke står til rådighed for arbejdsmarkedet. Det er den såkaldte matchgruppe 3. Det er jo typisk personer, som har andre udfordringer end det ikke at være på arbejdsmarkedet. Det kan være misbrug, alkohol eller andet, det kan også være, at man er psykisk sårbar i perioder. Den gruppe skal vi selvfølgelig gøre en helt særlig indsats over for, og derfor er jeg faktisk glad for, at vi i satspuljeaftalen, som hr. Jørgen Arbo-Bæhr jo ikke er med i, har opnået enighed om at afsætte en helt ekstraordinær pulje til det, vi har kaldt en håndholdt indsats over for lige præcis matchgruppe 3 for at sikre, at også den gruppe får en chance for at komme tilbage til arbejdsmarkedet. Det havde vi rigtig god succes med.

Kl. 10:54

Formanden:
Hr. Jørgen Arbo-Bæhr.

Kl. 10:54

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Jeg bliver mere og mere forvirret, fordi tidligere snakkede fru Ulla Tørnæs meget om incitamenter, men nu snakker ordføreren om matchgruppe 3, hvor folk har andre problemer end mangel på arbejde. I matchgruppe 3 gøres noget andet end at give dem et arbejde. Det er det, ordføreren siger nu, men hvorfor skal de så have lavere ydelse, mens de venter på at få et arbejde? Det eneste, der kommer ud af det, er, at de bliver fattigere og fattigere, og derfor forstår jeg simpelt hen ikke det svar, fordi enten er det vel nogle, der skal arbejde, og hvis de siger nej, får de ingenting, eller hvis de ikke skal arbejde, bliver de bare fattigere og fattigere. Så kan fru Ulla Tørnæs ikke forstå, hvad det er, jeg siger til hende?

Kl. 10:55

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 10:55

Ulla Tørnæs (V):

Jeg tror sådan set udmærket, at jeg forstå det, hr. Jørgen Arbo-Bæhr siger, men jeg kunne så omvendt spørge: Kan hr. Jørgen Arbo-Bæhr ikke forstå, at vi altså bare er uenige her. Jeg ønsker ikke at vende tilbage til et system, hvor det altså ikke kan betale sig at arbejde for

rigtig, rigtig mange mennesker, og hvor rigtig, rigtig mange mennesker får fjernet tilskyndelsen til at være på arbejdsmarkedet. Det har jeg sagt allerede rigtig mange gange under debatten her, og derfor vil jeg hellere gå videre med det svar, som jeg ikke blev færdig med før, nemlig den håndholdte indsats over for matchgruppe 3, som jeg faktisk har store forventninger til. Vi lavede en tilsvarende indsats tilbage i 2006 under projektet »En ny chance til alle«, hvor det jo rent faktisk viste sig, at der er ressourcer også i matchgruppe 3, og selvfølgelig, når de får en chance for at komme på arbejdsmarkedet, har de også ressourcer, der kan bruges på arbejdsmarkedet. Vi skal ikke fastholde folk i passiv forsøgelse, og det her lovforslag vil alene bidrage til at fastholde folk i passiv forsøgelse, og jeg synes, det er trist.

Kl. 10:56

Formanden:

Før vi går videre, vil jeg lige sige, at det ikke er min agt at tage flere korte bemærkninger end dem, der er anmeldt. Der er seks tilbage nu. Man kan godt skrive sig på, men man får ikke ordet for korte bemærkninger til denne ordfører alligevel. Vi tager de seks, der er tilbage, og så har ordføreren også haft en god time heroppe.

Hr. Rasmus Horn Langhoff for en kort bemærkning.

Kl. 10:56

Rasmus Horn Langhoff (S):

Det er jo dejligt at høre, at fru Ulla Tørnæs glæder sig til jul, men det er der altså mange fattige børnefamilier som ikke gør. For netop jule, og ikke mindst kulden, minder familierne om alt det, de ikke har råd til: julegaver, god mad, vinterstøvler og vinterjakker. For når forældre lever i fattigdom, rammer det naturligvis også børnene. Ifølge Arbejderbevægelsens Erhvervsråd er der i dag 65.000 børn i Danmark, som lever i fattigdom, og antallet af fattige børnefamilier er steget med 50 pct., siden Venstre overtog magten i 2001. Det er jo den fejlslagne politik, som vi prøver at rette op på, og derfor vil jeg gerne høre, om fru Ulla Tørnæs anerkender det faktum, at fattigdommen, herunder fattigdom blandt børnefamilier, psykisk sårbare og pensionister, har været stærkt stigende under den tidligere borgerlige regering.

Kl. 10:57

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:57

Ulla Tørnæs (V):

Nu må jeg blankt erkende, at min tillid til Arbejderbevægelsens Erhvervsråds tal kan ligge på et meget, meget lille sted, og jeg kan derfor kun betragte det som et partsindlæg, når hr. Rasmus Horn Langhoff bringer det ind i debatten her. Vi så jo under valgkampen, hvordan socialdemokrater, herunder ledende socialdemokrater, også den nuværende finansminister, brugte tal fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd i forbindelse med diskussionen om dagpengereformen. Da oplevede vi jo, at der med reference til Arbejderbevægelsens Erhvervsråd blev sagt, at op imod 40.000 personer risikerede at ryge ud af dagpengesystemet, når dagpengereformen er fuldt indfaset. Vi har siden hen fået den nuværende beskæftigelsesminister til at understrege, at det selvfølgelig var forkert. Det var fantasital, der var grebet ud af den blå luft, for det er og bliver 2.000-4.000 personer, der risikerer at ryge ud af dagpengesystemet, når dagpengereformen er fuldt indfaset. Så derfor vil jeg sige til hr. Rasmus Horn Langhoff: Arbejderbevægelsens tal, som bliver bragt på bane her, kan jeg simpelt hen ikke forholde mig til. Det er et partsindlæg, og det ønsker jeg ikke at kommentere yderligere.

Kl. 10:58

Formanden:

Hr. Rasmus Horn Langhoff.

Kl. 10:58

Rasmus Horn Langhoff (S):

Det svar blev jeg ikke meget klogere af, må jeg nok indrømme. Må jeg ikke høre fra fru Ulla Tørnæs: Hvor mange fattige børn mener fru Ulla Tørnæs, der er i Danmark?

Kl. 10:59

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:59

Ulla Tørnæs (V):

Det spørgsmål er jeg allerede blevet stillet en gang i dag. Nu er det sådan, at definitionen af fattigdom jo ikke findes, vil jeg sige til hr. Rasmus Horn Langhoff. Der findes ikke nogen officiel definition af fattigdom. Fattigdom kan defineres på mange, mange forskellige måder. Det kan være fattigdom, at man er fattig på social kontakt, at man er uden for fællesskabet, f.eks. fordi man fastholdes på kontanthjælp, som regeringen nu lægger op til skal ske for endnu flere personer, end det vi oplever i dag. Jeg vil sige til hr. Rasmus Horn Langhoff, at det jo ikke er et spørgsmål, der kan svares på. Det er ikke et spørgsmål, der kan svares på. Men jeg kan forsikre hr. Rasmus Horn Langhoff om, at vi under VK-regeringen har gjort alt for, at der er en tilskyndelse til at være en del af fællesskabet, til at være en del af arbejdsmarkedet, og det er vi faktisk lykkedes med, og det er jeg rigtig stolt over. Jeg er rigtig stolt over, at vi har indført beskæftigelsesfradraget, jeg er rigtig stolt over de skattereformer, som vi har vedtaget, og som har givet en tilskyndelse til at være på arbejdsmarkedet, og jeg er stolt over mange andre ting.

Kl. 11:00

Formanden:

Så er det hr. Simon Kollerup for en kort bemærkning.

Kl. 11:00

Simon Kollerup (S):

Hold da op, der må da mindst talt siges at være sket et skifte i menneskesynet, hvad angår dem, som er fattige i Danmark, fra den tidligere regering til den nuværende regering. Vi vil gerne afskaffe de ydelser, der gør mennesker fattige i Danmark, og det vil vi, fordi det fastholder familier – og værst af alt børn – i fattigdom. Fire ud af ti modtagere af en af de fattigdomsskabende ydelser undlader at købe fødselsdagsgaver til deres børn på grund af økonomi.

Mit spørgsmål til Venstres ordfører handler sådan set helt banalt om det, som Venstres ordfører nu selv kom ind på, nemlig omkring definitionen: Hvornår er man fattig i Danmark? Kunne vi ikke få Venstres definition på det med, hvornår man er fattig i Danmark.

Kl. 11:01

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:01

Ulla Tørnæs (V):

Jeg er i hvert fald helt sikker på, at det her lovforslag ikke bidrager til at stille personer, som ellers ville tilhøre lavtindkomstgrupper, bedre. Det bidrager ikke til, at man får en tilskyndelse til at yde en ekstra indsats, altså, med andre ord har det her lovforslag intet med afskaffelse af fattigdom at gøre, som vi har hørt Socialdemokrater sige at det her lovforslag handler om. Nej, tværtimod bidrager det her til at fastholde folk i et forsørgelsessystem, og hvis det er det, man

kategoriserer som at være fattig, ville jeg nok være mig med at give den type definition af fattigdom, specielt i et samfund som det danske, og så kan vi jo kun sige, at lovforslaget her yderligere bidrager til fattigdom i Danmark.

Kl. 11:02

Formanden:

Hr. Simon Kollerup.

Kl. 11:02

Simon Kollerup (S):

Det her bliver jo mere og mere interessant. Når jeg spørger, er det jo, fordi Venstre har forsøgt at holde problemet med fattigdom skjult i Danmark. Man har jo i lang tid i ordførerens parti fortalt, at Venstre i sin regeringstid ville udarbejde noget, man kaldte fattigdomsindikatorer. Det var regeringens målsætning, og det var det, man gemte sig lidt bagved. Så ville vi jo kunne måle problemet, og det har Venstre jo ikke rigtig formået, ligesom man ikke har formået at løse problemet med fattigdom i Danmark. Antallet af fattige i Danmark er steget med 80 pct. I Europa er vi kun overgået af Letland. Problemet med fattigdom bliver negligeret, problemet med fattigdom er også blevet lagt i skuffen. De børn, der ingen fødselsdagsgaver får, fordi familien er fattig, får stadig væk ingen fødselsdagsgaver. Venstre har jo ikke villet måle problemet i sin regeringstid. I 10 år har Venstre ikke villet udarbejde fattigdomsindikatorer, så jeg skal bare bede ordføreren bekræfte for mig og for dem, der følger med her i dag, at Venstre i den tidligere regerings tid ikke har formået at udarbejde fattigdomsindikatorer. Er det korrekt?

Kl. 11:03

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:03

Ulla Tørnæs (V):

Men det er jo ikke så enkelt, som hr. Simon Kollerup gør det til. Hr. Simon Kollerup vil alene have det til at dreje sig om, hvorvidt der er et loft over kontanthjælp, der er starthjælp osv., som bidrager til, at der er en tilskyndelse til at være på arbejdsmarkedet frem for at være på offentlig forsørgelse. Det er jo det alene, som Simon Kollerup vil nedgøre definitionen af fattigdom til. For mig handler det om noget andet og mere. For mig handler det om noget af det, som hr. Leif Lahn Jensen var inde på, nemlig menneskesynet, og hvordan vi definerer hele det danske velfærdssamfund, og hvordan vi sikrer, at vi får brudt den negative sociale arv. Det kan vi først og fremmest gøre ved at sikre, at vi har en folkeskole, som netop kan favne den opgave. Det har vi jo oplevet at folkeskolen ikke har kunnet, tværtimod.

Må jeg så bare sige til hr. Simon Kollerup og andre: Under den tidligere regering lykkedes det faktisk at opnå en situation, hvor vi aldrig nogen sinde før i danmarkshistorien havde så mange i beskæftigelse, som vi havde lige præcis, da der var højkonjunktur i 2008. Det mener jeg ikke at man kan klandre den tidligere regering for var fattigdomsskabende initiativer, faktisk tværtimod, vil jeg sige til hr. Simon Kollerup.

Kl. 11:04

Formanden:

Så er det fru Lisbeth Bech Poulsen for en kort bemærkning.

Kl. 11:04

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Nu havde jeg egentlig et andet spørgsmål til ordføreren, men da min kollega fru Özlem Sara Cekic ikke fik svar på sit tidligere spørgsmål, bliver jeg nødt til at tage det op her. Vil ordføreren bekræfte, at det er korrekt, at når man kommer til landet og er på starthjælp, og

man skal have været i landet 7 ud af 8 år, er det fuldstændig ligegyldigt, om man er dødssyg af kræft, har psykoser, depressioner – uanset hvad? Vil ordføreren bekræfte det?

Kl. 11:05

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:05

Ulla Tørnæs (V):

Det er korrekt, at når man kommer til Danmark, er den ydelse, man bliver indplaceret på, starthjælpen, ja. Det gælder alle. Det er i øvrigt en ydelse, som har sit udspring i et forslag fra Det Radikale Venstre, og som Poul Nyrup Rasmussens regering indførte, så ja, det er korrekt. Det, som hr. Poul Nyrup Rasmussen indførte, var, at det alene skulle gælde for udlændinge. Vi valgte at gøre det til en generel ordning, som skulle omfatte alle.

Kl. 11:05

Formanden:

Fru Lisbeth Bech Poulsen.

Kl. 11:06

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Så vil jeg stille mit oprindelige spørgsmål: Hvis man sammenligner starthjælpen med det rådighedsbeløb, som Justitsministeriet ifølge konkurs- og gældslovgivningen har fastlagt som det absolutte minimum, en gældsplaget familie kan leve for, så viser regnestykket, at starthjælpen for en familie med to børn udgør 73 pct. af det rådighedsbeløb, som altså ifølge Justitsministeriets definition er det absolute minimum, som en gældsplaget familie kan leve for. Vil fru Ulla Tørnæs kommentere det?

Kl. 11:06

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:06

Ulla Tørnæs (V):

Man kunne jo lave en anden sammenligning, det kunne være SU, og sådan kan man jonglere med forskellige ydelser, som man kan sammenligne. Starthjælpen svarer jo nogenlunde til det, man kan få i SU, som heller ikke er nogen permanent forsørgelse, men som er en midlertidig forsørgelse. Så når fru Lisbeth Bech Poulsen bringer Justitsministeriets definition i forbindelse med konkursopgørelser ind i diskussionen her, ville jeg mene, at det var mindst lige så relevant at bringe diskussionen om niveauet for SU ind. For jeg må kunne forstå på det, fru Lisbeth Bech Poulsen siger her, at den nye regering vil komme med et forslag om en væsentlig stigning i SU. Ellers hænger det jo ikke sammen, vil jeg sige til fru Lisbeth Bech Poulsen.

Kl. 11:07

Formanden:

Så er det hr. Henning Hyllested for en kort bemærkning.

Kl. 11:07

Henning Hyllested (EL):

Ordføreren og jeg er vel ikke helt uenige om, at sådan helt grundlæggende skal arbejdet jo være der, jobbene skal være der, før man kan komme i arbejde, og der vil jeg bare spørge:

Hylder fru Ulla Tørnæs virkelig det triste menneskesyn, som jeg egentlig troede hørte en svunden tid til, at fattigdom og nedsatte ydelser er den bedste motivation for folk til at søge arbejde, som ikke er der – for vi er vel enige om, at arbejdet ikke er der i øjeblikket – at folk ikke vil arbejde, hellere vil ligge hjemme og fede den på sofaen, som jeg hører ordføreren sige indimellem, til nogle ydelser,

som slet ikke matcher den løn, som fru Ulla Tørnæs og jeg oppebærer, og at folk ikke har et ønske om at komme ud og arbejde, opnå nogle sociale relationer på en arbejdsplads, som man jo ved er rigtig gode, også for sjælen, ikke har et ønske om at forsørge sig selv og deres familier?

Kl. 11:08

Formanden:

Værsgo til ordføreren.

Kl. 11:08

Ulla Tørnæs (V):

Hvorvidt det er den bedste motivation, er jo svært at afgøre, for det vil være ganske subjektivt og individuelt for den enkelte, men jeg kan konstatere, at det er en væsentlig motivation, vil jeg sige til hr. Henning Hyllested. Det er en væsentlig motivation for langt, langt de fleste, at man ønsker at kunne se på sin lønindtægt, at det rent faktisk betyder noget, at man står op og passer sit arbejde. Det tror jeg hr. Henning Hyllested så udmærket kender fra sine kolleger på havnen i Esbjerg. Der skal være en økonomisk gulerod, der skal være et incitament til at passe sit job, hvad enten det er om natten, tidligt om morgenen eller sent om aftenen, som havnearbejder på havnen i Esbjerg. Det tror jeg hr. Henning Hyllested så udmærket ved.

Hvorvidt det er den bedste motivation, er jo vanskeligt at sige, men som sagt kan jeg konstatere, at det er en væsentlig motivation for langt, langt de fleste af os.

Kl. 11:09

Formanden:

Hr. Henning Hyllested.

Kl. 11:09

Henning Hyllested (EL):

Jo, men stadig væk er problemet jo, at arbejdet, jobbene, ikke er der i øjeblikket, og vil fru Ulla Tørnæs ikke anerkende, at det, man så opnår, jo i virkeligheden bare er at skabe forøget fattigdom, når nu de job, man så gerne vil jage folk ud i med pisk, faktisk ikke er til rådighed?

Kl. 11:10

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:10

Ulla Tørnæs (V):

Jamen hvis man kigger på de undersøgelser, der er lavet, siden ændringen blev vedtaget i 2002, vil man kunne konstatere, at den ændring faktisk har bidraget til, at folk er kommet i beskæftigelse. Og lad mig minde om, at det nu, når det her lovforslag med Enhedslstens og dermed også hr. Henning Hyllesteds velsignelse bliver vedtaget, for et ægtepar på kontanthjælp vil betyde, at den ene ægtefælle skal skifte kontanthjælpen ud med et job med en lønindtægt på 30.000 kr. Jeg tror, hr. Henning Hyllested og jeg er enige om at vide, at det næppe er særlig realistisk. Dermed bidrager lovforslaget her til at fastholde personer på kontanthjælp og dermed offentlig forsørgelse. Jeg vil sige til hr. Henning Hyllested, at det tror jeg faktisk ikke havnearbejderne på Esbjerg Havn synes er særlig fedt, for nu at sige det lige ud.

Kl. 11:11

Formanden:

Så er det fru Stine Brix for en kort bemærkning.

Kl. 11:11

Stine Brix (EL):

Fru Ulla Tørnæs har flere gange gentaget, at hun ikke mener, at der er noget problem med fattigdomsydelserne, fordi de er midlertidige. Og så vil jeg godt spørge fru Ulla Tørnæs om, i hvor lang tid man højst kan modtage sådan en midlertidig ydelse.

Kl. 11:11

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:11

Ulla Tørnæs (V):

Det er et fantastisk godt spørgsmål. Altså, jeg synes jo, man skulle modtage det i så kort tid som overhovedet muligt og bruge det som trinbræt til en fastholdelse på arbejdsmarkedet. Men jeg ved udmærket godt, og det ligger også implicit i fru Stine Brix' spørgsmål, at sådan forholder det sig desværre ikke. Det kan jo for mange netop bedre betale sig at være på offentlig forsørgelse frem for at være i job, og man kan ikke skifte kontanthjælpen ud med det der 30.000-kroners-lønjob, for det er bare ikke realistisk.

Kl. 11:12

Formanden:

Fru Stine Brix.

Kl. 11:12

Stine Brix (EL):

Er det ikke korrekt, at såfremt man får mulighed for at tage et job, skal man tage et job, men såfremt der ikke er mulighed for at få job og man søger alle de job, man skal, og modtager den aktivering, man skal, kan man forblive på kontanthjælp i uendelig tid? Mener fru Ulla Tørnæs så stadig væk, at det er rimeligt, at vi taler om særlig lave ydelser, som vi ved – dokumenteret af utallige videnbanker, Red Barnet og Børnerådet – fører til fattigdom? Mener fru Ulla Tørnæs stadig, det er rimeligt, når vi ved, at der ikke altid er tale om en midlertidig ydelse?

Kl. 11:13

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:13

Ulla Tørnæs (V):

Jamen mit udgangspunkt er et andet; altså, jeg ønsker ikke, at folk skal være permanent på kontanthjælp. Det bliver jeg nødt til at understrege. Jeg mener ikke, at folk skal være permanent på offentlig forsørgelse. Og vi skal ikke gøre det mere attraktivt for folk at blive fastholdt på offentlig forsørgelse. Det er ikke Venstres politik, nej, vi ønsker det modsatte. Vi ønsker, at der skal være en tilskyndelse til, at man får skiftet den offentlige forsørgelse ud med en lønindtægt.

Kl. 11:13

Formanden:

Så er det den sidste korte bemærkning fra fru Ane Halsboe-Larsen.

Kl. 11:13

Ane Halsboe-Larsen (S):

Tak. Vil fru Ulla Tørnæs venligst forholde sig til spørgsmålet om, hvor mange fattige familier det er acceptabelt at vi har i Danmark? Jeg har noteret mig, at man på højrefløjen kalder det ligemageri, når vi kæmper for at bekæmpe uligheden. Ordføreren har kolleger, endda tidligere ministerkolleger, der mener, at ulighed er positivt og skaber dynamik. Når vi fremsætter det her lovforslag om at fjerne

fattigdomsydelserne, gør vi det, fordi vi vil bekæmpe fattigdom, og fordi vi ved, at det er virkelige familier, det handler om.

Fru Ulla Tørnæs taler om fattigdom på kontakter og nægter at svare på, hvor mange fattige ordføreren mener vi har i Danmark. Men helt ærligt, vil jeg sige til fru Ulla Tørnæs, det betyder altså noget, om man har råd til de mest basale ting til sine børn, om man har råd til fødselsdagsgaver og en ordentlig vinterfrakke. Fakta er, at dagens lovforslag vil bekæmpe ulighed og løfte familier ud af fattigdom, og det er præcis derfor, vi har fremsat det. Jeg vil mene, at hvis man siger noget andet, altså at det ikke betyder noget, under hvor stramme økonomiske kår man lever, så er det, fordi man ikke selv har prøvet det.

Kl. 11:15

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 11:15

Ulla Tørnæs (V):

Ja, ja, så kom igen det præfabrikerede socialdemokratiske spørgsmål om, hvor mange familier der lever i fattigdom i Danmark. Og nu siger fru Ane Halsboe-Larsen, at det her lovforslag vil løfte familier ud af fattigdom. Det glæder jeg mig rigtig meget til at opleve. Vi kan tales ved, når der er gået et år. Vi kan se det i forbindelse med julehjælpen, når julen nærmer sig til næste år; så glæder jeg mig rigtig meget til at se, hvor mange familier der vil søge om julehjælp. For det er jo en vigtig indikator, siger fru Ane Halsboe-Larsen, for fattigdom i Danmark. Så jeg glæder mig rigtig, rigtig meget til at se, hvor mange familier der vil anmode om julehjælp næste år til jul.

Kl. 11:15

Formanden:

Fru Ane Halsboe-Larsen.

Kl. 11:15

Ane Halsboe-Larsen (S):

Tak. Jeg mindes faktisk ikke at have talt om julehjælp, men nu det bliver nævnt, vil jeg sige, at det faktisk er et problem, som vi i Socialdemokratiet tager meget alvorligt. Og jeg mener sådan set også, at det vil være på sin plads, at ordføreren i dag fortæller lidt om, hvad Venstre egentlig gør for at bekæmpe fattigdom i Danmark, og om det er sådan, at når Venstre og ordføreren ikke har begreb om, hvorvidt vi har fattigdom i Danmark, og hvor mange familier det i så fald drejer sig om, så er det et udtryk for, at man ikke mener, at fattigdom findes, og at det derfor ikke er et problem.

Kl. 11:16

Formanden:

Ordføreren for det sidste svar.

Kl. 11:16

Ulla Tørnæs (V):

Jeg gennemgår sådan set gerne alle de gode gerninger, som VK-regeringen gennemførte på det her område, men jeg tror desværre ikke, at tiden tillader det. Men lad mig forsøge blot i overskrifter at nævne, at vi indførte et beskæftigelsesfradrag, vi lavede en række skattereformer, og vi lavede ændringer af ydelserne her, og en lang perlerække af øvrige initiativer har i fællesskab bidraget til, at det for tusinder og tusinder af mennesker i dag kan betale sig at være på arbejdsmarkedet frem for at være i offentlig forsørgelse. Det smadrer den nye regering med det her lovforslag på det her område.

Nu siger fru Ane Halsboe-Larsen så, at man afskaffer fattigdom med det her lovforslag. Hvor er det ynkeligt – hvor er det ynkeligt at høre på, vil jeg sige til fru Ane Halsboe-Larsen. Jeg glæder mig – som jeg nævnte – rigtig, rigtig meget til jul næste år, for så får vi jo

syn for sagen, og så kan vi se, hvorvidt det vitterlig er lykkedes for den nye regering at afskaffe fattigdommen, sådan som man hævder at man gør med det her forslag. Vi tales ved.

Kl. 11:17

Formanden:

Vi siger tak til Venstres ordfører efter en lang tid heroppe på talerstolen. Og så er det hr. Lennart Damsbo-Andersen som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 11:17

(Ordfører)

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Det er en ganske særlig dag i dag for mig som ordfører og som socialdemokrat og for alle dem, der har troet på os og stemt på en ny regering og en ny retning i dansk politik. Ikke mindst er det en stor dag for alle dem, der ved vedtagelse af denne lov om afskaffelse af fattigdomsydelserne ikke længere er overladt til udstødelse, glemsel og fattigdom.

Enhver skal måles på sine handlinger; det skal den tidligere regering også. Og uanset hvor mange undersøgelser den har sat i værk for at bevise, hvor fantastisk starthjælpen, introduktionsydelsen, 225-timers-reglen og kontanthjælpsloftet har været, er det endnu ikke lykkedes at finde bare et eksempel på, at det har været lykkeligt for nogle af de mange tusinde, der er ramt af fattigdomsydelserne. De har ikke været i stand til at finde et arbejde og dermed slippe ud af den fattigdomsfælde, som V, K og O har stillet op. Derfor er jeg ekstra tilfreds med, at det nu er muligt at gå en anden vej i dansk politik.

I Socialdemokratiet har vi en tro på hvert menneske, der er der ude på den ene side af Christiansborgs tykke mure – såmænd også på dem, der er inden for. Vi har en tro på, at alle, der får en reel mulighed og et reelt valg, vil bidrage til vores fælles samfund med alt det, de nu kan hver især. Vi tror på, at de, der ikke lige har været godt hjulpet fra start, kan komme godt i vej, hvis de får et venligt puf og en klar formulering af de forventninger, som vi har til dem, og af, hvilke pligter de har. Det er vel og mærke, hvis de bliver mødt som ligeværdige mennesker og borgere i dette land.

Fattigdom er en svøbe. Det er det i Afrika, det er det i Asien – alle de steder, hvor vi på fjernsynet kan se mennesker udstillet med sult, sygdom og afmagt. Det er det også i Danmark: i Sydhavnen, på Nørrebro, på Lolland, på Langeland, på Djursland. Det er næsten ikke til at holde ud at tænke på, at der i år er 35.000 flere fattige i Danmark end sidste år. Der er 11.000 flere fattige børn i Danmark i år, end der var sidste år.

De, der så tv i går, kunne høre, at antallet af ansøgninger om julepakker fra Dansk Folkehjælp er steget med hundrede procent. Hvad er det for land, vi bor i? Vi bryster os af at være et af verdens rigeste lande. Vi kan ikke købe hele verden; vi kan heller ikke redde hele verden; men vi kan sikre, at alle de, der bor i Danmark, har en reel mulighed for at forsørge sig selv og sine uden at skulle stå med hånden fremme og bede om almisser.

Hvor meget skal der så til, for at man kan gøre det? Ja, kontanthjælpen er jo i udgangspunktet beregnet ud fra, hvad der er nødvendigt, for at man skal kunne klare et anstændigt liv i Danmark. Så er det jo grotesk at tænke på, at f.eks. starthjælpen svarer til cirka halv kontanthjælp. Hvor mange tandlægesøg, hvor meget vintertøj, hvor mange børnefødselsdage, hvor mange julegaver, hvor mange ture på juleudstilling i Tivoli tror de ærede medlemmer her i salen der bliver råd til, når udgangspunktet er starthjælp?

Denne lov betyder, at kontanthjælpen bliver den laveste sats for alle. Vi får ryddet op i mylderet af satser og såkaldte tilbud, og så får vi skabt grobund for, at de hårdt trængte familier kan bryde den onde cirkel og ikke mindst den sociale arv. Det peger fremad på en ordentlig og på en positiv måde.

Baggrunden for den tidligere regerings indførelse af de lave ydelser var en tro på, at bare man tager pengene fra folk, skal de nok komme i arbejde. Sandheden er, at det eneste, fattigdomsydelserne har bidraget med, er dårligere integration og flere fattige i Danmark. Derfor skal starthjælpen, introduktionsydelsen, loftet over kontanthjælpen og 225-timers-reglen afskaffes.

Socialdemokratiet støtter forslaget.

Kl. 11:22

Formanden:

Der er foreløbig syv, der har bedt om korte bemærkninger. Først er det hr. Erling Bonnesen.

Kl. 11:22

Erling Bonnesen (V):

Tak. Vi skal arbejde os ud af krisen, sagde Socialdemokraterne masser af gange før valget. Vi skal have flere ud på arbejdsmarkedet, sagde Socialdemokraterne også før valgkampen – et klart og tydeligt løfte om, at man på enhver måde ville bidrage til at sætte mere gang i hjulene. Så kommer man med et forslag nu, der går i den fuldstændig stik modsatte retning. Ikke underligt at billedet tegner sig af en løftebrudsregering. Man sagde et før valget, nemlig at der skulle gang i den nu, og nu siger man: Værsgo at blive liggende hjemme på sofaen, det kan faktisk bedre betale sig. Det lever fuldstændig op til det mantra, man så at sige kører efter nu. I mine øjne er det jo fuldstændig at gøre grin med masser af mennesker, der hver morgen står op og kører på arbejde, hvis man samtidig kan se, at det faktisk bedre kan betale sig at ligge hjemme på sofaen. Og hvis man endelig har sociale problemer af forskellig art, så tror jeg faktisk, at man vil være glad for, at man bor i Danmark, hvor vi har nogle af verdens højeste ydelser på de forskellige områder. Det er sådan set ikke der, problemet ligger, det er jo et andet sted. Så er ordføreren ikke enig i, at det skal kunne betale sig at arbejde?

Kl. 11:23

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:23

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Jeg er jo for så vidt fuldstændig enig med hr. Erling Bonnesen i, at det skal kunne betale sig at arbejde. Man skal også være villig til at påtage sig et arbejde, det er der jo for så vidt ikke lavet noget som helst om på, heller ikke med fremsættelsen af dette lovforslag. Jeg kan ikke helt følge den tankegang, som hr. Erling Bonnesen har, i forhold til at der er noget galt i, at vi siger, at vi vil gennemføre en kickstart, og at vi samtidig vil sørge for, at de mennesker, der kun har fattigdomsydelser, får et bedre grundlag for at leve. Den sammenligning kan jeg overhovedet ikke drage, og jeg ser slet ikke, hvordan man overhovedet kan tænke i den retning.

Kl. 11:24

Formanden:

Hr. Erling Bonnesen.

Kl. 11:24

Erling Bonnesen (V):

Kickstart, siger den socialdemokratiske ordfører. Det her er jo en anti-kickstart. En kickstart giver jo meldinger ud til borgerne om, at der kommer mere gang i den, at man skal gøre noget aktivt, at man skal ud at arbejde og gøre noget ved tingene. Kære socialdemokratiske ordfører: Det her er jo lige det modsatte, det her inviterer jo så at sige til at blive derhjemme og ingenting gøre. Incitamentet her er jo til, at man ikke behøver at gøre noget, for der kommer jo stadig væk godt med penge ind. Incitamentet til selv at gå ud og gøre noget

hænger jo slet ikke sammen med det, som ordføreren siger nu om en kickstart. Det her er jo en anti-kickstart. Er ordføreren ikke enig i det?

Kl. 11:25

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:25

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Nej, den præmis er jeg overhovedet ikke enig i. Der er jo ikke ændret i forholdene. Det, som vi vil gøre med kickstarten, er jo rent faktisk at sørge for, at der bliver nogle flere job, som alle i Danmark har mulighed for at søge, også dem, som i dag er på fattigdomsydelser. Og hvis man skal være helt nøjagtig og gå ind og kigge i de undersøgelser, der har været, er det rigtigt, at uanset hvordan man vender og drejer det, er der nogle mennesker, der er kommet i arbejde, men der er også rigtig, rigtig mange, der ikke er kommet i arbejde og som har været overladt til at leve med sig selv og deres børn og deres familie på ydelser, som vi overhovedet ikke kan se på med værdighed. Derfor skal de afskaffes.

Kl. 11:26

Formanden:

Hr. Hans Andersen for en kort bemærkning.

Kl. 11:26

Hans Andersen (V):

Hr. Lennart Damsbo-Andersen siger, at der er en ny retning i dansk politik, og den er kommet meget tydeligt frem i debatten her. Der er en ny retning, den nye røde regering nu vil cementere, nemlig at det ikke længere skal kunne betale sig at arbejde i Danmark. Det er det, jeg lytter mig til: Det skal ikke længere kunne betale sig at arbejde.

Hvordan har hr. Lennart Damsbo-Andersen det med, at flere hundredtusinde mennesker nu vil opleve, at der intet økonomisk incitament er til at gå fra passiv forsørgelse til at tage et arbejde? Det er butiksassistenten, det er rengøringsassistenten, der knokler hver dag, der vil opleve, at der intet incitament er til at være i et arbejde.

Kl. 11:26

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:26

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Jeg er da glad for, at spørgeren har lyttet godt efter, hvad det var, jeg sagde, men så var det måske en idé at lytte lidt mere nøjagtigt efter. Der er en naturlig sammenhæng, når jeg siger, at der skal være rettigheder, for det er jo det, som vi med denne lovgivning giver de mennesker, som ikke kan få et arbejde: De får nogle rettigheder. Til gengæld har de også nogle pligter, og vi har nogle forventninger til, at man, når man bliver tilbudt et arbejde, så også skal tage det. Derfor kan man på ingen måde sige, at det ikke vil kunne betale sig at arbejde, for hvis ikke man tager imod et tilbud, vil det få konsekvenser for den enkelte.

Kl. 11:27

Formanden:

Hr. Hans Andersen.

Kl. 11:27

Hans Andersen (V):

Jeg synes, ordføreren anstændigvis skulle forholde sig til den virkelighed, vi jo faktisk burde tage stilling til. Der ligger nu et lovforslag, der faktisk lægger op til, at det ikke fremadrettet vil kunne betale sig at arbejde, hvis man er på passiv forsørgelse. Der er en lang,

lang række mennesker, som vil opleve, at der intet økonomisk incitament er. Det synes jeg overhovedet ikke at ordføreren forholder sig til.

Kl. 11:31

Ordføreren nævnte, at det eksisterende lovgrundlag har bidraget til dårligere integration. Det bliver ordføreren nødt til at uddybe, for er der nogen, der har haft gevinst af, at man i de sidste 10 år har sagt, at det skal kunne betale sig at arbejde, er det indvandrere. De er i den grad kommet i arbejde på baggrund af det lovgrundlag, og jeg synes simpelt hen, det er helt uanstændigt at sige, at det, der er sket, har bidraget til dårligere integration. Jeg er af den opfattelse, at det er lige modsat.

Kl. 11:28

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:28

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Den tid, jeg har til at svare, gør, at jeg nok ikke kan svare på begge de spørgsmål, jeg blev stillet, men jeg skal forsøge.

Jeg forholder mig jo netop til den virkelighed, der er. Jeg forholder mig til den virkelighed, at vi i dag har i omegnen af 160.000 ledige i Danmark, og at muligheden for at gå ud og finde sig et job i morgen ikke nødvendigvis er til stede, slet ikke for personer, der ikke er umiddelbart arbejdsparete. Der er blevet stillet en række spørgsmål her tidligere, og jeg synes også, at Venstres ordfører refererede meget godt til det.

Undersøgelserne viser jo, i hvert fald når vi snakker om starthjælpen, at 60 pct. efter 4 år på starthjælp stadig væk ikke har fået et arbejde. De har ikke været i stand til at få sig et arbejde. Det er derfor, jeg siger det med den manglende integration. Der er rigtig mange af de her mennesker, som kommer fra andre lande, og hvis man efter 4 år i Danmark stadig væk ikke har fået mulighed for at få et stykke arbejde, hvis det er sådan, at man alene går på en fattigdomsydelse, og den fornemmelse, man så står med, er, at man er lukket inde og ikke har mulighed for at komme ud i samfundet, så er det efter min opfattelse dårlig integration.

Kl. 11:29

Formanden:

Fru Fatma Øktem for en kort bemærkning.

Kl. 11:29

Fatma Øktem (V):

Tak. Det er en meget interessant debat, vi har i salen i dag. Det er også en debat, der virkelig synliggør forskellene mellem os. Jeg er enig i det, mange har sagt, nemlig at vi har en helt anden tilgang og et andet menneskesyn, end regeringen og Enhedslisten har, for vi offer-, patient- og klientgør ikke mennesker på forhånd. Det skal altid kunne betale sig at arbejde, og kontanthjælp må aldrig være et alternativ til job.

Jeg synes, at det er uhyggeligt, at så mange bruger børn som gidsler i debatten i dag, mens man gør det dyrere at være dansker, dvs. også for de børns forældre. Men nu, hvor vi er ved børnene, viser mange undersøgelser jo også, at det, man ser hjemme, også ret tit bliver ens virkelighed, og det, man praktiserer ude. Så jeg kunne godt tænke mig at spørge ordføreren: Hvad er ordførerens holdning til, at mange kvinder, herunder især indvandrerkvinder, der hidtil har brugt 450-timers-reglen som argument over for deres mænd for at komme på arbejdsmarkedet, nu mister dette redskab? Det er et redskab, der har øget kvindernes selvstændighed og dermed ligestilling. Hvad vil ordføreren gøre for disse børn, så de får nogle rollemodeller i deres hjem? Hvad vil ordføreren gøre for disse kvinder, for at de får et reelt redskab til at komme ind på arbejdsmarkedet? Tak.

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 11:31

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Jeg er glad for, at fru Fatma Øktem kan se, at der virkelig er forskel på de holdninger, vi har. Jeg tror da også, at både lytterne her og seerne derude kan opfatte, at der faktisk er sket noget her, nemlig at Danmark har fået en ny regering, som har en anden holdning til, hvordan verden ser ud, og at i hvert fald vi Socialdemokrater har mulighed for at udtrykke det, som vi mener.

Jeg sagde tidligere til fru Inger Støjberg, da vi sad hernede i salen, at jeg sådan set overvejede at holde nøjagtig den samme tale, som jeg holdt for 3 år siden om den samme sag. Det kunne jeg godt have gjort, for vi har ikke på noget tidspunkt ændret opfattelse.

Så synes jeg, at det er interessant at snakke om, hvem det er, der tager børn som gidsler. Jeg har det nu engang sådan, når jeg kigger på det her, at alle de børn i alle de familier, som i lang, lang tid har været ramt af starthjælpen, da er blevet holdt som gidsler af den tidligere regering gennem den politik, der er blevet ført indtil i dag. Så er det rigtigt, at der er kvinder, der ikke har kunnet få lov til at komme ud at arbejde for deres mænd. Men nu er det jo sådan, at hvis man får et påbud om at tage et arbejde, er det lige meget, hvad manden siger. Så skal kvinderne også ud. Jeg tror på, at med de tiltag, der vil komme med den regering, som vi har nu, vil der være en lang række af dem, der vil give de kvinder muligheder for at have en ordentlig diskussion med deres mænd, ikke bare at overbevise mændene, men også sig selv om, at det er en god idé at komme ud og være en del af arbejdsmarkedet.

Kl. 11:33

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Fru Fatma Øktem en gang til.

Kl. 11:33

Fatma Øktem (V):

Tak. Det her var, som jeg sagde, et reelt redskab, for det økonomiske incitament er et rigtig godt incitament – og er vi enige om, at arbejde er et rigtig godt skridt på vej ind i et fællesskab, til selvstændighed, økonomisk selvstændighed og dermed ligestilling?

Jeg synes ikke rigtig, at jeg kan høre ordføreren svare på, hvad man så vil gøre for de her kvinder. Det er jo ikke længe siden, at der var en undersøgelse, der viste, at der hersker en social kontrol, og det var sådan set også ordførerens partifælle og kollega, ministeren, der sagde, at det var lige til at græde over. Det bliver da endnu mere til at græde over, hvis vi også fjerner det her incitament for de kvinder. Jeg kunne godt tænke mig at høre, om der er nogen reelle tiltag. Det var ellers en fin tale. Tak.

Kl. 11:33

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Værsgo til ordføreren.

Kl. 11:34

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Jeg kender ikke hele regeringsprogrammet endnu. Det er der ikke nogen i salen, der gør. Lovprogrammet er ikke lagt frem. Men jeg ser da frem til, at der kommer nogle initiativer på det her område.

Hvis man går ind og kigger på, hvad 300-timers-reglen og 450-timers-reglen har gjort – det er der jo lavet undersøgelser af – og hvad det betyder for kvinder, også indvandrerkvinder, er det rent faktisk sådan, at der er en ulighed i, hvor mange af dem der er kommet i arbejde i forhold til mænd. Jeg tror, at det er sådan, hvis man

kigger på tallet, at det er 61 pct. af kvinder, der ikke er kommet i arbejde. Det er i hvert fald væsentlig flere, end det er mænd. Derfor er der jo under alle omstændigheder en ulighed i det her.

Så svaret er ikke, at man skal tage pengene fra folk, svaret er ikke, at man skal gøre det. Det rigtige svar er, at man skal lave andre initiativer, og så skal man give mennesker en ordentlig ydelse, så de har mulighed for at leve anstændigt i Danmark.

Kl. 11:34

Tredje næstformand (Marianne Jøved):

Tak. Så er det fru Inger Støjberg, værsgo.

Kl. 11:35

Inger Støjberg (V):

Det tror jeg at jeg vil følge lidt op på, for fru Fatma Øktem har jo fuldstændig ret, når hun fremhæver, at det her netop kan betyde, at en række indvandrerkvinder ikke kommer i arbejde. Undersøgelser har jo vist, at det her netop hjælper indvandrerkvinderne med at komme i arbejde. Der er også indvandrerkvinder, der er stået frem og har sagt, at 225-timers-reglen netop er et godt argument over for mændene til at komme ud på arbejdsmarkedet. Så nytter det jo ikke noget, at ordføreren står her i dag og siger, at han tror, vi får en situation, hvor man vil få en god diskussion hjemme i indvandrerfamilierne, og så henviser til, at man ikke lige har nogen forslag til, hvordan man vil hjælpe de her kvinder ud på arbejdsmarkedet. Det må man jo fremlægge i dag, for ellers lægger man vel ikke et forslag som det her frem. Så hvad er det for helt konkrete initiativer? Tre, fire, fem initiativer må der jo ligge.

Kl. 11:36

Tredje næstformand (Marianne Jøved):

Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 11:36

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Som jeg sagde før, kender jeg ikke initiativerne på nuværende tidspunkt. Jeg skal gerne komme tilbage til dem senere, når vi er nået så vidt. Uanset hvad, er situationen jo den, at alle de kvinder, der ikke er kommet i gang, alle de kvinder, der *ikke* er kommet i gang, er ladt i stikken i det her. Og det eneste, de er blevet ladt i stikken med, er så en forsøgelse, hvor de ikke er i stand til f.eks. at købe den mad og det tøj til deres børn, som man skal kunne gøre i Danmark. Så de er blevet ladt i stikken.

Kl. 11:36

Tredje næstformand (Marianne Jøved):

Tak. Så er det fru Inger Støjberg, anden gang.

Kl. 11:36

Inger Støjberg (V):

Det nytter ikke noget at stå her i dag, vil jeg sige til hr. Lennart Damsbo-Andersen, og sige, at det må vi komme tilbage til. Nej, nu er man i regering, og når man er i regering, må man også have nogle svar på rede hånd. Det er så øjensynlig det, regeringen ikke har. Hvad vil regeringen stille op med de indvandrerkvinder, der nu ikke længere har argumentet for at komme ud på arbejdsmarkedet? Hvad er der for nogen initiativer? Og det nytter ikke noget at stå her i salen i dag og sige: Jamen jeg kender ikke regeringsprogrammet. For hvem søren skulle egentlig gøre det, hvis det ikke var ordføreren for det regeringsbærende parti?

Hvad er det for tre, fire, fem initiativer, der nu vil få kvinderne i arbejde?

Kl. 11:37

Tredje næstformand (Marianne Jøved):

Tak. Så er det ordføreren, værsgo.

Kl. 11:37

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Uden at kende programmet vil jeg sige, at det jo først må være sådan, at der reelt er et arbejde derude, at der er et reelt arbejde til den person, der ønsker det. Det gælder også indvandrerkvinder. Jeg vil sige, at vi i den situation, vi står i nu – hvis fru Inger Støjberg ville lytte til det, jeg siger – jo godt ved, at langt de fleste af de kvinder, som vi taler om her, har væsentlige vanskeligheder i forhold til sproget, de har væsentlige vanskeligheder i forhold til at have et netværk, og det er noget af det, som der absolut vil blive taget fat på, det ved jeg med sikkerhed. Det er en væsentlig baggrund for, om man overhovedet er i stand til at komme ind på arbejdsmarkedet, og det ved fru Inger Støjberg også godt er den væsentligste barriere for de kvinder, og det gælder også nogle af mændene.

Det kan man da ikke lovgive om. Men vi kan godt lovgive om, hvor meget sprogundervisning og hvor meget uddannelse man kan få, og der ligger der i dag nogle barrierer, som vi godt kan sørge for der bliver ændret på.

Kl. 11:38

Tredje næstformand (Marianne Jøved):

Tak, og den næste taler for en kort bemærkning er hr. Ole Birk Olesen, Liberal Alliance, værsgo.

Kl. 11:38

Ole Birk Olesen (LA):

Tak. Vi ser ofte, at man, når man ikke har en særlig god sag, når man politisk ikke har en god sag, så forsøger at fordumme debatten, at man forsøger at gøre den dummere, end den burde være. Vi har i dag set den socialdemokratiske ordfører ved flere lejligheder forsøge at fordumme denne debat med påstande om, at det eneste, der er nødvendigt, for at folk kommer i arbejde, er rådighedsregler, regler om, at de skal stå til rådighed for arbejdsmarkedet.

Jeg vil gerne spørge den socialdemokratiske ordfører, om han er bekendt med det forhold, at man for at få et arbejde, faktisk skal gøre sig en vis umage for at få det. Man skal f.eks. skrive en jobansøgning, hvor man giver udtryk for, at man har nogle evner, som arbejdsgiveren har brug for på arbejdspladsen, og man skal skrive en ansøgning, hvoraf det fremgår, at man har lyst til at påtage sig et arbejde, at man er villig til det.

Så vil jeg spørge den socialdemokratiske ordfører, om ordføreren er bekendt med de eksempler, der har været på arbejdsløse, som i deres ansøgning har skrevet, at de sender ansøgningen, fordi de har pligt til det for at stå til rådighed for arbejdsmarkedet, for fortsat at modtage deres ydelse.

Kl. 11:39

Tredje næstformand (Marianne Jøved):

Tak. Ordføreren, værsgo.

Kl. 11:39

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Jeg har godt hørt om de der eksempler på, at der er ansøgere, der har sendt ansøgninger ud, fordi de havde pligt til det. Vi kan jo også undre os over, at vi i dag har et system, hvor det er sådan, at der, hvis man slår en graverstilling op i en tilfældig landsby midt på Sjælland, så er 437 ansøgninger til sådan en graverstilling. Man kan tænke: Hvordan i alverden kan det ske? Hvad er det for et system, der er blevet indrettet i det her land? Samtidig kan vi også risikere, at der måske er steder, hvor man skal bruge nogle kvalifikationer, og at der så ikke er nogen ansøgninger til det.

Jeg har en opfattelse af, i hvert fald, når vi lige snakker om den her del, at der er en fejlslagen politik i forhold til at sørge for, at dem, der skal ud at have en stilling, ikke har den uddannelse, der er

nødvendig for at gøre det. Så betyder det ikke noget, hvor mange ansøgninger man skal lave, så er det vigtige jo, at man søger de stillinger, der svarer til den uddannelse, man har, og de ting, man altså kan udføre, så man også slipper for at gøre det af pligt, sådan som regimet har været indtil nu.

Det er vores opfattelse, at man skal stå til rådighed, og det betyder også, at man skal påtage sig arbejde, og at man også skal søge arbejde. Men man skal ikke gøre det af pligt, man skal gøre det, fordi man kan have en forventning om at få det arbejde.

Kl. 11:40

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Hr. Ole Birk Olesen for en kort bemærkning. Værsgo.

Kl. 11:41

Ole Birk Olesen (LA):

Det var jo sådan set en masse udenomssnak, som ikke forholdt sig til problemstillingen, som er, at det ikke er nok, at man har pligt til at søge et arbejde, for man kan søge et arbejde med forskelligt engagement, nogle kan gøre det med et meget stort engagement, andre kan gøre det med et meget mindre engagement. Og de folk, der søger arbejde med et meget lille engagement, fordi den eneste grund til, at de gør det, er, at det kræves af dem for at stå til rådighed – i citations-tegn – for arbejdsmarkedet, de får altså ikke noget arbejde, for det fremgår ganske tydeligt, at de ikke ønsker et.

Det er jo derfor, det er vigtigt, at folk skal ønske at få et arbejde, og de skal ønske at få et arbejde, fordi de kan få noget ud af det. Og det var jo det, kontanthjælpsloftet gjorde noget ved; folk skulle have noget ud af at søge et arbejde og få et arbejde. Det er det, som den socialdemokratiske ordfører og regeringen nu vil fjerne. Og det nytter intet her at tale om rådighedsregler. Ordføreren ved det udmærket godt, men forsøger at fordumme debatten.

Kl. 11:42

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Og værsgo til ordføreren.

Kl. 11:42

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Nu vil jeg helst ikke gå ind i en diskussion om, hvem der forsøger at fordumme debatten her. Altså, det her lovforslag handler jo om at afskaffe fattigdomsydelser, det handler om at sikre, at de mennesker, der bor i det her land, kan leve et anstændigt liv, også selv om de ikke har et arbejde, og selv om de måske er i en tilstand, hvor de mangler opkvalificering eller ikke umiddelbart lige er klar. Vi har også matchgruppe 3 – det skal spørgeren jo være klar over – og det er mennesker, som ikke umiddelbart er parat til at gå ind og tage et arbejde. De er også ramt af det her. De kan jo aldrig sende en ansøgning.

Jeg kan også godt forstå, at det for ansøgere, der har sendt ansøgninger ud hundreder af gange og har fået afslag og aldrig er blevet indkaldt til en samtale, er, som om engagementet godt kan begynde at dale en smule. Derfor er det jo en søgt diskussion, som ordføreren prøver at sætte i gang her.

Kl. 11:42

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Vi går til den næste spørger. Det er Martin Henriksen for en kort bemærkning.

Kl. 11:43

Martin Henriksen (DF):

Tak for det. Jeg vil gerne høre, hvorfor Socialdemokratiet ikke mener, at det er rimeligt, at der opstilles et krav om, at når man kommer til Danmark som udlænding, skal man have opholdt sig i Danmark i

en vis periode, en vis årrække, for at få adgang til de sociale ydelser, som danskere får, hvis familien måske igennem generationer har været med til at opbygge velfærdssamfundet. Hvordan kan det være, at man stort set fra dag et skal have adgang til de samme ydelser som alle andre?

Kl. 11:43

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 11:43

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Det er der såmænd ikke så mange problemer i, for de mennesker, der bor i eller har ret til at bo i Danmark på ophold eller på asyl, skal behandles på lige fod, uanset om de er født i Danmark eller om de kommer udefra. Så simpelt er det.

Kl. 11:43

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Hr. Martin Henriksen igen.

Kl. 11:43

Martin Henriksen (DF):

Jeg synes, det er befriende ærligt, at man fra Socialdemokratiets side har den opfattelse og melder klart ud, at mennesker, som lige er kommet til Danmark, skal sidestilles med danskere, hvis familier igennem generationer har været med til at opbygge det danske velfærdssamfund, sådan at udlændinge, der ikke har bidraget til det danske samfund, fra dag et skal opnå de samme rettigheder som alle andre uden at have bidraget til samfundet. Jeg vil gerne kvittere for ærligheden; det synes jeg er befriende, tak.

Kl. 11:44

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 11:44

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Jeg havde måske forventet, at der sådan kom lidt mere for at få lidt mere kød på det her. Det er faktisk sådan her i Danmark, at vi stiller høje krav til de mennesker, der skal komme hertil, uanset om det er af den ene eller den anden årsag. Derfor, når man så endelig er kommet ind i Danmark og har opfyldt de betingelser, er det kun rimeligt, at man bliver behandlet ordentligt som menneske, uanset hvor man kommer fra. Det er i hvert fald vores opfattelse.

Kl. 11:44

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Og vi går til den næste spørger, og det er hr. Bent Bøgsted fra Dansk Folkeparti for en kort bemærkning.

Kl. 11:44

Bent Bøgsted (DF):

Tak. Det er jo en meget interessant debat, der har været her indtil videre. Nu hørte vi under fru Ulla Tørnæs' ordførertale, at der var meget snak om det her med fattigdom, og at man skulle give noget mere til dem, der var fattige. Kan hr. Lennart Damsbo-Andersen forklare, hvordan det så hænger sammen, at regeringen med sit støtteparti Enhedslisten går ud og pålægger netop lige nøjagtig de her grupper en stor stigning i skatter og afgifter på det, man kalder usunde fødevarer, f.eks. kød, smør, fløde, slik, chokolade, syltede agurker, rødkål, rødbeder, ketchup, syltetøj? Det får en kraftig stigning på grund af de her afgifter, der bliver lagt på. Det er sådan, at de flere penge, som man nu giver, bliver spist op af afgifter og skatter. Er der ikke sådan et misvisende forhold?

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Værsgo til ordføreren.

Kl. 11:46

så at der er færre, der skal søge om fattighjælp, når vi når julen næste år.

Kl. 11:49

Kl. 11:46

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Den næste spørger er hr. Eyvind Vesselbo.

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Lige netop de ydelser, som vi taler om i dag, alle de ydelser, der er lavere end kontanthjælp, har jo faktisk en ret positiv indvirkning i forhold til det, som hr. Bent Bøgsted taler om, nemlig at der kommer afgifter. Der bliver faktisk mulighed for, at man så også er i stand til at købe ordentlig mad, selv om man er på kontanthjælp. Sådan er det. Det er jo en vigtig ting i den her diskussion, og nu skal vi ikke snakke fødevarer i dag, men trods alt har man også et valg. Man har også et valg om at købe sundere fødevarer, og det er ikke nødvendigvis dyrere.

Kl. 11:46

Vi holder en pause på 5 minutter og efterspørger ministeren.

Mødet er udsat. (Kl. 11:49).

Kl. 11:49

Forhandling

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Mødet er genoptaget.

Hr. Eyvind Vesselbo.

Kl. 11:52

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Hr. Bent Bøgsted for en kort bemærkning.

Kl. 11:46

Bent Bøgsted (DF):

Tak. Det vil jo så dermed sige, at regeringen synes, at langt over halvdelen af Danmarks fødevarer slet ikke burde eksistere. Dem skulle man ikke købe. Det er det, der ligger til grund, netop at langt den største del af den danske befolkning jo køber de varer og de produkter, som afgifterne bliver lagt på, og dermed bliver det dyrere at leve. Det gør det også for de grupper, som hr. Lennart Damsbo-Andersen siger at regeringen vil gøre noget godt for. Man tager med den ene hånd, og så giver man med den anden, og så går det o-p lige op. Det er det, der er fakta, de får ikke noget ud af det. Jo, siger man, så har man ryggen fri og siger: Jamen vi har hævet grænserne, vi har givet nogle flere penge, jamen dem tager vi lige igen.

Et eksempel er, at hvis man tager en bøtte syltetøj, som hr. Lennart Damsbo-Andersen selv godt ved at man kan få til rimelige penge, til 10-11 kr., så stiger den op til 16 kr. Det er det, de dårligst stillede går ud og køber. Det er for øvrigt også det, jeg selv køber, det er så noget andet. Men alligevel, er det ikke sådan lidt misvisende, at man giver med den ene hånd, og så tager man med den anden? Man kunne jo lade være med at lægge alle de afgifter på, hvis man virkelig ville hjælpe de fattige. Man kunne give dem de stigninger her i ydelserne og sige, at man lod være med at lægge afgifter på, så ville de få endnu mere ud af det, og så ville de få mere til rådighed. Men det gør man ikke.

Kl. 11:48

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 11:48

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Jeg synes, at det er en lidt mærkelig diskussion at rejse. Vi skal jo ikke snakke skattepolitik i dag, men vi har lagt klart frem, at vi ønsker nogle afgiftsstigninger på netop de områder, som handler om fedt osv. Det handler jo om livsstil og de penge, vi har brugt på sundhedsvæsenet. Det er også til gavn for de mennesker, som vi taler om, der får gavn af, at vi afskaffer fattigdomsydelserne. Den kobling kan man ikke gøre som hr. Bent Bøgsted gør.

Det, som er det vigtige og det væsentlige for os, er sådan set, at vi med det her lovforslag sikrer, at der er tusindvis af mennesker i Danmark, der får mulighed for at føre et anstændigt liv; at de får mulighed for at sikre, at deres børn kan holde børnefødselsdag; at de kan tage gaver med ud til andre; at de får nogle julegaver til jul; og

Eyvind Vesselbo (V):

Tak for ordet. Det var godt, at ministeren vendte tilbage for at følge med i samtalen og diskussionen her i salen. Jeg mener, det er meget rimeligt, at ministeren er til stede.

Der bliver talt meget om fattige børn i den her sammenhæng, og det er klart, at der er fattige børn i Danmark. Der er mange fattige børn. Men jeg synes bare, når man diskuterer det her, så skal man diskutere ud fra nogle reelle præmisser. Når vi taler om fattige børn, bliver der pludselig kastet et beløb på bordet i debatten, og det bliver sagt, at starthjælpen er 5.800 kr.

Jeg vil godt spørge ordføreren: 5.800 kr., er det det beløb, som en familie med to voksne og tre børn får udbetalt i starthjælp? Jeg vil gerne have, at ordføreren bekræfter, at det ikke er tilfældet, og i øvrigt oplyser mig om, hvad en familie med tre børn og to voksne får i starthjælp. Det er den ene ting.

Den anden ting, som ordføreren nævnte, var, at man gerne vil behandle folk ordentligt og ens, når de kommer til landet. Så kunne jeg godt tænke mig at spørge, hvad det var, der fik den tidligere SR-regering med De Radikale som frontløbere til at indføre introduktionsydelsen, der var 2.000 kr. mindre end kontanthjælpen. Det var kun for flygtninge. Var det, fordi flygtningene skulle leve i fattigdom, og fordi man ikke ville behandle dem ens og ordentligt?

Kl. 11:53

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 11:53

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Faktisk er jeg rigtig glad for, at hr. Eyvind Vesselbo som den første af spørgerne, inklusive ordførerne fra oppositionen, anerkender, at der er fattige børn i Danmark. Det vil jeg godt nikke anerkendende til, for jeg synes, at det er et godt udgangspunkt for en debat, at man anerkender, at der reelt er fattige børn i Danmark.

Hvad angår størrelsen på beløbet for kontanthjælp – jeg kender ikke det nøjagtige tal for en familie med to voksne og tre børn, eller hvordan det nu er, at hr. Eyvind Vesselbo beskriver det – men der er ingen tvivl om, at det ikke er det beløb, som er blevet nævnt af andre. Jeg har heller ikke nævnt noget beløb i min ordførertale med velberåd hu, for jeg ved, at man kan komme ud i alverdens spidsfindigheder, fordi det er forskelligt fra familie til familie, hvad de kan få, så det vil jeg ikke gå ind i.

I forhold til den sidste del vil jeg sige, at uanset hvad den forrige regering eller regeringen før den har ment, så viser den virkelighed, vi har i dag, at det er nødvendigt at tage hånd om de ydelser, der bli-

ver givet, på en anden måde. Derfor er forslaget om at afskaffe fattigdomsydelserne rigtig fornuftigt.

Kl. 11:58

Kl. 11:55

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Hr. Eyvind Vesselbo for en kort bemærkning.

Kl. 11:55

Eyvind Vesselbo (V):

Nu må jeg altså sige, at jeg synes, det er ret pinligt. Jeg synes, det er ret pinligt, at man står her og snakker om fattigdomsydelser uden at kunne fortælle, hvad beløbet er, som en familie med to voksne og tre børn får. Hvordan kan ordføreren overhovedet udtale sig om, at man er fattig, når han ikke ved, hvad beløbet er? Man er ordfører på et forslag om at afskaffe en ydelse, man ikke kender størrelsen af. Jeg synes, det er pinligt, og jeg synes jo, at det viser noget om, at det, vi snakker om her, ikke er seriøst – heller ikke for SF's ordførers vedkommende, som bare kaster et beløb på 5.800 kr. ud, så folk tror, at det er det beløb, en familie med to voksne og tre børn får.

Så fik jeg ikke noget svar på, hvorfor den tidligere regering med De Radikale som frontløbere indførte en introduktionsydelse alene til flygtninge på 2.000 kr. under kontanthjælpen. Var det for, at flygtningene skulle være fattige, eller var det måske, fordi man havde indset, at det kunne være, at det hjalp dem til at komme i arbejde?

Kl. 11:56

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 11:56

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Jeg synes, det er o.k. at spørge ind til det med tallene. Nu har jeg også haft lejlighed til at kigge noget mere på det. Jeg har papirer her, hvor det står, og jeg håber, at det er o.k., at antallet af børn her er et lidt andet. F.eks. får et ægtepar med fire børn på starthjælp i alt 13.418 kr. pr. måned. Det er i hvert fald det tal, jeg har fået oplyst her.

Kl. 11:57

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Vi går til den næste spørger, og det er fru Ulla Tørnæs fra Venstre for en kort bemærkning.

Kl. 11:57

Ulla Tørnæs (V):

Tak. Nu hørte vi tidligere, at ordføreren ikke har kendskab til regeeringsprogrammet eller lovprogrammet for den sags skyld, og det kan man vel næppe bebrejde ordføreren, for man kan jo få det indtryk, at ej heller statsministeren helt er klar over, hvor statsministeren ønsker at bevæge Danmark hen. Så det vil jeg ikke dvæle mere ved.

Jeg vil derimod vende tilbage til noget af det, vi diskuterede tidligere, nemlig det, at det hævdes, at man med forslaget her afskaffer fattigdommen i Danmark. Jeg forstår, at julehjælpen, som uddeles af frivillige organisationer, af Socialdemokraterne – det kunne jeg i hvert fald forstå af de spørgsmål, der blev stillet til mig – opfattes som en vigtig indikator for fattigdomsniveauet i Danmark. Derfor vil jeg gerne spørge ordføreren om, hvor mange ordføreren forventer vil søge om julehjælp til næste jul – altså ikke i år, men næste år?

Kl. 11:58

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Værsgo til ordføreren.

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Jeg tror også, det vil være for meget at tro, at den her lovgivning afskaffer fattigdom i Danmark. Rent faktisk har vi jo mennesker, som har valgt at melde sig ud af samfundet og dermed ikke anmoder om nogen ydelser, overhovedet. De kan jo sagtens leve i fattigdom. Dem kan vi ikke nå med den her lovgivning.

I forhold til antallet af julepakker, hjælpepakker, næste år, er det bedste bud, jeg kan komme med, at der bliver færre end i år, fordi der vil være færre, der vil stå i en situation, hvor de har behov for at gå hen og bede om at få en hjælpepakke til jul.

Kl. 11:58

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Værsgo til fru Ulla Tørnæs for en kort bemærkning.

Kl. 11:59

Ulla Tørnæs (V):

O.k., det synes jeg er rigtig, rigtig interessant, for i satspuljeaftalen er der jo afsat ekstraordinære midler til netop julehjælp i de kommende 3 år, og det vil der så ikke være brug for. Men nu siger hr. Lennart Damsbo-Andersen, at han ikke er i tvivl om, at der vil være færre familier, der har brug for julehjælp i de kommende år. Hvad er færre? Er det en mindre, eller er det mange mindre? Hvordan definerer hr. Lennart Damsbo-Andersen elastikken i metermål her? Hvor mange færre familier vil have brug for julehjælp eller ansøge om julehjælp til julen 2012? Det synes jeg vi rettelig må have et svar på, da det jo er et stort og vigtigt tema for Socialdemokraterne og også en vigtig indikator for fattigdomsniveauet i Danmark.

Kl. 11:59

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 11:59

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Sammenholdt med, at der, som ordføreren rigtigt siger, bliver anvendt satspuljemidler på det område, og at den her lovgivning bliver indført, så vil der være væsentligt færre. Det er jo klart, at antallet af familier, der vil stå en situation, hvor de har en økonomi, der ikke kan hænge sammen, vil blive mindre end det antal, vi kender i dag. Jeg beklager, at jeg ikke kan give et nøjagtigt antal, men jeg tror heller ikke, at der er nogen andre her, overhovedet, der vil kunne gætte på, hvor meget det handler om.

Kl. 12:00

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Vi går til den næste spørger, og det er fru Mai Henriksen, Det Konservative Folkeparti, for en kort bemærkning, værsgo.

Kl. 12:00

Mai Henriksen (KF):

Det, der trækker mig, er sådan lidt det spørgsmål, som hr. Bent Bøgested stillede, hvor ordføreren sagde, at nu skal vi ikke diskutere skatte- og afgiftspolitik. For jeg skal da hilse at sige, at der under fru Ulla Tørnæs' indlæg blev diskuteret rigtig mange forskellige ting: børnehjælp, julegaver, medicin, fritidsaktiviteter og mange, mange andre ting. Så jeg vil gerne spørge ordføreren, om ikke ordføreren er enig i, at afgifter på det usunde vil ende med at være en ren penge-maskine, og at den ikke vil få familier til at ændre livsstil og købe sundere, og at vi dermed bare vil få de her borgere til at få endnu færre penge mellem hænderne. Er ordføreren enig i den præmis?

Kl. 12:01

Kl. 12:03

Tredje næstformand (Marianne Jelved):
Værsgo til ordføreren.

Kl. 12:01

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Det, som jeg vil svare på det, er, at der ikke er nogen tvivl om, efter-
som der kommer afgifter på varer, også på fødevarer, at så vil det
også betyde, at der bliver øgede udgifter for familier, der ikke har
mange penge. Der er det jo sådan set kun en hjælp for dem, at de
ydelse, som vi diskuterer her, bliver sat op til et højere niveau.

Kl. 12:01

Tredje næstformand (Marianne Jelved):
Værsgo til spørgeren for en kort bemærkning. Fru Mai Henriksen.

Kl. 12:01

Mai Henriksen (KF):

Så vil jeg gerne spørge, om ordføreren er enig med sin partifælle, fi-
nansministeren, i, at arbejdsudbuddet nu bliver mindre, og at flere
vil blive fastholdt i kontanthjælpssystemet, og så vil jeg gerne spør-
ge, om ordføreren er enig i, at man så blot henviser de mennesker til
sofaen og dermed siger: Vi har ikke brug for dig, vi har ikke brug
for, at du tager del i fællesskabet.

Kl. 12:01

Tredje næstformand (Marianne Jelved):
Værsgo til ordføreren.

Kl. 12:01

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Jeg er enig med min finansminister i, at der umiddelbart vil blive et
antal færre personer, der er på arbejdsmarkedet, men når man kigger
på, hvad det er for nogle initiativer, der bliver lagt frem i forhold til
en kontanthjælpsreform og arbejdsmarkedsreform, er det helt givet,
at de personer, vi taler om her, vil få en helt anden indgang, og sam-
tidig, når der bliver skabt flere job, vil komme tilbage på arbejds-
markedet igen.

Kl. 12:02

Tredje næstformand (Marianne Jelved):
Tak. Vi går til en ny spørger. Det er fru Özlem Sara Cekic fra SF,
værsgo.

Kl. 12:02

Özlem Sara Cekic (SF):

Det er, fordi ordføreren er blevet spurgt flere gange i forhold til,
hvilke initiativer der er på vej, og jeg kan forstå, at Venstres ordfører
heller ikke er klar over indholdet af de forhandlinger, som de selv
har været med til, hvor de faktisk har givet nogle penge til nydanske
kvinders vej til beskæftigelse, 35 mio. kr., og øget opsøgende indsats
for selvforsørgende, herunder for indvandrerkvinder, 45 mio. kr.
Kan ordføreren bekræfte, at de her penge skal gøre en indsats for de
kvinder og sikre, at de kommer tættere på arbejdsmarkedet med en
koordinerende, opsøgende indsats, som også gør brug af frivillige
mentorer, så de kan se, at der er nogle mennesker, som kan hjælpe
dem ind på arbejdsmarkedet på en anden og bedre måde.

Kl. 12:03

Tredje næstformand (Marianne Jelved):
Tak. Værsgo til ordføreren.

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Jeg kan kun bekræfte, at det er det, som er besluttet, at det er jo ken-
detegnende for, at den regering, vi har nu, ikke kun tager beslutnin-
ger, laver lovgivning uden også at sørge for, at der er incitament
og lovgivning og aftaler, der gør, at man tager hånd om dem, der
eventuelt måtte blive ramt af den lovgivning, der er.

Kl. 12:03

Tredje næstformand (Marianne Jelved):
Har fru Özlem Sara Cekic bedt om ordet igen? Nej. Så går vi til den
næste spørger, og det er hr. Joachim B. Olsen fra Liberal Alliance
med en kort bemærkning. Værsgo.

Kl. 12:03

Joachim B. Olsen (LA):

Tusind tak. Da Socialdemokratiet sidst havde magten i Danmark un-
der Poul Nyrup, lavede man den her ungeindsats, altså man halvere-
de dagpengene for unge under 25 år. Gjorde man det for at skabe fat-
tigdom blandt unge under 25 år, eller gjorde man det, fordi man den-
gang faktisk troede, at økonomiske incitament er vigtige for at få
folk i arbejde?

Kl. 12:04

Tredje næstformand (Marianne Jelved):
Værsgo til ordføreren.

Kl. 12:04

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Det kunne være, at hr. Joachim B. Olsen skulle læse lidt videre i den
historie, for hvis han kigger på, hvad det egentlig var, det handlede
om, så vil han se, og det tror jeg der er bred enighed om i Folketin-
get, at når man er ung og under 25 år, er det vigtigste ikke nødven-
digvis at komme ud og få et arbejde. Det allerallervigtigste er at sik-
re, at de unge får en uddannelse. Og sammenlignes satserne, så er
det sådan, som jeg også tror er nævnt tidligere i dag, at når man
snakker halvt dagpenge, halvt kontanthjælp, svarer det nogenlunde
til det, man kan få i SU, og dermed øges incitamentet til at tage en
uddannelse, og det er noget helt andet end det, som hr. Joachim B.
Olsen taler om.

Kl. 12:05

Tredje næstformand (Marianne Jelved):
Tak. Værsgo til hr. Joachim B. Olsen med en kort bemærkning.
Kl. 12:05

Joachim B. Olsen (LA):

Det synes jeg da er noget vrøvl. Man kan sige, at nu er der et incita-
ment til at tage en uddannelse, fordi man ikke får en lige så høj dag-
pengesats, men det incitament gælder da vel på samme måde, som
hvis det er, at man skal have et arbejde? Altså, det er jo et økono-
misk incitament til at gøre noget andet end ikke at lave noget. Det er
jo det, det handler om. Det troede man dengang. Hvorfor tror man
ikke længere det?

Kl. 12:05

Tredje næstformand (Marianne Jelved):
Tak, og værsgo til ordføreren.

Kl. 12:05

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Vi tror stadig væk på, at satserne til unge under 25 år er et incita-
ment til, at de skal få sig en uddannelse. Der ville ikke være forskel
på satserne, i forhold til om der var incitament til at tage et arbejde,
så derfor kan jeg slet ikke se nogen problemstilling i det.

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Vi går til næste spørger, og det er fru Anni Matthiesen fra Venstre.

Kl. 12:06

mener, at julehjælpen sådan er en meget god parameter? Personligt kan jeg stille mig tvivlende over for det, men hvis Socialdemokraterne nu mener, det er et godt parameter, hvor meget er det så?

Kl. 12:06

Anni Matthiesen (V):

Jeg vil gerne følge lidt op på det spørgsmål, som fru Ulla Tørnæs stillede ordføreren. Hun fik jo egentlig ikke et svar, for ordføreren sagde, at der vil blive væsentligt færre, der har behov for julehjælp i 2012.

Hvad mener ordføreren, når han siger »væsentligt færre«? Kan ordføreren sætte tal på?

Kl. 12:06

Jeg blev faktisk meget fascineret af det spørgsmål, som hr. Joachim B. Olsen rejste, nemlig hvad forskellen egentlig er. Jeg tror faktisk, at forskellen er, at når Socialdemokraterne sætter et beløb ned, er det for at motivere, men hvis Venstre sætter et beløb ned, er det, fordi vi er onde. Altså, det må det være, for hele vores argumentation bag det har jo været, at et lavere beløb vil være med til at skabe en større motivation. Vil hr. Lennart Damsbo-Andersen benægte, at der har været en virkning af de lavere ydelser i forhold til at komme i beskæftigelse?

Kl. 12:09

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Værsgo til ordføreren.

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 12:09

Kl. 12:06

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Altså, med de tal, som vi kender i dag, på dem, der har behov for at få julehjælp, kunne jeg have et ønske om, at der f.eks. var 5.000 færre familier, der næste år ville have behov for at få julehjælp.

Kl. 12:06

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak, og værsgo til fru Anni Matthiesen for en kort bemærkning.

Kl. 12:06

Anni Matthiesen (V):

Mener ordføreren dermed, at vi faktisk har fået afsat for mange penge i satspuljen til julehjælp i 2012?

Kl. 12:07

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Det var jo sådan set mange spørgsmål. Til det første vil jeg sige: Det tal, som jeg nævnte, var uden tillægsydelser. Det er det rene beløb.

I forhold til succeskriteriet vil jeg sige, at jeg jo ikke har stået og sagt her, at jeg syntes, julehjælpen var et parameter, man sådan skulle måle på. Jeg synes jo, det er beskæmmende, at det faktisk er noget, der optager pressen – ja, ikke beskæmmende, men det er faktisk så stort et problem, at det er noget, der optager pressen, at det er noget, man kan se hvert år præsenteret i tv her i Danmark. Jeg ved ikke, om mit succeskriterie er nul, for det ved jeg ikke om man nogen sinde kan nå ned på det, men det er i hvert fald noget i den retning, og at der slet ikke vil være nogen opmærksomhed på det, for vi skulle helst ikke have den situation, at der var nogle, der var nødt til at gå hen og bede om hjælp til at kunne gennemføre en jul på helt almindelig dansk vis.

Kl. 12:10

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Værsgo til ordføreren.

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Hr. Kristian Jensen for en kort bemærkning.

Kl. 12:10

Kl. 12:07

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Nu er der en væsentlig forskel på, om man snakker om ansøgninger eller om hvem, der får julehjælp. Det er jo ikke alle, der søger om det, der får det. Så derfor kan man sige, at det jo er væsentligt, at man holder øje med den forskel.

Jeg tror ikke, der er afsat for mange penge i satspuljen, for den her indsats vil blive ved med at være aktuel, også i forhold til de familier, som har valgt ikke at være en del af det her samfund, eller hvor der er nogle, der ikke er en del af samfundet. Så derfor er der stadig væk behov for at have mulighed for julehjælp, hvilket er lagt ind i satspuljen

Kl. 12:07

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak, og vi går til den sidste korte bemærkning. Den er fra hr. Kristian Jensen fra Venstre, værsgo.

Kl. 12:07

Kristian Jensen (V):

Jeg har to korte spørgsmål og så et længere. Det første korte er: Var det beløb, som ordføreren nævnte over for hr. Eyvind Vesselbo at en familie med fire børn havde, inklusive eller eksklusiv tillægsydelser?

Det andet spørgsmål handler om diskussionen om julehjælpen, som ordføreren siger vil falde fremadrettet. Hvad er Socialdemokraternes succeskriterie på det område? Altså, hvor meget skal den falde, før man synes, at man har været en succes på området, hvis man

Kristian Jensen (V):

Her håber jeg så, at vi kan koncentrere os om den del, som hr. Lennart Damsbo-Andersen ikke svarede på.

Jeg vil gerne sige, at jeg er enig i, at det er beklageligt, at der kan være behov for julehjælp. Spørgsmålet er bare, hvordan man hjælper danskerne til at komme i en situation, hvor de ikke har behov for julehjælp. Der er det sådan, at Socialdemokraterne, hvilket hr. Joachim B. Olsen nævnte, satte beløbet ned for at motivere unge mennesker til at gå i en bestemt retning. Det synes vi var klogt. Venstre har været med til at sætte beløbet ned for at motivere flere til at søge arbejde. Det har faktisk virket. Der har været en forskel på dem, der har været på nedsat ydelse, og dem, der har været på kontanthjælp.

Så er spørgsmålet bare: Hvorfor vil Socialdemokraterne ikke være med til at motivere folk? Hvorfor vil Socialdemokraterne ikke have, at det skal kunne betale sig at arbejde? Mener hr. Lennart Damsbo-Andersen ikke, at der har været markant forskel i beskæftigelsesgraden for dem, der har været på de nedsatte ydelser, og dem, der har været på den almindelige ydelse?

Kl. 12:11

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Værsgo til ordføreren.

Kl. 12:11

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Der har, når man kigger på de undersøgelser, der er lavet, været en forskel. Det er korrekt. Det kan man ikke komme uden om. Men det, der også er væsentligt, er, at vi jo er ovre på den anden side af 60 pct., som ikke er blevet en del af arbejdsmarkedet. Det vil sige, at de står tilbage med nogle lave ydelser. De har ikke haft mulighed for at kæmpe sig ud af den fattigdom, de er i. Det, at de ikke har haft mulighed for det, er sådan set det, der bekymrer os.

Det, vi ønsker at gøre, bliver også fulgt op med de initiativer, der kommer efterfølgende. Det gør, at flere mennesker bliver i stand til at få en uddannelse. De får et påbud om, at de skal være aktive for at kunne få kontanthjælp. Vi ønsker sådan set, at der er flere, der bliver en del af arbejdsmarkedet. Det kan de så også kun blive, i kraft af at der bliver nogle flere job derude, og ved at vi sikrer, at der er noget arbejde til dem, for ellers er det jo en teoretisk diskussion. I mellem-tiden er det nødvendigt, at vi sikrer, at der ikke er nogen i det her land, der skal gå på så lave ydelser, at de ikke kan leve et ordentligt og anstændigt liv. Derfor skal fattigdomsydelserne afskaffes.

Kl. 12:12

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til Socialdemokratiets ordfører. Vi går til den næste ordfører i rækken, og det er hr. Bent Bøgsted fra Dansk Folkeparti.

Kl. 12:12

(Ordfører)

Bent Bøgsted (DF):

Den her debat er jo en speciel debat. Det er en diskussion om emner, der har været på dagsordenen i flere år, og det er jo ikke første gang, vi har en diskussion om disse emner: introduktionsydelse, starthjælp, loft over kontanthjælp og 500 kroners-nedsættelsen på kontanthjælp og 225-timers-reglen. Det er jo tilbagevendende debatter, vi har haft igennem de senere år. Nu er der så kommet et nyt flertal, og det er da fair nok, at et nyt flertal ser anderledes på det hele. Men i Dansk Folkeparti har vi altid haft en klar holdning til disse ydelser.

Hvis vi tager introduktionsydelse og starthjælp, har det altid været og vil fortsat være Dansk Folkepartis klare holdning, at det ikke skal være økonomisk attraktivt at komme til Danmark som indvander eller flygtning. Hvis man kommer til Danmark, er det, fordi man gerne vil til Danmark og tilpasse sig de forhold, vi har i Danmark, og blive dansker i fremtiden, og så må man tage det, som det er. Som vi tidligere har set – det var for øvrigt i 1990'erne og også tidligere – har det været meget økonomisk attraktivt at komme til Danmark. Det fik vi i Dansk Folkeparti bremset op for, dengang den nye VK-regering kom til. Derfor synes vi selvfølgelig også, at det er helt forkert at afskaffe de her ydelser, for Danmark vil igen kunne blive en magnet for en ukontrolleret indvandring. Det er vi ikke tilhængere af.

Når vi så går over og kigger på kontanthjælpen, er det forliget, »Flere i arbejde«, som nu efter Dansk Folkepartis mening bliver brudt. Jeg ved godt, at ministeren har en anden mening, og jeg hørte også lige, at ministerens mening i et svar til fru Ulla Tørnæs er, at der er en opt-out, der betyder, at man godt kan lave den slags ændringer. Jeg vil så bede ministeren om at fremlægge på skrift, hvor det står i forliget, for det er et gammelt forlig. Det er 10 år gammelt, og jeg vil ikke udelukke, at jeg måske kan have glemt noget i den forbindelse. Men jeg vil se frem til at få på skrift, hvor det lige nøjagtig står i forliget, for skal man have ændret noget i et forlig, er det normalt sådan, at man indkalder forligskredsen til en diskussion, og så tager man den derfra. Men hvis der står noget i forliget om det, som jeg har overset, er det selvfølgelig fair nok, og så vil jeg bare gerne bede om at få det på skrift. Vi lavede de her nedsættelser, som Socialdemokraterne og De Radikale i øvrigt var med til at forhandle

på plads, i forbindelse med at »Flere i arbejde« blev lavet tilbage i 2002. At Socialdemokratiet og De Radikale nu har fundet ud af, at det, de lavede dengang, måske ikke var så godt, er også fair nok, men så skal vi bare have set på, om det er et brud på forliget, eller om det ikke er et brud på det.

I Dansk Folkeparti mener vi, at det altid skal være sådan, at man har mere ud af at gå på arbejde end på at være på overførselsindkomst. Det skal ikke være sådan, at man, hvis man er på kontanthjælp, ikke kan tage et job på mindstelønnen, fordi det ikke er økonomisk fordelagtigt at gå ud og tage sådan et job. Det er ikke fair over for dem, der sidder ved kasselinjen i butikkerne. Det er ikke fair over for dem, der tager de lavestlønnede job, at de kan se, at deres nabo lever på kontanthjælp og får mere ud af det. Vi skal huske på, at når man er på kontanthjælp, betaler man jo ikke 8 pct. i arbejdsmarkedsbidrag, og man har ikke udgifter i forbindelse med at skulle arbejde. Derfor har man reelt mere til sig selv. Derfor blev nedsættelsen af kontanthjælpen lavet. Det var det, vi dengang godkendte i Dansk Folkeparti. Det var helt fint, og vi kunne være med i forliget på det grundlag. Nu ser vi så, at det ser ud til, at det bliver brudt. Jeg er spændt på den videre debat med hensyn til, hvordan og hvorledes regeringen vil forklare det.

225-timers-reglen, som også ligger i det her, er der netop for at tilskynde ægtepar på kontanthjælp til at gå ud og tage et arbejde, at de skal have en tilknytning til arbejdsmarkedet. Nu ophæves reglen, og så kan man læne sig tilbage i sofaen og sige: O.k., vi venter, indtil vi får en besked fra et jobcenter om, at de gerne vil have en samtale med os, og på, at de måske kan finde ud af, hvad vi så skal; ellers har vi jo kontanthjælpen. Den har man til tid og evighed, som jeg har forstået debatten i dag. Det er også rigtig nok, at man kan have den i lang tid, selv om der står, at kontanthjælp er en midlertidig ydelse, men så længe, man ikke har fået job, får man kontanthjælp. Det er jo derfor, at der også skal tilskyndes til, at folk selv skulle gøre en indsats for det.

Jeg har ikke mere tid nu, men Dansk Folkeparti kan som sagt ikke støtte forslaget.

Kl. 12:17

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er bedt om en kort bemærkning af hr. Leif Lahn Jensen fra Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 12:17

Leif Lahn Jensen (S):

Tak. Dansk Folkeparti har jo tit set sig selv og ofte følt, at mange ser Dansk Folkeparti som partiet for de svageste, partiet, der står for den svageste del af befolkningen. Det vil de i hvert fald gerne have at man skal tro. Men sandheden er jo netop, at Dansk Folkeparti har bidraget til en større ulighed igennem de sidste 10 år med en borgerlig regering, hvor Dansk Folkeparti har haft ret meget at sige. Dansk Folkeparti har været med til at skabe flere fattige familier og dermed flere fattige børn. Det er der også flere der har sagt, bl.a. Arbejderbevægelsens Erhvervsråd. Vil ordføreren, hr. Bent Bøgsted, give Arbejderbevægelsens Erhvervsråd ret i tallene om, at vi har fået flere fattige familier, at vi har fået flere fattige børn?

Kl. 12:18

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Værsgo til ordføreren.

Kl. 12:18

Bent Bøgsted (DF):

Jeg må indrømme, at jeg ikke har den store tiltro til Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, lige så lidt som jeg har tiltro til CEPOS. Så jeg har ikke den store tiltro til de tal. Efter min overbevisning er det tænketanke – og det gælder for dem begge – der er tilknyttet nogle

bestemte fløje i dansk politik, og de er ikke neutrale. Skal man have nogle reelle tal, skal det være tal fra nogle, der er helt neutrale, og det er jeg faktisk ikke klar over om der er nogle af de forskellige tænketanke der er, når det kommer til stykket.

Men fattigdom er relativt. Det er et spørgsmål om, om man udelukkende bedømmer fattigdom på, hvor mange penge folk har til at stå kontoen, eller om man bedømmer det på indholdet af folks tilværelse, altså hvordan folk har det hjemme hos deres forældre, hvordan de har det i deres fritid, eller hvad det er, man bedømmer det på. Vi har ikke nogen officiel fattigdomsgrænse i Danmark, så det er umiddelbart en vanskelig ting at sige, at der skal et bestemt beløb til, for at man er fattig.

Kl. 12:19

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Der er en kort bemærkning fra hr. Leif Lahn Jensen. Værsgo.

Kl. 12:19

Leif Lahn Jensen (S):

Det er fair nok, at man ikke har tiltro til de forskellige tænketanke, men jeg kan sige, at den tidligere finansminister, hr. Claus Hjort Frederiksen, fik et spørgsmål den 11. marts 2011, hvorpå han svarede, at i 2001 var der 36.000 børn i lavindkomstgruppen, mens der i 2007 var 65.400. Altså, den tidligere finansminister, hr. Claus Hjort Frederiksen, sagde, at der var en stigning på 81 pct. Har ordføreren, hr. Bent Bøgsted, tiltro til den tidligere finansminister, eller opfatter hr. Bent Bøgsted også ham som en tænketank?

Kl. 12:20

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Værsgo til ordføreren.

Kl. 12:20

Bent Bøgsted (DF):

Nu er jeg ret overbevist om, at den tidligere finansminister, hr. Claus Hjort Frederiksen, er en meget tænkende mand. Det er jeg ret overbevist om. Det tror jeg også at hr. Leif Lahn Jensen vil sige er tilfældet. Men det er da rigtigt, at der, hvis man går ud fra de parametre, som hr. Leif Lahn Jensen nævner, er sket en stigning i antallet af børn i de her grupper.

Det er forkert at sige, men det hænger jo mange gange sammen med, at dårligt stillede familier generelt har flere børn. Nu kan jeg selvfølgelig nævne min egen familie. Jeg jo ikke altid siddet i Folkeetinget. Jeg har faktisk også levet i en tid, hvor jeg var på dagpenge, og hvor min samlever var på kontanthjælp, med fire børn, så jeg har prøvet at stå i den situation, hvor man kun har 2.000 kr. tilbage om måneden til at købe mad og tøj og den slags for, og så alligevel klare sig. Det er mange gange et spørgsmål om prioritering.

Kl. 12:21

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Vi går til næste spørger, og det er fru Özlem Sara Cekic fra SF.

Kl. 12:21

Özlem Sara Cekic (SF):

Tak. Ordføreren siger, at han nødig vil have, at Danmark bliver sådan en magnet for flygtninge, fordi vi har høje ydelser. Hvis man skal følge den tankegang, betyder det jo, at en mor, som med sine børn bliver forfulgt af talebanere hen over grænsen i Afghanistan, går på internettet, mens kuglerne flyver omkring hende, for at se, hvor der er de høje ydelser, så hun kan flygte derhen. Det er jo helt absurd at sige, at mennesker, der flygter *fra* noget, flygter *til* noget – mennesker, der er i en situation, hvor de flygter fra krig og forfølgelse. Det er selvfølgelig meget svært for os, der bor i et land, hvor der ikke er krig, at forestille os, hvor svær og utrolig smertefuld en pro-

ces, det er, sammen med sine børn og familie at flygte fra det, man kommer fra, fordi der er krig.

Så jeg vil bare lige høre: Mener ordføreren konkret og seriøst, at de her familier, der flygter fra krig, i den meget sårbare situation googler, hvor der er lande, som har et højt overførselsindkomstniveau, som de kan flygte til? Mener ordføreren det seriøst?

Kl. 12:23

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak, værsgo til ordføreren.

Kl. 12:23

Bent Bøgsted (DF):

Jamen altså, jeg mener seriøst, at det kan være bemærkelsesværdigt, at en flygtning fra Afghanistan lige nøjagtig finder til Danmark, for hvis man er flygtning – det har man tidligere set under de forskellige krige, og det ser man også i Afrika i dag – flygter man ud af landet, og det er lige over på den anden side af grænsen.

Det, vi i Dansk Folkeparti mener, er, at de flygtninge skal vi selvfølgelig gøre en indsats for at tage hånd om i nærområdet, for vi går jo ud fra, at de gerne vil tilbage til deres eget land, for ellers er det mærkværdigt, at de kommer til Danmark og siger, at nu vil de blive i Danmark og have alle de rettigheder og den levemåde, som de havde i det land, de siger de er flygtet fra, og hvor de ikke kan leve mere. Det er sådan lidt mærkværdigt.

Vi går ud fra i Dansk Folkeparti, at de fleste flygtninge selvfølgelig gerne vil tilbage til det land, de er flygtet fra, og så skal vi yde en indsats for at hjælpe dem i nærområderne. Så ved vi udmærket, at der sidder nogle handelsmænd, eller hvad man vil kalde dem – krejlerne – der gelejder dem til Danmark for penge. Der er rigtig mange, der betaler store summer for at komme til Danmark, og det er sådan lidt mærkværdigt.

Kl. 12:24

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Der er en kort bemærkning fra fru Özlem Sara Cekic.

Kl. 12:24

Özlem Sara Cekic (SF):

Det er jo præcis det, der er forskellen mellem den nuværende regering og den tidligere borgerlige regering, der blev støttet af Dansk Folkeparti, nemlig menneskesynet. Vi har et andet menneskesyn, og vi har også en anden indstilling til, hvordan vi skal hjælpe de her mennesker bedst muligt, for vi mener grundlæggende, at når man flygter fra noget, skal man også have hjælp til at få nogenlunde den hverdag tilbage, som man er flygtet fra. Derfor mener vi ikke, at de flygtninge, som er på starthjælp, og som på en eller anden måde kæmper med rigtig mange traumer, også skal have det andet problem, som hedder fattigdom; altså at de ikke har råd til at købe tre måltider sund mad til deres børn.

Det er den grundlæggende forskel mellem den nuværende regering og den tidligere borgerlige regering, at vi ikke deler menneskesynet.

Kl. 12:25

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak, og værsgo til ordføreren.

Kl. 12:25

Bent Bøgsted (DF):

Jamen selvfølgelig er der forskel på Dansk Folkepartis syn på flygtninge/indvandrere og Socialistisk Folkepartis syn på flygtninge/indvandrere – det er da klart. Det er der, et af de store problemer, kan man sige – eller det er i hvert fald ikke et problem for Dansk

Folkeparti, det er et problem for SF – er, nemlig at vi ikke har det samme syn; det er så fair nok.

Men det, vi siger i Dansk Folkeparti, er, at hvis vi lægger indsatsen for flygtninge og indvandrere, der flygter fra krig et eller andet sted, i nærområdet, så kan vi hjælpe mange flere for de samme penge, end hvis de kommer til Danmark. Danmark er et lille land, vi har ikke så store ressourcer, og i Dansk Folkeparti mener vi altså absolut ikke, at vi skal pålægge den danske befolkning at løse verdens flygtningeproblemer. Det kan vi ikke. Og det er jeg også sikker på at fru Özlem Sara Cekic heller ikke mener vi kan.

Dansk Folkeparti har ikke noget imod de indvandrergrupper, der kommer til Danmark for at blive danskere og indordne sig under danske forhold og leve efter de normer og regler, vi har i Danmark, og yde en indsats til gavn for Danmark. Vi har overhovedet ikke noget imod de indvandrere, der kommer til Danmark på den måde, men vi har noget imod, at der kommer indvandrere, der udnytter det danske system, og som ikke vil indordne sig under forholdene i Danmark, og som ikke vil acceptere, at vi stiller krav til dem.

Kl. 12:26

Tredje næstformand (Marianne Jøved):

Tak. Vi går til næste spørger. Det er hr. Jørgen Arbo-Bæhr fra Enhedslisten for en kort bemærkning, værsgo.

Kl. 12:27

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Mange tak. Jeg har et meget enkelt spørgsmål. Hr. Bent Bøgsted snakkede meget om kontanthjælpsloft og introduktionsydelse og starthjælp. Jeg vil bare spørge hr. Bent Bøgsted: Folk, der lever af det, bliver de fattige af det?

Kl. 12:27

Tredje næstformand (Marianne Jøved):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 12:27

Bent Bøgsted (DF):

Jeg er blevet lidt i tvivl om, hvorvidt jeg hørte det hele, altså det, hr. Jørgen Arbo-Bæhr sagde til sidst om de folk, der lever i dag, og om de bliver fattige. Jeg må indrømme, at jeg ikke lige hørte det sidste. Folk, der lever i dag i forhold til hvad? Mener hr. Jørgen Arbo-Bæhr, at man er blevet fattigere i dag end for 10 år siden under SR-regeringen? Jeg kan tolke det på den måde, men det er muligt, at det ikke er sådan, og så må hr. Jørgen Arbo-Bæhr rette mig.

Vi ved, at udviklingen ændrer sig. Vi ved, at der er kommet forskellige påvirkninger udefra. Vi ved, at vi står i en meget stor krise, og alt andet lige vil den krise, vi står i nu, påvirke den danske befolkning som helhed. Det gælder både rig og fattig, uanset hvem man er. Om man er på kontanthjælp, eller man bor i en strandvejsvilla, så vil krisen påvirke den danske befolkning som helhed. Det vil påvirke, at der er kommet store prisstigninger på mange varer, og derfor vil man også komme til at opleve, at det er blevet dyrere at leve i dag, end det var for 10 år siden. Men det kan godt være, at jeg har misforstået hr. Jørgen Arbo-Bæhr.

Kl. 12:28

Tredje næstformand (Marianne Jøved):

Spørgeren for en kort bemærkning. Hr. Jørgen Arbo-Bæhr. Værsgo.

Kl. 12:29

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Jeg spørger bare, for i dag kan man jo se i Aarhus Kommune og i Københavns Kommune, at masser af mennesker, som lever med kontanthjælpsloftet, og også nogle af dem på introduktionsydelse

bliver smidt ud af deres lejlighed, fordi de ikke kan betale deres husleje.

Så jeg skal bare spørge hr. Bent Bøgsted en gang mere: Mener han, at mennesker, som af en eller anden grund er på introduktionsydelse, fordi de de første 7 år, de bor her i landet, ikke får mere end det, og andre i f.eks. matchgruppe 3 kan leve rimeligt under kontanthjælpsloftet? Synes hr. Bent Bøgsted, at folk er fattige i Danmark? Eller er de rige i Danmark?

Kl. 12:29

Tredje næstformand (Marianne Jøved):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 12:29

Bent Bøgsted (DF):

I forhold til mange andre lande er danskerne generelt et rigt folkefærd, og det gælder også dem, der er på de lave indkomster. Hvis man sammenligner med det, som andre lande udbetaler til flygtninge/indvandrere, så ligger Danmark helt klart i den gode ende, hvad ydelser angår. Det er der ingen tvivl om. Det viser tallene.

Til det her med udsættelser, vil jeg sige, at jeg ikke tror, vi kan bedømme det sådan, at udsættelser udelukkende sker, fordi man får en af de lave ydelser, for tallene viser, at det er noget med, at omkring 40 pct. af dem, der bliver sat ud, er nogle, der har arbejde. Det er et spørgsmål om, at de ikke kan administrere deres penge. Jeg vil ikke gøre mig til dommer over, hvordan økonomien er for alle dem, der bliver sat ud, og hvad der er årsag til, at de bliver sat ud. Så skal man se på hver enkelt sag, og jeg tror ikke, der er nogen herinde i Folketinget, der lige magter at sætte sig så meget ind i detaljerne.

Kl. 12:30

Tredje næstformand (Marianne Jøved):

Tak. Vi går til den næste spørger. Det er hr. Lennart Damsbo-Andersen, Socialdemokratiet, for en kort bemærkning. Værsgo.

Kl. 12:31

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Tak. Jeg kan forstå, at hr. Bent Bøgsted, sådan efter hvad han siger, accepterer, at der i den periode, hvor Dansk Folkeparti har været støtte til V og K, er blevet næsten en fordobling af antallet af børn, der lever i fattigdom. Er det ikke i skrigende kontrast til det, som Dansk Folkeparti altid går ud og siger, nemlig at man er de fattiges beskyttere og de svages beskyttere, og at man vil gøre en aktiv indsats over for det? Man har så været med til at lave noget, der reelt har gjort flere mennesker fattige. Burde det så ikke være sådan, at Dansk Folkeparti tog chancen nu i dag og sagde, at o.k. man erkender, at det har været forkert at gå den vej, det har været forkert, så man vil kigge grundigt på det her lovforslag og så være med til at sikre, at der rent faktisk bliver færre af dem, der er svage i det her land, og som ikke vil få en ordentlig tilværelse?

Kl. 12:32

Tredje næstformand (Marianne Jøved):

Tak. Værsgo til ordføreren.

Kl. 12:32

Bent Bøgsted (DF):

Igen gennem de sidste 10 år, hvor Dansk Folkeparti har været støtteparti, er der sket en stor udvikling. Der skete en udvikling, indtil krisen begyndte. Der skete der en stor stigning i folks indkomster. Folk fik større rådighedsbeløb. Det er da rigtigt nok.

Men hvis man arbejder og tjener en løn og man får en højere indkomst og de offentlige ydelser ikke stiger tilsvarende – og det gør de jo nu engang ikke, det har de aldrig gjort, det gjorde de heller ikke under den sidste SR-regering, vi havde – så vil der være en større

forskel mellem dem, der har arbejde, og dem, der er på offentlig indkomst. Hvis man måler ud fra forskellen på de ydelser, vil der være flere, når man regner gennemsnitsindkomsten ud, der har en lavere indkomst. Sådan vil det altid være. Jeg synes, det er fair nok, at hvis man har arbejde, har man lov til at tjene de penge, man kan. Det synes jeg er fair nok.

Kl. 12:33

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak, og endnu en kort bemærkning fra hr. Lennart Damsbo-Andersen. Værsgo.

Kl. 12:33

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Jamen så lad mig spørge på en anden måde. Jeg synes, at ordføreren snakker uden om i forhold til at påtage sig et reelt ansvar, for det er jo det, som Dansk Folkeparti har. Når nu en person, uanset hvor vedkommende kommer fra, er så uheldig at lande på starthjælp, det kan være en fra udlandet, det kan også være en, der er født og opvokset i Danmark og altid har været i Danmark, og som ønsker at være det, som ordføreren siger, altså en person, der vil være en del af samfundet og ønsker at gøre en aktiv indsats, men er så uheldig at være en af de 60 pct., som efter 4 år, sådan som statistikkerne siger, alligevel ikke er kommet ud og har fået et arbejde, er det så ikke rimeligt, at den person, i forlængelse af det som ordføreren har sagt, får en ydelse, der er af en sådan størrelse, at vedkommende er i stand til at leve et anstændigt liv i Danmark?

Kl. 12:34

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak, og værsgo til ordføreren.

Kl. 12:34

Bent Bøgsted (DF):

Jamen i den forbindelse er det jo vigtigt, at man gør en indsats for at få folk videre. Det er jo ikke meningen, at man skal parkere dem på offentlige ydelser hele deres liv. Uanset om man siger det eller ikke, ved jeg godt, at man kan få kontanthjælp i lang tid. Jeg kender også nogle, der har fået kontanthjælp siden 1988 og stadig væk får det i dag. Der er ikke noget der. Der er nogle, der kommer i den situation, og det kan vi ikke komme udenom. Men så er og bliver det meningen med kontanthjælp og også starthjælp, at det er en midlertidig ydelse, som man på et eller andet tidspunkt gerne skulle væk fra. Så skulle der laves en indsats, der hjælper de folk videre og ud på arbejdsmarkedet. Om det er en ekstra indsats for at få givet dem en uddannelse, som man gør for de unge, og det kan man også gøre for nogle, der er ældre, så de kan tage en uddannelse for den ydelse, de får i dag, om det er den vej, eller om det hjælper at sende dem ud i en aktivering måske med løntilskud, er jo en bedømmelsessag, hvor man skal vurdere ud fra situationen. Der erkender jeg blankt at vi i Dansk Folkeparti synes, at aktiveringsindsatsen med løntilskud trænger til at få et ordentligt tjek. Det har jeg også hørt at beskæftigelsesministeren har i sinde at gå i gang med, så der er vi i hvert fald villige til at snakke sammen om, hvordan vi skal få de her folk hjulpet videre.

Kl. 12:35

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Vi går til den næste spørger. Det er fru Mette Reissmann fra Socialdemokratiet for en kort bemærkning. Værsgo.

Kl. 12:35

Mette Reissmann (S):

Tak. Når vi ser på perioden fra 1990 til 2005, ser vi, at der var flere, der brød den sociale arv, men andelen er faldet igen, og vi er faktisk

kommet tilbage på det niveau, vi var på, for 20 år siden. Kan ordføreren bekræfte, at chancen for at få en uddannelse og en høj indkomst er meget begrænset, hvis man har fattige forældre, hvilket er det, vismændene har konkluderet i deres rapport fra efteråret, og at det dermed forringer disse børn af fattige forældres chance for at bryde den sociale arv?

Kl. 12:36

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 12:36

Bent Bøgsted (DF):

Det synes jeg ikke at jeg umiddelbart vil sige ja til, for jeg har da kendskab til en hel del, der kommer fra fattige familier, og som egentlig har taget en god uddannelse. Så det er ikke det alene, der er afgørende. Selvfølgelig har forældrene en del påvirkning, selvfølgelig har de det. Hvis ikke de sørger for, at børnene passer deres skole, og hvis ikke de sørger for at sige til dem, hvor vigtigt det er, at de får en uddannelse, så får vi selvfølgelig et problem, som vi skal kigge på hvordan kan løses. Det er fuldstændig rigtigt, at der er nogle familier, der ikke prøver at hjælpe deres børn til at komme godt i gang. For selv om man er opvokset i en fattig familie, kan man godt have et godt liv og komme godt i vej med en uddannelse og få et godt job bagefter. Det kan man altså. Det er ikke sådan, at alt bare er sort og hvidt.

Kl. 12:37

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

En kort bemærkning fra fru Mette Reissmann. Værsgo.

Kl. 12:37

Mette Reissmann (S):

Det er konkret fastslået i en rapport, der bl.a. også er kommet her i efteråret, og man har faktisk fået dokumentation for det, at lige præcis lavindkomstgrupperne har en ufattelig ringe mobilitet, når det kommer til det der, og i øvrigt ringe mulighed for at få en uddannelse. Men når vi nu er ved det med tal, vil jeg høre om nogle tal for lavindkomstgruppen, som er kommet i et svar fra marts i år fra Finansudvalget til Folketinget. Den tidligere finansminister svarede, at lavindkomstgruppen faktisk er steget fra 215.000 i 2001 til 305.000 i 2007, og det er altså en stigning på 42 pct. I 2001 var der 36.000 børn, der var børn af disse lavindkomstfamilier, og i 2007 var der 65.400 børn. Det er en stigning på 81 pct. Er det en lille eller en stor stigning? Og hvis nu ordføreren mener, at det er en stor stigning, hvad vil Dansk Folkeparti så gøre for at rette op på det?

Kl. 12:38

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 12:38

Bent Bøgsted (DF):

Jamen det er jo egentlig lidt af det, der også blev sagt ved et tidligere spørgsmål. Det, der ligger i det her, når man måler lavindkomstgrupperne, er jo, at man skal se på, hvordan lønstigningerne har været. Hvor stor en stigning har dem, der er ude på arbejdsmarkedet, og som tjener en god løn, fået? Vi ved, at der ved overenskomstforhandlinger tilbage i 2006, 2007 eller 2008 er kommet store stigninger i lønningerne, og når dem, der er ude på arbejdsmarkedet, får store stigninger i lønningerne, så flyttes den grænse, som lavindkomsten måles ud fra, opad, og så bliver det et større beløb, man skal have for at komme over lavindkomstgruppen. Så det hænger jo sammen med udviklingen, og i Dansk Folkeparti har vi altså ikke noget imod, at folk arbejder og tjener deres løn.

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Vi går til den næste korte bemærkning, og den er fra hr. Henning Hyllested fra Enhedslisten.

Kl. 12:39

Henning Hyllested (EL):

Kære hr. ordfører Bent Bøgsted, vi to har en fælles fortid som arbejdsmænd: Er det virkelig ordførerens opfattelse, at ulighed skaber motivation for at komme i arbejde, at ulighed, som jo er liberalisternes kampråb, skaber den dynamik i samfundet, skaber den motivation for folk til at få sig et arbejde? Har ordføreren ikke oplevet der, hvor ordføreren er kommet, at det lige så godt kan føre til håbløshed og apati og mangel på motivation, hvis man jager folk ud i fattigdom, når det handler om at få et arbejde? Er ordføreren ikke enig med mig i, at jobbene jo skal være der, hvis det her skal give mening, og at jobbene ikke er der i dag?

Kl. 12:39

Kl. 12:41

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 12:41

Bent Bøgsted (DF):

Jamen altså, jeg er da helt klart enig i, at man skal gøre en indsats for at have et arbejde. Det skaber frihed, det skaber mulighed for, at man kan klare sig selv. For mig er det selvfølgelig noget, jeg er blevet påvirket af i mit hjem, og i den forbindelse skal jeg oplyse, det er ikke nogen hemmelighed, at mit hjem var et lille fattigt husmandssted med seks køer. Der blev der altid sat en ære i at lære os børn: I skal sørge for at klare jer selv, I skal sørge for at betale hver sit, så har I den frihed, at I bestemmer over jer selv. Det var i et fattigt hjem, hvor vi fik den påvirkning. Det var for øvrigt et radikalt hjem, skal jeg så sige. Det har så ikke påvirket mig nu her, men mine forældre var stærkt radikale.

Så på den måde lærte vi, at vi skulle klare os selv, og jeg mener også, at folk skal have den opfattelse i dag, at man skal klare sig selv. Man skal klare sig selv og gøre en indsats for at klare sig selv og få et job, hvis der er et job. Og så ved vi jo godt, at det er svært med job, det kommer vi tilbage til i næste spørgsmål. Tiden er udløbet.

Kl. 12:42

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Hr. Henning Hyllested.

Kl. 12:42

Henning Hyllested (EL):

Det er fuldstændig rigtigt, vil jeg sige til hr. Bent Bøgsted: hvis der er et job. Men når der nu ikke er et job, skal der også være et system, det går jeg ud fra at vi er enige om, til at samle folk op, og det system skal vel ikke fastholde folk i fattigdom med de konsekvenser, som jeg før forsøgte at ride op at det har. Det er vel ikke det, der skaber motivationen. Mener hr. Bent Bøgsted virkelig, at det er ulighed og fattigdom, der skaber motivation til at få et arbejde?

Kl. 12:42

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 12:42

Bent Bøgsted (DF):

Jamen skaber fattigdom motivation til at få et arbejde? Jeg tror, folk har den indstilling, at de gerne vil tjene noget mere. Sådan tror jeg de fleste er indrettet: Man vil gerne have mere, end man har, og det

er det. Men når vi så snakker om de her job, der ikke er der, vil jeg sige, at det simpelt hen er totalt tåbeligt og ufatteligt, at et parti som Enhedslisten går ud og siger ja til en skatteaftale, der pålægger afgifter og skatter, der rammer de fattigste og fjerner arbejdspladser. Vi læser det i avisen gang på gang, den ene artikel efter den anden, hvor der står, at nu går det ud over arbejdspladser. I Nordjylland er det i dag syltetøjsfabrikkerne, det er ufaglærte folk.

De bliver jo ramt uhyggeligt hårdt af den politik, som Enhedslisten fører, og så ved jeg godt nok ikke, hvem der skaber arbejdspladser, og hvem der fjerner arbejdspladser. Der er ikke noget, de har at takke Enhedslisten for, at de måske mister deres job deroppe.

Kl. 12:43

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Vi går til den næste spørger, og det er hr. Finn Sørensen fra Enhedslisten med en kort bemærkning, værsgo.

Kl. 12:43

Finn Sørensen (EL):

Tak. Jeg vil gerne spørge lidt ind til, hvordan hr. Bent Bøgsted egentlig opfatter fattigdom, og om hr. Bent Bøgsted anerkender, at der er mennesker, mange tusind mennesker, der uforskyldt er havnet i det, som vi så kalder lavindkomstgruppen – og det er i øvrigt de samme tal, som Arbejderbevægelsens Erhvervsråd bruger, og som finansministeren bruger, der er ikke den store hokusfokus om det – altså at tusindvis af mennesker uforskyldt er havnet der. Eller er det sådan, jævnfør en tidligere bemærkning fra ordføreren, at hvis folk havner i den lavindkomstgruppe, så er det enten, fordi de ikke gider arbejde, eller fordi de ikke kan finde ud af at prioritere, jævnfør hr. Bent Bøgsteds egne erfaringer med at prioritere inden for en beskeden indkomst?

Kl. 12:44

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Værsgo til ordføreren.

Kl. 12:44

Bent Bøgsted (DF):

Nu tror jeg ikke, jeg på noget tidspunkt har sagt, at der er nogen af dem, der er ledige, der ikke gider at arbejde. Hvis man går tilbage og kigger i avisartiklerne, tror jeg ikke, man vil se det, det tror jeg aldrig nogen sinde jeg har sagt, og det er så det, der er. Men når vi ser på det her med, at man skal arbejde, og at man skal have en motivation til at komme ud af fattigdommen, vil jeg sige, at dem, der er udenfor, selvfølgelig skal have nogle hjælpemidler. Vi skal lave en indsats herinde i Folketinget, der gør, at de får hjælp til at komme videre med deres dagligdag, at de kommer i kontakt med arbejdsmarkedet, at de får en uddannelse som ung, og vi finder ud af, hvor mange der egentlig kan klare et job, og de ikke bare skal placeres henne i et hjørne. For noget af det, folk er mest kede af, er egentlig, hvis de bare bliver placeret henne i et hjørne og de ikke får lov at vise, at de kan noget. Det er der rigtig mange der bliver kede af.

Så der har vi selvfølgelig en stor opgave, og det har vi altid haft. Sådan har det været, så lang tid jeg kan huske tilbage, altså i 1970'erne, i 1980'erne og i 1990'erne; da har der altid været det her med: Hvordan får man folk ud på arbejdsmarkedet? Og det har ikke været lige let hele tiden.

Kl. 12:46

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak, og så er det hr. Finn Sørensen for en kort bemærkning, værsgo.

Kl. 12:46

Finn Sørensen (EL):

Tak. Skal jeg forstå det sådan, at vi her har en politisk tilståelsessag af ret store dimensioner, hvor hr. Bent Bøgsted står og vedkender sig, at han har været politisk medansvarlig for et flertal i Folketinget og for en politik gennem 10 år, som har ført til, at folk bare sidder og putter sig rundtomkring og der ikke er nogen, der prøver at hjælpe dem i gang med noget, at der ikke er nogen, der stiller krav til konthjælpsmodtagere? Skal jeg forstå det på den måde?

Kl. 12:46

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 12:46

Bent Bøgsted (DF):

Det skal ikke forstås på den måde. Der er gjort mange tiltag til hjælp for at få folk ud på arbejdsmarkedet. Det kan man gå ind og se i den lovgivning, der er lavet. Der er rigtig mange tiltag, der er brede forslag om, og S og R er også med i dem. Der er gjort rigtig mange tiltag, så nej, det kan jeg ikke sige.

Kl. 12:47

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Rasmus Prehn for en kort bemærkning.

Kl. 12:47

Rasmus Prehn (S):

Jeg noterede mig, at Dansk Folkepartis ordfører stod og bagatelliserede det med fattigdom i Danmark. Det er bare sådan et relativt begreb, og det er, fordi der er nogle andre, der er blevet rigere, så der findes ikke rigtig nogen, der er fattige, kunne jeg forstå på Dansk Folkepartis ordfører. Det har jo også et anderledes konkret udtryk, vil jeg sige til hr. Bent Bøgsted. Det handler om børn, der er fattige, børn, som ikke selv har et ansvar for, at de er havnet i den her situation, eftersom de ikke selv har valgt deres forældre, børn, som vokser op et sted, hvor man risikerer at blive sat ud af lejligheden, fordi der ikke er blevet betalt husleje, børn, til hvem der ikke er råd til vintertøj, og som må gå i skole i sommertøj og sommersko osv., børn, der ikke kan deltage i de samme sportsaktiviteter som deres kammerater, børn, som ikke kan deltage i børnefødselsdage. Det er den form for fattigdom. Det er jo ikke bare noget relativt noget med nogle hende om hjørnet, der er blevet lidt rigere – det har et konkret udtryk. Har Dansk Folkeparti og hr. Bent Bøgsted slet ingen medfølelse for de her børn, og har man slet ikke nogen lyst til at give den hjælpende hånd, som det her forslag drejer sig om, sådan at de her børn bliver bragt ud af den fattigdomsfælde, de er havnet i?

Kl. 12:48

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 12:48

Bent Bøgsted (DF):

Med fare for at blive, hvad skal man sige, brugt igen, så har jeg tidligere udtalt mig om, hvordan man måler fattigdom, og så havnede jeg i en eller anden af Niels Hausgaards sange. Det er jeg så ikke så ked af, fordi det er en hyggelig fætter, så det kan jeg godt klare igen, hvis det er det. Til den måde, man måler fattigdom på, vil jeg sige, at man ikke bare kan måle fattigdom på, om man har computer, om man har mobiltelefon, om man går til idræt to eller tre gange om ugen, om man kan gå til alle de børnefødselsdage, man vil. Jeg tror nok, at mange familier har deres egen måde at måle fattigdom på. Der er også nogle familier, der direkte selv fravælger den slags, selv om de måske nok havde råd til det. Det er så svært at måle, og hvis det var

så nemt at måle fattigdom, havde vi måske en officiel fattigdomsgrænse i Danmark. Det har vi aldrig haft. Det havde vi heller ikke under den tidligere SR-regering, vi har heller ikke haft det under VK-regeringen, vi har heller ikke haft det under Schlüterregeringen i 1980'erne. Der har aldrig været en decideret fattigdomsgrænse i Danmark, og jeg tror, at det er, fordi der er bred anerkendelse af, at det er uhyggelig svært at måle lige nøjagtig, hvornår man er fattig. Men jo, Dansk Folkeparti har medfølelse med de familier, og så har jeg ikke mere at sige.

Kl. 12:49

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Rasmus Prehn.

Kl. 12:50

Rasmus Prehn (S):

Det var godt nok noget af en gang udenomssnak: Det er svært at måle fattigdom; der findes ikke officielle standarder for det her. Jamen er hr. Bent Bøgsted og Dansk Folkeparti ikke klar over, at EU har en officiel fattigdomsgrænse, at OECD har en officiel fattigdomsgrænse, og at hvis man måler på de ganske vist forskellige fattigdomsgrænser, så viser det sig, at i den tid, der har været en højreorienteret regering, altså de sidste 10 år, er fattigdommen steget betydeligt. Så man *kan* måle fattigdom, og man *måler* fattigdom; man gør det i andre lande, og både EU og OECD har en målestok for det her, og der kan man se, at der har været en negativ udvikling.

Så var der det med hr. Niels Hausgaard, som jeg medgiver hr. Bent Bøgsted er en fantastisk sanger. Jeg ved ikke, om det er sangen, hvor der står, at der er arbejde nok til dem, der vil arbejde, hr. Bent Bøgsted taler om, men hvis det er Dansk Folkepartis politik, så synes jeg, det er et problem, altså hvis beskeden til dem, der sidder i fattigdom, og hvor børnene er ekskluderet fra at være med til sociale aktiviteter, bare er at sige: Der er arbejde nok til dem, der vil arbejde. Er det Dansk Folkepartis politik?

Kl. 12:51

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 12:51

Bent Bøgsted (DF):

Nej. Den sang blev lavet, dengang hr. Rasmus Prehn var barn. Så det er absolut ikke den sang. Det kan jeg trøste hr. Rasmus Prehn med at det ikke er.

Om det her med fattigdom vil jeg sige til hr. Rasmus Prehn, at hvis det var så enkelt at måle fattigdom, som hr. Rasmus Prehn siger, så var den fattigdomsgrænse nok blevet indført for lang tid siden – under den tidligere SR-regering måske. Men det blev den ikke, og den blev heller ikke indført under VK-regeringen, netop fordi det er så uhyggelig svært at måle fattigdom.

Som jeg har været inde på tidligere: Hvis lønningerne stiger for den rige gruppe, så hæves grænsen for, hvornår man tilhører det, der kaldes lavindkomstgruppen, og det vil så i hr. Rasmus Prehns perspektiv medføre, at vi har flere fattige. Og hvis lønnen stiger så meget, at grænsen for, hvornår man tilhører lavindkomstgruppen, er 300.000 kr., så vil alle i hr. Rasmus Prehns univers under 300.000 kr. være fattige. Sådan kan man ikke stille det op.

Kl. 12:52

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Jan Johansen for en kort bemærkning.

Jan Johansen (S):

Nu har Dansk Folkeparti udråbt sig som dem, der beskytter de svage, og jeg kunne godt tænke mig at høre om Dansk Folkepartis politik på det område. Når nu vi ved, at der er kommet flere fattige børn, hvordan vil man få bekæmpet fattigdommen over for børnene, og hvordan vil man fremover få hevet dem ud af fattigdom, som er i fattigdom i dag?

Kl. 12:52

Johansen måske så er uenig med beskæftigelsesministeren, men det er et internt problem, og det vil jeg ikke blande mig i.

Kl. 12:55

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 12:52

Bent Bøgsted (DF):

Jamen først og fremmest skal man jo yde en indsats for at få folk ud på arbejdsmarkedet – dem, der kan tage et job. Vi ved, at vi har grupper, der ikke kan tage et job, og i det perspektiv skulle de jo reelt have en førtidspension, men der har hr. Jan Johansens parti jo så belejligt, dengang den nye førtidspension blev indført, fastsat så skrappe regler, at der er en stor gruppe, der går på kontanthjælp, og som måske skulle have haft en førtidspension. Det har Socialdemokratiet sørget for at de ikke kan få, fordi reglerne er så skrappe, at de ikke kan få en førtidspension. Derfor har vi en gruppe i dag, der måske slet ikke skulle have stået i kontanthjælpssystemet.

Dem, der så er klar til at tage et arbejde, skal vi selvfølgelig gøre en ekstra indsats for. Vi skal hjælpe dem til at få en uddannelse, så de kan komme ud på arbejdsmarkedet. Vi skal hjælpe dem til at komme videre, få kontakt til arbejdsmarkedet. Det er også det, der sker, og det er også det, der vil ske med den nye regering her; vi har fået beskæftigelsesministerens tilsagn om, at der skal ske ændringer på aktiveringsområdet. Der skal selvfølgelig ydes en god indsats for, at de kan komme ud på arbejdsmarkedet.

Kl. 12:53

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. hr. Johansen.

Kl. 12:54

Jan Johansen (S):

De unge mennesker skal have en uddannelse og klare sig selv, men vi ved jo, at nogle forældre lever i fattigdom. Hvad vil hr. Bøgsted så gøre, for at de kan klare at få deres børn i uddannelse og hjælpe dem under uddannelsen, når de ingen penge har?

Kl. 12:54

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 12:54

Bent Bøgsted (DF):

Jamen i det øjeblik de er i gang med en uddannelse, har vi – uanset hvad vi vil, og det er også det, som Socialdemokratiet bakker op om – SU-systemet til dem, der er i gang med en uddannelse. Og der er det sådan, at hvis de får en faglig uddannelse, får de, når de får en læreplads, en lønindkomst, som de kan klare sig for. Det er jo fuldt legalt, og det er det, som Socialdemokratiet også har bakket op om, altså at de unge skulle have en uddannelse.

Tilbage i 1990'erne blev kontanthjælpsydelsen til de unge halveret – det var Socialdemokratiet, der stod i spidsen for det. Så der var en erkendelse af, at de unge skal have en løn, som de kan klare sig for, en kontanthjælp, der svarer til SU'en. Det var det, Socialdemokratiet gik ind for i 1990'erne. Jeg kan høre på hr. hr. Johansen, at det ikke er Socialdemokratiets politik længere. Jeg tror nok, hr. Jan

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak for det. Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til ordføreren. Så er det hr. Nadeem Farooq som ordfører for Det Radikale Venstre.

Kl. 12:55

(Ordfører)

Nadeem Farooq (RV):

Det er en god dag i dag. I dag tager vi nemlig lovgivningsmæssigt hul på en afskaffelse af de lave ydelser i kontanthjælpssystemet.

Radikale Venstre har længe ønsket en afskaffelse af fattigdomsydelserne. Vi mener ikke, at vi får et bedre samfund ved at gøre folk fattigere. Vi får ikke mere social integration ved at amputere forældres mulighed for at føre et rimeligt socialt liv, hverken for dem selv eller for deres børn. Og det er med bekymring, at jeg har kunnet konstatere, at antallet af familie, herunder børnefamilier, som er blevet sat på gaden, er steget kraftigt de seneste år. Fattigdomsydelserne er ikke den eneste årsag til dette, og det vil jeg gerne understrege, men det er en væsentlig baggrund for den udvikling, som jeg vil kalde for træls. Derfor er jeg som radikal meget tilfreds med, at vi nu tager et tilløb til at fjerne fattigdomsydelserne.

Helt konkret ophæver vi starthjælpen, hvorved alle, der ikke kan forsørge sig selv, og som opfylder betingelsen for at modtage hjælp efter lov om aktiv socialhjælp, nu kan modtage kontanthjælp. Vi ophæver loftet over kontanthjælpen, så der ikke sker en reduktion af de samlede ydelser fremover. Vi ophæver den såkaldte 500-kroners-nedsættelse. Endelig ophæves 225-timers-reglen, således at et kontanthjælpsægtepar ikke længere skal kunne dokumentere 225 timer ordinært og udstøttet arbejde, for at begge ægtefæller skal kunne få udbetalt hjælp. Samlet set trækker lovforslaget i en mere social retning. Det er vi rigtig glade for.

Når alt det her er sagt, er jeg helt med på, at vi jo altid og løbende og konstant står med en udfordring i forhold til at skabe balance mellem sociale hensyn på den ene side og det at være i beskæftigelse på den anden side. De nedsatte ydelser var før det her isoleret set med til at fremme beskæftigelse og arbejdsudbud for nogle få. Det erkender jeg. Men den pris er alt for høj, når rigtig mange mennesker samtidig kommer til at leve i fattigdom. Når jeg ser på alle de relevante undersøgelser, der er blevet lavet af rigtig gode aktører, under et, så konstaterer jeg, at for få er kommet i arbejde, i forhold til hvor mange der reelt er skubbet ud i fattigdom.

Så er jeg fremme ved konklusionen: Vi går nu i gang med at afskaffe fattigdomsydelserne, og det er vi rigtig glade for. Radikale Venstre støtter lovforslaget.

Kl. 12:58

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Eyvind Vesselbo for en kort bemærkning.

Kl. 12:58

Eyvind Vesselbo (V):

Tak. Nu er det nok ikke alle her i salen, som kan huske, hvad der skete i 1990'erne på udlændingeområdet, og det er sådan set ikke bare, fordi jeg skal grave tilbage i tiden, men når nu der står en radikal ordfører på talerstolen, vil jeg gerne, når nu ordføreren spiller meget, meget retfærdig og meget flink over for de grupper af flygtninge, der kommer til Danmark, spørge ordføreren: Hvad var begrundelsen for, at netop De Radikale var bannerfører for at få indført en introduktionsydelse i slutningen af 1990'erne, som var 2.000 kr. lavere end kontanthjælpen og kun til flygtninge, og altså ikke til alle andre, som det er nu? Hvad var begrundelsen? Det var jo De Radikale, der var

bannerfører for at få lavet starthjælpen. Hvad er så forskellen på den introduktionsydelse, der var i 1990'erne, og den starthjælp, der er nu?

Kl. 12:59

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 13:00

Nadeem Farooq (RV):

I modsætning til andre har vi i Radikale Venstre altid tvivlens nådegave, og det betyder, at vi altid løbende ser på de tiltag, vi selv er med til at søsætte, og vi konstaterer bare, at de her fattigdomsydelser – om vi har været med eller ej – jo trækker i den forkerte retning socialt set.

Kl. 13:00

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Eyvind Vesselbo.

Kl. 13:00

Eyvind Vesselbo (V):

Det var jo interessant, men igen må man konstatere, at der heller ikke rigtig kom noget svar fra den her ordfører. Der er kommet en lang række mærkværdige oplysninger i den her debat; der var en socialdemokratisk ordfører, som ikke viste, hvad han stod og snakkede om, en ordfører for SF, der kom med forkerte tal om børnefamilier, og nu kommer der så en radikal ordfører, der ikke kan eller vil svare på det spørgsmål, jeg stiller. Det her er ret pinligt.

Der blev jo lavet en introduktionsydelse til flygtninge alene, som regeringen dengang måtte trække tilbage, fordi den var i strid med konventionerne. Hvad var begrundelsen for at bryde konventionerne og lave en introduktionsydelse – og kun for flygtninge? Jeg forstår, at sådan en ydelse skaber fattigdom. Var det meningen at skabe fattigdom for flygtninge dengang?

Kl. 13:01

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 13:01

Nadeem Farooq (RV):

Nu kan man jo altid botanisere i fortiden. Jeg synes, det er mere pinligt, at de eneste perspektiver, Venstre ser på arbejdsmarkedet, er at sparke de pressede allersvageste ud i den sidste rest arbejdsudbud. Så jeg synes hellere, Venstre skulle trække i arbejdstøjet for at se på reformer på arbejdsmarkedet, så vi får en rimelig balance mellem sociale hensyn og beskæftigelseshensyn.

Kl. 13:01

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Bent Bøgsted for en kort bemærkning. Hr. Bent Bøgsted for en kort bemærkning! Man skal være på sin plads, når man får ordet for en kort bemærkning.

Kl. 13:02

Bent Bøgsted (DF):

Undskyld, hr. formand. Det var, fordi jeg troede, at der var flere før mig, men det gør ikke noget.

Jeg vil gerne høre den radikale ordfører, hvordan det i et radikalt perspektiv hænger sammen, at man med den ene hånd fjerner de her ydelser og siger, at nu giver man flere penge til de her lavindkomstgrupper, og at man så med den anden hånd pålægger de samme grupper store stigninger i afgifter. Jeg har normalt den opfattelse, at De Radikale egentlig er modstandere af skatter og stigende afgifter,

men det kan godt være, at jeg tager fejl. Jeg vil gerne høre ordføreren, hvordan det hænger sammen.

Kl. 13:02

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 13:02

Nadeem Farooq (RV):

Det her med stigende skatter og afgifter er jo ikke noget, vi synes er en rigtig god idé sådan helt generelt. Men det kan være et nødvendigt onde i forskellige sammenhænge, og man skal også se på afgiftsmuligheder og skattemuligheder i forhold til at fremme sundhed og grøn omstilling. Så på den måde er vi Radikale meget nuancerede og ser tingene i et helhedsperspektiv.

I forhold til det her med, at man så forhøjer nogle ydelser, vil jeg sige, at det jo også bliver kompenseret. Jeg tror faktisk, at de grupper med den her afskaffelse af fattigdomsydelserne samlet set går frem, hvad angår rådighedsbeløb, så det kan Dansk Folkeparti da ikke være uenig i.

Kl. 13:03

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Bent Bøgsted.

Kl. 13:03

Bent Bøgsted (DF):

Det var sådan en rimelig klar tale fra ordføreren side. Det har vi savnet mange gange i dag. Det er der også nogle der har sagt om mine svar, men sådan er det jo i det politiske liv.

Det, som ordføreren siger her, er egentlig, at de afgifter, man har pålagt folk, giver nogle stigninger i udgifter for de her lavindkomstgrupper, og så kompenserer man ved at fjerne loftet over kontanthjælpen, ved at fjerne starthjælpen, så det sådan cirka går lige op. Så har man kompenseret, og så har man rene hænder. Det er sådan lidt mærkværdigt.

Var det så ikke bedre i De Radikales perspektiv, at man havde sagt, at man ville fjerne det her loft over kontanthjælpen og start-hjælpen, og at man så ville lade være med at lægge de skatter og afgifter på, der rammer lige nøjagtig de samme grupper? Så kunne jeg forstå sammenhængen i forhold til den holdning, man normalt møder hos De Radikale og i det radikale univers. Men det her hænger ikke sammen. Man giver med den ene hånd, og så tager man med den anden hånd.

Kl. 13:04

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 13:04

Nadeem Farooq (RV):

Nu bliver jeg taget til indtægt for noget, som jeg ikke mener jeg har udtrykt på den måde. For det med at afskaffe fattigdomsydelserne er én ting. Det gør vi, fordi det i sig selv er rigtigt. Så har vi selvfølgelig en skatte- og afgiftspakke, som er noget helt andet, som har nogle andre formål, nemlig også at tilvejebringe nogle indtægter til statskassen – en statskasse, som jo har været, kan man sige, misrøgtet de sidste mange år. Hr. Bent Bøgsted får det til at se ud, som om vi går efter lavindkomstgrupperne, men det, vi jo faktisk gør med den skattepakke, vi har fremlagt og vil fremlægge, er, at vi fordeler skattebyrden meget bredt, så det er såvel høj som lav, der betaler til den samlede velfærd.

Kl. 13:05

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Ulla Tørnæs for en kort bemærkning.

Kl. 13:05

Ulla Tørnæs (V):

Tak. Ordføreren siger, at vi ikke skal botanisere i fortiden. Lad det så være, og så lad os botanisere i fremtiden. Ser man på regeringsgrundlaget, kan man deraf forstå, at arbejdsudbuddet skal øges med 135.000 fuldtidspersoner, når vi når frem til 2020. Jeg har forstået, at det er et emne, som Det Radikale Venstre er stærkt optaget af, og jeg vil bare høre ordføreren, om ordføreren mener, at det her lovforslag er et lovforslag, der trækker i den rigtige retning set i lyset af Det Radikale Venstres indsats i forbindelse med arbejdsudbuddet i det hele taget. Jeg tænker på det, vi skal behandle efter det her, nemlig tilbagetrækningsreformen.

Kl. 13:06

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 13:06

Nadeem Farooq (RV):

Jeg vil gerne starte med at kvittere for, at fru Ulla Tørnæs erkender, at Radikale Venstre er meget optaget af at øge arbejdsudbuddet. Det er vi nemlig, det er en kendt sag, og det har vi mange initiativer til at gøre. Men vi skal hele tiden bevare balancen i forhold til sociale hensyn, når det spørgsmål måtte opstå, og det gør det jo i den her sag.

Så jeg erkender, at på kort sigt vil det her forslag trække i retning af et marginalt lavere arbejdsudbud, men det bliver opvejet, hvis vi kan opnå en større social inklusion. Det vil sige, at den arbejdsstyrke, vi har, og som Venstre åbenbart ikke mener skal være så inkluderet i arbejdsstyrken, jo også på længere sigt skal være så integreret i samfundet, at vi motiverer til, at flere kommer i arbejde. Så på længere sigt tror jeg faktisk, at det trækker i den rigtige retning.

Kl. 13:07

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Ulla Tørnæs.

Kl. 13:07

Ulla Tørnæs (V):

Jeg er ikke helt sikker på, at det står krystalklart for mig, hvad Det Radikale Venstre mener på det her punkt, men jeg kan bare meddele ordføreren, at lovforslaget her vil betyde, at man mindsker arbejdsstyrken med 2.000-4.000 fuldtidspersoner og altså er et skridt i den stik modsatte retning af det, som Det Radikale Venstre rent faktisk kæmper for.

Men nu sagde ordføreren – og det forstod jeg – at Det Radikale Venstre har mange initiativer, som man gerne vil bringe i spil for at kunne øge arbejdsudbuddet. Jeg vil gerne bede den radikale ordfører om her at redegøre for de initiativer. Om lidt skal vi behandle tilbagetrækningsreformen, så den tænker jeg naturligvis ikke på. Jeg tænker på det gab, der er imellem tilbagetrækningsreformen og dens bidrag til en styrkelse af arbejdsudbuddet, og så det, der står i regeringsgrundlaget. Jeg vil gerne høre om de mange initiativer, som ordføreren her nævnte.

Kl. 13:08

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 13:08

Nadeem Farooq (RV):

Hvis jeg skulle redegøre for alle de initiativer, som Radikale Venstre vil byde ind med, og som regeringen også har, til at øge arbejdsudbuddet, så kunne jeg blive ved ret længe. Så det vil jeg skåne forsamlingen for. Men jeg vil da sige, at vi skal i gang med at forhandle

om en skattereform, som markant skal understøtte ambitionen om at få flere i arbejde, og der håber jeg også at Venstre vil bidrage og være med i en sådan reform. Derudover skal vi også se på reformer af arbejdsmarkedet og førtidspensionsområdet. Vi skal se på initiativer på kontanthjælpsområdet, hvor vi i højere grad skal se på principperne om ret og pligt til at være til rådighed. Så der er en lang række ting, som Venstre også kan byde ind med, hvis interessen er der.

Kl. 13:09

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Jørgen Arbo-Bæhr for en kort bemærkning.

Kl. 13:09

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Først og fremmest vil jeg godt lige fortælle den unge ordfører, at det ikke var introduktionsydelse, men integrationsydelse, som SR-regeringen i gamle dage indførte, og et halvt år efter fandt de ud af, at det ikke virkede, så derfor trak de det tilbage.

Men der er noget, der undrer mig i forbindelse med spørgsmålet om arbejdsudbud. Kan ordføreren forklare mig, hvordan der kommer flere eller færre til at udbyde arbejdskraft, på trods af at de får flere penge. Det forstår jeg ikke.

Kl. 13:10

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 13:10

Nadeem Farooq (RV):

Jeg forstod ikke helt spørgsmålet. Altså, er det til den her sag?

Kl. 13:10

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Jørgen Arbo-Bæhr får lige en mulighed for at gentage spørgsmålet inden for det første minut. Hr. Jørgen Arbo-Bæhr.

Kl. 13:10

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Det handler bare om, at Venstre hele tiden siger, at der kommer mindre arbejdskraftudbud, og så lytter jeg til ordførers bemærkninger og siger, at ordføreren giver Venstre ret. Betyder det, at kontanthjælpsmodtagerne eller introduktionsydelsesmodtagerne får flere penge, noget for, om de er til rådighed for arbejdsmarkedet?

Kl. 13:10

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 13:10

Nadeem Farooq (RV):

Jeg konstaterer bare, at hvis man ser de her undersøgelser under et, er der tendens til, at undersøgelserne understøtter, at fattigdomsydelserne marginalt set har betydet højere arbejdsudbud. Jeg siger bare, at det ikke er prisen værd, i forhold til hvor meget mere fattigdom det skaber. Så selv om jeg generelt er optaget af at øge arbejdsudbuddet så meget som muligt, mener jeg da også, at der er nogle sociale hensyn at tage. Så på den måde lytter jeg selvfølgelig til de eksperter, som siger, at det marginalt set godt kan have en betydning.

Kl. 13:11

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Jørgen Arbo-Bæhr.

Kl. 13:11

Kl. 13:14

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Jeg forstår godt de sociale hensyn, men spørgsmålet om arbejdskraftudbud forstår jeg ikke. Når man i dag giver en kontanthjælpsmodtager 2.000 kr. mindre om måneden, og han så får 2.000 kr. mere, betyder det så noget for arbejdskraftudbuddet? Altså, hvis det er en undersøgelse, der viser det, er det en meget speciel undersøgelse.

Kl. 13:11

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 13:11

Nadeem Farooq (RV):

Altså, arbejdsmarkedet er en meget kompleks størrelse, og vi har, alt efter hvilken situation vi er i, forskellig adfærd i forhold til søgning på arbejdsmarkedet, i forhold til at være til rådighed for arbejdsmarkedet, og det er klart, at der også er motivationseffekter på arbejdsmarkedet. Størrelsen på kontanthjælpsydelse betyder også noget.

Det, vi bare siger, er, at vi skal finde den rette balance mellem, at det skal kunne betale sig at arbejde, og det forhold, at vi skal sikre rimelige sociale og indkomstmæssige forhold for vores borgere.

Kl. 13:12

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Inger Støjberg for en kort bemærkning.

Kl. 13:12

Inger Støjberg (V):

I regeringsgrundlaget står der, at man vil øge arbejdsudbuddet, og jeg vil gerne sige, at det jo er noget, vi er fuldstændig enige i. Jeg ved også, at det er noget af det, der fylder meget hos Det Radikale Venstre. Derfor vil jeg egentlig bare bede ordføreren om at bekræfte, at man med afskaffelsen af de her regler mindsker arbejdsudbuddet med et sted mellem 2.000 og 3.000 personer på det danske arbejdsmarked.

Kl. 13:13

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 13:13

Nadeem Farooq (RV):

Det er svært at spå om fremtiden, det ved vi, men det virker plausibelt, at man på kort sigt kan få en marginal nedgang i arbejdsudbuddet ved at afskaffe de her fattigdomsydelser. Så får vi en stor social gevinst ved siden af, som vejer tungere for os.

Men så vil jeg omvendt spørge: Er Venstre slet ikke bekymret for, at man ved at have en arbejdsstyrke, som befinder sig på randen af fattigdom, jo også forskertser nogle muligheder for at tilføre den arbejdskraft noget motivation, noget lyst til at være en del af samfundet og virke på arbejdsmarkedet? Det er jo ikke ligefrem fremmende, heller ikke for deres børns arbejdsudbud, hvis det er, at de skal hutle sig igennem tilværelsen.

Kl. 13:14

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Inger Støjberg.

Kl. 13:14

Inger Støjberg (V):

Nu forstår jeg godt – reglerne her i Folketinget er jo lidt specielle – at det kan være lidt svært, når man lige kommer herind, men det er jo sådan, at det er os, der spørger, og så er det den, der står på talerstolen, der svarer.

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Det er korte bemærkninger, og man kan faktisk både komme med kommentarer dernedefra og heroppefra.

Kl. 13:14

Inger Støjberg (V):

Men nu var det så et spørgsmål, der blev stillet til mig, og da jeg jo ikke skal svare nu, men da Venstres ordfører skal svare, er det rent faktisk sådan.

Men når det er sagt, vil jeg blot sige, at det jo ikke bare er et plausibelt bud, det er rent faktisk den skinbarlige sandhed, at det her vil koste et sted mellem 2.000 og 3.000 mennesker på arbejdsudbudssiden, og det går jeg ud fra at ordføreren er enig i, i og med at det er et tal, som finansministeren har bekræftet her for nylig. Så det må da ærlig talt skære i et radikalt hjerte, at et forslag som det her går lukt imod den radikale politik om at øge arbejdsudbuddet. Det synes jeg faktisk må være noget af det, der absolut fylder i en radikal økonomisk bevidsthed en dag som i dag.

Kl. 13:15

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 13:15

Nadeem Farooq (RV):

Nej, det skærer endnu dybere i et radikalt hjerte at skulle være vidne til, at de her fattigdomsydelser har bestået i så lang tid. Så er det rigtigt, at vi jo i Radikale Venstre altid har en bekymring for, om vi har et tilstrækkeligt højt arbejdsudbud, og det har vi ikke. Men det er rigtigt, at jeg må bekræfte, at på kort sigt og isoleret set kan afskaffelse af fattigdomsydelserne betyde en marginal nedgang i arbejdsudbuddet. Men det er også kun, når vi ser på det isoleret, og det skal vi jo ikke. Vi skal i gang med andre initiativer, også se på en revision af kontanthjælpssystemet og arbejdsmarkedsreformer i det hele taget. Så jeg håber da, at Venstre ikke kun ser på tingene isoleret, men ser dem i et hele, og at Venstre også deltager aktivt i det fremadrettede arbejde med at tilvejebringe et højere arbejdsudbud.

Kl. 13:16

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Per Clausen.

Kl. 13:16

Per Clausen (EL):

Nu sagde hr. Nadeem Farooq jo, at arbejdsudbuddet ikke er stort nok. Jeg kunne godt tænke mig at spørge: Hvor stor skal arbejdsløsheden være, før arbejdsudbuddet er stort nok ifølge De Radikales opfattelse?

Det andet spørgsmål, jeg godt vil stille hr. Nadeem Farooq, er: Kender hr. Nadeem Farooq nogen arbejdsgiver, som undlader at oprette arbejdspladser, fordi man afskaffer fattigdomsydelserne? Og kender hr. Nadeem Farooq nogen, der er på fattigdomsydelser, der holder op med at stå til rådighed for arbejdsmarkedet, fordi de kan få kontanthjælp i stedet for fattigdomsydelse?

Kl. 13:16

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 13:16

Nadeem Farooq (RV):

Det er efter min mening en falsk modsætning, der her bliver lagt frem, nemlig at man ikke skal tage initiativer i rette tid for at øge arbejdsudbuddet, fordi vi lige nu har arbejdsløshed. Jeg mener faktisk,

at man skal have en strategi, der går på to ben, som handler om her og nu at bekæmpe arbejdsløsheden, men som også handler om at vi se rettidig omhu, så vi kan tilvejebringe et tilstrækkeligt arbejdsudbud for på den måde også at sikre, at vi har et velfærdssamfund i fremtiden. Det går jeg ud fra at Enhedslisten er enig med regeringen i.

Kl. 13:17

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Per Clausen.

Kl. 13:17

Per Clausen (EL):

Jeg synes jo bare, at det bliver sådan en mærkelig diskussion, hvor man diskuterer, at arbejdsudbuddet ikke er stort nok. Så stiller jeg spørgsmålet om, hvor stor arbejdsløsheden skal være, før arbejdsudbuddet er stort nok, og så kan jeg ikke få noget svar på det. Det må da være enkelt at svare på. Hvor stor skal arbejdsløsheden være, hvor mange mennesker skal stå i kø og vente på at få et arbejde, før Det Radikale Venstres synes, at arbejdsudbuddet er stort nok?

Så er jeg glad for, at hr. Nadeem Farooq ikke kender eksempler på arbejdsgivere, der undlader at oprette arbejdspladser, fordi fattigdomsydelserne bliver afskaffet, og heller ikke kender nogen, som holder op med at søge arbejde, fordi de går fra fattigdomsydelse til kontanthjælp. Det er jeg glad for, for Venstre har jo heller ikke været i stand til at nævne et eneste eksempel på det i dag. Det bliver bare sådan en teoretisk diskussion om et eller andet mærkeligt arbejdsudbud. Derfor er det spændende at høre: Hvor stort skal arbejdsudbuddet være? Hvor mange arbejdsløse skal der være, før arbejdsudbuddet er stort nok?

Kl. 13:18

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 13:18

Nadeem Farooq (RV):

Det er fortsat en falsk modsætning, der bliver sat op, for det handler jo ikke om, at der skal være arbejdsløshed for at sikre et arbejdsudbud. Det handler om, at vi skal have flere i arbejdsstyrken. Vi ved også historisk set, at hvis vi får større arbejdsudbud, får vi også en større beskæftigelse. Det tror jeg faktisk at alle rimelig ærkelige økonomer er enige med mig i.

Til det her om undladelsessynder fra arbejdsgivernes side med hensyn til at oprette arbejdspladser: Det synes jeg heller ikke helt harmonerer med virkeligheden. Det er jo ikke kun efterspørgselsiden på arbejdsmarkedet, vi skal kigge på. Det er også udbudssiden. Så der skal udbydes noget arbejdskraft af arbejdstagerne, men der skal også oprettes arbejdspladser. Der er vi i Det Radikale Venstre meget nuancerede – vi ser på begge dele. Det er også derfor, at vi i lang højere grad kan dosere brugen af en lang række værktøjer til at løse de her problemstillinger med. Det håber jeg at Enhedslisten også får øjnene op for.

Kl. 13:19

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger. Fru Özlem Cekic som ordfører for SF.

Kl. 13:19

(Ordfører)

Özlem Sara Cekic (SF):

Den 14. april 2009 skrev et søskendepar følgende brev til os, da vi igen diskuterede afskaffelse af fattigdomsydelserne:

»Vi er et søskendepar på 15 og 17 år, som har levet i den forfærdelige fattigdom i 4½ år. Vi snakker ikke kun for os selv, men også for andre unge i samme situation. Vi vil gerne dele lidt af vores dagligdag med jer. Vi må ofte gå sultne i seng og har den fornemmelse af sult og frygt, frygt for, hvad næste dag vil bringe. Vi glæder os ikke til ferie som så mange andre unge, tværtimod – at høre om andres ferie, hvor vi bare sidder derhjemme ligesom alle de andre hverdage. Somme tider hører vi vores mor græde, fordi hun ikke kan give os mad på bordet, tøj eller ferier. Ja, somme tider har vi ikke engang råd til en busbillet.

Er det virkelig sådan, I vil have at børn i Danmark skal leve? Følger I ingen skam, når I ved, hvordan vi lever? Er det vores skyld, at vores mor er syg og ikke kan arbejde som alle andre? O.k., selv om hun er syg og vi ikke har penge, giver hun os en masse kærlighed. Det er sjældent, at børn og unge bliver hørt, så prøv for en gangs skyld at høre på os unge, medmindre I vil have, at vi skal blive den næste generation af tabere, som I skal forsørge.

Med venlig hilsen, Julie og Samantha.«

Jeg vil gerne her fra talerstolen sige til Julie og Samantha, at de mange tusinde børn, der lever i fattigdom, får en glædelig nyhed i dag. Regeringen afskaffer fattigdomsydelserne, de ydelser, der skaber og producerer fattige. I dag betyder loftet over kontanthjælpen, 300-timers-reglen, som blev erstattet af 450-timers- og derefter 225-timers-reglen, og starthjælpen, at mange familier som jeres lever under umenneskelige vilkår i dagens rige Danmark. Det er ydelser, der er i mange tilfælde betyder, at familier som jeres må fravælge goder, andre familier tager som en selvfølge: offentlig transport, lægeordneret medicin, fritidsaktiviteter, ordentligt tøj, tre måltider sund mad om dagen, frugt og grønt.

Sidste år var det EU's fattigdomsår. Det er lykkedes den tidligere regering at sætte rekord i udsættelser. 4.000 husstande blev sat på gaden, fordi de ikke var i stand til at betale deres husleje. Vi ved fra SFI-rapporten fra 2008, at der var en overrepræsentation af lejere, der modtager kontanthjælp, dvs. ca. 30 pct. er kontanthjælpsmodtagere, mens andelen af lejere på kontanthjælp generelt er på 5 pct.

Vi har et reelt fattigdomsproblem i Danmark. Den tidligere regering har produceret fattige her fra Christiansborg, men den tid er slut. Nu rækker vi hånden ud til de mennesker, som har brug for, at vi trækker dem op og ikke presser dem ned. Målet er naturligvis altid, at kontanthjælpsmodtagere så hurtigt som muligt skal ind på arbejdsmarkedet igen, men vi tror bare ikke på, at løsningen er at presse de her mennesker ud over, hvad de er i stand til. I dag presses mange mennesker økonomisk, på trods af at de med deres nuværende fysiske eller psykiske situation ikke er i stand til at varetage et arbejde. De mennesker skal have de ressourcer, der gør, at de kan komme tilbage til arbejdsmarkedet.

Det er børnene, der har betalt prisen for den måde, tingene er kørt de sidste 10 år, og prisen har været rigtig høj for dem. De har mistet deres barndom. Det er uanstændigt, og derfor vil vi ikke acceptere den form for fattigdom i så rigt et land som Danmark. Men det er også samfundsmæssigt uacceptabelt, at det i sidste ende vil give langt flere og langt større problemer, hvis vi ikke gør noget ved fattigdomsproblemerne langt, langt tidligere.

Vi ønsker et andet Danmark, et Danmark, som giver alle børn de samme muligheder, uanset om de er flygtet fra krig, uanset om mor er syg eller far drikker. Alle børn har krav på en opvækst, hvor de føler sig som en del af et fællesskab. Vi ved, at det er muligt at skabe sådan et for Danmark. Vi ved, at vi har råd til at give folk, der ikke er i stand til at rejse sig op, en håndsrekning. Derfor er det med stor glæde og stolthed, at jeg kan takke danskerne for, at de har vist os tillid, så vi i dag kan stå her med en ny regering og et nyt flertal, der er i stand til at tegne en ny linje i beskæftigelses- og socialpolitikken. Derfor støtter vi fra SF helhjertet forslaget.

Kl. 13:24

Kl. 13:27

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Joachim B. Olsen for en kort bemærkning.

Kl. 13:24

Joachim B. Olsen (LA):

Tak. Kan ordføreren bekræfte, at 75 pct. af dem, som er blevet udsat, angiver, at grunden til, at de er blevet udsat af deres lejlighed, er, at de ikke har styr på deres økonomi? Det har altså intet med deres rådighedsbeløb at gøre, de betaler simpelt hen ikke deres husleje. Kan ordføreren bekræfte det? For det står i den SFI-rapport, som ordføreren henviser til.

Kl. 13:25

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 13:25

Özlem Sara Cekic (SF):

SFI-rapporten viser, at 40 pct. af dem, der bliver sat på gaden, er lønmodtagere, og så er der en overrepræsentation på 30 pct., som er kontanthjælpsmodtagere. SFI-rapporten viser også, at kombinationen af lav indkomst og høj gæld også er en af årsagerne til, at folk bliver sat på gaden.

Dengang regeringen bestilte den rapport, havde vi jo en stor interesse i, at vi kiggede på, hvad de her fattigdomsydelser betød, i forhold til at folk blev sat på gaden. Det var der ikke det store flertal for at undersøge, men heldigvis kommer der en ny rapport, som faktisk vil kunne vise, at det selvfølgelig hænger sammen med, hvor mange penge der er på kontoen, om man er i stand til at betale din husleje.

Kl. 13:25

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 13:25

Joachim B. Olsen (LA):

Det var jo en masse udenomssnak som svar på et helt enkelt spørgsmål: Vil ordføreren være sød at bekræfte, at 75 pct. af dem, der er blevet udsat, selv angiver, at grunden til, at de er blevet smidt ud af deres lejlighed, er, at de ikke har styr på deres økonomi?

Kl. 13:26

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 13:26

Özlem Sara Cekic (SF):

Jeg mener, at jeg altid er sød, og det ved ordføreren fra Liberal Alliance også godt.

Det, som SFI-rapporten viser, er, at når man ikke har en høj indkomst, dvs. at når man har en lav indkomst, er det helt naturligt, at man selvfølgelig også har gæld. Det er faktisk rigtig dyrt at være fattig. Hvis man skal få hverdagen til at hænge sammen, er man nødt til at låne penge; man er nødt til at skaffe de ekstra kroner, der gør, at man kan få hverdagen til at hænge sammen. Desværre er virkeligheden sådan. Jeg ved godt, at virkeligheden er meget anderledes for Liberal Alliances medlemmer, men de mennesker, der lever i fattigdom og ikke er i stand til at betale deres husleje, fortæller, at det har en stor betydning, hvad de får i ydelse.

Kl. 13:27

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Mai Henriksen for en kort bemærkning.

Mai Henriksen (KF):

Jeg vil også godt lige vende det her med de her udsættelser, for hvor meget vil ordføreren, fru Özlem Sara Cekic, garantere, at andelen af udsættelser falder med allerede fra 2012?

Kl. 13:27

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 13:27

Özlem Sara Cekic (SF):

Det er meget interessant, at når man hører folketingsmedlemmer fra den tidligere regering, så har de en forventning om, at det, de har ødelagt på 10 år, skal vi reparere på 10 dage. Vi kommer til at sætte en masse initiativer i gang i forhold til at forhindre, at folk bliver sat på gaden. Så der er ingen tvivl om, at det her lovforslag, som går igennem denne forsamling, vil have en stor betydning med hensyn til, hvor mange mennesker der bliver sat på gaden, men det er jo ikke nok. Derfor skal vi blive ved med at komme med de initiativer, der gør, at folk ikke bliver sat på gaden, og derfor har vi også sat penge af – faktisk rigtig mange penge af – sammen med satspuljepartierne, bl.a. også til bedre gældsrådgivning.

Kl. 13:28

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Mai Henriksen.

Kl. 13:28

Mai Henriksen (KF):

Jo, men ordføreren må jo forvente, at man spørger, når hun siger så direkte, at det vil have en direkte indvirkning på antallet af udsættelser at vedtage netop dette lovforslag. Jeg husker jo tilbage på det samråd, vi havde om udsættelse. Der viste regeringen jo netop, at den ikke ville iværksætte yderligere tiltag for at mindske udsættelser, så jeg undrer mig da lidt over, hvordan ordføreren så kan garantere, at antallet af udsættelser vil falde allerede fra 2012. Og det må man jo antage at det vil gøre, når nu det lovforslag her skal vedtages inden 2012.

Kl. 13:28

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 13:28

Özlem Sara Cekic (SF):

Det er faktisk ikke rimeligt at stå og referere forkert fra et samråd. Alle dem, der var til stede under samrådet eller som ikke var der, men som har haft tid til lige at kigge referatet igennem, ved, at både beskæftigelsesministeren fru Mette Frederiksen og boligministeren hr. Carsten Hansen orienterede om, at der vil være initiativer, som vil betyde, at vi vil kunne gøre, hvad vi kan, for at forebygge udsættelser. Det ene er, at vi skal se på nogle af de her urimelige sanktioner, der blev sat i værk, det andet er en række tiltag i forhold til at sørge for at tage hånd om de steder i lovgivningen, hvor der er hul, og hvor folk falder igennem, eller til at sørge for, at udsatte borgere får den hjælp, der skal til, for at de ikke bliver sat på gaden.

Men ordføreren kan jo glæde sig over, at vi arbejder på det her og meget snart selvfølgelig også kommer med forslag til, hvordan vi kan forhindre det. Vi tror stadig væk på, at fattigdom og udsættelser hænger sammen. Derfor vil det have stor betydning, når vi kommer til at afskaffe de her ydelser.

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Eyvind Vesselbo for en kort bemærkning.

Kl. 13:29

port og hygiejne. Det kan godt være, at spørgeren mener, at 1.400 kr. er rigtig mange penge, men det mener vi ikke. Vi mener ikke, det er anstændigt, at børn skal vokse op i fattigdom i dagens rige Danmark. Vi mener, at hvis de her børn skal føle sig som en del af et fællesskab, skal vi gøre, hvad vi kan, for at de bliver en del af det her fællesskab. Samtidig skal vi selvfølgelig gøre den indsats, der betyder, at de familier, de her mennesker, der mangler ressourcerne, bliver sunde og raske og kan komme tilbage til arbejdsmarkedet.

Kl. 13:33

Eyvind Vesselbo (V):

Ja, det er interessant. Der er alt, alt for meget snak og for lidt indhold. Jeg mener, at ordføreren skal gøre sig klart, at den her debat bliver optaget, så man kan vende tilbage til alt det, som ordføreren siger, og konstatere, for det første, om det, ordføreren siger, er rigtigt, og for det andet, om der bliver fulgt op på det. Det synes jeg er meget vigtigt at få konstateret, fordi det her jo ikke er et skuespil. Det er faktisk en forhandling i Folketinget, og der synes jeg, der er alt for meget sludder og snak, som ikke fører frem til handling.

På et tidligere tidspunkt nævnte ordføreren i forbindelse med, at der er mange fattige børn i Danmark, at man fik 5.800 kr. i start-hjælp. Jeg vil gerne spørge ordføreren: Er den person, der får 5.800 kr., en person, der har børn? Er det en person, der er over 25 år?

Kl. 13:30

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 13:30

Özlem Sara Cekic (SF):

Jeg sagde ikke 5.800 kr. Jeg sagde 5.367 kr., og som ordføreren for Venstre også siger, vil jeg sige, at da alt bliver optaget, er man velkommen til at kigge tilbage i referatet.

Jeg refererede til en, der er fyldt 25 år, gift og samlevende. Der er flere takster: Hvis man er fyldt 25 år og er enlig, får man 6.472 kr., og hvis man er under 25 år, bor alene og ikke hjemme hos sine forældre, får man 5.367 kr. Hvis man under 25 år og hjemmeboende, får man 2.668 kr.

Det ændrer stadig væk ikke ved, at vi gerne vil have, at mennesker ikke lever i fattigdom, hverken dem, der har børn, eller dem, der ikke har børn. Vi ønsker en anden retning for Danmark, hvor vi ikke straffer og sanktionerer folk, der har nogle massive problemer, der gør, at de er der, hvor de er. Vi vil gerne række hånden ud, fordi vi gerne vil hive dem op og ikke presse dem ned. Det er forskellen.

Kl. 13:32

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Eyvind Vesselbo.

Kl. 13:32

Eyvind Vesselbo (V):

Igen en masse snak og fine ord! Det, som jeg spurgte om, blev der ikke svaret korrekt på, men det er så en helt anden ting.

Det, jeg godt kunne tænke mig at vide, er, om børnefamilier med to voksne og tre børn kan få yderligere ydelser såsom boligtilskud, børnecheck og nedsat daginstitutionstakst ud over de beløb, der så blev nævnt her. Hvis de kan få det, er de beløb så lagt ind i de tal, som ordføreren kommer med her?

Kl. 13:32

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 13:32

Özlem Sara Cekic (SF):

Man kan godt få tillæg ud over det, og jeg tror faktisk ikke, at der er nogen i den her sal, der har påstået det modsatte.

Hvis spørgeren har tid, synes jeg, spørgeren skal høre Orientering fra sidste uge, hvor man hører om en starthjælpsmodtager, der har børn, og som har 1.300-1.400 kr. til at købe mad og tøj og til trans-

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Inger Støjberg for en kort bemærkning.

Kl. 13:33

Inger Støjberg (V):

Jeg vil egentlig gerne følge lidt op på fru Mai Henriksens indlæg, hvor der blev spurgt til de konkrete initiativer, som der skulle lægges op til. For nu er det jo sådan, at ordføreren parti er kommet i regering, og der er en meget, meget stor forskel på at være i opposition og være i regering. Der er nemlig den helt afgørende forskel, at når man er i regering, kan man jo gennemføre det, man gerne vil. Derfor vil jeg gerne bede ordføreren om 1) at bekræfte, at der ikke kom nogen konkrete initiativer på det samråd, som ordføreren henviste til – jeg var nemlig også til stede; og 2) at fortælle, hvilke konkrete initiativer det er, ordføreren og regeringen har med i tasken i dag.

Kl. 13:34

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 13:34

Özlem Sara Cekic (SF):

Der er faktisk rigtig fedt at sidde i regering, det har ordføreren fuldstændig ret i. Vi har diskuteret det her i Folketingssalen i årevis, jeg har selv gjort det siden 2007. Det er helt fantastisk at kunne stå her og række hånden ud til de børn, som lever i fattigdom, og sige: Nu kommer I til at få den håndsrækning, der gør, at I kan være en del af et fællesskab. Nu skal jeres familier ikke være nogen, der ikke har råd til at købe lægeordineret medicin. Det er fantastisk, og der er en forskel fra at være i opposition, for der kan man jo snakke og snakke, uden at der er nogen, der sætter handling bag ordene.

I forhold til konkrete initiativer vil jeg sige, at ministeren for by, bolig og landdistrikter nævnte, at det skulle være lettere for udsatte borgere at få en Nemkonto, så man kunne betale sin husleje med det samme og fremrykke betalingsdatoen, også i forhold til huslejeindbetaling. Og så har vi jo i SF en række konkrete forslag. Jeg synes f.eks., det vil være oplagt at lave frivillig registrering, for vi ved, at mange maniodepressive patienter eller dem, der har købemani, i perioder køber utrolig stort ind. De ønsker selv, at de kan få lov til at registrere sig frivilligt, som man kan i Norge. Det er et af eksemplerne.

Kl. 13:35

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Inger Støjberg.

Kl. 13:35

Inger Støjberg (V):

Jo, jo, men det er jo hensigtserklæringer. Det er hensigtserklæringer, ordføreren kommer med. Det er jo nogle ting, som man godt kunne tænke sig. Det er lidt ligesom valgkampen igen, at der er en masse ting, man godt kunne tænke sig, og så kommer hverdagen, og så ups, kan det ikke lige gennemføres alligevel, fordi økonomien ikke lige er til det.

Så hvilke konkrete initiativer er der? Hvornår er det, det lovforslag, som er bebudet ad flere omgange, med, at man ikke må udsætte familier med børn, kommer? Hvornår er det, det lovforslag kommer, for det må være lige på trapperne?

Kl. 13:36

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 13:36

Özlem Sara Cekic (SF):

Altså, de forslag, jeg nævnte her, bare for at tage eksemplet med at fremrykke betalingsdatoen, har vi faktisk vedtaget i forbindelse med satspuljeforhandlingerne, og fru Inger Støjbergs eget parti har godkendt det, så det kommer snart. Det skal fru Inger Støjberg slet ikke være ked af, det er på vej.

I forhold til hvad man gør med børnefamilier, der bliver sat på gaden, vil jeg sige, at det er dybt, dybt bekymrende, at der er så mange børnefamilier, der bliver sat på gaden. Det har en betydning i forhold til børnene, fordi de mister deres netværk, de mister deres skole, og ud over det bliver der skabt rigtig meget utryghed i deres hverdag. Derfor synes jeg, at kommunerne i langt højere grad skal være bedre til at sætte de her mennesker under administration, som man i forvejen har givet mulighed for i loven. Men der er ingen tvivl om, at vi fra SF's side vil presse på alt, hvad vi kan, for, at vi kan stoppe udsættelserne. Så det skal fru Inger Støjberg glæde sig til.

Kl. 13:37

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Ulla Tørnæs for en kort bemærkning.

Kl. 13:37

Ulla Tørnæs (V):

Jamen det var så igen en masse snak fra ordføreren og ikke ret meget konkret indhold. Altså, jeg vil gerne benytte lejligheden til at følge op på det, som fru Inger Støjberg ikke fik svar på, nemlig hvornår det lovforslag, som fru Sara Özlem Cekic (*udtaler det med [s]*) står og taler så varmt om, så kommer. Hvornår kommer lovforslaget, der skal forbyde, at man udsætter børnefamilier? Det synes jeg sådan set at ordføreren bør svare på, for der er så mange ord – så mange ord, men så lidt konkret handling. Nu synes ordføreren jo, det er fedt netop at have mulighed for konkret at kunne handle, så jeg vil gerne vide, hvornår det lovforslag kommer.

Kl. 13:38

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 13:38

Özlem Sara Cekic (SF):

Jeg hedder Cekic (*udtaler det med [tj]*) til efternavn. Det ville være rigtig skønt, hvis man nogle gange prøvede at udtale det rigtigt – ikke hver gang, men måske bare en gang om måneden.

I forhold til hvornår vi kan gøre en forskel i forbindelse med udsættelserne, vil jeg sige: Siden 2009 er der blevet vedtaget en række forslag, som SF også har været med til, i forhold til hvordan vi kan forebygge, at mennesker kan blive sat på gaden, og mange af de her love bruger kommunerne ikke. Det er f.eks. gratis gældsrådgivning eller muligheden for at kunne sætte borgere under administration. Det ene er at sørge for, at de her love bliver overholdt, og det andet er at sørge for, at der kommer nogle nye tiltag, der gør, at folk ikke bliver sat på gaden. Jeg kan godt spørge ministeren for by, bolig og landdistrikter, hvis der er interesse for det efter den her debat, hvornår den præcise dato er, og så melde tilbage.

Men det fantastiske ved det her – det kan godt være, ordføreren mener, at det ikke er andet end snak – er, at vi sidder her efter 2002 og faktisk er i stand til at afskaffe de her fattigdomsydelser, der gør, at børn ender i fattigdom. Ikke en eneste fra oppositionen vil forholde sig til, at de her børn får en håndsækning; man er nærmest forarget over, at børnene ikke længere skal leve i fattigdom. Jeg synes faktisk, det er skønt.

Kl. 13:39

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Ulla Tørnæs.

Kl. 13:39

Ulla Tørnæs (V):

Jeg skal starte med at beklage mine manglende kundskaber udi tyrkisk udtale, og derfor vil jeg nøjes med at henholde mig til at omtale ordføreren som SF's ordfører, så jeg ikke skal blive irettesat igen, da jeg kan høre, at ordføreren er mere optaget af mine tyrkiskkundskaber end det, jeg egentlig spurgte om.

Men jeg kan så forstå, at det klart vil fremgå af det lovprogram, som vi stadig venter på, at lige præcis det her lovforslag vil indgå i regeringens lovprogram. Det er ordføreren bekendt med. Jeg synes, det ville klæde regeringen, hvis også Folketinget blev gjort bekendt med det lovprogram, som man åbenbart sidder med rundtomkring i ministerierne. Men jeg er rigtig, rigtig glad for, at ordføreren her klart har tilkendegivet, at det vil blive en del af det lovprogram, som vi forhåbentlig engang får at se, så vi ved, hvad det er, Folketinget har i vente.

Kl. 13:40

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 13:40

Özlem Sara Cekic (SF):

Jeg synes ikke, fru Ulla Tørnæs så hurtigt skal opgive at tale tyrkisk. Altså, jeg synes, det kunne være en rigtig god idé, at det, når året er omme, måske er halvdelen af Folketinget, som er i stand til at sige ét efternavn.

Kl. 13:40

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Jeg tror, at vi skal holde os til sagen i stedet for at diskutere forskellige sprogkundskaber. Vi går videre til sagen.

Kl. 13:40

Özlem Sara Cekic (SF):

Med hensyn til udsættelser synes jeg, at man skulle spørge ministeren om, hvordan lovforslaget ser ud. Som sagt er jeg ikke minister og sidder heller ikke i regering.

Kl. 13:41

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 13:41

Ole Birk Olesen (LA):

Jeg vil gerne spørge Socialistisk Folkepartis ordfører, om hun er bekendt med det forhold, at det nogle gange er surt at gå på arbejde; at man nogle gange kan ønske at blive hjemme under dynen frem for at skulle op, smøre madpakke, ud i det kolde vejr, af sted på arbejdet for at lave noget, som måske er kedeligt, hvorefter man så skal hjem igen og i øvrigt bruge penge på transport. Er ordføreren bekendt med det?

Er ordføreren bekendt med det forhold, at det, der nogle gange faktisk får folk til at gøre det, selv om de har lyst til at blive hjemme,

er, at der er flere penge forbundet med at gå på arbejde? Og er ordføreren bekendt med, at hvis man gennemfører det her forslag, vil der være en række personer, men især familier, som ikke vil få særlig mange penge ud af at gå på arbejde? Og så vil jeg endelig spørge ordføreren: Hvad er det, SF vil gøre, for at de har lyst til at gå på arbejde, når det ikke er penge, de får ud af det?

Kl. 13:42

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 13:42

Özlem Sara Cekic (SF):

Grundlæggende tror jeg på, at mennesker gerne vil arbejde. Grundlæggende har jeg tillid til, at mennesker gerne vil være en del af et fællesskab og gerne vil bidrage. Det er mit grundlæggende menneskesyn. Jeg tror ikke på, at folk vil nasse, dovne den og ikke gider at bidrage.

Men ordføreren har ret i, at der er mennesker i Danmark, som ikke er i stand til det. Der er mennesker, som ikke er i stand til at stå op om morgenen, fordi de er for kede af det. Der er mennesker, som ikke kan det, fordi de hører for mange stemmer. Eller mennesker, der ikke kan gøre det, fordi ryggen ikke tillader det. De mennesker skal vi gøre hvad vi kan for at give de nødvendige ressourcer, der gør, at de kan være i stand til at varetage et arbejde, for grundlæggende vil de gerne. Altså, selv mine mest skizofrene, psykotiske patienter i distriktspsykiatrien på Nørrebro havde et ønske om at tage et arbejde, selv om jeg vidste, at det var en utopi.

Kl. 13:43

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 13:43

Ole Birk Olesen (LA):

Jeg har før hørt i denne debat, at SF's ordfører er den type politiker, som mener, at ordet menneskesyn er sådan et trylleord, man kan sige. Og hvis man siger, at man har ét menneskesyn, og at andre har et andet menneskesyn, behøver man ikke at sige mere. Det er det samme som at sige, at de andre er dumme eller onde, og at man selv er et godt og humanistisk menneske.

Så enkle er tingene ikke, må jeg sige til fru Özlem Sara Cekic. Det er de altså ikke. Ordføreren bedes forholde sig til virkeligheden. Virkeligheden er, at selv om ordføreren tror, at alle mennesker har lyst til at gå på arbejde hele tiden, findes der grupper i dette samfund, som gennem generationer er blevet vænnet til, at man ikke nødvendigvis skal gå på arbejde, og i disse grupper er der ikke den samme naturlighed forbundet med det at gå på arbejde, som der er i ordførerens egen omgangskreds. Ordføreren bedes forholde sig til den virkelighed og fortælle, hvad ordføreren mener om det.

Kl. 13:44

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 13:44

Özlem Sara Cekic (SF):

Der er mennesker, der gerne vil arbejde, der er mennesker, der ikke kan arbejde, og så er der mennesker, der ikke vil arbejde. Mennesker, der gerne vil arbejde, kommer ud at arbejde. Så er der mennesker, der ikke kan arbejde, og dem skal vi hjælpe til, at de kan komme til at varetage et arbejde. Så er der mennesker, der ikke vil arbejde. De skal selvfølgelig ikke have kontanthjælp. Det siger jo sig selv, at hvis man ikke står til rådighed for arbejdsmarkedet, og hvis man ikke vil leve op de krav, der er, skal man ikke have det. Der er

jo ingen i regeringen, der har interesse i at sende en check af sted til mennesker, der ikke vil bidrage til fællesskabet. Længere er den ikke.

Det her handler udelukkende om de mennesker, som ikke har de nødvendige ressourcer, og om, hvad vi kan gøre for dem. Vi ændrer ikke på reglerne for, hvornår man er til rådighed for arbejdsmarkedet. De vedbliver med at være, som de altid har været, fordi vi synes, det er nogle rigtig gode regler. Længere er den ikke.

Kl. 13:45

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Bent Bøgsted for en kort bemærkning.

Kl. 13:45

Bent Bøgsted (DF):

Ja tak. Jeg skulle lige spørge ordføreren om noget i forbindelse med alt det her med mennesker, der ikke kan arbejde, og om det, ordføreren også siger om, at der er mennesker, der ikke vil arbejde – jeg skal så lade være usagt, hvor mange der er af den type. Men hvilken ydelse skal de mennesker, der ikke kan arbejde, have?

Kl. 13:45

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 13:45

Özlem Sara Cekic (SF):

Jeg skal bare sikre mig, at jeg har forstået spørgsmålet rigtigt, for det kan godt være jeg har misforstået det, så jeg vil sige: Mennesker, der vil arbejde, som er arbejdsmarkedsparate, skal have kontanthjælp; mennesker, der ikke kan arbejde, fordi de mangler de nødvendige ressourcer, mener vi skal have kontanthjælp; mennesker, der ikke vil arbejde, mener vi ikke skal have kontanthjælp. Når vi afskaffer de her ydelser, så er det, fordi vi ikke mener, at der skal være mennesker i Danmark, der får det halve af, hvad man får i kontanthjælp; det får starthjælpsmodtagerne. Vi mener ikke, det er værdigt, og det er heller ikke inkluderende, at vi har mennesker, der lever i fattigdom. Vi ønsker at føre en anden linje i beskæftigelsesindsatsen, så vi rækker hånden frem mod de her mennesker i stedet for at presse dem.

Kl. 13:46

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Bent Bøgsted.

Kl. 13:46

Bent Bøgsted (DF):

Ja tak. Der var lige noget, der gik op for mig her. Jeg har altid haft den opfattelse, og den har Dansk Folkeparti generelt haft, at de mennesker, der ikke kan arbejde, skal på førtidspension. Men det, ordføreren siger nu, er, at mennesker, der ikke kan arbejde, skal have kontanthjælp, og jeg forstår så bedre, hvorfor Socialistisk Folkeparti var med til at lave de skrappe regler for førtidspension, der gjorde det svært at få førtidspension; jeg forstår så bedre, at man har den holdning. Det kom egentlig frem i et klart sprog her: at mennesker, der ikke kan arbejde, kun skal have kontanthjælp.

Kl. 13:47

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 13:47

Özlem Sara Cekic (SF):

Jeg tænkte nok, at spørgsmålet var lidt for enkelt, til at ordføreren ville bruge taletid på det. Det var det, der mentes, det var det en fælde – og jeg ser ordføreren griner.

Selvfølgelig skal mennesker, som på ingen måde kan komme tilbage på arbejdsmarkedet, være på førtidspension, men vi har jo også sagt, at vi rigtig gerne vil reformere førtidspensionsområdet, for vi synes ikke, det er rimeligt, at mennesker, som kan få den håndsrækning, der gør, at de får ressourcerne tilbage og kan komme tilbage på arbejdsmarkedet, skal placeres på en førtidspension.

Vi ved, at rigtig mange sindslidende, faktisk halvdelen af dem, der får førtidspension, ender der på grund af en sindslidelse, til trods for at rigtig meget forskning både i Danmark og udlandet viser, at de mennesker kan komme sig, og selvfølgelig skal vi give dem den behandling, der gør, at de kan blive raske. Det er jo ikke lykken for nogen, at man skal ende på førtidspension som 23-årig, og derfor vil vi rigtig gerne forebygge, at folk ender der.

Kl. 13:48

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Mads Rørvig for en kort bemærkning.

Kl. 13:48

Mads Rørvig (V):

Tak for det. Vi har fået belyst, at hvis den her lovgivning bliver vedtaget, skal den ene del af et ægtepar på kontanthjælp have et job med en løn på over 30.000 kr., for at de skal have 1.000 kr. mere til sig selv om måneden. Mener ordføreren, at det er rimeligt? Er det realistisk, at den ene del af et par på kontanthjælp får et job med en løn på over 30.000 kr.?

Kl. 13:48

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 13:48

Özlem Sara Cekic (SF):

Det er rigtigt, at man skal op på det niveau, og hvis ordføreren spørger mig, om det er prisen værd i forhold til ikke at skabe fattigdom, så vil jeg sige, at jeg mener, at vi skal gøre, hvad vi kan, for at afskaffe fattigdom. Jeg synes ikke, at det er prisen værd, at vi skal sætte så mange tusinde børn i en situation med fattigdom, samtidig med at vi ved, at den måde, den tidligere borgerlige regering med støtte fra Dansk Folkeparti har kørt tingene på, ikke har hjulpet.

Flere og flere mennesker, herunder flere og flere børn, er endt i fattigdom, er blevet ekskluderet og har ikke fået en håndsrækning til at blive en del af et fællesskab. Det skal vi gøre alt hvad vi kan for at forebygge, og derfor siger vi, at vi skal afskaffe de her ydelser. Vi tror mere på inklusion, og vi har i højere grad tillid til, at mennesker faktisk gerne vil tage et stykke arbejde.

Kl. 13:49

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Mads Rørvig.

Kl. 13:49

Mads Rørvig (V):

Jamen det var ikke rigtig det, jeg spurgte om. Jeg spurgte ordføreren, om det var realistisk, for vi kan jo nu konstatere, at hvis et ægtepar på kontanthjælp skal have 1.000 kr. mere til sig selv, skal den ene have et job med løn på over 30.000 kr. I min optik er det altså at arbejde imod at få flere ind på arbejdsmarkedet. Kan ordføreren ikke se logikken i, at incitamentet til at gøre en ekstra indsats for det danske samfund ude på arbejdsmarkedet, hvis man er klar til det, bliver mindsket markant? Det kan så at sige ikke betale sig at arbejde, hvis den her lovgivning bliver gennemført. Kan ordføreren slet ikke se problemet i det?

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 13:50

Kl. 13:50

Özlem Sara Cekic (SF):

Det, jeg har svært ved at følge, er, at det lyder, som om man siger, at folk kun vil tage et arbejde, hvis det kan betale sig. Det er lidt, som om det kun er pengene, der afgør, om man har lyst til at være en del af arbejdsfællesskabet. Det er jo ikke rigtigt. Hvis ordføreren snakker med en Hus Forbi-sælger, som tjener 8 kr. pr. avis, vil han sige, at han synes, det er fantastisk at få lov til at sælge den avis, fordi han har noget, han kan stå op til, fordi han har noget, han kan se frem til. Det viser jo også, at mennesker grundlæggende gerne vil være en del af et fællesskab, gerne vil gå ind og tage et stykke arbejde og gerne vil bidrage til fællesskabet. Jeg har den tillid til mennesker, at jeg tror, at det vil de gerne i stedet for at være hjemme og ikke lave noget.

Kl. 13:51

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Martin Henriksen.

Kl. 13:51

Martin Henriksen (DF):

Ja tak. Kan SF's ordfører virkelig ikke se, at det er at trække tingene i den forkerte retning, når man fjerner et økonomisk incitament til at komme ud på arbejdsmarkedet? Er SF fuldstændig blind for, at økonomi altså også spiller en rolle i forhold til at påvirke de beslutninger, som folk træffer ude i virkelighedens verden – er SF fuldstændig blind for det?

Kl. 13:51

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 13:51

Özlem Sara Cekic (SF):

Vi kan se, at den måde, tingene har kørt de sidste mange år, ikke har hjulpet. Flere og flere mennesker er endt i fattigdom, flere og flere børn er ikke en del af et fællesskab, og derfor vil vi rigtig gerne være med til at skabe noget nyt og række hånden ud. Jeg ved godt, det kan være rigtig svært for den borgerlige opposition at forestille sig, at man kan hjælpe de her mennesker frem for kun at piske dem og straffe dem til noget, men det er, fordi den borgerlige opposition tror, at incitamentet kun ligger i straf. Det tror vi ikke på! Det er også derfor, vi ønsker en anden retning.

Kl. 13:52

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Martin Henriksen.

Kl. 13:52

Martin Henriksen (DF):

Jo, men det her handler jo om, at der er mennesker, der kommer til Danmark, f.eks. for at få asyl, og som vi i Danmark giver beskyttelse, og hvis vi f.eks. tager starthjælpen, er den indrettet på den måde, at man sagde: Du skal have været i Danmark i en årrække, før du får krav på alle de andre høje sociale ydelser, som danske statsborgere har krav på. Når man kan se, at der, i takt med at vi har indført starthjælpen, altså den lavere ydelse, faktisk er flere inden for flygtningegruppen, der er kommet i beskæftigelse – det kan vi jo se, og det er i øvrigt også oplyst i svar til Folketinget fra den nye beskæftigelsesminister – så er det meget nærliggende at konkludere, at økonomiske incitamenter spiller en rolle i forhold til den måde, som mennesker

agerer på, også når de søger efter arbejde. Eller er SF fuldstændig blind for det?

Men hvis ordføreren heller ikke ønsker at svare klart og tydeligt på det i den her omgang, må man jo bare tillade sig at konkludere, at SF er fuldstændig blind for det. SF mener ikke, at økonomiske incitamenter er noget, man kan bruge til at få mennesker ud på arbejdsmarkedet. Det er da noget af en konklusion at komme med, synes jeg.

Kl. 13:53

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 13:53

Özlem Sara Cekic (SF):

Konklusionen kan jo også godt være, at kontanthjælpsgruppen også er dynamisk. Det er jo ikke sådan, at man, fordi man ender på kontanthjælp, aldrig nogen sinde kommer ud på arbejdsmarkedet – selvfølgelig gør man det. Det er jo heller ikke sådan, at man, når man ender på kontanthjælp, aldrig nogen sinde bliver rask – selvfølgelig gør man også det. Når der er højkonjunktur og mange andre ting, kan vi se, at den indsats, som man gør, selvfølgelig har en betydning, og det gør også, at gruppen kommer ud på arbejdsmarkedet.

Jeg tror generelt ikke på, at økonomiske sanktioner er det, der skal til, hvis folk skal ud på arbejdsmarkedet, men jeg anerkender, at der er nogle mennesker, som er kommet ud på arbejdsmarkedet med de her regler – det anerkender jeg. Men jeg synes, prisen er for høj at betale, når der er så mange flere tusinde børn, der skal leve i fattigdom, fordi få kommer i arbejde.

Kl. 13:54

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Finn Sørensen som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 13:54

(Ordfører)

Finn Sørensen (EL):

Jo tak. Det er med stor glæde, at vi i Enhedslisten skal være med til at behandle det her lovforslag om afskaffelse af de såkaldte fattigdomsydelser. Det har vi kæmpet for længe sammen med de nuværende regeringspartier, og det er dejligt, at det endelig er lykkedes til glæde for tusindvis af fattige mennesker. Vi er også glade for, at vi fik en finanslovaftale med regeringspartierne, som også på andre punkter tager skridt til at bekæmpe fattigdom og ulighed som f.eks. aftalen om at fjerne loftet over børne- og ungeydelsen. Jeg hæfter mig ved ministerens begrundelse for forslaget:

»Regeringen mener ikke, at det økonomiske incitament, der ligger i de lave ydelser kan retfærdiggøre den store gruppe af mennesker, der må leve i fattigdom og uden for fællesskabet, som følge af, at de er blevet omfattet af de lave ydelser.«

Det ligger i tråd med undersøgelser, f.eks. fra Det Nationale Forskningscenter for Velfærd, der viser, at for hovedparten af kontanthjælpsmodtagere på disse lave ydelser har det ingen effekt i forhold til, at de kommer i beskæftigelse, de fastholdes tværtimod i fattigdom. Derfor er det også beklageligt, at der ikke samtidig ligger et forslag om at fjerne en anden fattigdomsydelse, nemlig den lave ydelse til unge under 25 år. For en udeboende er satsen jo ikke meget højere end den starthjælp, vi her er ved at afskaffe, og efter 6 måneder bliver den nedsat til noget, der næsten er det samme som starthjælpen, nemlig 5.486 kr. pr. måned – før skat vel at mærke. Det giver et rådighedsbeløb på et godt stykke under 5.000 kr. til dækning af alle udgifter. Er der nogen her i lokalet, der tør sige, at de kan leve for det, eller som kan forklare mig, hvad det er for nogle varer, de unge mennesker kan købe til en lavere pris end os andre?

Det er for længst dokumenteret, at de lave ydelser til de unge for de flestes vedkommende kun fører til, at de ryger helt ud over kanten, bliver sat ud af deres bolig, må bo tilfældige steder og ofte må ty til småkriminalitet for overhovedet at overleve. Det er helt uforståeligt for os i Enhedslisten, at vi ikke også kan blive enige med den nye regering om at afskaffe denne fattigdomsydelse. I 2009 var der ca. 10.000 unge, der blev ramt af den. Det er nok ikke blevet mindre siden, og det skal der gøres op med snarest muligt.

Det gælder også reduktionen i boligstøtten ved manglende forældreansvar. I foråret 2011 var de nuværende regeringspartier og Enhedslisten enige om at stemme imod VKO's forslag om at reducere i boligstøtten. Vi var enige om, at det ikke ville forbedre forældrenes evner til at kunne varetage forældreansvaret, men tværtimod ville føre til yderligere marginalisering af den unge og dennes familie. Er vi stadig væk enige om det? spørger jeg vores venner om i regeringen.

Det gælder også løftet om at afskaffe varighedsbegrænsningen af sygedagpenge, således at man ikke mister forsørgelsesgrundlaget, før det er afklaret, om man kan komme tilbage i arbejde, få et fleksjob, revalidering eller førtidspension. Beskæftigelsesministeren lover ganske vist, at det vil ske i løbet af 2012, men der vil være yderligere mange mennesker, der mister forsørgelsesgrundlaget frem til da, og de forstår ikke, hvorfor det skal vente, og det gør vi heller ikke i Enhedslisten.

Der er i det hele taget nok at tage fat på. Generelt er de sociale ydelser for lave. I kraft af den såkaldte satspuljeregulering følger ydelserne simpelt hen ikke med pris- og lønudviklingen, og forskellen vokser mellem dem, der er så heldige at have et arbejde og en fast indtægt, og den meget store gruppe af kontanthjælpsmodtagere og pensionister.

Et andet stort problem er de skrappe regler om ægtefælleafhængighed, som allerede rammer mange førtidspensionister og mennesker, der mister deres sygedagpenge. Reglen vil få helt katastrofale følger, når konsekvenserne af halveringen af dagpengeperioden og skærpelsen af genoptjeningsretten, slår igennem. Tusindvis af nuværende a-kasse-forsikrede vil stå i en situation, hvor de ikke har noget indtægtsgrundlag.

Det er nødvendigt at tage ordentligt fat på at løse disse problemer, hvis regeringen skal leve op til sin egen målsætning om at bekæmpe fattigdom og mindske ulighed. Det kræver, at vi kradser nogle flere penge ind hos de 10 pct. rigeste og laver en ordentlig omfordeling af skattebyrden. I Enhedslisten vil vi være rigtig kede af det, hvis vi ved afslutningen af regeringsperioden må konstatere, at uligheden er vokset, og derfor vil vi gøre alt for at hjælpe regeringen med at realisere den flotte målsætning, og vi er meget glade for, at vi kan tage det første skridt med vedtagelsen af dette forslag.

Kl. 13:59

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Martin Henriksen for en kort bemærkning.

Kl. 13:59

Martin Henriksen (DF):

Tak. Jeg synes, det er tankevækkende, at man fra Enhedslistens side har formået at få følgende igennem: at mennesker, der kommer til Danmark, fra dag et, når de har fået opholdstilladelse, f.eks. har fået asylstatus, ligesom danske statsborgere skal have adgang til de fulde sociale ydelser. Oven i det har man fra Enhedslistens side fået gennemført, at de også skal have mulighed for at tage på ferie i deres hjemlande med fuld kontanthjælp. Det var noget af det, som vi, før den nye regering kom til, betragtede som socialt bedrageri, altså når man tog ud i den store verden, men rent faktisk burde stå til rådighed for det danske arbejdsmarked.

Det er jo en form for socialt bedrageri, som man nu lovliggør med Enhedslistens stemmer og efter pres fra Enhedslisten, og som samtidig kan gøres med fuld kontanthjælp. Hvis nu man fra Enheds-

listens side trækker vejret et øjeblik, kan man så ikke se, at det er fuldstændig vanvittigt?

Kl. 14:00

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 14:00

Finn Sørensen (EL):

Nej, hvis vi kunne det, havde vi jo nok ikke medvirket til at gennemføre det. Vi er meget glade for, at vi er blevet enige med regeringspartierne om, at selv om man er kontanthjælpsmodtager, kan man altså godt blive behandlet på en værdig måde.

Man skal jo sætte sig lidt ind i det, som vi er blevet enige med regeringspartierne om, som handler om, at der jo ikke er tale om fuld ferie fra dag et eller noget i den stil. Det kræver jo, at en person har været på kontanthjælp i 1 år, for at vedkommende har ret til de her 5 ugers ferie. Så det kan jeg ikke se noget som helst problem i, og hvis det bliver lovgivet, er det vel ikke socialt bedrageri. Så jeg forstår ikke rigtig den opfattelse af lovgivningen og dens konsekvenser.

Hvad flygtninge angår, går vi altså ind for at behandle mennesker ordentligt og værdigt, uanset hvor de kommer fra, og hvilken hudfarve de har.

Kl. 14:01

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Martin Henriksen.

Kl. 14:01

Martin Henriksen (DF):

Nu ved jeg ikke, om ordføreren der beskyldte mig for at være racist. Det kan ordføreren måske lige af- eller bekræfte, det synes jeg kunne være interessant, og det kan vi også godt tage en diskussion om. Var det dét, ordføreren beskyldte mig for? Det vil jeg gerne have at ordføreren som det første svarer klart og tydeligt på. Det synes jeg er helt utilstedeligt. Måske kunne ordføreren sætte sig lidt ind i sagerne og i, hvad Dansk Folkepartis politik går ud på, inden man begynder at slynge om sig med den slags beskyldninger.

Det er jo skræmmende, at ordføreren ikke er i stand til at se, at det er udtryk for det glade vanvid, at man siger, at udlændinge, der kommer til Danmark, fra dag et, når de har fået asyl, skal have ret til de samme sociale ydelser som danske statsborgere, hvis familier igennem generationer har været med til at opbygge det her velfærds-samfund. Oven i det siger man så: Når I tager på ferie i jeres hjemland, som I er flygtet fra, så får I også kontanthjælp, samtidig med at I gør det. Det har Enhedslisten sørget for.

Kunne man måske ikke reflektere lidt over, hvad det er, man har gang i? Kunne man måske ikke reflektere lidt over, at det da sender nogle fuldstændig gale signaler til mennesker, som kommer til Danmark, og som vi har givet beskyttelse? De mennesker burde da have den klare besked, at når vi har givet dem beskyttelse, skal de ud på arbejdsmarkedet og bidrage til det samfund, der har taget imod dem. Eller er det også udtryk for racisme?

Kl. 14:02

Finn Sørensen (EL):

Jeg vil gerne svare på, om jeg beskyldte hr. Martin Henriksen for at være racist. Man kunne selvfølgelig godt føle sig fristet til det, når man så, hvordan reaktionerne var, da den tidligere taler bare bad om den ydmyge ting, at man prøvede at udtale hendes navn ordentligt. Men jeg vil selvfølgelig ikke på et sådant grundlag gå og beskyldte folk for at være racister. Det, jeg gjorde, var, at jeg fremlagde Enhedslistens holdning, som er, at vi går ind for at behandle folk ordentligt, uanset hvor de kommer fra, og uanset hvilken hudfarve de har.

Til spørgsmålet om flygtninge og folk, der kommer udefra, skal jeg såmænd bare sige, at jeg tror, at hr. Martin Henriksen blander en del ting sammen. Altså, flygtninge, indvandrere og arbejdskraft fra tredjelande er forskellige ting, og de behandles efter forskellige regler.

Kl. 14:03

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Martin Henriksen.

Kl. 14:03

Martin Henriksen (DF):

Nu, hvor ordføreren tilsyneladende ønsker at fastholde et billede af, at der er noget småracistisk i den lovgivning, der findes, vil jeg godt have at vide: Hvor står det i den nuværende lovgivning, at man giver ydelser ud fra hudfarve? Hvor står det?

Kl. 14:03

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Det var en tredje kort bemærkning. Det sker ikke igen, men der bliver så et tredje svar.

Kl. 14:03

Finn Sørensen (EL):

Jeg har ikke påstået, at det står i den nuværende lovgivning. Jeg har bare fremlagt Enhedslistens holdning til, at vi ønsker at behandle folk ordentligt og værdigt, uanset hvor de kommer fra, og uanset hvilken hudfarve de har.

Kl. 14:03

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Eyvind Vesselbo.

Kl. 14:03

Eyvind Vesselbo (V):

Jeg synes, at det egentlig er rimelig trist, at man ikke kan føre en debat på et sagligt niveau, uden at ordføreren her og den tidligere ordfører, fru Özlem Cekic, ligesom prøver at tage patent på at være flink og rar ved børn i Danmark. Jeg synes, det er uanstændigt, at man skal stå her og lytte til, at ordføreren siger, at de gerne vil behandle folk ordentligt, som om alle vi andre ikke også gerne vil det. Man kan jo godt have forskellige opfattelser af, hvordan man gør det, men det behøver ikke at betyde, at der er nogen, der skal stå her fra talerstolen og beskyldte andre for ikke at ville børn i Danmark det godt. Jeg vil bare anbefale, at ordføreren ligesom opfører sig nogenlunde anstændigt i debatten.

Så vil jeg godt stille ordføreren et helt konkret spørgsmål. Der bliver talt om, at der er 65.000 fattige børn i Danmark. Har ordføreren parti lavet nogen beregninger på, hvor mange færre fattige børn der vil være i Danmark om et år med de initiativer, der nu bliver taget?

Kl. 14:04

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 14:04

Finn Sørensen (EL):

Jeg forstår ikke helt beskyldningerne for ikke at tale ordentligt. Og vi ønsker ikke at tage patent på at behandle fattige mennesker ordentligt. Vi så meget gerne, at hr. Eyvind Vesselbos parti og hr. Martin Henriksens parti sammen med os andre løftede den opgave, det er at behandle fattige mennesker ordentligt. Og det gør vi med det lovforslag, som vi behandler her i dag, hvor vi afskaffer disse ydelser. Men det ønsker man ikke fra hr. Eyvind Vesselbos og hr. Martin Henriksens partiers side, og det er jo bare beklageligt.

Til spørgsmålet om, hvor mange fattige børn der vil være om et år, vil jeg sige, at vi ikke har lavet de beregninger. Jeg ved ikke, om regeringen har lavet dem, så det kan jeg jo desværre ikke svare på.
Kl. 14:05

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Eyvind Vesselbo.

Kl. 14:05

Eyvind Vesselbo (V):

Nej, og så må man sige, at så ved ordføreren heller ikke, om det, man foretager sig, egentlig har den konsekvens, som man gerne vil have, nemlig at der bliver færre fattige børn. Det tager man måske som udgangspunkt, men man har ikke engang lavet en beregning på, hvilke konsekvenser den lovgivning, man indfører, så har. Jamen det er fint.

Så må jeg sige, at jeg forstod på svaret her, at ordføreren desværre ikke tog imod det, jeg sagde, nemlig det med at få en anstændig debat, for det her drejer sig ikke om, hvem der er den gode, og hvem der er den dårlige. Vi kan alle sammen sige, at vi gerne vil gøre noget for at behandle folk ordentligt og anstændigt og få dem ud af fattigdom, men vi kan bare have forskellige metoder til at gøre det med. Og der er jo ingen der siger, at Enhedslistens metoder til at hjælpe folk ud af fattigdom er den rigtige løsning.

Kl. 14:06

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 14:06

Finn Sørensen (EL):

Nu kan jeg jo ikke gøre for, at hr. Eyvind Vesselbo og åbenbart også hr. Martin Henriksen føler sig truffet, når jeg fremlægger Enhedslistens syn på, hvordan vi gerne vil behandle mennesker. Det er jeg selvfølgelig ked af, men jeg kan jo ikke gøre så meget ved det.

Med hensyn til hvor mange fattige børn der vil være om et års tid, er det rigtigt, at vi ikke har lavet beregninger på det, men hvis man hæver beløbet fra de 5.367 kr., som folk kan få månedligt, når de er fyldt 25 år og er gift eller samlevende, op til kontanthjælpsbeløbet, som jo så bliver mere end det dobbelte, giver det vel nogenlunde sig selv, at der skulle være en chance for, at der er færre fattige børn og færre fattige mennesker om et år, end der er i dag. Det betragter vi som en given ting, og det er selvfølgelig en stærk motivation for at gå ind for det her lovforslag.

Kl. 14:07

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Joachim B. Olsen for en kort bemærkning.

Kl. 14:07

Joachim B. Olsen (LA):

Der bliver snakket meget om at behandle folk ordentligt. Det er, som om ordføreren er af den opfattelse, at man har et eller andet monopol på at være et godt menneske og vide, hvad det gode er. Nu skal kontanthjælpsmodtagere have ret til betalt ferie, fordi det er det rigtige og det anstændige at gøre.

Hvad med de iværksættere ude i Danmark, som låner penge i banken, og som satser alt for at starte en virksomhed, og hvis de får succes med den, bliver det til gavn for os alle sammen? De har ikke råd til at komme på ferie. Helt faktisk er det sådan, at det ofte er dem, som er blandt de mennesker i det her land med de allerlaveste indkomster. Hvis de bliver en succes, hvis deres virksomhed bliver en succes, er det deres penge, som man smider rundt med til alle mulige mennesker. Er det at behandle folk ordentligt?

Kl. 14:08

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 14:08

Finn Sørensen (EL):

Nu mener jeg, at det er sådan på det danske arbejdsmarked, i det danske økonomiske liv, at man selv vælger, om man vil være selvstændig og gå i gang med at udvikle sin egen forretning. Det giver lovgivningen adskillige, mener jeg, rimelig gode muligheder for, og så nogle muligheder, som vi egentlig ikke har ambitioner om at beskære i forhold til den lille iværksætter. Det er et valg, folk træffer, og de kender betingelserne. Så det mener jeg sådan set er konsekvenserne af det valg, de har truffet.

For langt de flestes vedkommende i den gruppe mennesker, vi taler om her, er det sådan, at de ikke har andre muligheder, fordi der ikke er et arbejdsmarked, der står til rådighed for dem, og fordi de heller ikke har økonomi til at starte deres egen lille virksomhed, fordi de ikke kan gå ned i banken og låne nogle penge til at få startet den her virksomhed op for. Det er to vidt forskellige situationer, og det er mennesker, der befinder sig under vidt forskellige vilkår, og derfor vil der selvfølgelig også være en forskellig måde at behandle dem på.

Kl. 14:09

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 14:09

Joachim B. Olsen (LA):

Ordføreren siger, at det er noget, man vælger: Man vælger at starte en virksomhed. Det er man selv ude om. Man har ikke nogen ret til ferie, fordi man jo selv valgt det. Så når man ikke har råd til det, har man jo selv valgt det, fordi man har valgt at starte en virksomhed. Men når man er på kontanthjælp, har man så ret til at komme på ferie ifølge Enhedslisten.

Kan ordføreren ikke se, at hvis der skal være penge til at dele ud, skal der være nogle mennesker, som starter nogle virksomheder, som tjener nogle penge, så man kan hjælpe alle de mennesker, som man gerne vil hjælpe, og kan ordføreren ikke se, at der ikke er noget incitament for dem, og at det ikke er rimeligt over for dem, at man har den indstilling, som man har?

Jeg kan simpelt hen ikke forstå, at man kan sætte det sådan op: De kan ikke komme på ferie. De har ikke råd. De satser alt. Andre, der ikke gør det, og som ikke gider satse, skal have ret til ferie for andre folks penge.

Kl. 14:10

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 14:10

Finn Sørensen (EL):

Nu er det ikke selvstændiges vilkår og muligheder for at holde ferie, vi behandler lovforslag om her, og jeg har ikke sagt noget om, at disse mennesker selv er ude om det, når de starter en virksomhed. Jeg synes, det er fint, at folk sætter nogle ting i værk, og hvis de også skaber et produkt, der gavner samfundet, så er det jo ikke bare fint, så er det vældig fint. Men jeg tror, at hr. Joachim B. Olsen udmærket ved, at vi altså har en lovgivning her i landet, der sonder mellem på den ene side lønmodtagere og dem, der kunne være lønmodtagere, men som af forskellige grunde ikke kan blive det og derfor kan få nogle andre ydelser – det er den ene og meget store del af det her samfunds befolkning – og på den anden side dem, der er selvstændi-

ge, og som udgør en mindre del, og at der er noget speciel lovgivning omkring det.

Men hr. Joachim B. Olsen må jo gå hjem og tænke over det og så i en anden sammenhæng udarbejde nogle forslag om, at selvstændige skal have ret til ferie. Så må vi se, hvordan det kolliderer med den øvrige lovgivning, vi har omkring arbejdsmarkedet i Danmark.

Kl. 14:11

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Ole Birk Olesen for en kort bemærkning.

Kl. 14:11

Ole Birk Olesen (LA):

Jeg vil gerne spørge hr. Finn Sørensen, hvor høj kontanthjælpen sådan ideelt set skulle være, hvis Enhedslisten kunne fastsætte den selv. Altså hvis Enhedslisten havde 90 mandater i Folketinget, hvor højt vil man så sætte kontanthjælpen?

Kl. 14:11

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 14:11

Finn Sørensen (EL):

Det er jo et lidt teoretisk spørgsmål, hvor højt vi skal sætte den. Jeg tror, at vores førsteprioritet i forhold til ikke bare kontanthjælpen, men overførselsindkomster i det hele taget, er, at vi afskaffer den med rette bergtede satspuljeregulering, som jo medfører, at forskellen imellem folk, der er på overførselsindkomster, og folk, der har arbejde, vokser støt og roligt, fordi man jo har en speciel måde at beregne overførselsindkomsterne på. Og hvis den blev afskaffet fra dag et, og hvis man skulle rette op på det efterslæb, der er, og som er opstået, siden satspuljereguleringen blev indført, så ville det f.eks. for en folkepensionist jo medføre en stigning på 6000 kr. om året cirka. Hæng mig ikke lige op på decimalerne.

Kl. 14:12

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 14:12

Ole Birk Olesen (LA):

Det må da være muligt for Enhedslistens ordfører på arbejdsmarkedsområdet at fremlægge, hvilken kontanthjælpssats Enhedslisten mener er den ideelle. Synes Enhedslisten, at det, man får i dag i kontanthjælp, er det rigtige niveau, eller foretrækker Enhedslisten, at det skal sættes op til 20.000 eller 25.000 eller 30.000?

Grunden til, at jeg spørger, er, at jeg synes, jeg kan mindes at have hørt om, at der i Enhedslistens principprogram står et astronomisk højt beløb, og det ville jeg sådan set bare have ordføreren til at sige højt fra talerstolen her, og så vil jeg så med det som udgangspunkt pointere, at Enhedslistens virkelighedsopfattelse jo aldeles er på månen, fordi Enhedslisten overhovedet ikke har nogen idé om, at der skal være et incitament til at påtage sig et arbejde.

Kl. 14:13

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 14:13

Finn Sørensen (EL):

Der står ikke noget astronomisk beløb på 20.000 kr. Jeg har sagt, hvad vores prioritet er omkring det, og hvis vi taler om kontanthjælpsmodtagere, så er jeg ikke helt sikker på, hvad efterslæbet er, men det må blive omkring en 5000 kr. om året til kontanthjælpsmodtagere, og det vil vi stadig væk sige er for lidt. Derfor vil vi arbejde

på et forslag, der betyder en bedre forhøjelse af kontanthjælpen. Så vidt jeg husker er det sidste beløb, vi har sat på det, 14.000 kr. om måneden.

Kl. 14:14

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Det er svært for formanden at forholde sig til, for det er ofte, at der ikke bliver svaret på alt, hverken her eller der, så tak til ordføreren.

Undskyld, det er hr. Bent Bøgsted. Det kom her i sidste øjeblik på min skærm. Det er helt i orden, vil jeg sige til hr. Bent Bøgsted.

Hr. Bent Bøgsted for en kort bemærkning.

Kl. 14:14

Bent Bøgsted (DF):

Der er på en eller anden måde blevet slukket for knappen, det er min fejl. Sådan noget sker en gang imellem.

Jeg vil godt vende lidt tilbage til det, ordføreren var i diskussion med hr. Martin Henriksen om. Holder ordføreren fast i det, man kunne fornemme at ordføreren antydede, nemlig at Dansk Folkeparti gav ydelser efter hudfarve? For i Folketinget er lovgivningen sådan, at den er ens for alle, og det er det princip, som Dansk Folkeparti har sat højt, nemlig at lovgivningen gælder for alle, uanset hvilken hudfarve man har, uanset om man har den ene eller den anden hudfarve, og uanset hvor man kommer fra. I Danmark er der ens lovgivning for alle, der går ind under reglerne. Jeg vil bare høre, om ordføreren så holder fast i de antydninger, man kunne fornemme, nemlig at Dansk Folkeparti giver ydelser efter hudfarve, eller om ordføreren blev fejlciteret et uheld?

Kl. 14:15

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 14:15

Finn Sørensen (EL):

Jeg har ikke antydnet noget. Jeg sagde bare, hvad Enhedslistens holdning var, og det har jeg gentaget to-tre gange, så det behøver jeg vel ikke gøre igen. Så er vi selvfølgelig enige i, at den lovgivning, der er, gælder for alle og altså også for de grupper, som lovgivningen nu er møntet på.

Kl. 14:15

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Bent Bøgsted.

Kl. 14:15

Bent Bøgsted (DF):

Sådan er det jo altid, når man kommer til at fortale sig, så er man nødt til på en eller anden måde at trække i land. Sådan er det jo.

Men jeg vil godt høre ordføreren om noget andet. Nu er der indgået en aftale med regeringen om afgifter. Ordføreren taler så meget om de fattige grupper. Hvordan kan ordføreren så i sin vildeste fantasi forestille sig, at de afgifter, som Enhedslisten nu har sørget for bliver lagt på alle de varer, som de fattige grupper køber, er en fordel for de fattige? Det må alt andet lige være en gene, at Enhedslisten har sørget for store prisstigninger, som især rammer de fattige. Men jeg vil garantere for, at ordføreren nu vil påstå, at det ikke betyder noget, fordi man nu hæver loftet over kontanthjælpen og fjerner starthjælpen. Så det betyder ingenting. Det er det her med at give med den ene hånd og tage med den anden.

Kl. 14:16

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 14:16

Kl. 14:20

Finn Sørensen (EL):

Jeg siger ikke, at det ikke betyder noget. Selvfølgelig gør det det. Når forbrugsvarer af forskellig art stiger, betyder det selvfølgelig noget for de mennesker, der skal ud at købe dem. Men jeg vil slå fast, at Enhedslisten jo meget gerne havde set, at vi havde hentet finansieringen af dette og andre gode forslag, som ligger i finanslovaftalen med regeringen, ved at tage fat i dem, der tjener rigtig mange penge her i landet. Vi har jo foreslået, at de 10 pct. rigeste skal betale det samme i skat, som de betalte i 2009. Det vil sige, at de må aflevere de skattelettelser, de har fået i den forbindelse. Det havde været en langt bedre måde at finansiere det på.

Vi har også haft andre gode forslag til finansiering, hvormed penge hentes på en måde, der ikke gør så ondt, som nogle af de her afgifter kan gøre. Det kunne vi ikke komme igennem med, og det beklager vi. Så det er rigtigt, at vi har medvirket til nogle afgiftsforhøjelser, men for det første er det jo tydeligt, bl.a. ved det her forslag, at vi bruger pengene på den rigtige måde, nemlig sådan at de kommer de fattigste til gavn. For det andet har vi jo for nogle forbrugsafgifters vedkommende fået igennem, at vi skal have forhøjet den grønne check, sådan at man afbøder virkningen af forhøjelsen på de varer, som man ikke decideret kan putte ind i kassen med giftprodukter, altså alkohol og tobak, som vi jo ikke har nogen intention om at lette beskatningen på.

Kl. 14:18

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Mai Henriksen for en kort bemærkning.

Kl. 14:18

Mai Henriksen (KF):

Socialdemokratiets ordfører har allerede været inde på Rockwool Fondens resultat, nemlig at 42 pct. af dem, som er på starthjælp, rent faktisk kommer i arbejde efter 4 år, og at det samme kun gælder for 30 pct. af dem, som er på kontanthjælp. Det tal, altså de 42 pct., vil kun blive mindre med det her lovforslag, og det har finansministeren jo også været inde på. Så hvordan føles det, når man er en del af Enhedslisten, at flere altså vil blive fastholdt i ledighed, og at færre vil komme i arbejde?

Kl. 14:18

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 14:18

Finn Sørensen (EL):

Jeg har godt nok hørt den der logik om, at vi skulle fastholde folk i fattigdom, ved at vi giver dem nogle flere penge, omtalt tidligere på dagen. Det kan jeg altså ikke rigtig få til at hænge sammen i mit hoved. De undersøgelser, jeg har beskæftiget mig med, viser, at hovedparten af de mennesker, der er på de ydelser, vi taler om her i dag, ikke hjælpes i arbejde af de ydelser. De fastholder dem tværtimod i fattigdom. Det er der jo også nogle tal der viser.

Igen vil jeg sige, som jeg også sagde i et tidligere indlæg, at de tal jo bygger på den samme opfattelse af indkomstgrupper, som finansministeren selv bruger, og som er almindeligt anerkendt, og de viser altså, at gruppen af langtidsfattige, hvis man skal bruge det ord, altså folk, der har været på kontanthjælp i 3 år, er fordoblet i perioden fra 2001 til 2007, sådan at vi altså i den periode nåede op på 80.000 mennesker, der havde været på kontanthjælp i 3 år. Så det tyder jo ikke på, at de her ydelser skulle hjælpe folk i arbejde. Det bekræfter den anden opfattelse, nemlig at disse ydelser, som vi nu heldigvis skal i gang med afskaffe her, fastholder folk i fattigdom.

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Mai Henriksen.

Kl. 14:20

Mai Henriksen (KF):

Jeg tror, at det vil blive nemmere at være regering og have et støtteparti, hvis ens støtteparti er enig med de samme undersøgelser, som man selv er enig med.

Man så vil jeg gerne spørge mere åbent: Synes Enhedslisten så overhovedet, at der skal stilles krav til kontanthjælpsmodtagere, og hvilke krav skal der i givet fald stilles til kontanthjælpsmodtagere efter Enhedslistens mening?

Kl. 14:20

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 14:20

Finn Sørensen (EL):

Først og fremmest må jeg afvise, at vi er uenige med regeringen i det her spørgsmål. Jeg vil gerne henvise til det citat, jeg har fra ministerens fremlæggelse af det her forslag, hvor der klart står, at regeringen ikke mener, at det økonomiske incitament, der ligger i de lave ydelser, kan retfærdiggøre, at der er den store gruppe af mennesker, der må leve i fattigdom og uden for fællesskabet osv. Så jeg opfatter ikke, at der er den store uoverensstemmelse mellem os og regeringen i det her spørgsmål.

Kl. 14:21

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Det er hr. Joachim B. Olsen som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 14:21

(Ordfører)

Joachim B. Olsen (LA):

Vi mener i Liberal Alliance, at det skal kunne betale sig at arbejde. Det skal altid kunne betale sig at arbejde. Det kan måske lyde banalt og en smule gammeldags, men det er ikke desto mindre en helt fundamental forudsætning for, at et samfund hænger sammen.

I de kommende år står vi over for store demografiske udfordringer i form af, at der er stadig færre på arbejdsmarkedet til at forsørge stadig flere uden for arbejdsmarkedet. Vi skal senere her i dag i Folketingssalen diskutere tilbagetrækningsaftalen, der som bekendt vil reformere efterlønnen og folkepensionsalderen. Og selv om reformerne ikke er ambitiøse nok, er de dog i sig selv fornuftige, da de vil medføre et øget arbejdsudbud, hvorved man tager lidt af trykket af nogle af de demografiske udfordringer, vi i det danske samfund står over for.

Imidlertid kan hverken en efterlønsreform eller en forhøjelse af folkepensionsalderen alene eller tilsammen gøre noget ved de grundlæggende incitamentsproblemer, der gennemsyrrer det danske samfund. For rigtig mange mennesker i Danmark kan det ikke betale sig at yde en ekstra indsats. Skatter og afgifter er så høje, at folk vælger at holde fri i stedet for at give den en ekstra skalle på arbejdsmarkedet. Og for rigtig mange mennesker er overførselsindkomsterne så høje, at det ikke kan betale sig at tage et arbejde, fordi man ganske enkelt får for lidt ud af det.

Man skulle synes, at det ville være en god idé at ændre på nogle af de grundlæggende incitamentsstrukturer. Det gør regeringen da ganske rigtigt også, men det er i den forkerte retning. Regeringen øger såmænd incitamentet til at undlade at tage et arbejde ved at fjerne kontanthjælpsloftet, 225-timers-reglen og starthjælpen. Når de

her ting fjernes, fjernes for en meget stor gruppe af mennesker incitamentet til at tage et arbejde. Man gør det mere attraktivt for de mennesker at fortsætte på overførselsindkomst. Det er den gale medicin for det danske samfund. Et par på kontanthjælp får i dag 3.200 kr. ekstra om måneden, hvis den ene tager et job til 20.000 kr. Det er cirka, hvad man tjener som kassedame i Netto. Når kontanthjælpsloftet fjernes, får det samme par 460 kr. ekstra ud af at komme i arbejde – 460 kr.! Det vil sige, at man kan invitere sin ægtefælle ud og spise en burger og tage en tur i biffen for det beløb, indtægten er øget med, fordi man er kommet i arbejde.

Lovforslaget vil altså medvirke til, at incitamentet til at finde sig et arbejde forsvinder, og det fremgår også af lovforslaget, at man forventer en reduktion i den strukturelle beskæftigelse på op mod 3.000 personer, når lovforslaget gennemføres. Det vil sige, at dette lovforslag medfører, at mennesker, der ellers ville være kommet i arbejde, vil forblive på overførselsindkomst. Tusinder af mennesker vil altså som konsekvens af dette lovforslag forblive på overførselsindkomst med de sociale problemer til følge, som erfaringerne viser er forbundet med et liv på passiv forsørgelse. Det mener jeg er helt forkert, og det mener vi også i Liberal Alliance. Det bør til enhver tid være sådan, at de, der står op om morgenen og tager på arbejde, får mere ud af det, end dem, der ikke gør det. Også selv om de, der ikke går på arbejde, er uden skyld i, at de ikke har et arbejde. De, der gør deres pligt, skal altid have mere til sig selv, end dem, der kræver deres ret.

Som om det ikke er slemt nok, er der er nogle umiddelbare økonomiske konsekvenser som følge af det her lovforslag. Samlet set forventer regeringen, at den samlede lovpakke vil medføre offentlige merudgifter for 553 mio. kr. i 2012 stigende til 657 mio. kr. i 2015. Så en ting er, at lovforslaget for en stor gruppe mennesker fjerner incitamenterne til at finde et arbejde, en anden ting er, at det også er dyrt. De offentlige udgifter har aldrig været større, og nu vælger man så at gøre dem endnu større. Det er en forkert prioritering og en gal medicin for det danske samfund. De offentlige udgifter skal være mindre, ikke større.

Liberal Alliance vil til enhver tid medvirke til at sikre, at det kan betale sig at arbejde. Fremfor alt har vi lagt en reformplan frem, der sikrer, at der er arbejde til danskerne i fremtiden. Dette lovforslag strider imod begge målsætninger, fordi incitamentet til at arbejde reduceres, samtidig med at de offentlige udgifter øges. Liberal Alliance støtter ikke lovforslaget.

Kl. 14:25

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Benny Engelbrecht for en kort bemærkning.

Kl. 14:25

Benny Engelbrecht (S):

Jeg har stor respekt for, at hr. Joachim B. Olsen og Liberal Alliance er principfaste, men spørgsmålet er naturligvis, om principper altid skal stå over hensynet til medborgere, over hensynet til enkeltpersoner. Jeg synes også, det er interessant at bemærke, at hr. Joachim B. Olsen taler meget om fordelene ved at gå på arbejde. Men han ser alene på fordelene ved at gå på arbejde i forhold til det, der er på bundlinjen for den enkelte.

Jeg er ganske sikker på, at der er utrolig mange mennesker, der først og fremmest sætter pris på at gå på arbejde, fordi der rent faktisk er noget selvværd i det. Så uagtet, at der måske kan være en lille eller større fordel ved at gå på arbejde, tror jeg, at man vil opleve, at rigtig mange mennesker netop vælger at tage et arbejde, fordi det giver selvværd og respekt. Jeg håber også, at ordføreren enig i det.

Hvad så med dem, der ikke kan arbejde? F.eks. dem fra matchgruppe 3, som vi har talt om tidligere? Det er dem, som ikke umiddelbart er parat til at gå ud på arbejdsmarkedet. At det bare deres egen skyld? Er det sådan, at vi skal overlade det til dem selv?

Kl. 14:26

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 14:26

Joachim B. Olsen (LA):

Det er da helt korrekt, at der i sig selv ligger en værdi i at have et arbejde. Men når ordføreren siger, at hvis man bare får tilbudt et arbejde – det er sådan, jeg hører ordføreren – tager man også et arbejde, så strider det mod al faglig viden og al erfaring, for det betyder, at ordføreren er af den opfattelse, at alle mennesker sætter fritid til en værdi af 0 kr. Det gør alle mennesker ikke. Sådan er det. Det er også derfor, at Finansministeriet selv peger på, at det her vil medvirke til, at færre mennesker kommer i arbejde.

Angående matchgruppe 3 kan jeg forstå, at de nu vil blive gennemgået og det bliver evalueret, hvor mange af dem der rent faktisk står til rådighed for arbejdsmarkedet.

Kl. 14:27

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 14:27

Benny Engelbrecht (S):

For en god ordens skyld skal jeg sige, at jeg ikke er Socialdemokraternes ordfører på denne sag, men trods det kan man jo godt stille interesserede spørgsmål. Jeg kan godt forstå, at det også kan være lidt forvirrende, for vi er jo temmelig mange socialdemokrater i salen i dag.

Men hvad med de kontanthjælpsmodtagere, som er ramt af disse fattigdomsydelser, som de højreorienterede jo altså har holdt fast i i en lang periode under den tidligere regering? Hvad med dem, som bliver holdt fast i fattigdom, og som også har børn? Man må jo i hvert fald sige – jeg går også ud fra, at hr. Joachim B. Olsen kan bekræfte det – at der er temmelig mange børn, som vokser op i familier, som er ramt af fattigdomsydelserne, og som dermed altså også oplever en opvækst under meget trange kår. Hvad med de børn? Har vi ikke også et ansvar som samfund over for de børn?

Kl. 14:28

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 14:28

Joachim B. Olsen (LA):

Jeg anerkender slet ikke den præmis, som hr. Benny Engelbrecht stiller op. Lad os tage sådan en familie på kontanthjælp med to børn. De har ifølge Socialministeriet et rådighedsbeløb om måneden på 13.150 kr. i gennemsnit over hele året. Det er, når de har betalt skat, husleje, omkostninger til daginstitutioner, varme og el. Så har de et rådighedsbeløb på i gennemsnit 13.150 kr. Det er i min optik ikke et spørgsmål om fattigdom, det kan man godt leve for, man kan godt have en anstændig tilværelse for det, og man kan endda også spare op til juleaften eller få råd til fritidsaktiviteter.

Kl. 14:29

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra hr. Leif Lahn Jensen.

Kl. 14:29

Leif Lahn Jensen (S):

Det er ret interessant at høre, for hver eneste gang ordføreren bliver spurgt om, hvad med alle de andre, hvad med dem, som ikke kan, så bliver der ikke svaret på det. Det lyder, som om Liberal Alliance slet ikke ser, at der er mennesker, som har det svært, mennesker, som

måske bare ikke lige kan komme i gang, mennesker, som skal have noget andet hjælp; dem ser Liberal Alliance ikke. Findes de ifølge ordføreren slet ikke i det her samfund? Findes de her mennesker, som har det så svært, og som virkelig er fattige, slet ikke i Liberal Alliances verden?

Kl. 14:30

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 14:30

Joachim B. Olsen (LA):

Der findes masser af mennesker i det her land, som ikke kan komme ind på arbejdsmarkedet. Det er jo en konsekvens af det samfund, som Socialdemokraterne har været med til at skabe, et samfund med verdens højeste skatter, med høje mindstelønninger, som gør, at de mennesker, som ikke kan leve op til de mindstelønninger, som ikke kan sælge deres arbejdskraft til en mindsteløn, ender på overførselsindkomst. Og derfor er Danmark også et af de lande i verden, der har allerflest mennesker på overførselsindkomst, med de sociale problemer, som man ved det medfører at være på passiv forsørgelse i mange år. Det er jo ikke noget, man bliver rask af; det bliver man mere syg af.

Der er 25 pct. af befolkningen i den arbejdsdygtige alder i Danmark, der er på overførselsindkomst, og det er en konsekvens og et resultat af det samfund, som vi har skabt. Det er herinde, problemerne bliver skabt. Det er herinde, der – med den lovgivning, som bliver ført – bliver skabt sociale problemer, og det er det her lovforslag også et udtryk for.

Kl. 14:31

Formanden:
Hr. Leif Lahn Jensen.

Kl. 14:31

Leif Lahn Jensen (S):

Nu kan man jo godt være i tvivl, ikke så meget om, hvad ordføreren mener om fattigdom – det tror jeg ikke der er ret mange der er i tvivl om – men i hvert fald om, hvad Liberal Alliance mener om fattigdom. For jeg hører ordføreren sige, at Liberal Alliance slet ikke mener, der er nogen mennesker i det her land, der er fattige. For man står med det samme og snakker gennemsnit. Ja, man kan sagtens snakke gennemsnit – det er da meget let – men hvad med dem, som trækker gennemsnittet ret meget ned? Hvad med dem, som ingen penge har? Hvad med dem, som virkelig er fattige? Det er skabt endnu mere af en borgerlig regering, det er skabt af nogle, som Liberal Alliance støtter og fortsat vil støtte. Hvad med dem? Prøv nu, vil jeg sige til ordføreren, at snakke om mennesket, om de mennesker, som virkelig har brug for folk herinde. Prøv at snakke om dem, hvis Liberal Alliance egentlig tror, de er der.

Kl. 14:32

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 14:32

Joachim B. Olsen (LA):

Jamen det var jo bare en masse snak om nogen, der ikke har nogen penge. Det er jo det, som er så typisk for den her debat, at det er sådan en følelsesdebat. Hvorfor har de mennesker ikke nogen penge? Det må man da komme med en forklaring på. Der kan jo være mange årsager til, at folk sidder i en udsat situation. Nogle gange kan det også være, fordi de selv har været uansvarlige.

Så kan jeg jo forstå, at nu skal man dertil – og det kan også forstås er ministerens holdning – at de, som ikke står til rådighed for ar-

bejdsmarkedet, de, der ikke vil, skal ikke have en kontanthjælp. Det er holdningen. Der blev også nikket genkendende til det, da SF's ordfører stod heroppe. Hvad så med dem? Hvad så med deres børn, når de ikke får deres kontanthjælp? Hvad skal der blive af dem?

Kl. 14:33

Formanden:

En kort bemærkning fra fru Özlem Sara Cekic.

Kl. 14:33

Özlem Sara Cekic (SF):

Nu siger ordføreren, at tallet 25 pct. i forbindelse med overførselsindkomsterne er meget bekymrende. Der er vi to meget, meget enige. Vi kan så takke den tidligere regering for, at det simpelt hen ikke lykkedes dem at skabe en beskæftigelsespolitik, der inkluderer og får de her mennesker ud på arbejdspladserne frem for at skubbe dem mere og mere ud i fattigdom.

Grunden til, at jeg tager ordet, er, at jeg rigtig godt kunne tænke mig at høre, om Liberal Alliance har skiftet holdning i forhold til starthjælp. For når man går ind på Liberal Alliances hjemmeside, står der jo, at Liberal Alliance gerne vil tage ansvar i forhold til flygtninge, og derfor vil man gerne afskaffe starthjælpen. Det står der på hjemmesiden nu. Jeg ved ikke, om det også står der efter denne debat, men det står der i hvert fald nu. Så vil jeg gerne høre, om ordføreren kan fortælle, hvorfor det er, at Liberal Alliance ikke mener, at flygtninge skal være på starthjælp, men på kontanthjælpsniveau.

Kl. 14:34

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 14:34

Joachim B. Olsen (LA):

Det er Liberal Alliances politik, at flygtninge ikke skal være på start-hjælp, men vi vil have en helt anden politik, når det kommer til indvandrerne. Der har vi en politik, der siger, at man slet ikke skal kunne komme til det her land, medmindre man på forhånd har en kontrakt med en arbejdsgiver. Derfor er det slet ikke nødvendigt med en start-hjælp for dem, som kommer udefra, men for flygtninge er det vores politik, at de ikke skal være på starthjælp, det er korrekt.

Kl. 14:34

Formanden:
Fru Özlem Sara Cekic.

Kl. 14:34

Özlem Sara Cekic (SF):

Det er meget godt. Det var det ene af spørgsmålene. Det andet gentager jeg lige igen.

Det er fuldstændig rigtigt, at Liberal Alliance gerne vil lukke kasserne og åbne grænserne, men hvordan det så hænger sammen efterfølgende, når folk får sociale problemer og skal have hjælp fra staten, har jeg indtil videre ikke kunnet regne ud. Men hvis vi kun forholder os til den del, der hedder starthjælp, så siger Liberal Alliance, at de gerne vil sætte ansvaret højt, når det gælder flygtninge, og derfor vil de ikke have, at folk kommer på starthjælp. Hvis argumentet, som ordføreren gentagne gange understreger, skal holde, om at det skal kunne betale sig at gå på arbejde, så er der jo noget mærkeligt i, at man så mener, at folk, der er flygtninge, ikke skal være på start-hjælp. Er det ikke grundlæggende, fordi Liberal Alliance mener, at starthjælpen er uværdig, og at den er fattigdomsskabende, og at det er derfor, man vil afskaffe starthjælpen til flygtninge? Jeg kunne godt tænke mig at vide, hvorfor man ikke vil have starthjælp. Hvad er grunden til, at flygtninge ikke skal være på starthjælp?

Kl. 14:35

Kl. 14:38

Formanden:

Tak. Ordføreren.

Kl. 14:35

Joachim B. Olsen (LA):

Det, der er vores holdning, er, at vi er imod starthjælpen til flygtninge, men hvad angår alle andre, vil vi have et helt andet system, hvor man kun kan komme til Danmark, hvis man har en kontrakt med en dansk arbejdsgiver. Dem, der flygter, vil vi ikke give en starthjælp. Det er så enkelt, det er, det er ikke mere kompliceret.

Kl. 14:36

Formanden:

Hr. Bent Bøgsted.

Kl. 14:36

Bent Bøgsted (DF):

Tak. Jeg skal egentlig blot høre hr. Joachim B. Olsen om den debat, der var med hr. Leif Lahn Jensen, om, om VK-regeringen havde skabt fattigdom. Det her lovforslag handler åbenbart om det.

Det vil sige, at Socialdemokratiet og Radikale jo må have været med til at skabe fattigdom, da de var med til at indføre loftet over kontanthjælpen og nedsættelsen af kontanthjælpen tilbage i 2002. Socialdemokratiet og Radikale var jo meget aktive med hensyn til at forhandle det på plads dengang. Er det så ikke korrekt, at Socialdemokratiet og Radikale så må have været med til at skabe fattigdom?

Kl. 14:37

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:37

Joachim B. Olsen (LA):

Det må Socialdemokratiet og De Radikale jo sådan set selv svare på. Men som det også har været fremme i debatten tidligere i dag, var Socialdemokratiet jo også, da de sidst var i regering, med til at indføre ydelser, der skabte et incitament til at komme i arbejde, f.eks. introduktionsydelsen.

Så det er jo korrekt, at man også fra den side af Tinget, af salen, tror på, at det, at der er et incitament til at komme i arbejde, at det, at det kan betale sig, er vigtigt. Og det kan man godt forstå, for det er jo det, al faglig viden fortæller os. Det er jo også derfor, at de her ydelser netop har været med til at få flere i arbejde.

Kl. 14:37

Formanden:

Så er det hr. Jan Johansen for en kort bemærkning.

Kl. 14:37

Jan Johansen (S):

Hr. Joachim B. Olsen mener jo ikke, at der er nogen fattige i Danmark – det har vi læst os til – altså at det faktisk kun er i Indien, de er. Har ordføreren tænkt over, at 4 ud af 10 modtagere af starthjælp eller introduktionsydelse har undladt at købe tøj eller fodtøj til deres børn af økonomiske grunde, hvorimod det blandt familier med almindelig lønindkomst kun er 2 ud af 100? Er det rimeligt, at der er så mange familier, der ikke har råd til at købe tøj og sko til deres børn?

Kl. 14:38

Formanden:

Ordføreren.

Joachim B. Olsen (LA):

I virkelighedens verden er det jo sådan, at man kan få tøj og sko på andre måder. Jamen sådan er det. Det er jo ikke sådan, at fordi man ikke køber det, får man det ikke. Altså, folk hjælper hinanden.

Hvis ordføreren spørger mig, om det er rimeligt, at folk, der går på arbejde, og som har en indkomst, kan købe flere ting til deres børn end folk, der ikke går på arbejde, vil jeg svare: Ja, det mener jeg er rimeligt.

Kl. 14:39

Formanden:

Hr. Jan Johansen.

Kl. 14:39

Jan Johansen (S):

Når nu ordføreren mener, at man kan få sko og tøj på andre måder, kunne jeg da godt tænke mig at vide, hvilke måder man kan få tøj og sko på.

Kl. 14:39

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:39

Joachim B. Olsen (LA):

Nu har jeg ikke siddet i lang tid på Christiansborg, men jeg har været meget ude i idrætsforeninger og andre steder, og der ved jeg faktisk at folk hjælper hinanden. Der ved jeg, at brugt tøj bliver givet videre til dem, der ikke har så meget. Sådan foregår det faktisk derude, for sådan er vi mennesker: Vi vil gerne hjælpe hinanden. Det behøver ikke altid at være staten, der holder en hånd under mennesker. Vi kan i mange tilfælde godt selv finde ud af det.

Kl. 14:39

Formanden:

Hr. Simon Kollerup for en kort bemærkning.

Kl. 14:39

Simon Kollerup (S):

Det var en interessant betragtning om tøj og sko, og hvordan man kan få det ude i idrætsforeningerne. Jeg synes, det er en helt vildt alvorlig diskussion. Det her handler om familier, der bliver fattige, det handler om børn, der ikke kan få fødselsdagsgaver, og det handler også om børn, der ikke kan få tøj og sko, heller ikke i deres idrætsforening. Jeg kan godt forstå, hvis ordføreren har det sådan, at han bliver ilde til mode, når vi snakker om fattige – det har jeg noteret mig at ordføreren før har været – men jeg skal bare spørge ordføreren, hvordan ordføreren egentlig har det med at diskutere fattige ud fra det perspektiv, vi gør det her i dag.

Kl. 14:40

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:40

Joachim B. Olsen (LA):

Jeg bliver ikke ilde til mode over den her debat. Det, jeg bliver ilde til mode over, er venstrefløjens retorik i den her debat. Det er det at have været ude i en valgkamp, hvor vi alle sammen ved at Danmark står i en ekstremt udfordret situation, og så er der folk fra venstrefløjen, der bruger hele deres indlæg på at snakke om fattigdom i Danmark, et af verdens rigeste lande, vel vidende, at hvis vi ikke laver reformer i det her land, vil vi blive et mere fattigt land. Og det er reformer, som venstrefløjen ikke har været villige til at lave. Det gør

mig ilde til mode, for det er den mangel på mod, der vil skabe fattigdom i Danmark.

Kl. 14:41

Formanden:

Hr. Simon Kollerup.

Kl. 14:41

Simon Kollerup (S):

Jeg kan forstå på ordføreren, at han blev ilde til mode over retorikken. Spørgsmålet om fattigdomsydelserne og de fattige familier i Danmark er altså et spørgsmål om den retorik, vi bruger. Jeg vil bare spørge ordføreren, om han har overvejet, hvordan man har det i de familier, hvor man ikke har råd til at købe fødselsdagsgaver til børnene, hvor børnene ikke får tøj og sko til de kolde vinterdage, som vi går ind i nu, hvordan ordføreren har det med det, og om ordføreren virkelig mener, det kun er et spørgsmål om retorik, og at det er det, der gør ordføreren ilde til mode. Det forstår jeg simpelt hen ikke.

Kl. 14:42

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:42

Joachim B. Olsen (LA):

Men det er den samme retorik igen. Jeg har i den her debat forsøgt at holde mig til fakta. Jeg har set på, hvad det er for nogle rådighedsbeløb, vi har med at gøre her – i Socialministeriet, i Finansministeriet – og jeg må bare konstatere ud fra de rådighedsbeløb, at når f.eks. et par på starthjælp med to børn har et rådighedsbeløb, efter at alle faste udgifter er betalt, på 9.600 kr., så ved jeg, at det kan man godt leve for.

Så kan der være mange grunde til, at mennesker ikke har penge, det er jeg helt enig i, og jeg har aldrig nogen sinde benægtet, at der er sociale problemer, men det har ikke nødvendigvis noget at gøre med de overførselsindkomster, vi har i Danmark, det kan der være mange andre grunde til. Der kan også være sociale problemer oppe i Gentofte og andre steder, men for venstrefløjten bliver det altid en debat om ydelsernes størrelse. Argumentet bliver altid, at man bare skal give flere penge, og det er farligt, for det kommer til at holde folk på de overførselsindkomster, og det viser tallene også.

Kl. 14:43

Formanden:

Hr. Christian Juhl for en kort bemærkning.

Kl. 14:43

Christian Juhl (EL):

Jeg vil gerne høre, om hr. Joachim B. Olsen kun anerkender økonomiske incitamenter som det, der driver menneskers adfærd. Og så vil jeg gerne høre, om hr. Joachim B. Olsen anerkender, at en hjælp til de fattigste rent faktisk kan være en genvej til den tryghed, der kan give f.eks. mod og overskud til at turde tage en uddannelse, til at turde søge et arbejde, man aldrig har prøvet før, til at købe en bil for at køre langt efter arbejde eller til at tage nye udfordringer op, som måske kan virke uoverstigelige, hvis man hele tiden ikke engang kan få familien til at hænge sammen.

Kl. 14:44

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:44

Joachim B. Olsen (LA):

Om det er økonomiske incitamenter, der driver mennesker? Nej, vi mennesker er drevet af mange ting, men når det handler om at tage

på arbejde, så viser al forskning, at det betyder noget, om man får mere ud af det, så det har en effekt. Og om man får mod, fordi vi afskaffer de her ydelser? Det ved jeg ikke om man gør. Jeg må i hvert fald bare konstatere, at Finansministeriet selv siger, at det her vil betyde, at færre vil komme i beskæftigelse, og det taler jo direkte imod det, som hr. Christian Juhl snakker om.

Kl. 14:44

Formanden:

Hr. Christian Juhl.

Kl. 14:44

Christian Juhl (EL):

Der bliver sagt, at »al forskning viser ...«, og nu talte hr. Joachim B. Olsen lige før om virkeligheden ude i sportsklubberne. Jeg har til tider også selv haft meget faste meninger, og så har jeg haft meget godt af at lade mig konfrontere af virkeligheden, det er en rigtig god ting, og jeg vil høre, om et tilbud om at invitere hr. Joachim B. Olsen ud i en anden del i virkeligheden, f.eks. blandt 3F's arbejdsløse, kunne være et interessant tilbud for at se en lidt mere nuanceret tilgang til, hvad det er, der driver mennesker.

Kl. 14:45

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:45

Joachim B. Olsen (LA):

Det vil jeg rigtig gerne, det vil jeg godt sige. Og så vil jeg gerne tage hr. Christian Juhl med ud at møde nogle af de iværksættere, som ikke kan få det til at hænge sammen, fordi skattetrykket i Danmark er alt for højt, og som overvejer at flytte til udlandet, hvormed Danmark vil gå glip af den vækst, som ville blive skabt, hvis de havde ønsket at blive i Danmark. Dem vil jeg også gerne invitere hr. Christian Juhl ud at møde. Jeg vil også gerne invitere hr. Christian Juhl ud at møde nogle af de arbejdsgivere, som har kontaktet mig og sagt, at de ikke kan skaffe folk til at komme og gøre rent i deres rengøringsfirma, fordi der ikke er nogen, der gider arbejde for 140 kr. i timen, hvis de skal køre over en halv time. Dem kan vi også tage ud at møde, så tager vi sådan en tur sammen.

Kl. 14:46

Formanden:

Sidste korte bemærkning i denne omgang er fra hr. Rasmus Horn Langhoff.

Kl. 14:46

Rasmus Horn Langhoff (S):

Tak for det. Nu skal det jo nødig ende i en debat om retorik eller i en debat om debatten, for det er jo meget mere interessant at snakke om indholdet og det, der ligger i forslaget her. Derfor vil jeg bare forsøge ikke at blive for retorisk og spørge ordføreren direkte, om det er ordførerens opfattelse, at vi har decideret fattigdom i Danmark, eller om det er noget, vi kun ser i fattige tredjeverdenslande.

Kl. 14:46

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:46

Joachim B. Olsen (LA):

Jeg er af den opfattelse, at i et af verdens rigeste lande er der ikke materiel fattigdom; det er min opfattelse. Fattigdommen er også andet end at se på, hvad folk har. Det har også noget at gøre med, om de har muligheder i det samfund, som de lever i, og der er muligheder i Danmark. Alle starter som udgangspunkt på samme startstreg.

Man får tilbud om at komme i skole. Er man dygtig, kan komme videre osv.

Så anerkender jeg fuldstændig, at der er nogle, der har sociale problemer og kommer fra socialt belastede familier, hvilket ikke er nogen fordel – det er helt sikkert – og som giver dem problemer, men alle har som udgangspunkt muligheder. Derfor mener jeg ikke, at man kan tale om fattigdom i Danmark. Man kan tale om sociale problemer, men materiel fattigdom har vi ikke i Danmark.

Kl. 14:47

Formanden:

Hr. Rasmus Horn Langhoff.

Kl. 14:47

Rasmus Horn Langhoff (S):

Jeg forstår det på den måde, at ordføreren mener, at der altså ikke er tale om fattigdom i Danmark.

Kl. 14:47

Joachim B. Olsen (LA):

Nu bliver det et spørgsmål om ord. Jeg ved jo godt, at Socialdemokratiet gerne vil have en relativ fattigdomsgrænse; det vil venstrefløjen i det hele taget gerne, og så kan vi jo netop have den her debat for evigt, fordi der så altid vil være fattige.

Hvad er det næste naturlige skridt, hvis man indfører sådan en grænse? Jo, det er mere omfordeling og mere omfordeling, og det bliver vi ikke et rigere land af. Vi bliver på sigt et relativt fattigere land af bare at omfordele. Vi skal skabe velstand, og vi skal skabe muligheder, og det gør vi ikke ved hele tiden at fokusere på det her med lighed. For mig er det rent ud sagt noget vrøvl.

Kl. 14:48

Formanden:

Tak til ordføreren for Liberal Alliance. Så er det fru Mai Henriksen som konservativ ordfører.

Kl. 14:48

(Ordfører)

Mai Henriksen (KF):

Det er en rigtig god og spændende debat, vi har.

Det her lovforslag synes jeg illustrerer en stor forskel i menneskesynet mellem den nuværende regering og den tidligere regering. For mig er det vigtigt, at samfundet stiller krav. Jeg tror på, at når man giver mennesker ansvar, når man stiller krav til dem, så vil de også gøre deres bedste for at leve op til det. Derfor skal der også være krav og ansvar, hvis man er ledig. Det skal kunne betale sig at arbejde, det skal kunne betale sig at gøre en indsats og bidrage til vores samfund og bidrage til vores fællesskab.

Regeringens menneskesyn kan med det her lovforslag desværre reduceres til kun at dreje sig om en check. De lukker øjnene og deponerer deres sociale ansvar i flere penge. Men hvordan hjælper det kontanthjælpsmodtageren? Hvordan får det den nyankomne indvander i arbejde? Regeringens svar er altså at give dem flere penge i stedet for at hjælpe og stille krav, så de kan komme tilbage i fællesskabet. For der er jo med det lovforslag, vi har foran os, absolut intet incitament til at komme i job. Vi kan endda se, at lovforslaget foruden en stor ekstraregning på 657 mio. kr. i 2015 samtidig reducerer arbejdsstyrken med op til 3.000. Så foruden at være utrolig dyrt, vil dette lovforslag også betyde, at flere bliver fastholdt i ledighed, og det betyder, at incitamentet til at tage et arbejde ganske enkelt ikke er til stede længere.

Konservatives menneskesyn er helt anderledes. Vi mener, at når man er selvforsørgende, får man også som borger en større selvrespekt; man kommer til at føle, at man en del af et fællesskab; man føler, at man bidrager, at der er brug for en, at samfundet har brug

for en; man skaber værdi; man bliver medborger og ikke bare borger. Og den holdning kan regeringen åbenbart ikke dele, for så ville de ikke have fremsat et lovforslag, som skaber flere ledige. Og at sige, at man ikke kan retfærdiggøre, at en stor gruppe mennesker lever i fattigdom, forstår jeg ikke, for der er jo ikke nødvendigvis tale om fattigdom eller fattigdomsydelser. Jeg mener, at det er en forfejlet retorik.

Jeg kan kun beklage det socialistiske menneskesyn, hvor ens sociale ansvar handler om en større check frem for en hjælpende hånd og et kærligt skub. Og med de nye regler overlader man mennesker til sig selv, som i den grad bliver gjort til genstand for en selvmedliden opfattelse, i stedet for at vi tror på dem, i stedet for at vi hjælper dem til at blive medborgere, som kan bidrage positivt til vores samfund.

Med beskæftigelsesministerens nye toner over for nye førtidspensionister troede jeg jo faktisk, at Socialdemokraterne var blevet kloligere, for som hr. Lars Barfoed jo også har sagt til beskæftigelsesministeren ved en tidligere lejlighed i en tv-duel, så lyder han nogle gange helt konservativ. Og beskæftigelsesministeren har selv givet udtryk for, at unge ikke bare pr. automatik skal kunne få tildelt førtidspension. Jeg havde håbet, at det betød, at Socialdemokraterne nu havde forstået, at det ikke nytter at parkere mennesker, at det ikke nytter bare at overlade mennesker til sig selv. Men sådan skulle det så ikke være.

Konservative står for en helt anden vej, hvor selvforsørgelse er i højsædet, og hvor det er positivt, når der er et ekstra puf og et incitament til at komme ud på arbejdsmarkedet. Derfor kan vi ikke støtte det lovforslag, der ligger i dag.

Kl. 14:52

Formanden:

Der er to med korte bemærkninger, og det er først hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 14:52

Benny Engelbrecht (S):

Jeg har stor respekt for fru Mai Henriksens menneskesyn, det skal der ikke herske nogen tvivl om. Jeg tror også, at De Konservative i bund og grund er nogle meget socialt tænkende mennesker. Og derfor vil jeg sådan set også bare spørge ind til et element, som vi jo har været inde på tidligere i debatten, nemlig dette om, at ganske mange starthjælpsmodtagere, omkring 24 pct., befinder sig i den gruppe, den kategori, som kaldes matchgruppe 3. Det er altså folk, som vurderes at have så alvorlige problemer, at de hverken kan få arbejde eller deltage i en beskæftigelsesrettet indsats. Hvad med dem? Er det sådan, at man forestiller sig, at der vil være nogen som helst effekt af, at der er en lavere ydelse? Er det ikke en lidt forfejlet diskussion og tankegang, hvis man tror, at man kan få alle mennesker i arbejde alene ved at sænke ydelserne? For skulle jeg gå ind i den tankegang, kunne jeg i virkeligheden stille spørgsmålet: Hvor langt ned mener fru Mai Henriksen at man skal sænke fattigdomsydelserne for at få en beskæftigelseseffekt?

Kl. 14:53

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:53

Mai Henriksen (KF):

Det er jeg rigtig glad for at hr. Benny Engelbrecht spørger om. For nu sidder jeg jo samtidig som byrådsmedlem i Odense Byråd, og for år tilbage indgik vi et budgetforlig med Enhedslisten, så Enhedslisten er formentlig fuldt orienteret om det, som jeg fortæller om nu, og med det budgetforlig lavede man faktisk en fattigdomsundersøgelse i Odense. Den viste soleklart, at det ikke handlede om ydelser-

nes størrelse, for at man kom til at føle sig fastlåst i fattigdom, at man ikke kunne komme ud og få arbejde, men at det handlede om systemet, beskæftigelsessystemet. Og der blev peget på, at det ikke nyttede noget bare at sætte ydelserne op; det var klokkeklart. Det, der for alvor battede for de her mennesker, handlede om at få mere, hvad kan man sige, helhedsorientering ind i sagsbehandlingen, så de ikke mødte helt op til 15 sagsbehandlere, når det var, de kom ned på jobcenteret, men at der rent faktisk var en større forståelse for det menneske, man var, og på den måde undgik at blive marginaliseret.

Så jeg er rigtig glad for spørgsmålet, men må bare sige: Vores fattigdomsundersøgelse fra Odense Byråd viste helt klart, at ydelsesnes størrelse faktisk ikke har noget at skulle have sagt her. Den viste også – og det er meget interessant – at en stor del af de fattige rent faktisk er selvstændige, og det er jo en del, som slet ikke er taget med ind i den her debat.

Kl. 14:55

Formanden:

Hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 14:55

Benny Engelbrecht (S):

Det var et meget interessant argument, især fordi man jo altid kan vende den type argumenter om. Det vil sige, at hvis ydelserne ikke har nogen betydning og man skal se nogle helt andre steder hen, er det jo netop også et argument for, at man ikke behøver at fastholde de lave ydelser, hvis man gerne vil tage hensyn til dem, som ikke kommer i beskæftigelse. Altså, hvis man ønsker at fremme beskæftigelsen, skal man gøre nogle indsatser helt andre steder andre steder.

Derfor er mit spørgsmål, og jeg vil faktisk godt prøve at være lidt konstruktiv: Hvad er så De Konservatives forslag, i forhold til hvordan vi konkret skal sørge for at få flere i arbejde, når det nu rent faktisk er sådan, som fru Mai Henriksen har sagt, at ydelsesnes størrelse ikke har nogen effekt, og at det derfor heller ikke vil have nogen effekt den anden vej rundt?

Kl. 14:56

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:56

Mai Henriksen (KF):

Vi kan jo se, at de ikke har nogen effekt, for 42 pct. af dem, som er på starthjælp, kommer i arbejde, og det samme gælder for kun 30 pct. af dem, som er på kontanthjælp. Så den her lave ydelse får altså flere til at tage sig et arbejde, det er uomtvisteligt, det har selv finansministeren erkendt.

Jeg tror, det er vigtigt at skelne mellem tingene i den her diskussion, for meget af det, vi har diskuteret her i dag, er faktisk ret interessant, nemlig socialpolitik; det har været om socialpolitiske indsatser, det har været om julehjælp og andre ting, men det har jo ikke handlet om det, som det her forslag rent faktisk handler om, nemlig beskæftigelsespolitik. Og det er da klart, at for dem, som er i matchgruppe 3, skal vi tage udgangspunkt i, hvad det er for nogle problemstillinger, de kommer med, og vi skal gøre vores ypperste for at få dem i arbejde, og når det er, at vi samtidig har fat i dem i beskæftigelsessystemet, skal vi sørge for at lave en socialpolitik, som der passer til det. De to ting går hånd i hånd. Men jeg er nervøs for, at der med det her lovforslag ikke bliver skabt noget incitament til at arbejde, der bliver intet incitament til at gøre en forskel og komme ud at være en del af fællesskabet, en del af samfundet. Og så er jeg bange for, at man for alvor vil marginalisere de mennesker, der er tale om her.

Kl. 14:57

Formanden:

Der er fortsat tre korte bemærkninger. Hr. Leif Lahn Jensen som den første.

Kl. 14:57

Leif Lahn Jensen (S):

Tak for det. Jeg hørte ordføreren sige, at regeringen har lukket øjnene, og jeg må konstatere, at det konservative/liberale menneskesyn har præget det her samfund, vi har, nu igennem 10 år. Hvad er det, de har skabt? De har skabt større ulighed. De har skabt flere fattige familier. De har skabt flere fattige børn. Det er der jo rigtig mange der er kommet med et tal på, sikkert også nogle, som Liberal Alliance holder af. Nu er det De Konservative, der står her, og jeg er sikker på, at De Konservative også holder af den her minister.

Det, jeg vil spørge om, er: Giver ordføreren mig ret i, at der er blevet flere fattige børn, at der er blevet flere fattige familier, at der er blevet større ulighed?

Kl. 14:58

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:58

Mai Henriksen (KF):

Det er et rigtig godt spørgsmål, for det, som ingen har taget op i dag – nu er jeg jo konservativ og ikke liberal – er, hvordan vi definerer fattigdom. Jeg kan fortælle, at i den fattigdomsundersøgelse, som der blev lavet i Odense, definerede man fattigdom som den disponible indkomst efter skat, som er mindre end halvdelen af den midterste indkomst i samfundet, altså medianindkomsten. Men det er jo bare én måde at gøre det på, og det, som ordføreren opfatter som en fattigdomsgrænse, er nødvendigvis ikke den samme fattigdomsgrænse, som Liberal Alliance har sat, eller som De Konservative, altså jeg selv, har sat.

Det kunne egentlig være en rigtig god idé at få diskuteret, hvad »fattigdom« rent faktisk betyder, fordi fattigdom kan være så utrolig mange ting. Fattigdom kan også være social isolation, at man har svært ved at begå sig med andre mennesker. Det kan være, at man er socialt udsat. Det kan være rigtig, rigtig mange ting, så derfor kan det være en god idé at få diskuteret hele det begreb.

Kl. 14:59

Formanden:

Hr. Leif Lahn Jensen.

Kl. 14:59

Leif Lahn Jensen (S):

Jeg kan jo kun sige, at det er debatteret, og det fortsætter vi med; det er rigtig godt.

Jeg kan også godt sige, at den tidligere finansminister, hr. Claus Hjort Frederiksen, i et svar har sagt, at der var 36.000 børn i lavindkomstgruppen i 2001, og at det tal steg med 81 pct. i 2007, hvor der var over 65.000. Det vil sige, at der ifølge den tidligere finansminister er blevet flere børn i lavindkomstgruppen. Der er kommet flere familier med færre penge, mens vi har haft en borgerlig regering. Så jeg er nødt til at bede ordføreren fortælle mig og alle andre, der lytter, hvad den tidligere regering har gjort galt, siden det er gået så galt, at 81 pct. flere har fået færre penge? Så kan man kalde det fattigdom eller ej, men der er kommet en større ulighed, og der er flere, der har fået færre penge. Hvad har den tidligere regering gjort galt?

Kl. 15:00

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 15:00

Mai Henriksen (KF):

Jeg tror ikke, at man skal være raketforsker for at vide – og man må være helt blind for samfundets udvikling, hvis man ikke ved det – at der gennem de seneste år har været en meget stor krise i dansk økonomi, ja, en global krise, som betyder, at flere mister deres job, at mange arbejdspladser ryger til udlandet, og som betyder, at flere kommer på de her ydelser. Så det, at der er kommet flere på ydelser, har ikke som sådan noget at gøre med regeringens initiativer. At vi som regering skulle kunne have bremset en global udvikling, vil jeg vurdere kunne have været endog voldsomt svært.

Kl. 15:01

Formanden:

Fru Özlem Sara Cekic for en kort bemærkning.

Kl. 15:01

Özlem Sara Cekic (SF):

Tak. Jeg kunne godt tænke mig at høre ordføreren, om ordføreren mener, at der er børn, der lever i fattigdom i Danmark? På trods af alle de sociale tiltag, som vi i dag skal tage ifølge lovgivningen, og de sundhedsmæssige tiltag, som vi skal tage ifølge lovgivningen, er der stadig væk børn i dagens rige Danmark, hvis forældre ikke har råd til at købe lægeordineret medicin. Hvad mener ordføreren der skal gøres for de børn? Nu bliver der snakket rigtig meget om, at det skal kunne betale sig at arbejde, og det ene og det andet og det tredje. De største tabere er børnene. Hvad gør man for at hjælpe de børn, så de føler sig som en del af et fællesskab, så de ikke føler sig ekskluderet eller marginaliseret? Hvad kan man gøre for de børn?

Kl. 15:01

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 15:01

Mai Henriksen (KF):

For de børn, som er socialt udsatte, som har det ganske svært, som måske ikke får passet deres skole, som ikke får opbakning fra familien derhjemme, skal vi sørge for at have et sikkerhedsnet. Vi skal sørge for, at vi har så stærkt et sikkerhedsnet, at ingen falder igennem. Men det, jeg står og siger nu, handler jo om socialpolitik, og det har absolut intet med det her lovforslag at gøre, for det her lovforslag fastsætter nogle bestemte ydelsesniveauer, og det har altså ikke noget at gøre med, hvordan man udøver aktiv socialpolitik.

Kl. 15:02

Formanden:

Fru Özlem Sara Cekic.

Kl. 15:02

Özlem Sara Cekic (SF):

Nu læste jeg, sidst vi debatterede fattigdomsydelserne, et brev fra to unge, som havde skrevet til mig, og de skrev:

Er det virkelig sådan, at I vil have at børn i Danmark skal leve? Føler I ingen skam, når I ved, hvordan vi lever? Er det vores skyld, at vores mor er syg og ikke kan arbejde som alle andre?

Nej, mener vi. Det er ikke børnenes skyld. Vi mener, at de her børn skal have en håndsrekning, men vi mener også, at moren skal have en håndsrekning. Vi kan ikke forstå, hvordan det kan være, at fattigdom er og skal være en del af beskæftigelsespolitikken. Det er lidt, som om man siger, at den eneste måde, man kan få folk i arbejde på, er at sørge for, at de er fattige, at sørge for, at de her børn har det elendigt, at sørge for, at de næsten ikke har råd til tre måltider mad. Bl.a. De Konservative tror, at det er vejen frem. Jeg er enig i, at vi skal gøre de der sociale ting, men hvad gør vi for de børn, som

lever i en familie på starthjælp, som ikke har råd til lægeordineret medicin, hvor problemstillingen er, at de ikke har de penge? Hvad vil ordføreren gøre for dem, eller vil ordføreren ikke gøre noget, på samme måde som man ikke har gjort noget de sidste 10 år?

Kl. 15:03

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 15:03

Mai Henriksen (KF):

Jeg bliver rigtig, rigtig ked af og ærgerlig over, at niveauet i debatten kommer så langt ned. Jeg står nærmest og bliver beskyldt for at være et ondt menneske og for, at De Konservative ikke vil gøre noget for dem, som har det rigtig svært, og det må jeg fuldstændig afvise. Jeg synes, det er rigtig ærgerligt, at man trækker debatten så langt ned. Det er også blevet nævnt flere gange af bl.a. Venstres ordfører.

For mig er det vigtigt at sige, at det eksempel, som fru Özlem Sara Cekic kommer med, lige så godt kunne have fundet sted i en familie, hvor de var selvstændige. Der er rigtig mange familier, som er selvstændige, og som lever under fattigdomsgrænsen. I den rapport, altså den fattigdomsundersøgelse, som jeg refererede til, står der, at der er en overrisiko for, at man, når man er selvstændig, ender under den fattigdomsgrænse, der blev sat i den her rapport. Derfor handler det for mig ikke om de her ydelser. Derfor er det at afspore debatten at kalde det fattigdomsydelser. Det er at afspore en debat, der handler om, at man skal have et incitament til at komme i arbejde, og det er det, regeringen vil fjerne nu.

Kl. 15:04

Formanden:

Hr. Christian Juhl for en kort bemærkning.

Kl. 15:05

Christian Juhl (EL):

Nu skal fru Mai Henriksen jo ikke tage alting personligt. Jeg tror ikke på, at fru Mai Henriksen er et ondt menneske, men konservativ politik er en meget hård politik over for de fattigste i Danmark. Og det, vi diskuterer, er jo sådan set, om den er det eller ej, og det er mit standpunkt, at det er den.

Alene fru Mai Henriksens fortolkning af et socialistisk menneskesyn gør, at jeg tror, at vi må diskutere det noget mere, også på et tidspunkt, hvor det ikke sker i salen. En socialist går ind for, at man både skaber trygge økonomiske forhold og samtidig giver mennesker muligheder. Hvis vi kunne blive enige om at gøre det, var vi jo nået et stykke ad vejen. Så kunne vi i dag være enige om, at den her lovgivning giver økonomisk tryghed. Så synes jeg, at vi i fællesskab bagefter skal supplere med at lave en lov, der giver mulighed for at komme videre. Der vil jeg gerne fortsætte den debat, der startede før.

Her vil jeg nøjes med at spørge, om fru Mai Henriksen mener, at VKO-regeringens politik i de første 7 år – det var før krisen – var en succes. Der var der også en øget ulighed, og i 2001 var der lige så mange på overførselsindkomster som i 2007. Så spørger jeg: Var det konservativ politik, eller var det et uheld, eller var De Konservative sat uden for indflydelse i den periode?

Kl. 15:06

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 15:06

Mai Henriksen (KF):

Den beskæftigelsespolitik, som den tidligere regering førte, handlede jo netop om, at der skulle være et incitament til at komme i arbejde, at der skulle være en tilskyndelse til det, at der skulle være noget at

stå op til om morgenen, fordi vi tror på, at det giver en værdi, og fordi vi tror på, at det er godt og positivt, når man bidrager til og er en del af et arbejdsfællesskab.

Jeg har jo noteret mig, at den tidligere beskæftigelsesminister, fru Inger Støjberg, netop sagde, at en arbejdsløs er en arbejdsløs for meget. Derfor vil man altid kunne sige, at vi gerne ville have gjort noget mere. Til spørgsmålet om, hvorvidt vi har fået opfyldt vores ambitioner, vil jeg gerne sige, at når man sætter barren rigtig højt og er meget ambitiøs, vil man altid gerne kunne gøre det lige en tand bedre.

Kl. 15:07

Formanden:

Hr. Christian Juhl.

Kl. 15:07

Christian Juhl (EL):

Jeg kan forstå, at fru Mai Henriksen erkender, at det ikke gik så godt med den konservative politik i de første 7 år.

Så vil jeg spørge: Er der en dybere ideologisk årsag til, at De Konservative meget gerne vil lokke med skattelettelser og tilskud til dem i toppen af samfundet for at få dem til at yde en ekstra indsats og meget gerne vil acceptere f.eks. meget lave fattigdomsydelser for at presse dem, der er nederst i samfundet? Er det ikke de samme mennesker, vi taler om? Og er det ikke den samme psyke, vi skal arbejde med for at få alle mennesker til at give et godt bidrag til samfundet?

Kl. 15:08

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 15:08

Mai Henriksen (KF):

Det her handler jo netop om incitamentter. Og incitamentet i det her lovforslag er jo ikkeeksisterende. Der er vores politik, at det skal kunne betale sig at tage et arbejde, og det kan ikke svare sig, når man kun får 436 kr. mere ved at tage et arbejde end ved ikke at tage et arbejde.

Grunden til, at det hænger sammen med skattelettelser, og at det gør det på fornuftig vis, er jo – og det synes selv SF er en rigtig argumentation – at hvis vi sætter skatten ned, er der flere, der får et incitament til at arbejde noget ekstra, altså en tilskyndelse til at lægge flere timer på arbejdet. Så betaler man mere i skat, og når man betaler mere i skat, betyder det, at der vil komme flere penge i statskassen. Det kan du og jeg lave bedre politik for til gavn for alle borgere. Det er det, der er hele logikken bag. Selv SF'erne har forstået, at vi skal lette topskatten. Det er jo glædeligt, men det kunne være rart, hvis Enhedslisten også kom til den erkendelse.

Kl. 15:09

Formanden:

Vi bruger af tradition ikke du-formen i Folketingets debatter. Jeg ved godt, at vi gør det udenfor. Hr. Jan Johansen for en kort bemærkning.

Kl. 15:09

Jan Johansen (S):

Fru Mai Henriksen konstaterede, at der er stor forskel på partiernes menneskesyn, og det kan vi også høre i den her debat, det vil jeg give fru Mai Henriksen ret i.

Jeg bliver også nødt til at spørge fru Mai Henriksen om det samme, som jeg spurgte hr. Joachim B. Olsen om. Det var, at 4 ud af 10 modtagere af starthjælp har undladt at købe tøj eller sko til deres børn af økonomiske grunde, hvorimod det for familier med lønind-

komst kun er 2 ud 100. Mener ordføreren, at det er rimeligt, at der er så mange familier i Danmark, der ikke har råd til at købe tøj og sko til deres børn? Har ordføreren et andet bud på, hvor de skal få deres tøj fra end henne fra glemmekassen i sportshallen?

Kl. 15:10

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 15:10

Mai Henriksen (KF):

Jeg beklager meget med tiltaleformen, men det er jo, fordi man bliver så engageret, og fordi det er så fantastisk spændende en debat.

Til spørgsmålet vil jeg egentlig blot sige: Er det muligt at få spørgsmålet en gang til?

Kl. 15:10

Formanden:

Ja, det kan vi godt prøve. Hr. hr. Johansen kan vi få spørgsmålet en gang til?

Kl. 15:10

Jan Johansen (S):

Jeg kan godt tage det igen. Det er det samme spørgsmål, som jeg gav hr. Joachim B. Olsen om, at der er 4 ud af 10 modtagere af start-hjælp, der undlader at købe tøj og sko til deres børn af økonomiske grunde, og for familier med lønindkomst er der kun 2 ud 100. Så spurgte jeg ordføreren, om det var rimeligt, at der er så mange familier i Danmark, der ikke har råd til at købe tøj og sko til deres børn, og om, hvorvidt fru Mai Henriksen havde et andet bud på, hvor de skulle få deres tøj og sko fra end henne fra sportshallens glemmekasse.

Kl. 15:11

Formanden:

Værsgo.

Kl. 15:11

Mai Henriksen (KF):

Jeg vil gerne sætte spørgsmålstejn ved den undersøgelses oprindelse, for som jeg forstod det på debatten tidligere i dag, er det noget, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd har udarbejdet som undersøgelse, og hvis vi tænker tilbage på Arbejderbevægelsens Erhvervsråds troværdighed, kan vi konstatere, at den jo har lidt noget af et knæk. Vi kan jo bare se, hvordan der i valgkampen blev udsendt pressemeddelelser om, at 38.500 dagpengemodtagere ville falde uden for systemet. Så jeg giver ærlig talt ikke ret meget for den slags undersøgelser.

Kl. 15:11

Formanden:

Hr. Jan Johansen.

Kl. 15:11

Jan Johansen (S):

Jeg vil spørge fru Mai Henriksen, om ordføreren har tænkt på alle dem, der søger hjælp for at holde jul for deres børn, og om ordføreren har tænkt på, at hvis den hjælp ikke tilfaldt, hvordan børnene så havde det, når de kom hen i skolen efter jul og ingen gaver havde fået. Tak.

Kl. 15:12

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 15:12

Kl. 15:15

Mai Henriksen (KF):

Det her er jo igen en glimrende måde til fuldstændig at afspore en politisk debat, fordi det, som hr. Jan Johansen jo stiller som spørgsmål, er jo et socialpolitisk spørgsmål. Det har jo intet at gøre med det her lovforslag, som vi har med at gøre. Det handler jo i højere grad om, hvordan man f.eks. kommunalt kan gøre en indsats for de her familier. Med det her lovforslag tager man incitamentet til at få et arbejde væk. Man tager incitamentet til at komme hurtigere i beskæftigelse væk og dermed også forældrenes mulighed for at kunne give deres børn en bedre julegave, hvis de har lyst til det, når de får et større rådighedsbeløb ved at komme i beskæftigelse. Det fjerner man nu. Med det her lovforslag siger man: Det er helt o.k., at du som borger bliver hjemme på sofaen, vi har ikke brug for dig, du er ikke velkommen i vores fællesskab. Det er den tanke, som jeg opponerer så inderligt imod.

Kl. 15:13

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra hr. Lennart Damsbo-Andersen.

Kl. 15:13

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Tak. Det er jo altid spændende, når debatten får lov til at køre en lille smule rundt, for så finder vi ligesom ud af, hvad der er kernen i det. Jeg noterer mig, at ordføreren siger, at økonomi ikke har noget med det at gøre, altså at det ingenting betyder, om familier har penge. Det handler om socialpolitik, og fattigdom kan man have på mange måder; man kan også være kulturelt fattig, har jeg noteret mig.

Jeg synes da ikke, det er at afspore en debat at begynde at snakke om, hvilke forhold børn har i dagens Danmark. Det er jo kernen – kernen – i det her. Hele lovforslaget handler jo netop om, hvordan vi skaber et økonomisk fundament for, at familier kan leve ordentligt i Danmark. Hvorfor vil ordføreren ikke erkende, at der er sammenhæng mellem, hvordan man lever, hvad man kan købe, hvilke aktiviteter man kan sætte i gang, og hvilke ydelser man kan få, hvis ikke man er i stand til at påtage sig et arbejde?

Kl. 15:14

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 15:14

Mai Henriksen (KF):

Jamen det, jeg lagde ud med at sige, var egentlig, at jeg jo har lyttet meget til det, der er blevet sagt i den fattigdomsundersøgelse, der blev lavet. Så det er sådan set ikke noget, jeg siger. Det er ikke sådan, at jeg siger, at ydelser ikke betyder noget. Det er faktisk de respondenter, som har medvirket i den her undersøgelse, der har sagt det. Det er dem, som siger, at det ikke er ydelsestørrelse, der har den allerstørste betydning, altså at det ikke betyder noget, om man lige sætter kontanthjælpen eller starthjælpen lidt op, men at det at rette op på den manglende sammenhæng i sagsbehandlingen på jobcenteret for dem vil være en utrolig god og positiv mulighed, som kan sørge for, at de kommer ud af marginalisering, stigmatisering, og igen kan blive inkluderet på arbejdsmarkedet.

Så det er sådan set ikke noget, jeg står og finder på. Jeg videregiver blot, hvad de her respondenter, som altså betegnes som det, regeringerne kalder fattige, selv siger.

Kl. 15:15

Formanden:

Hr. Lennart Damsbo-Andersen.

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Det var godt, for nu fik vi ligesom skåret ind til benet, altså fundet frem til kernen her. Vi har talt om tidligere, at Rockwool Fondens undersøgelse fra 2009 siger, at 40 pct. af dem, der var på starthjælp, var kommet i arbejde efter 4 år, og at 60 pct. – ved en afrunding, det kan godt være, at det kun var 58 pct. – ikke var kommet i arbejde.

De der 58 pct. er jo netop dem, som efterlyser en indsats for, at der skal ske noget med deres liv, at de skal have et tilbud om uddannelse eller noget andet. Der har den tidligere regering jo fejlet, man har jo ikke givet dem det her tilbud, og de står så nu tilbage, hvor alle de her ting ikke er gået i orden, med et forsørgelsesgrundlag, som ikke er i orden, og som de ikke kan klare sig for.

Jeg kan godt følge, at hvis det er en kortvarig ydelse, i nogle få måneder, behøver man ikke at få så meget. Her taler vi om, at der i årevis er blevet svigtet i forhold til at sikre, at man kan komme videre i livet, komme ud og være en aktiv del af samfundet. Er det så ikke på tide, at ydelserne bliver sat op?

Kl. 15:16

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 15:16

Mai Henriksen (KF):

Jeg må bare konstatere, at ordføreren og jeg har et fuldstændig forskelligt syn på, hvordan man kommer ud og bliver en del af fællesskabet, hvordan man kommer ud og bliver en del af samfundet. Jeg tror jo på, at det at blive en del af samfundet, det at være inkluderet, betyder, at man så også er en del af arbejdsmarkedet. Det her handler jo netop om incitamentsstrukturer, og med det her lovforslag fjerner man incitamentet til at tage sig et arbejde. Vi kan jo netop se af tallene, at 42 pct. af folk på starthjælp kommer i arbejde, mens det samme kun gælder for 30 pct. af dem på kontanthjælp.

Så med det her forslag – det er også det, der ligger i præmissen for selve forslaget – vil man jo bare få endnu flere ledige, endnu flere, der ikke kommer ud på arbejdsmarkedet, og det er det, jeg synes er rigtig, rigtig sørgeligt.

Kl. 15:17

Formanden:

Fru Pernille Rosenkrantz-Theil for en kort bemærkning.

Kl. 15:17

Pernille Rosenkrantz-Theil (S):

Altså, jeg tror, at det er ret klart, at der er ret fundamentale spørgsmål på spil her i dag, og det tror jeg også at det fremskredne tidspunkt understreger. Det har været en meget, meget lang debat. Men jeg mener sådan set også, at vi er helt inde i kernen af noget af det, der handler om vores velfærdssamfund, og jeg forstår grundlæggende ikke de højreorienterede partiers opfattelse af det her med incitamentsstrukturen, for hvis det skulle være rigtigt, at man sådan set fjerner incitamentet til at tage et arbejde, hvis ydelserne bliver for høje, ville det vel også være sådan, at hvis vi satte ydelserne yderligere ned, ville alle komme i arbejde. Kan fru Mai Henriksen ikke bekræfte for mig, at i de lande, hvor ydelsen er væsentlig lavere end i Danmark, er det ikke sådan, at arbejdsmarkedet så er skruet sådan sammen, at folk i højere grad end i Danmark er i arbejde?

Det er ikke sådan i de pågældende lande. Faktisk har vi en af de allerhøjeste erhvervsfrekvenser netop i Danmark. Jeg tror faktisk, vi ligger nr. 6 i verden, i forhold til hvor stor en del af den voksne del af befolkningen der er i arbejde. Så når det angår de her incitamentsstrukturer, forstår jeg ikke helt sammenhængen.

Mener fru Mai Henriksen så, at vi skal sætte ydelserne ned til f.eks. 1 kr. om måneden, for så ville folks incitament til at tage et arbejde være det større?

Kl. 15:18

Formanden:

Tak. Ordføreren.

Kl. 15:18

Mai Henriksen (KF):

Der er jo embedsmænd, som har siddet og lavet de økonomiske beregninger af de her tal, og de er kommet frem til, hvilke niveauer der ville være rimelige. Det er også det, jeg har henholdt mig til, og derfor er det jo retorik og demagogi, når man siger, at det skal sættes ned til 1 kr. om måneden.

Fru Pernille Rosenkrantz-Theil efterspørger min erfaring fra og viden om omkringliggende lande. Jeg kan ikke på nuværende tidspunkt sige, hvilke erfaringer omkringliggende lande har med incitamentsstrukturer, for landene er jo vidt forskellige fra den danske konstruktion, men jeg synes da, det er interessant at diskutere det, og derfor synes jeg også, at den her debat er rigtig, rigtig spændende. Man kunne næsten håbe, at den blev ved i længere tid, for det er sjældent, at der er så meget politik i Folketingssalen. Men det kunne måske være interessant på et udvalgsmøde at få belyst, hvordan incitamentsstrukturen i andre lande er formet, og hvad man kunne lære af det.

Kl. 15:19

Formanden:

Fru Pernille Rosenkrantz-Theil.

Kl. 15:19

Pernille Rosenkrantz-Theil (S):

Jeg mener sådan set bare, at historien viser, at vi i Danmark har kunnet formå at have et samfund, der har reduceret fattigdom i meget væsentlig grad i forhold til rigtig mange andre lande i Europa. Og samtidig har vi haft en af Europas allerhøjeste erhvervsfrekvenser. Det er faktisk stadig væk tilfældet.

Det, der bare er sket i de seneste ti år, er, at de højreorienterede partier, mens de havde regeringsmagten, lavede nogle særlig lave ydelser, altså genindførte fattigdom som begreb i Danmark. Det er ikke noget, der bare kom ud af det blå eller skete som resultat af markedskræfterne eller noget andet. Nej, man lavede nogle nye, særlig lave ydelser, særlig lave ydelser for at sikre sig, som fru Mai Henriksen siger, at der var et incitament til, at folk kom i arbejde.

Nu er det bare sådan, at jeg ikke mener, at man kan pege på et eneste samfund, som har oplevet stigende erhvervsfrekvens som følge af særlig lave ydelser ligesom dem, der blev indført her. I Danmark har vi jo verdens sjettehøjeste erhvervsfrekvens. Et eller andet sted mangler jeg stadig et svar, eller jeg mangler, at man kan pege et eller andet sted hen og sige, at det har vist sig, at der er en modsætning mellem afskaffelse af fattigdom og en høj beskæftigelsesfrekvens.

Kl. 15:20

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 15:21

Mai Henriksen (KF):

Nu kommer vi igen ind i sådan en bemærkelsesværdig retorik: Hvordan vil man afskaffe fattigdom? Nu ved jeg godt, at fru Rosenkrantz-Theil ikke har siddet i salen og fulgt debatten hele dagen, men noget af det, der har været kendetegnende for debatten, har været, at det er endog meget vanskeligt at definere en fattigdomsgrænse. Der er rig-

tig mange forskellige definitioner. Eurostat har en definition, OECD har en anden definition; der findes mange forskellige definitioner.

For at kunne besvare det spørgsmål, skal man jo have defineret, hvad der forstås ved fattigdom. Jeg kan bare konstatere, at når fru Pernille Rosenkrantz-Theil taler om reduceret fattigdom, er der dog alligevel sket et skred fra tidligere tiders indlæg, hvor man taler om ekstrem fattigdom. Men jeg glæder mig til, når vi kan debattere fattigdomsgrænser, for det kan jeg forstå at vi kommer til at debattere. Jeg forventer helt sikkert – med alle de indlæg, vi hører her i salen i dag – at regeringen vil stille som forslag, at vi får en fattigdomsgrænse.

Kl. 15:21

Formanden:

Fru Ane Halsboe-Larsen for en kort bemærkning.

Kl. 15:22

Ane Halsboe-Larsen (S):

Tak. Jeg synes, det er tankevækkende at høre ordføreren tale om de her stærkt nedsatte ydelser, og hvordan det nærmest er at gøre folk fortred at fjerne dem, fordi man så holder dem ude fra fællesskabet. Jeg vil gerne bede ordføreren uddybe, hvordan det er at holde folk ude fra fællesskabet, når man tværtimod forsøger at give dem penge, sådan at deres børn kan gå til fodbold, kan være med på skoleudflugter og kan deltage i børnefødselsdage. Hvordan er det at gøre folk en tjeneste ved at holde dem i fattigdom, så der ikke er råd til de ting?

Kl. 15:22

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 15:22

Mai Henriksen (KF):

Det er det ved at give et incitament til at komme i arbejde. Med Socialdemokraternes og hele regeringens forslag her fjerner man det incitament. Det betyder, at man så fjerner incitamentet til at blive selvforsørgende, og jeg indledte min tale med at sige, at for mig betyder det at være selvforsørgende en høj grad af selvrespekt. Det at blive inkluderet i et arbejdsfællesskab, det, at man kan bidrage, og at man føler, at man skaber værdi, når man går på arbejde om morgenen, det bliver fjernet, for der er intet incitament til at komme ud på arbejdsmarkedet med det her lovforslag. Tværtimod er der incitament til at blive på kontanthjælp og ikke røkke sig overhovedet.

Kl. 15:23

Formanden:

Fru Ane Halsboe-Larsen.

Kl. 15:23

Ane Halsboe-Larsen (S):

Tak. Betyder det så også, at ordføreren synes, at den generelle grænse for kontanthjælp er for høj og fastholder folk uden for arbejdsmarkedet, og at der også bør røres ved den grænse? Og et opfølgende spørgsmål: Er ordføreren opmærksom på i hele den her sammenhæng, at der faktisk er ekstremt få job at søge i Danmark lige i øjeblikket? Og hvordan får man i det hele taget folk i arbejde ved at holde dem i fattigdom, når der ikke er nogen job at søge?

Kl. 15:23

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 15:23

Mai Henriksen (KF):

Når der er få job at søge i Danmark, er jeg faktisk rigtig glad for, at der med de satspuljeforhandlinger, som blev overstået, og som endte

med en aftale, bliver sat penge af til matchgruppe 3, som jo er de ledige, der har lidt sværere ved at komme ind på arbejdsmarkedet. Jeg tror også, det er dem, ordføreren her taler om.

Når der er krisetid – og det er jo en verdensomspændende, global krise – synes jeg, det er svært at klandre VK-regeringen for ikke at have gjort nok, for ikke at have taget initiativer nok, for der har været rigtig mange initiativer. Jeg husker selv som kommunalpolitiker, at der var et initiativ i 2006, som hed »Ny chance til alle«, og det er nogenlunde det samme, som sker nu igen, altså at man vender bunkerne, at man går bunkerne igennem, og det synes jeg da må siges at være positivt.

Kl. 15:24

Formanden:

Hr. Henning Hyllested for en kort bemærkning.

Kl. 15:24

Henning Hyllested (EL):

Incitamentsstrukturen spiller en stor rolle, kan jeg forstå. Vi er rigtig langt væk fra de mennesker, som det her handler om. De ligger nemlig – kan jeg forstå på ordføreren – hjemme på sofaen, og jeg må forstå det sådan, at de selvfølgelig ligger og feder den, de ligger rigtig og nyder det, og de gider ikke arbejde.

Jeg ved ikke, om ordføreren selv har været på kontanthjælp på et tidspunkt, men er ordføreren ikke bekendt med, at hvis man er på kontanthjælp eller for den sags skyld på dagpenge, så står man til rådighed for arbejdsmarkedet? Så bliver man jaget rundt i et cirkus af samtaler, som gentager sig i en uendelighed; man bliver stillet over for krav om at skulle søge job, som i hvert fald i øjeblikket ikke er der; man bliver stillet over for krav om at overtage job, hvis der skulle dukke et eller andet op; og man bliver i det hele taget, hvis de job, så ikke dukker op, stillet over for krav om aktivering i et meningsløst aktiveringscirkus, som jo ikke fører til nogen som helst job – især ikke i den udformning, som det havde under den tidligere regering.

Kl. 15:26

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 15:26

Mai Henriksen (KF):

Jeg kan høre, at Enhedslisten nu forsøger sådan lidt halvhånlige at ville afsløre, at hende den konservative sikkert er sådan en, der kommer ud af en god og rig familie, og har fået en uddannelse og bare klarer sig rigtig godt. Jeg har fået en uddannelse, for det fik jeg mulighed for at tage, men jeg kan fortælle, at jeg er ud af en af de familier, som rent faktisk fik julehjælp, for jeg er opvokset med en enlig mor. Jeg ved ikke, hvor mange af Enhedslistens medlemmer der kan komme med den samme baggrund. Jeg synes, det er ærgerligt, når vi skal ned på et plan, hvor vi bliver så personlige.

Så er der det her med at stå til rådighed for arbejdsmarkedet. Jeg mener, at når man er ledig, har man pligt til at stå til rådighed for arbejdsmarkedet, og derfor er jeg jo også rigtig ked af, at der nu bliver slækket på de krav. Jeg kan godt forstå, at Enhedslisten synes, det er positivt, at der bliver slækket på de krav, for det er jo en del af Enhedslistens politik, men for en konservativ er der altså noget, der hedder ret og pligt. Det kan jeg forstå at Socialdemokraterne også opererer med, men jeg er ikke sikker på, at de gør det på samme måde. Men ret og pligt betyder, at når man får en ydelse – det vil sige, når man f.eks. får kontanthjælp – har man også pligt til at stå til rådighed, og så er der også nogle krav, som man skal honorere. Og det må vel alt andet lige være meningen, at man skal gøre det, når man får den her ydelse.

Kl. 15:27

Formanden:

Hr. Henning Hyllested.

Kl. 15:27

Henning Hyllested (EL):

Jo, men når jobbene ikke er der, og det er jo det, der er tilfældet i øjeblikket, så er resultatet på bundlinjen vel, at man jager folk ud i fattigdom, uden at man af den grund får dem sendt i arbejde. Er det ikke resultatet af den der hårdhændede politik, som den tidligere regering stod for, og som vi nu prøver at afbøde virkningerne af, i hvert fald en lille smule?

Kl. 15:27

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 15:27

Mai Henriksen (KF):

Jeg prøver en gang til, for jeg køber ikke præmissen om, at alle dem, som Enhedslisten kalder fattige, er på kontanthjælp, og det gør jeg ikke, fordi den undersøgelse, som jeg refererer til, og som Enhedslisten selv bestilte i Odense Kommune, jo netop viser, at det ikke kun er kontanthjælpsmodtagere, der er fattige, studerende er også fattige. De blev så sorteret fra, fordi de kun er midlertidigt fattige. Men der var faktisk også en rigtig høj andel af selvstændige, der blev fremhævet som værende fattige.

Det, jeg jo hæfter mig ved, når det handler om ydelser og ydelsesniveauer, og som den rapport sagde, meget, meget klart, er, at det ikke handler om ydelsesniveauer, det handler ikke om kroner og øre, altså hvor meget de her mennesker måske får ekstra. Og det er mennesker, jeg vælger at lytte til i den her sammenhæng. Det handler om noget helt andet, det handler om en håndholdt indsats, når man kommer ned på sit jobcenter, mere helhedsorientering i sagsbehandlingen og en række andre ting. Så jeg køber ikke præmissen, som Enhedslisten stiller op.

Kl. 15:28

Formanden:

Hr. Ole Birk Olesen for en kort bemærkning.

Kl. 15:29

Ole Birk Olesen (LA):

Jeg vil gerne sige tak til den konservative ordfører for en god og – i modsætning til venstrefløjpartierne ordførertaler – også en virkelighedsnær ordførertale.

Så vil jeg høre, om ordføreren kan bekræfte, at regeringen selv forventer, at beskæftigelsen som følge af disse fjernelser af kontanthjælpsloftet og starthjælpen og 225-timers-reglen vil falde med 3.000 personer, altså at 3.000 personer, som i dag er i arbejde, som følge af det lovforslag, som regeringen og partierne bag den har fremsat, vil forsvinde ud af beskæftigelse og over i ledighed. Det er jo interessant, al den stund regeringspartierne, Socialdemokraterne og SF, i denne debat har hævdet, at økonomiske incitament ikke findes. De har en høne at plukke med deres egen regering, som siger, at økonomiske incitament findes og derfor vil føre til, at dette forslag vil mindske beskæftigelsen med 3.000 personer. Deres egen regering er ikke enig med dem. Kan ordføreren bekræfte det med de 3.000?

Kl. 15:30

Formanden:

Ordføreren.

Mai Henriksen (KF):

Ja, det kan jeg fuldstændig bekræfte, for det her omkring de 3.000 står netop i lovforslaget, og finansministeren har jo også været ude at bekræfte selv samme tal.

Kl. 15:30

Formanden:

Ikke mere? Så siger vi tak til den konservative ordfører. Så er det beskæftigelsesministeren.

Kl. 15:30

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Det har været en ualmindelig lang og også til tider ophedet debat, vi i dag har haft i Folketingssalen omkring det her lovforslag. Det er sådan set meget godt, tror jeg, fordi vi jo med det her lovforslag beskæftiger os med noget, der er utrolig vigtigt. Det her lovforslag handler om tusindvis af menneskers hverdag, deres livsmuligheder, børn og unges opvækstbetingelser i Danmark, og derfor er det vigtigt. Men lovforslaget her handler også om, hvad det er for nogle grundlæggende ideer, værdier og søjler, Danmark skal bygge på.

Jeg undrer mig somme tider over, hvad det er, der egentlig udgør forskellen mellem vores og den borgerlige måde at anskue verden på. Det er, som om der er én måde at motivere de mennesker, der er i toppen af samfundet, på: Man skal helst give fradrag i skatten, man skal helst give skattelettelser, man skal helst give bonusser. Hvorimod for de mennesker, der befinder sig langt væk fra solsiden af samfundet, gælder det modsatte, for der skal man helst sanktionere, piske og idømme straf. Jeg forstår ikke den logik. Jeg tror på, at mennesker, ligegyldig hvor de måtte befinde sig i et samfundshierarki, grundlæggende tænker og agerer ens. Jeg tror på, at hvis vi behandler mennesker ordentligt, hvis vi respekterer dem og tror på dem og giver dem ordentlige betingelser for at leve deres liv, vokser de, så vil langt de fleste af dem bruge mulighederne. Gør vi det, vil det også betyde, at mange flere børn end i dag får muligheden for at vokse op i et Danmark, hvor de rent faktisk får de samme muligheder som alle andre.

Når vi fra regeringens side sammen med Enhedslisten er optaget af at afskaffe de lave sociale ydelser, er det først og fremmest for at bekæmpe fattigdom. Vi har et mål om, at færre mennesker end i dag skal leve i fattigdom. Vi tror ikke på, at en flygtning, der kommer til Danmark, måske med en traumatiseret baggrund, bliver bedre integreret i det danske samfund ved at leve på en lav ydelse i 8 år. Vi tror ikke på, at familier, der måske er omgivet af sociale problemer, bliver hverken bedre forældre eller bedre familie eller evner at komme hurtigere ud på arbejdsmarkedet ved at være på en lav ydelse.

Til gengæld tror vi på noget andet. Vi tror på ret og pligt. Vi tror på et samfund, der stiller krav til sine medborgere, og når man stiller krav, må man også være villig til at tage konsekvensen. Derfor er jeg meget enig, når SF's ordfører i dag så klart siger, at hvis vi har kontanthjælpsmodtagere i Danmark, der ikke står til rådighed for deres kontanthjælp, så skal de ikke have kontanthjælp. Det samme gælder i dagpengesystemet. Hvis ikke man står til rådighed, men er arbejdsmarkedsparat, skal man selvfølgelig ikke have sin ydelse. Men for alle de mennesker, der ikke er arbejdsmarkedsparate, for alle de mennesker, hvor livsindhold som sygdom, psykiske lidelser, sociale problemer, misbrug, hjemløshed og andre ting gør sig gældende, tror vi på, at vi i stedet for at sætte deres ydelser ned kan bringe de mennesker tættere på et arbejde med en helhedsorienteret, individuelt orienteret og omsorgsfuld indsats.

Egentlig har jeg det sådan, at jeg er meget lidt dogmatisk, når det handler om midler. Der er nogle mål, jeg tror på, fordi jeg er socialdemokrat, men jeg er også villig til at lade mig overbevise og til at lytte, når det handler om metoder til at nå de mål, vi opstiller som

samfund. Derfor vil jeg også være helt ærlig og sige, at hvis det var sådan, at den tidligere regerings social- og beskæftigelsespolitik i højere grad, end tilfældet er, havde evnet at løse sociale problemer og bringe flere mennesker i beskæftigelse, så er jeg ikke sikker på, at jeg havde fremsat forslaget her i dag på vegne af regeringen. Men jeg mener faktisk ikke, at den gældende lovgivning lever op til sit formål.

Kl. 15:34

Når vi eksempelvis kigger på timereglen, ser vi, at det cirka er en tredjedel af de berørte, der er kommet i arbejde. En meget stor del er fortsat på kontanthjælp eller er vendt tilbage til kontanthjælp, og en ret stor del af de kvinder, der er ramt af ordningen, er nu det, man kalder selvforsørgt. Det vil sige, at de for det første ikke modtager kontanthjælp, og at de for det andet ikke er kommet i arbejde, men forsørges nu af deres mænd. Det tror jeg personligt ikke er den bedste forudsætning for at bringe flere kvinder med minoritetsbaggrund tættere på det danske arbejdsmarked.

Vi foreslår Folketinget at afskaffe ydelserne her i dag, velvidende at det har en negativ effekt på arbejdsudbudet her og nu, og derfor vil jeg også gerne inderligt sige til alle, at det her forslag ikke kan stå alene. Dels er det fulgt op af en række initiativer i forslaget til satspuljeudmøntning for næste år, dels, og det er endnu vigtigere, står Folketinget sammen med regeringen over for et utrolig arbejdsomt år i 2012, hvor der bliver behov for at lave gennemgribende reformer af social- og beskæftigelsespolitikken. Bl.a. står vi over for at skulle lave en stor reform af kontanthjælpsområdet, hvor vi sikrer, at de mennesker, der modtager kontanthjælp, reelt står til rådighed, og hvor vi især sikrer, at de alt for mange unge, der i dag både står uden uddannelse og uden arbejde, bliver henvist til ordinær uddannelse, sådan at de kan komme væk fra kontanthjælp og få lov til at forsøge sig selv.

Så skal jeg måske afslutningsvis sige, at vi med forslaget her selvfølgelig ikke forbyder os mod nogen forlig. Det er fuldstændig rigtigt, at nogle af elementerne i det her forslag ligger tilbage fra forliget om »Flere i arbejde«, men det er også sådan, at da velfærdsaftalen blev indgået i 2006, blev partierne enige om, at det var muligt for de daværende forligspartier, S og RV, at få en undtagelsesbestemmelse, sådan at partierne fastholdt forliget om »Flere i arbejde« efter velfærdsaftalen, men med den krølle, at Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre ikke længere støttede loftet over kontanthjælp. Så vi fornægter hverken »Flere i arbejde« og bryder heller ikke med forliget med de lovforslag, der er fremsat i dag.

Det har været en hård og heftig debat; jeg håber på, at vi får flertal for forslaget her, det tyder det på, og jeg håber også på, at de partier, som ikke føler sig helt hjemme i forslaget her, i stedet vil gå aktivt ind i det store reformarbejde, vi står over for i det kommende år. Ellers vil jeg gerne sige tak for en både indigneret og engageret debat fra alle parter side.

Kl. 15:37

Formanden:

Der er fire, der foreløbig har bedt om korte bemærkninger. Først hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 15:37

Ole Birk Olesen (LA):

Det er simpelt hen utroligt, at dette mærkelige mummespil fortsætter og fortsætter her i salen. Nu har vi hele dagen hørt ordførerne for de forskellige partier benægte, at der findes økonomiske incitamenter, og at dette forslag derfor vil føre til, at færre er i beskæftigelse. Så konstaterer vi her i salen, at regeringen selv regner med, at 3.000 færre vil være i beskæftigelse som følge af det her, og dog står beskæftigelsesministeren, hvis ministerium har leveret disse tal, på tællerstolen og siger, at de beskæftigelsesreformer, som man nu vil rulle tilbage, ikke førte til, at flere kom i beskæftigelse. Jo, det siger rege-

ringens egne tal. 3.000 færre vil komme i beskæftigelse, vil være i beskæftigelse som følge af, at disse beskæftigelsesreformer ruller tilbage. Indrøm det dog i stedet for at stå her og sige noget, som regeringens egne tal viser ikke er sandt.

Kl. 15:38

Formanden:

Beskæftigelsesministeren.

Kl. 15:38

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Ja, jeg skal da love for, at den heftige debatform også fortsætter her efter mange timer. Lad mig bare sige det klart: Jeg tror på økonomiske incitamenter i beskæftigelsespolitikken. Det er jo konsekvensen af at være tilhænger af ret og pligt. Men jeg tror på det, når det gælder arbejdsmarkedsparate borgere. Jeg tror ikke på, at økonomiske incitamenter kan stå alene og slet ikke, når det drejer sig om borgere med sammensatte sociale problemer. Det var svaret på det første.

De næste handler så om, hvorvidt vi som regering forventer, at de her lovforslag isoleret set vil have en negativ indflydelse på antallet af beskæftigelse, og der er svaret ja. Det har både jeg som beskæftigelsesminister lagt klart frem, det står også i lovforslaget, og det har finansministeren lagt frem. Har de ydelser, vi foreslår at afskaffe, haft en positiv beskæftigelseseffekt? Ja, det har de for en del af den gruppe, der har været underlagt de lave ydelser. Jeg synes dog ikke, at den relativt ringe beskæftigelseseffekt kan opveje de mange negative konsekvenser, det har haft, bl.a. for de børn og unge, der vokser op i familierne.

Kl. 15:39

Formanden:

Hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 15:39

Ole Birk Olesen (LA):

Ja, det er sjovt, at beskæftigelsesministeren, der selv tidligere var et meget indigneret menneske her i Folketingssalen, i dag hæfter sig så meget ved, at vi andre fortsat er indignerede. Men der må jeg så bare sige, at jeg er indigneret. Jeg er kommet ind i den her sal, fordi jeg er fuld af indignation over de uretfærdigheder og uhensigtsmæssigheder, som er ude i det her samfund.

Så siger beskæftigelsesministeren, at 3.000 færre i beskæftigelse er en forholdsvis lille effekt. Jeg synes, det er ganske mange mennesker. Regeringen har i sit regeringsgrundlag et ønske om at lave en skattereform med det formål at få 7.000 flere i beskæftigelse. Det her er næsten halvdelen af de 7.000, som man ruller tilbage. Halvdelen af den skattereformseffekt ruller man tilbage med dette forslag, der vil reducere beskæftigelsen med 3.000. Det er da ganske meget, fru beskæftigelsesminister.

Kl. 15:40

Formanden:

Det hedder beskæftigelsesministeren. Værsgo til ministeren.

Kl. 15:40

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Jamen jeg tror, det er vigtigt, at man ikke ser det her forslag isoleret. Jeg kunne forstå indvendingen, hvis det var sådan, at Danmark havde fået en ny regering, der sagde, at nu afskaffer vi de lave ydelser, og så foretager vi os intet andet, hvad angår udvidelse af arbejdsudbuddet, men det er jo faktisk ikke det, vi siger, vi siger det stik modsatte. Vi siger, at nu foreslår vi at afskaffe de lave sociale ydelser, fordi vi ønsker at bekæmpe fattigdom, men vi ønsker også at udvide arbejdsudbuddet, og derfor går vi i gang i 2012 med det måske mest

ambitiøse reformprogram på beskæftigelsesområdet i rigtig, rigtig mange år.

Vi lægger jo op til, som det også fremgår meget klart i regeringsgrundlaget, at både reformerne af førtidspension, fleksjobområdet, sygedagpengeområdet, kontanthjælpsområdet skal give et øget arbejdsudbud. Det betyder selvfølgelig også, at det vil være reformer, hvor vi kommer til at stille krav, og hvor det bliver fuldstændig afgørende, at rådighedsbestemmelserne bliver et centralt omdrejningspunkt, for det er vigtigt for princippet om ret og pligt, men også for hele den kontakt, hvorpå det danske samfund står, at de mennesker, der modtager ydelser, rent faktisk også står til rådighed.

Kl. 15:41

Formanden:

Hr. Joachim B. Olsen for en kort bemærkning.

Kl. 15:41

Joachim B. Olsen (LA):

Ministeren ynder at snakke om ret og pligt. Hvordan vil du forklare det for de mennesker, som står op og går på arbejde, f.eks. det par på kontanthjælp, hvoraf den ene sætter sig hen i kassen i supermarkedet og under de nuværende regler får 3.200 kr. mere om måneden, og som, når regeringen afskaffer det her kontanthjælpsloft, får 460 kr. mere til sig selv? Hvordan vil du over for dem, der gør deres pligt, forsvare, at det er det, de får ud af det? Synes ministeren, at det er rimeligt, at man får så lidt ud af at stå op og gå på arbejde, og at det hele så er væk, når man har betalt sin S-togs-billet frem og tilbage?

Kl. 15:42

Formanden:

Jeg skal lige skyde ind her – og jeg har sagt det tidligere i dag – at forretningsordenen pålægger os at sige hr. og fru og ikke du og ikke at tiltale ministrene hr. og fru minister, men med ministerens titel. Jeg nævner det bare for en ordens skyld en gang til.

Ministeren.

Kl. 15:42

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Jeg kan have behov for at anholde den præmis, hvorpå spørgsmålet stilles. For det lyder på spørgeren, som om det er frivilligt, om man vil gå ud at tage sig at arbejde, når man er kontanthjælpsmodtager, og det er det ikke. Der er ikke valgfrihed. Det er muligt, at det igen de seneste 10 år er lykkedes at etablere et system, hvor man ikke har behøvet at stå til rådighed, men det er altså ikke den beskæftigelsespolitik, den nuværende regering ønsker at videreføre. Det er fuldstændig afgørende – og det vil jeg gerne gentage – at man står til rådighed.

Jeg er ligesom spørgeren, tror jeg, af den overbevisning, at alle job i Danmark ikke er lige sjove. Og jo: Der er nogle, der skal stå op endog meget tidligt, også når det er vinter, og smøre madpakker til deres børn og tage af sted på arbejde, og jeg har utrolig stor respekt for, at de gør det. Men det står jo ikke i modsætning til, at man afskaffer starthjælpen for nyankomne flygtninge. Hvis jeg skal være helt ærlig, tror jeg ikke, der er ret mange ufaglærte i Danmark, der går og glæder sig over, at der er nogle, der har det dårligere end dem selv. Tværtimod tror jeg sådan set, vi kan få danskerne med på en tanke om, at nu løfter vi flok, og det betyder selvfølgelig også, at vi afskaffer de lave sociale ydelser.

Kl. 15:44

Formanden:

Hr. Joachim B. Olsen.

Joachim B. Olsen (LA):

Skal det forstås på den måde, at ministeren ikke tror, at der er ufaglærte i det her land, som bliver indigneret over, at de, der går på arbejde, og de, der ikke gør, stort set får det samme ud af det? Er det den virkelighedsopfattelse, som ministeren har?

Kl. 15:44

Formanden:
Ministeren.

Kl. 15:44

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Jeg tror måske, det kan være vigtigt at se på, hvad det er for nogle tal, spørgeren læner sig op ad. Når vi eksempelvis afskaffer timereglen og spørgsmålet er, hvilket job det så er, man skal ud og have, for at det kan betale sig, bruges ofte et tal, der hedder 30.000 kr. Man kunne også vælge at anskue det anderledes og sige: Hvis begge personer i et ægtepar kommer ud på arbejdsmarkedet, skal de kun oppebære en indtægt på 16.000 kr. om måneden, for at det kan betale sig.

Jeg synes egentlig, det er ærgerligt, at diskussionen slutter ved, om man synes, at den ene skal i arbejde, for jeg ønsker, at rigtig mange af dem, der i dag er på passiv overførselsindkomst, kommer ind på arbejdsmarkedet, og det er præcis derfor, vi har anmeldt et ambitiøst reformspor. Det er afgørende, at vi dels lever op til princippet om ret og pligt, dels flytter folk fra de offentlige overførselsindkomster ud på arbejdsmarkedet.

Kl. 15:44

Formanden:

Hr. Eyvind Vesselbo for en kort bemærkning.

Kl. 15:45

Eyvind Vesselbo (V):

Lige det sidste, som ministeren sagde, er jo netop ikke tilfældet, for ministeren erkender, at der med den her lov bliver 3.000 flere arbejdsløse. Det er jo paradoksalt, når vi har stået i den her sal og diskuteret, at vi skal have folk ud af fattigdom, og der er mit ene spørgsmål: Er det sådan, at man får folk ud af fattigdom ved at gøre 3.000 flere arbejdsløse? Det er det ene spørgsmål. Det andet spørgsmål er: Hvorfor er det sådan, at den her lov gør 3.000 flere arbejdsløse? For jeg kan jo altså lidt regne ud, at det her drejer sig om flygtninge, som kommer til landet. Hvis man tager gennemsnittet af det antal flygtninge, der de sidste 3 år har fået opholdstilladelse, kan man se, at det i gennemsnit er ca. 1.000 om året, og det vil altså sige, at ministeren så ikke regner med, at nogen af de flygtninge, der kommer væk fra starthjælpen, kommer i arbejde. For det drejer sig netop om 3.000.

Kl. 15:45

Formanden:

Ministeren.

Kl. 15:46

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Jamen lad os nu lige prøve at holde fast i, hvad der er fakta på det her område. Hvis vi læner os op ad Rockwool Fondens undersøgelse, kan vi se, at den viser, at det, når flygtninge eksempelvis har modtaget starthjælp i ca. 1½ år, så er 9 pct., der er kommet i arbejde. Det betyder jo, at 91 pct. ikke er kommet i arbejde. Man kan godt glæde sig over de 9 pct.; man kan også vælge at spørge, om det er noget succeskriterium, at der er 91 pct., der ikke kommer i arbejde, men fastholdes på en meget, meget lav ydelse. Og der vælger vi fra regeringens side altså at have et andet syn på det, nemlig at 91 pct. ikke er nok.

Når de samme borgere så har været på starthjælp i rigtig, rigtig lang tid, nemlig i omkring 4 år, er det stadig væk ikke engang halvdelen af dem, der er kommet i arbejde, og det betyder, vil jeg sige til hr. Eyvind Vesselbo, at et flertal af de mennesker, der har været underlagt starthjælpen, faktisk ikke er kommet i arbejde. Jeg synes, det er vigtigt at huske på, at ja, der har været en beskæftigelseseffekt for nogle af grupperne – det er der i øvrigt også for kontanthjælpsgruppen, som man kan kalde en kontrolgruppe – men for rigtig, rigtig mange har det ikke haft nogen anden effekt, end at de er blevet fattige.

Kl. 15:47

Formanden:

Hr. Eyvind Vesselbo.

Kl. 15:47

Eyvind Vesselbo (V):

Nu svarede ministeren sådan set ikke på noget af det, jeg spurgte om, og det har jo sådan været et gennemgående træk. Først har de ordførere, der har været heroppe, ikke rigtig vidst noget og ikke kendt fakta og har snakket udenom, og nu beklager jeg selvfølgelig, at jeg må konstatere, at ministeren også gør det. Jeg spurgte ministeren, og nu skal jeg gøre det igen, helt klart, kun ét spørgsmål, for det skal åbenbart ikke være for svært: Hvorfor er det sådan, at den her lov producerer 3.000 flere arbejdsløse?

Kl. 15:47

Formanden:

Ministeren.

Kl. 15:47

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Jamen det kan man ikke sige at loven gør. Altså, man kan ikke sige, at konsekvensen af den her lov er, at der kommer 3.000 flere arbejdsløse. Det er klart, at vi, når vi laver et lovforslag som det her, så vurderer, hvad for konsekvenser det har for arbejdsudbuddet. Man kan ikke vide sig sikker. Vi aner det ikke, men det bedste skøn, vi kan give, er, at det vil have en negativ effekt på beskæftigelsen og dermed på arbejdsudbuddet på 2.000-3.000 mennesker.

Vi kan ikke vide det. Man kan ikke oversætte det tal med at sige, at der kommer 3.000 flere arbejdsløse, for det, som spørgeren ikke tager højde for, er de øvrige reformer, der kommer, og som selvfølgelig skal gøre, at vi flytter folk fra kontanthjælp og ud på arbejdsmarkedet. Det er muligt, at Venstre ikke tror på det med at reformere, men det gør vi.

Kl. 15:48

Formanden:

Fru Ulla Tørnæs for en kort bemærkning.

Kl. 15:48

Ulla Tørnæs (V):

Jamen det her bliver jo mere og mere forunderligt. Vi aner det ikke, står ministeren nu og siger, på trods af at det klart og tydeligt fremgår af lovforslaget og i øvrigt også af bemærkningerne fra finansministeren, at det her lovforslag vil betyde, at mindst 3.000 personer, som i dag er i beskæftigelse, skubbes ud af arbejdsmarkedet og skubbes ud af arbejdsstyrken. Uanset om beskæftigelsesministeren kan lide det eller ej, bliver det konsekvensen af det her lovforslag.

Jeg forstår, at ministeren lægger vægt på, at der skal være økonomiske incitamentter ... Jeg synes altså, det er megaprovokerende, at ministeren står og laver himmelvendte øjne, når jeg forsøger at stille et spørgsmål til ministeren, det må jeg ærligt tilstå. (*Beskæftigelsesministeren* (Mette Frederiksen): Jeg kiggede op på de tilhørere, der er).

Kl. 15:49

Kl. 15:52

Formanden:

Det er fru Ulla Tørnæs, der har ordet.

Kl. 15:49

Kl. 15:52

Ulla Tørnæs (V):

Tak. Mit spørgsmål til ministeren er, om ministeren er enig med tidligere statsminister Poul Nyrup Rasmussen i, at det støder mod almindelige menneskers retfærdighedssans, når det netop ikke kan betale sig at arbejde, og at det vil blive konsekvensen af lovforslaget her, at det ikke kan betale sig at arbejde for tusinder af mennesker i det danske samfund.

Kl. 15:50

Formanden:

Ministeren.

Kl. 15:50

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Altså, først og fremmest vil jeg gerne sige, at når jeg kigger op på tilhørerne, er det sådan set for at vise respekt for de mennesker, der vælger at lytte til diskussionen her. Det er muligt, at farven i mine øjne ændrer karakter, når jeg kigger derop, men det er ikke det samme som at lave himmelvendte øjne. Jeg har stor respekt for de synspunkter, der gør sig gældende hos Venstre. Jeg har i øvrigt lyttet til diskussionen hele dagen, og jeg synes, det er positivt, at hele Folketinget er så engageret i det her spørgsmål. Men der er vel egentlig ikke nogen grund til så megen hidsighed på så kort tid i så kortfattet et spørgsmål?

Når man vurderer arbejdsudbuddet og vurderer konsekvensen af et lovforslag, vil der være tale om et skøn; det bliver jeg bare nødt til at sige i al stilfærdighed. Vi kan ikke vide det. Det er jo ikke et spørgsmål om, at man ikke vil vide det. Vi ved jo aldrig, hvordan bevægelserne på et arbejdsmarked er. Der kan komme højkonjunktur i morgen – det tror jeg desværre ikke at der gør – og en højkonjunktur vil jo ændre på forholdet mellem, hvor mange mennesker der står uden for arbejdsmarkedet, og hvor mange mennesker der er i arbejde.

Så når vi vurderer, hvad et lovforslag har af konsekvenser for arbejdsudbud og beskæftigelse, må der af naturlige grunde være tale om et skøn. Det skøn har vi lagt ind i lovforslaget. Jeg forsøger ikke at skjule det, og jeg har ikke på noget tidspunkt lagt skjul på, at lovforslaget her isoleret set kan have en negativ effekt på arbejdsudbudet.

Kl. 15:51

Formanden:

Fru Ulla Tørnæs.

Kl. 15:51

Ulla Tørnæs (V):

Så vil jeg gerne spørge ministeren, om ministeren mener, at det her lovforslag styrker det, som hun selv tidligere har lagt vægt på, nemlig at der skal være økonomiske incitamenter til at kunne yde en ekstra indsats til det danske samfund, altså at det med andre ord skal kunne betale sig at arbejde.

Mener ministeren, at det netop styrker de økonomiske incitamenter til at være på arbejdsmarkedet, når det i tilfældet med et ægtepar på kontanthjælp er sådan, at hvis den ene skal skifte kontanthjælpen ud, skal det være med en lønindtægt på over 30.000 kr. om måneden? Mener ministeren, at det er realistisk, og mener ministeren virkeligt, at det er at styrke de økonomiske incitamenter til at være i arbejde frem for at være på passiv forsørgelse?

Formanden:

Ministeren.

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Svaret er åbenlyst nej. Altså, man kan jo ikke som regering lægge en forventning ind i sit lovforslag om, at det her har en negativ konsekvens for arbejdsudbuddet, og så påstå det modsatte. Men jeg har en grundlæggende tro på, at det her styrker noget andet. Jeg tror, det styrker kampen mod fattigdom. Jeg tror, det styrker børn og unges muligheder for at vokse op med lige forudsætninger i det her samfund. Jeg tror, det styrker integrationen. Jeg tror, det styrker de enkelte borgers evne til at være medborgere. Jeg tror, det styrker vores demokrati, at vi har fået en ny regering, der vælger ikke at lade enkelte befolkningsgrupper være underlagt et andet økonomisk regime end det, der gælder for hovedparten. Det tror jeg at det styrker.

Så svaret er ret enkelt: Nej, forslaget her vil isoleret set ikke styrke arbejdsudbuddet, så derfor har vi anmeldt reformer. Til gengæld tror vi, at det her styrker vores demokrati.

Kl. 15:53

Formanden:

Fru Inger Støjberg for en kort bemærkning.

Kl. 15:53

Inger Støjberg (V):

Jeg vil gerne blive lidt i samme boldgade. Jeg tror egentlig på mange måder, at Socialdemokratiet og Venstre deler opfattelsen af, at det altid skal kunne betale sig at arbejde. Men der må man bare sige, at det her lovforslag jo lige præcis gør op med det princip. Jeg kunne egentlig bare godt tænke mig at høre: Hvordan har ministeren det inderst inde med at fremsætte et lovforslag, der betyder, at det ikke altid kan betale sig at arbejde?

Kl. 15:53

Formanden:

Ministeren.

Kl. 15:53

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Inderst inde og yderst ude har ministeren det faktisk rigtig godt. Nu har jeg siddet i Folketinget i mere end 10 år, og stort set alle de lovforslag, der har været fremsat, og som har handlet om kontanthjælpsområdet, har jeg været inderligt uenig i. Nu har jeg for første gang i dag haft den fornøjelse at diskutere et lovforslag, som jeg mener bevæger sig i den rigtige retning, når det handler om medborgerskab, respekt og lige muligheder for børn og unge. Det er jeg rigtig, rigtig glad for. Det er jeg inderst inde, og det er jeg yderst ude.

Kl. 15:54

Formanden:

Fru Inger Støjberg.

Kl. 15:54

Inger Støjberg (V):

Det var sådan set ikke det, jeg spurgte om. Det, jeg spurgte om, var: Hvordan er det at være med til at skabe et samfund, hvor det ikke altid kan betale sig at arbejde? Det er jo lige præcis det, den tidligere statsminister, Poul Nyrup Rasmussen, på et tidspunkt sagde i et interview til Jyllands-Posten. Her sagde han: Jeg kan ikke acceptere det. Det er så voldsomt et beløb, og det er anstødeligt. Det strider imod almindelige menneskers retfærdighedssans.

Hvorfor stødte det dengang almindelige menneskers retfærdighedssans, at man skabte et samfund, hvor det ikke altid kunne betale

sig at arbejde? Nu er det åbenbart godt, og ministeren har det godt både inderst inde og yderst ude, sådan som ministeren udtrykte det. Jeg kan bare sige, at jeg ikke deler ministerens opfattelse af, at vi skal skabe et samfund, hvor det ikke altid kan betale sig at arbejde. Der er jeg mere enig med Poul Nyrup Rasmussen.

Kl. 15:55

Formanden:
Ministeren.

Kl. 15:55

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Jeg har det grundlæggende sådan, at jeg synes, at resultater vejer mere end ord og principper, især når det handler om menneskers mulighed for at leve et godt liv. Man kan jo godt stå og sådan stampe i gulvet og sige: Det skal kunne betale sig at arbejde. Det er jo fint, og det er et godt princip. Det sikkert også godt en gang imellem at stampe i gulvet, men hvis det ikke får folk i arbejde, har det princip jo ikke særlig stor værdi.

Derfor lander vi jo i den samme diskussion, nemlig om vi synes, at det at cirka hver tredje af de borgere, der har været ramt af time-reglen, er kommet i arbejde, er nok, i forhold til de omkostninger det måtte have haft. Synes vi, at det er nok, at 42 pct. af dem, der har været på starthjælp, er kommet i arbejde, set i forhold til de 58 pct., der ikke er kommet i arbejde? Det er jo en politisk afvejning, og det er en politisk holdning, om man synes, at de omkostninger af negativ karakter, som et forslag måtte have, kan opveje de positive elementer, det har. Der ser vi forskelligt på tingene.

Kl. 15:56

Formanden:

Den sidste korte bemærkning er fra hr. Mads Rørvig, og jeg tager ikke flere korte bemærkninger ind nu.

Kl. 15:56

Mads Rørvig (V):

Ministeren sagde, at hvis den nuværende ordning ikke virker, er der ikke nogen grund til at opretholde den. Ministeren henviste til, hvis ikke flere kom i arbejde, altså hvis den nuværende ordning ikke får folk i arbejde. Jeg kan da være enig med ministeren i, at hvis det ikke virker, skal man lave det om, men hvorfor skriver ministeren så i sit lovforslag, som ministeren har fremsat i Folketinget, at konsekvensen af det, ministeren vil, er, at der kommer 3.000 færre i arbejde? Det forstår jeg ikke.

Kl. 15:57

Formanden:
Ministeren.

Kl. 15:57

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Jeg ved ikke, om det er mig, men jeg har en oplevelse af, at spørgsmålene går en lille smule i ring. Jeg har sådan set svaret, og det er der også andre der har fra talerstolen i dag, nemlig at kigger vi isoleret på spørgsmålet om arbejdsudbuddet, vil det her på kort sigt givet have en negativ effekt. Vi kan jo ikke sige noget om den langsigtede effekt, for jeg er sikker på, at nogle omvendt ville sige, at noget af det, der kan være konsekvensen af, at mennesker lever på en meget lav ydelse, kan være risiko for marginalisering og stigmatisering, og at der givet også vil være en risiko for en ringere integrationsevne, hvis vi eksempelvis taler om nytilkomne flygtninge. Og faktisk kan vi jo ikke vide, hvad det på den lange bane kan have af betydning, hvis flygtninge og andre føler sig mere velkomne og ikke skal slås med fattigdom, og at det måske kan have den positive effekt, at de lettere vil kunne træde ud på arbejdsmarkedet.

Så jeg synes egentlig, jeg har svaret på spørgsmålet. Forslaget her kan under alle omstændigheder ikke ses isoleret. Vi har anmeldt gennemgribende reformer, herunder af kontanthjælpsområdet, der har som mål at bringe folk væk fra kontanthjælp og ud på arbejdsmarkedet.

Kl. 15:58

Formanden:
Hr. Mads Rørvig.

Kl. 15:58

Mads Rørvig (V):

På kort sigt har det en negativ effekt, siger ministeren, og effekten på langt sigt ved vi ikke noget om. Hvis ministeren kigger sig rundt om i verden, kan ministeren se, at vi er utrolig pressede i den internationale økonomi, og at det faktisk er lige på kort sigt, der er behov for at gøre noget. Og jeg kan så konstatere, at ministeren trækker Danmark i den forkerte retning, når det gælder om at håndtere de udfordringer, vi står over for lige nu.

Men ministeren siger, at det her lovforslag får 3.000 væk fra arbejdsmarkedet. Mit spørgsmål til ministeren er: Hvorfor gør det det?

Kl. 15:59

Formanden:
Ministeren.

Kl. 15:59

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Nej, det har ministeren ikke sagt. Det, der står i lovforslaget, og det, både finansministeren og jeg selv har redegjort for i forskellige sammenhænge, er, at vores skøn er, at det her vil have en negativ effekt på omkring 3.000 mennesker. Vi kan ikke vide det, men når vi diskuterer indretningen af kontanthjælpssystemet, skal vi i mine øjne både balancere hensynet til den enkelte, muligheden for at leve et godt og aktivt og ordentligt og trygt liv og så se på, hvordan kontanthjælpssystemet spiller sammen med det øvrige arbejdsmarked – det siger jo sig selv. Og det er derfor med risiko for at gentage mig selv endnu en gang, at jeg siger, at der er anmeldt en større reform af kontanthjælpsområdet, hvor jeg i øvrigt håber, vil jeg gerne sige, at også de borgerlige partier vil deltage aktivt.

Kl. 15:59

Formanden:

Tak til beskæftigelsesministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, så forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Beskæftigelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 19:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. og flere andre love. (Forhøjelse af efterlønsalder, forkortelse af efterlønsperiode og tilbagebetaling af efterlønsbidrag).

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).

(Fremsættelse 21.11.2011).

Sammen med dette punkt foretages:

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 20:

Forslag til lov om ændring af lov om delpension. (Forhøjelse af delpensionsalder og forkortelse af delpensionsperiode m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).

(Fremsættelse 21.11.2011).

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 21:

Forslag til lov om ændring af lov om fleksydelse. (Forhøjelse af fleksydelsesalder, forkortelse af fleksydelsesperiode og tilbagebetaling af fleksydelsesbidrag m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).

(Fremsættelse 21.11.2011).

Kl. 16:00

Forhandling

Formanden:

Jeg vil godt sige på formandskabets vegne, at det vil være vores agt i fortsættelsen i dag højst at tage korte bemærkninger på op til ½ time for hver enkelt ordfører. Det kunne også være et middel til at imødegå nogle af de gentagelser, der fra alle sider har været i spørgsmålene. Det tror jeg egentlig at dem, der måtte lytte til det debatten ude omkring, vil sætte pris på.

Forhandlingen er åbnet. Det er fru Ulla Tørnæs som ordfører for Venstre.

Kl. 16:01

(Ordfører)

Ulla Tørnæs (V):

I Venstre er vi glade for, at det største og også det mest konkrete tiltag i den nye regerings politik er gennemførelse af tilbagetrækningsreformen. En reform, som Socialdemokraterne og SF jo brugte hele valgkampen på at bekæmpe, gennemføres altså nu med Socialdemokraterne og SF i spidsen – lidt usædvanligt, det skal jeg være den første til at medgive – en reform, som VK-regeringen aftalte sammen med Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre, og som nu gennemføres fuldstændig uændret af et meget, meget bredt flertal i Folketinget. Kun regeringens parlamentariske grundlag stemmer imod, i hvert fald mig bekendt. Det er i sandhed tankevækkende. Men det er godt for Danmark, det er godt for danskerne, og det er godt for dansk økonomi, at tilbagetrækningsreformen nu vedtages fuldstændig uændret.

Tilbagetrækningsreformen er en nødvendig forudsætning for at skabe vækst og holdbarhed i dansk økonomi. Det er godt for Danmark og dansk økonomi, at regeringen på dette ene punkt udviser økonomisk ansvarlighed. Væk er luftkastellet om de 12 minutter – det er godt, at Socialdemokraterne og SF endelig har indset, at det ikke var nogen farbar vej for Danmark. Nej, de 12 minutter er forsvundet som dug for solen, og tilbagetrækningsreformen er den lækre kamel, som Socialdemokraterne og SF bare ikke kan modstå, efter at den nu er blevet marineret i magtens sødme. Tilbagetrækningsreformen er nødvendig for at skabe vækst og holdbarhed i dansk økonomi, men den er også nødvendig for at give luft til investeringer i de dele af den offentlige sektor, hvor vi gerne vil investere for at videreudbygge vores velfærd, hvor områder som sundhed og uddannelse i årene fremover vil kalde på nye ressourcer.

Efterlønsordningen rammer lige ned i de to store udfordringer, vi står med, når vi ser fremad.

For det første kan vi se frem til mange år med offentlige underskud, hvis vi ikke gør noget. Store offentlige underskud vil gøre Danmark sårbar over for udviklingen på de internationale finansmarkeder. Efter krisen vil kravene om sunde offentlige finanser uden tvivl være skærpet. Mange lande står i dag med nærmest uoverstigelige udfordringer, netop fordi de ikke handlede i tide.

For det andet ved vi, at vi kommer til at mangle arbejdskraft. I dag er det kun omkring halvdelen af os, der arbejder, og fremover bliver det endnu færre på grund af den demografiske udvikling. Når fem i dag forlader arbejdsmarkedet, erstattes de af fire. Uden reformer bliver det svært for private virksomheder at få tilstrækkelig arbejdskraft, og det vil hæmme vækstmulighederne og dermed også grundlaget for vores velstand og velfærd. Vi risikerer at mangle hænder til at pleje de syge og de ældre og til at undervise vores børn.

Med de udfordringer ønsker Venstre og det flertal af reformpartier bestående af Venstre, Konservative, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre, der i foråret indgik aftalen om tilbagetrækningsreformen, at prioritere en dyr efterlønsordning, som samtidig trækker mange personer væk fra arbejdsmarkedet. Hele diskussionen om efterlønnen handler altså grundlæggende om en politisk prioritering. Skal sunde og raske mennesker kunne trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet tidligt med en skattefinansieret ydelse? Nej, siger Venstre. Vi har prioriteret. Vi vil hellere bruge ressourcerne på fremtidige investeringer i vores fælles velfærdssamfund, så vi kan opnå vækst, velstand og velfærd.

Med tilbagetrækningsreformen, dvs. gennem de fire lovforslag, som er til behandling i dag, og som vedtages med et meget bredt flertal i Folketinget, tilvejebringer vi 18 mia. kr. frem mod 2020 til de offentlige finanser, og vi øger samtidig beskæftigelsen med 65.000 personer frem til 2020. Tilbagetrækningsreformen er et meget væsentligt element i bestræbelserne på at få bedre orden i den offentlige økonomi, og fremadrettet sikrer vi sunde offentlige finanser og dermed vores kernevelværd.

Kl. 16:05

Jeg skal ikke bruge min taletid på at gennemgå de enkelte elementer i de tre lovforslag, som behandles samlet. Jeg vil blot henholde mig til følgende hovedpunkter.

Velfærdsaftalen fremrykkes med 5 år. Det betyder, at efterlønsalderen sættes gradvis op med et ½ år om året fra 2014 og frem til 2017. Folkepensionsalderen sættes gradvis op med ½ år om året fra 2019 frem til 2022. Efterlønsordningen bevares som en central del af tilbagetrækningsystemet. Fremover vil efterlønnen være en 3-årig ordning med forhøjet efterlønsats og skærpet modregning i efterlønnen for pensionsformue. Efterlønsperioden forkortes gradvis fra de nuværende 5 år til 3 år fra 2018 og frem til 2023. Endelig vil jeg nævne, at der gives mulighed for skattefri udbetaling af efterlønsbidraget. Med lovpakken her vil det blive vedtaget, at man kan anmode om at få udbetalt sit efterlønsbidrag i perioden fra 2. april til 1. oktober 2012.

Igennem årene har vi haft mange rigtig gode diskussioner om efterlønnen. Personligt husker jeg lysende klart og tydeligt tidligere statsminister Poul Nyrup Rasmussens løftebrud tilbage i 1999 og de problemer, Poul Nyrup Rasmussens røg ind i over for særligt sit eget politiske bagland med det løfte, den tidligere statsminister brød vedrørende efterlønnen.

Et emne, som ofte har været til diskussion igennem årene har været spørgsmålet om nedslidning. Det bliver naturligvis diskuteret i forbindelse med det næste lovforslag, som er til behandling i dag. Det handler jo netop om oprettelsen af seniorførtidspensionen, der skal favne de nedslidte og uarbejdsdygtige. Her er det ikke noget krav, at man har indbetalt til efterlønsbidraget, nej, det kommer til at gælde alle, men den diskussion tager vi senere i dag.

Jeg vil gerne benytte lejligheden til at nævne, at langt størstedelen af de personer, der går på efterløn, kommer direkte fra beskæftigelse. Tal fra 2009 viser, at 85 pct. af dem, der gik på efterløn, kom direkte fra beskæftigelse. Langt de fleste har mange års solid tilknytning til arbejdsmarkedet bag sig og vil uden problemer kunne fortsætte med at arbejde frem til folkepensionsalderen. Langt de fleste efterlønnere er hverken mere eller mindre syge end deres jævnaldrende på arbejdsmarkedet.

Et andet område, som vi ofte har diskuteret, har været spørgsmålet om, hvem der så rent faktisk igennem årene har gjort brug af efterlønnen. Ofte har det været sagt, at efterlønnen først og fremmest skulle opretholdes af hensyn til de ufaglærte, men ser man på tallene, viser det sig, at gruppen af ufaglærte faktisk kun udgør knap 33 pct. af efterlønnere, mens de udgør 34 pct. af samtlige 60-64-årige. I det hele taget indbetaler færre og færre ufaglærte og faglærte til efterlønsordningen. Antallet af ufaglærte danskere, der betaler til ordningen, er halveret, når man sammenligner de 30-34-årige med de 55-59-årige. Det samlede antal personer, der bidrager til efterlønsordningen er faldende, bortset fra personer med en videregående uddannelse. Summa summarum: Hele argumentet om, at efterlønnen er for de nedslidte ufaglærte holder altså ikke.

Til slut skal jeg blot give udtryk for en personlig stille undren. I dag i Jyllands-Posten har vi kunnet læse, at den socialdemokratiske politiske ordfører, hr. Magnus Heunicke, siger, at alle Socialdemokrater har lyst til at trykke på den røde knap, når vi kommer til den endelige afstemning om tilbagetrækningsreformen. Dertil kan jeg blot spørge: Men hvorfor i alverden gør alle Socialdemokrater så ikke det? I henhold til grundlovens § 56 stemmer vi jo alle alene efter vores egen overbevisning. Tak.

Kl. 16:10

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Der er foreløbig tre indtegnet til korte bemærkninger. Den første er hr. Jørgen Arbo-Bæhr, værsgo.

Kl. 16:10

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Tak for talen. Fru Ulla Tørnæs sagde meget om arbejdsudbuddet. Jeg vil meget gerne spørge fru Ulla Tørnæs om arbejdsudbuddet i dagens Danmark.

Er det ikke sådan, at vi officielt har over 160.000 arbejdsløse, og at vi i virkeligheden uofficielt har over 200.000 arbejdsløse? Månger vi arbejdsudbud, som skulle begrunde, at man skulle holde folk længere på arbejdsmarkedet med den nye reform? Hvis man holder folk længere i arbejde, vil der stadig være nogle, der er arbejdsløse; hvis de gamle, de ældre, arbejder længere, hvem er det så, der bliver arbejdsløse i fremtiden?

Kl. 16:11

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Fru Ulla Tørnæs, værsgo.

Kl. 16:11

Ulla Tørnæs (V):

Uden at jeg kender det nøjagtige tal, mener jeg, nøjagtig som hr. Arbo-Bæhr, at ledigheden ligger på omkring 160.000. Det er fortsat en relativt lav ledighed, vi har i Danmark. Det ser vi, både når vi sammenligner med situationen under den tidligere socialdemokratiske ledede regering, hr. Poul Nyrup Rasmussen-regeringen, og i særdeleshed når vi sammenligner med andre i øvrigt sammenlignelige lande.

Men det, det drejer sig om her, er jo at fremtidssikre dansk økonomi, at fremtidssikre det danske velfærdssamfund, og jeg tror og håber, at hr. Arbo-Bæhr er enig i – ellers er der et eller andet, vi trænger til en grundig drøftelse af – at vi jo ved, at vi i fremtiden vil komme til at mangle hænder og hoveder i det danske samfund. Der-

for er det at udvise rettidig omhu, at vi her laver en reform, der betyder, at vi også i fremtiden kan have et velfærdssamfund som det, vi kender i dag.

Kl. 16:12

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Hr. Arbo-Bæhr for den anden korte bemærkning.

Kl. 16:12

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Vi har i virkeligheden over 200.000 arbejdsløse i det her land, og fru Ulla Tørnæs siger, at det er et lavt tal. Det synes jeg nu ikke, for vi kan sætte mange folk i gang. Man skal huske på, at der er 50.000 unge, der er arbejdsløse. Hvorfor gør vi ikke noget, så de kommer i arbejde? I stedet for holder vi længere på de ældre, mens de unge holdes i ungdomsarbejdsløshed. Er det ikke sådan, at hvis de unge arbejdsløse bliver ved med at være arbejdsløse, holder det hele deres liv? Så i virkeligheden er det dyrere for samfundet, at de går som ungdomsarbejdsløse, så nogle, der er mere eller mindre nedslidte, kan blive længere på arbejdsmarkedet.

Så vil jeg lige stille et sidste spørgsmål: Hvad er det nu, det koster for samfundet at tilbagebetale efterløn til dem, der har indbetalt til den? Er det ikke ca. 18 mia. kr. næste år?

Kl. 16:13

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til fru Ulla Tørnæs.

Kl. 16:13

Ulla Tørnæs (V):

Altså, jeg vil sige til hr. Jørgen Arbo-Bæhr, at jeg frygter, at vi ikke er enige om, at en af de største udfordringer, som det danske samfund kommer til at stå overfor, er, at vi kommer til at mangle arbejdskraft. Det er trist. Alle andre siger, der skal gennemføres reformer. Det gælder økonomer, vismænd, Finansministeriet, ministerierne og faktisk også regeringen. I det regeringsgrundlag, som hr. Jørgen Arbo-Bæhr er det parlamentariske grundlag for, er der netop taget højde for den udfordring, vi står over for, når det handler om, at vi har det arbejdsudbud, vi har brug for fremadrettet.

Det her er det eneste konkrete tiltag, som regeringen har anvist til reelt at bidrage til at udvide arbejdsudbuddet. Det lovforslag, vi netop har behandlet, mindsker arbejdsudbuddet, og dermed går det i den forkerte retning. Så jeg vil sige til hr. Jørgen Arbo-Bæhr, at vi kommer til at mangle arbejdskraft, og derfor er tilbagetrækningsreformen en nødvendig forudsætning for, at vi kan videreudbygge vores velstand og velfærdssamfund.

Kl. 16:15

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Hr. Christian Juhl for en kort bemærkning.

Kl. 16:15

Christian Juhl (EL):

Altså, nu har jeg det sådan, at når man bruger det her udtryk øget arbejdsudbud, er det for ikke at sige det så brutalt som længere arbejdsløshedskø. I mit hoved er det det samme, og jeg vil gerne spørge fru Ulla Tørnæs: Hvordan kan flere i arbejdsløshedskøen, eller sagt på den pæne måde: et øget arbejdsudbud, skabe flere arbejdspladser i sig selv? Især: Hvordan kan det ske i en krisetid, der af alle økonomer beskrives som dybere, værre og længere end forventet bare for 1 år siden?

Kl. 16:15

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Fru Ulla Tørnæs.

Kl. 16:15

Kl. 16:19

Ulla Tørnæs (V):

Jeg bliver nødt til at gentage over for hr. Christian Juhl, at det er uomtvisteligt, at vi kommer til at mangle arbejdskraft i det danske samfund. Det er et simpelt kig på den demografiske udvikling jo et bevis på at vi gør. Ser vi på, hvad der sker i øjeblikket, ser vi, at når fem personer i dag forlader det danske arbejdsmarked, erstattes de af fire, og det er jo ikke holdbart i længden. Det er ikke holdbart i længden, når vi samtidig ved, at vi bliver ældre og ældre. Det vil sige, at der vil være brug for flere og flere medarbejdere i ældresektoren, at der vil være brug for flere og flere hænder, og de hænder vil ganske enkelt ikke være til rådighed.

Jeg mener, at vi bør træffe beslutninger i dag, som gør, at vi også fremadrettet kan sikre, at der er arbejdskraft til rådighed til vores offentlige sektor, hvor der vil være behov for øget arbejdskraft, i særdeleshed inden for ældreplejen, men også inden for sundhedssektoren, for slet ikke at tale om den private sektor, som jo også kommer til at mangle arbejdskraft.

Så jeg vil sige til hr. Christian Juhl, at jeg faktisk er ret rystet, for ikke at sige temmelig overrasket, over, at Enhedslisten totalt benægter fakta her, altså at Enhedslisten ikke mener, at vi har nogle udfordringer, når det handler om arbejdsudbuddet. Det har vi lige præcis, og det er det, der tages fat på, og det er det, der faktisk træffes beslutninger om her, så vi er sikre på, at vi fremadrettet kan fastholde vores velfærdssamfund.

Kl. 16:17

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Hr. Christian Juhl for den anden korte bemærkning.

Kl. 16:17

Christian Juhl (EL):

Nu er uomtvisteligt, i hvert fald i den her sammenhæng, et noget bombastisk, for ikke at sige dogmatisk og barsk ord. Det er sådan, at alle økonomer, selv liberale økonomer, siger, at en krise som den her netop vil medføre effektiviseringer og rationaliseringer i virksomhederne, som overflødiggør ansættelser, når krisen først har haft sin rensende virkning. Jeg synes også, at fru Tørnæs skulle fortælle de arbejdsløse det her og se, om det var muligt at overbevise dem om, at der skabes nye arbejdspladser, ved at der kommer flere arbejdsløse.

Anerkender fru Ulla Tørnæs ikke, at de fleste danske økonomer, efter at de har anerkendt, at krisen er dybere, nu siger, at et øget arbejdsudbud ikke kommer på dagsordenen i perioden frem mod 2020, og anerkender fru Ulla Tørnæs ikke, at nettoeffekten af den her reform i 2020 vil blive et plus på 25.000 arbejdsløse mere end forventet?

Kl. 16:18

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til fru Ulla Tørnæs.

Kl. 16:18

Ulla Tørnæs (V):

Nej, det anerkender jeg ikke, vil jeg sige til hr. Christian Juhl. Jeg er af den helt klare overbevisning, at hvis man alene ser på den demografiske udvikling frem til 2020 og i særdeleshed efter 2020, kan vi se, at det jo er der, der virkelig vil være brug for flere hænder, specielt inden for ældresektoren. Så nej, jeg anerkender ikke, at vi ikke har en kæmpe udfordring, når det handler om at sikre arbejdsudbuddet, arbejdskraftressourcerne, i det danske samfund. Det er med til at bidrage til at udbygge vores velstand, at vi har arbejdskraft til rådighed. Så nej, jeg er absolut ikke enig i den præmis, som hr. Christian Juhl her præsenterer os for.

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Hr. Henning Hyllested for en kort bemærkning.

Kl. 16:19

Henning Hyllested (EL):

Så er vi jo lige ved at være derhenne, hvor man kan sige, at fru Ulla Tørnæs benægter fakta. Sådan som jeg har forstået det, har selv ledende liberale økonomer jo da nu aflyst mangelen på arbejdskraft frem til år 2020. Jeg vil godt høre fra fru Ulla Tørnæs: Hvor stor er den mangel på arbejdskraft, hvordan ser det regnestykke ud? Fru Ulla Tørnæs må jo regne på en helt anden måde end f.eks. de økonomiske vismænd. Hvordan ser det regnestykke ud, hvor stor er mangelen på arbejdskraft fra nu af og frem til år 2020? Hvor mange job er der mangel på?

Kl. 16:20

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til fru Ulla Tørnæs.

Kl. 16:20

Ulla Tørnæs (V):

Jeg vil sige til hr. Henning Hyllested, at det jo forholder sig sådan, at hvis man skal træffe beslutning om tilbagetrækning som det, vi lægger op til her, er det jo ikke noget, man kan gøre i et hug, og hvor man kan sige: Den 1. januar 2020, væk med efterlønnen, færdigt arbejde. Det er jo en indfasning, som går over en årrække, og det er selvfølgelig uomtvisteligt, at efter 2020, hvis man ser på den demografiske udvikling, er det for alvor der, vi vil have brug for flere hænder end det, der er udsigt til at vi vil få, hvis ikke vi laver tilbagetrækningsreformen, som der er lagt op til her. Så for mig handler det om at handle i tide frem for at skubbe det foran sig, som vi har oplevet at en række europæiske lande har gjort igennem årene. Og de står jo, hvad kan man sige, unægtelig i en noget vanskeligere situation, end vi gør i Danmark.

Kl. 16:21

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Hr. Henning Hyllested for den anden korte bemærkning.

Kl. 16:21

Henning Hyllested (EL):

Nu er det jo sådan, at økonomerne er rigtig forsigtige med at prøve at udtale sig om, hvad der sker f.eks. efter år 2020, men jeg kan forstå på fru Ulla Tørnæs, at der er hun mere skræmmet end den økonomiske ekspertise herhjemme. Men igen vil jeg sige: I dag har vi mellem 170.000 og 200.000 arbejdsløse. Overstiger mangelen på arbejdskraft frem til år 2020 ifølge fru Ulla Tørnæs' regnskab tallet på mellem 170.000 og 200.000 arbejdsløse, eller var det måske en bedre idé at sige: Jamen hvis vi har så mange arbejdsløse, var det så ikke bedre at uddanne dem til de job, der er, og så lade dem tage sig af den efterspørgsel på arbejdskraft, som fru Ulla Tørnæs' regnskab udviser?

Kl. 16:22

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Fru Ulla Tørnæs, værsgo.

Kl. 16:22

Ulla Tørnæs (V):

Jeg skal bare sige, at sådan helt grundlæggende ønsker vi ikke i Venstre at fastholde en situation, hvor vi betaler raske og rørige mennesker for at trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet. Nej, det ønsker vi ikke. Vi ønsker at fastholde de arbejdskraftressourcer på arbejdsmarkedet, og derfor laver vi tilbagetrækningsreformen her. Vi ønsker ik-

ke at bruge skattekroner på at betale folk, for at de kan trække sig ud af arbejdsmarkedet i en alder af 60 eller 62 år. Nej, det har vi på sigt ikke råd til, vil jeg sige til hr. Henning Hyllested.

Det handler som nævnt om at handle i tide, så vi sikrer, at den danske økonomi er holdbar, og så vi kan modstå de ting, som sker i verden omkring os, jævnfør det, som vi har oplevet siden september 2008. Og der vil jeg fastholde, at de forskellige initiativer, som den tidligere regering tog for netop at modvirke krisens effekter på Danmark, herunder ikke mindst arbejdsløsheden, rent faktisk har virket. Ser man på arbejdsløshedstallene, så ser man, at arbejdsløsheden jo i dag er lavere end det, som økonomer og kloge folk forudså ville være situationen, da vi blev ramt af krisen.

Kl. 16:23

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Fru Pernille Skipper for en kort bemærkning, værsgo.

Kl. 16:23

Pernille Skipper (EL):

Mange tak. Nu nævner fru Ulla Tørnæs lidt noget af det, jeg selv har spekuleret over, for hvis vi et kort øjeblik lader være med at snakke om arbejdsudbud og snakker om mennesker, kunne jeg godt tænke mig at høre fru Ulla Tørnæs om, hvor nedslidt man skal være, for at man har ret til at trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet.

Det lyder på fru Ulla Tørnæs, som om alle efterlønnere er sådan nogle, der er rørige og raske. De er faktisk næsten alle sammen i tyverne og klar til at erobre verden. Men er det ikke sådan, at man i et velfærdssamfund kunne tænke sig, at mennesker kunne trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet, før de var helt nedslidte, så de måske fik en alderdom, hvor de havde tid og overskud til deres børnebørn og måske til at gå en tur i haven?

Kl. 16:24

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til fru Ulla Tørnæs.

Kl. 16:24

Ulla Tørnæs (V):

Jeg vil egentlig foreslå, at diskussionen om seniorførtidspensionen finder sted i forbindelse med debatten om det lovforslag, der drejer sig om seniorførtidspension. Det er jo det, fru Pernille Skipper spørger ind til.

Men jeg vil gerne understrege, at sådan som det er i dag, er det 85 pct. af samtlige efterlønsmodtagere, der kommer direkte fra job og overgår til efterløn. Det må jo et eller andet sted betyde, at man i hvert fald ikke er mere nedslidt, end at man kan passe sit job. I øvrigt er det også forudsætningen for overhovedet at være efterlønsberettiget, at man er i beskæftigelse, og at man er arbejdsmarkedsparat.

Men må jeg ikke foreslå, at vi tager diskussionen om nedslidning i forbindelse med debatten om det lovforslag, som egentlig handler om seniorførtidspension, som jo er svaret på det, fru Pernille Skipper spørger om?

Kl. 16:25

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Fru Pernille Skipper for sin anden korte bemærkning.

Kl. 16:25

Pernille Skipper (EL):

Vi slipper nok ikke for at diskutere det lidt mere. Det vil jeg godt indrømme. Jeg vil igen spørge: Kunne man ikke tænke sig, at når det er sådan, at mange af de mennesker, der i dag er på efterløn, kommer direkte fra arbejdsmarkedet, så er der en grund til, at de har brug for efterlønnen og ikke bliver ved med at arbejde? Nu er det jo sådan, at over 80 pct. af dem er ufaglærte og faglærte, som slider og har fysisk

hårde job. Kunne fru Ulla Tørnæs ikke tænke sig, at de har et behov for den, så de ikke får en alderdom, hvor de går direkte fra arbejdsmarkedet til sygesengen?

Kl. 16:26

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til fru Ulla Tørnæs.

Kl. 16:26

Ulla Tørnæs (V):

Jeg skal på ingen måde mistænkeliggøre de personer, der går fra job til efterløn. Det er jo en ordning, der er vedtaget i Folketinget, og det er fuldstændig legalt at gøre brug af den, hvis man ellers er berettigede til det. Så det er slet ikke det, der er min pointe, så jeg forstår ikke helt, hvor fru Pernille Skipper vil hen. Det er nu engang sådan, at når der er forskellige ordninger, som vi har vedtaget, er det klart, at har man mulighed for at gøre brug af dem, er man selvfølgelig også i sin fulde ret til at gøre det.

Kl. 16:26

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til fru Ulla Tørnæs. Der er ikke flere korte bemærkninger til ordføreren.

Den næste ordfører i talerækken er hr. Leif Lahn Jensen, Socialdemokraterne. Værsgo.

Kl. 16:27

(Ordfører)

Leif Lahn Jensen (S):

Tak for det. Folketingsvalget den 15. september i år gav to resultater. For det første stod det helt klart, at et flertal af danskerne ønskede en ny regering; man kan jo ikke fortænke dem i, at de var blevet trætte af den borgerlige regering. For det andet stod det også helt klart, at et flertal af danskerne ønskede, at der blev ændret i efterlønsordningen.

Socialdemokraterne har klart og tydeligt sagt, at vi ikke ønsker at ændre i efterlønsordningen, men før valget sagde vi også åbent og ærligt, at hvis der efter valget var 90 mandater for at forringe efterlønnen, var det jo svært at forhindre, at forringelsen blev vedtaget. Det er desværre den situation, vi står i nu.

Jeg og Socialdemokratiet har gjort alt, hvad vi kunne, for at kæmpe imod forringelse af efterlønnen, men jeg må konstatere, at danskerne ville det anderledes. Det respekterer jeg, men jeg må indrømme, at det gør ondt, det gør meget ondt. Jeg ville gerne have set, det var anderledes. Men jeg er også nødt til at respektere det flertal, der var ret tydeligt, til folketingsvalget.

På den baggrund fremsættes der i dag fire lovforslag, der udmønter den aftale om senere tilbagetrækning, som Venstre, Det Konservative Folkeparti, Det Radikale Venstre og Dansk Folkeparti indgik den 13. maj i år.

Lovforslagene indebærer, at velfærdsaftalens forhøjelse af folkepensionsalderen fremrykkes med 5 år. Tilsvarende forhøjelse af efterløns- og fleksydelsesalderen sker 5 år tidligere end aftalt i velfærdsaftalen. Efterløns- og fleksydelsesordningerne bliver med lovforslagene 3-årige ordninger, og lovforslaget øger maksimumsydelsen for efterløn og fleksydelse, mens pensionernes påvirkning af ydelserne forøges væsentligt. Samtidig ophæves den såkaldte 2-årsregel i efterlønsordningen, der giver særlige fordele til dem, der arbejder og udskyder overgangen til efterløn. I efterlønsordningen bevares muligheden for at få op til 12 skattefrie præmieportioner for dem, der arbejder frem til folkepensionsalderen. Når loven er endelig indfaset, vil det således være muligt at optjene en skattefri præmie i alle tre år i efterlønsperioden. L 20 ændrer lov om delpension, og paralleliteten til efterlønsordningen bevares.

Lovforslagene medfører således store ændringer i efterløns- og fleksydelsesordningerne. Personer, der har betalt til ordningerne vil derfor i perioden fra den 2. april 2012 til den 1. oktober 2012 få mulighed for at fravælge ordningerne og få deres indbetalte bidrag udbetalt kontant og skattefrit. Der skal dog betales en afgift på 30 pct. af bidrag betalt for perioden efter den 15. maj 2011, hvilket er en udtrykkelig del af aftalen.

Det står klart, at der på baggrund af valgresultatet den 15. september er et flertal blandt danskerne, der ønsker en tilbagetrækningsaftale gennemført. Derfor er aftalen skrevet ind i regeringsgrundlaget, og Socialdemokraterne støtter derfor forslagene.

Kl. 16:30

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Der er foreløbig fire indtegnet til korte bemærkninger. Den første er hr. Mads Rørvig. Værsgo.

Kl. 16:30

Mads Rørvig (V):

Det var en imponerende omgang rygsvømning, vi fik fra talerstolen her. Jeg skal gøre hr. Leif Lahn Jensen opmærksom på, at hr. Leif Lahn Jensen ikke er bundet af flertallet af danskerne, men som det står i grundloven alene bundet af sin egen overbevisning. Jeg vil gerne have ordførerens kommentar til grundlovens § 56, nemlig at ordføreren alene er bundet af sin egen overbevisning.

Kl. 16:31

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 16:31

Leif Lahn Jensen (S):

Min overbevisning er, at det værste, der overhovedet kunne ske for det her land, var, at den borgerlige regering, der stort set har smadret vores samfund, fik lov til at eksistere 10 år mere. Det er den overbevisning, jeg har. Og det vil jeg gøre alt, hvad jeg kan, for at undgå.

Kl. 16:31

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Hr. Mads Rørvig for anden korte bemærkning.

Kl. 16:31

Mads Rørvig (V):

Så sprang vi til 1. maj lige pludselig. Det var sådan set ikke det, jeg spurgte om.

I relation til L 19, L 20 og L 21, som Folketinget behandler i dette møde, vil jeg høre ordførerens holdning til grundlovens § 56, nemlig om hr. Leif Lahn Jensen i det her tilfælde stemmer efter sin egen overbevisning.

Kl. 16:32

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 16:32

Leif Lahn Jensen (S):

Jeg har sagt til folk her, at det er rigtig, rigtig svært, og at det gør rigtig, rigtig ondt, men min overbevisning er stadig væk, at den her kamel skal sluges. Det er ikke en lækker kamel, som jeg hørte fru Ulla Tørnæs sige. For mig er det ikke en lækker kamel, og på mig virker det, som om den har mere end to pukler. Den er meget, meget svær at sluge, men min overbevisning er stadig væk, at det her er nødvendigt, for hvis det her ikke var sket, så havde vi stadig en borgerlig regering.

Til alle de 59 pct. af vælgerne derude, der har peget på de menesker, de partier, som vil forringe efterlønnen, kan jeg bare sige: Vil I

også gerne fortsat have en borgerlig regering? Nej, det ville de ikke, for der var to ting, der skete i valgkampen. Folk sagde: Vi har ikke noget imod, at efterlønnen bliver forringet, men vi ønsker ikke en ny borgerlig regering.

Kl. 16:33

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Den næste for en kort bemærkning er fru Inger Støjberg, værsgo.

Kl. 16:33

Inger Støjberg (V):

Ja tak. Det undrer nu også mig lidt, at hr. Leif Lahn Jensen siger, som han gør her i dag, for man er jo netop kun bundet af sin egen overbevisning. Så der er jo ikke noget, der forhindrer hr. Leif Lahn Jensen i at stemme nej til det forslag, som hr. Leif Lahn Jensen nu står og plæderer for man skal stemme for.

Mit spørgsmål går ud på, hvad hr. Leif Lahn Jensen synes der skal gøres ved de penge, der blev indbetalt fra 1982 til 1999 til den daværende efterlønsordning.

Kl. 16:33

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 16:33

Leif Lahn Jensen (S):

Det, jeg vil sige, er, at ifølge den aftale, der er lavet, bliver de penge ikke udbetalt, og det ved fru Inger Støjberg godt, for hun har selv været med til at lave aftalen. Jeg har igen sagt, at vi forholder os til den aftale, der ligger, og den aftale, man lavede i maj måned, har vi så hermed fremlagt.

Kl. 16:34

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Fru Inger Støjberg for den anden korte bemærkning.

Kl. 16:34

Inger Støjberg (V):

Det vil sige, at hr. Leif Lahn Jensen nu er uenig med sig selv, kunne man sige, for hr. Leif Lahn Jensen vil nu stemme for noget, han reelt er imod. Derudover er det også sådan, at hr. Leif Lahn Jensens formand jo tidligere har sagt, at det er dybt uretfærdigt, at de her penge ikke bliver udbetalt, og det samme har den nuværende økonomi- og vækstminister sagt. Derfor kan man sige, at det jo er en lidt bizar situation, vi i virkeligheden står i her i dag. Hr. Leif Lahn Jensen står og plæderer for et lovforslag, som hr. Leif Lahn Jensen så siger han egentlig helst ville stemme imod, men alligevel stemmer for, og alt, hvad der er blevet sagt tidligere fra både socialdemokratisk og Socialistisk Folkepartis side, løber man så også fra. Jeg tror ikke, man kan fortænke nogen i at være forvirret på et højere plan, vil jeg sige til hr. Leif Lahn Jensen.

Kl. 16:35

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 16:35

Leif Lahn Jensen (S):

Det er dejligt med alle de venlige ord, der kommer fra fru Inger Støjberg. Jeg kan bare sige, at hvis det var, man fortsat havde en borgerlig regering, var der sket det, at efterlønnen var blevet forringet uanset hvad. Men hvad man ikke havde fået, var et bedre arbejdsmiljø, for det skar den borgerlige regering jo ned på, og de ville ikke gøre noget ved seniorordningerne. Nej, det, den tidligere borgerlige regering ville have, var, at man skulle blive længere på arbejdsmarkedet, men de ville ikke rigtig gøre noget for arbejdsmiljøet, og de ville ik-

ke give nogen mulighed for, at man kunne blive længere på arbejdsmarkedet.

Jeg vil meget hellere have en rød socialdemokratisk regering, der – o.k. – sluger den her kamel med rigtig mange pukler, men så har mulighed for at gå ind og gøre noget, for at folk kan blive længere tid på arbejdsmarkedet. Vi har jo rent faktisk et problem, for hvis de skal blive længere tid på arbejdsmarkedet, skal vi også sørge for, at de kan det. Det ansvar tager vi, og det ansvar tog den sidste borgerlige regering jo ikke rigtig, kan man sige.

Kl. 16:36

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Den næste til en kort bemærkning er fru Mai Henriksen, værsgo.

Kl. 16:36

Mai Henriksen (KF):

Jeg glædede mig utrolig meget til hr. Leif Lahn Jensens ordførertale, for hvordan forklarer man, at man lige pludselig har kastet alle grundholdninger og alle principper over bord? Så er det jo rigtig interessant, det, som ordføreren selv siger, nemlig at det vigtigste var at få en ny regering, at der var intet andet, der var vigtigere. Så vil jeg gerne spørge: Føler hr. Leif Lahn Jensen ikke, at det er vigtigere at føre politik ud fra sine grundholdninger?

Kl. 16:37

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 16:37

Leif Lahn Jensen (S):

Vi fører også politik ud fra grundholdninger. Det kan man se i finansloven. Den finanslov er den bedste finanslov, der har været i 10 år. Den viser virkelig, at vi har nogle rigtig gode grundholdninger. De spørgsmål, der kommer, viser ligesom, at de borgerlige ikke forstår, hvordan en valgkamp er. Hvad var det, vi gjorde i valgkampen? Vi gik ud og gjorde alt, hvad vi kunne for at forklare vælgerne, hvad vi mener om efterlønnen, hvad der var galt med den efterløn; vi gjorde alt, hvad vi kunne for at forklare vælgerne det her. Vælgerne vil ikke følge os på det område. 59 pct. pegede på nogle af de partier, der sidder her og smiler og synes, det hele er i orden. Det gjorde 59 pct. af vælgerne. Vi forsøgte i valgkampen at overbevise dem. Det lykkedes desværre ikke, og det er jeg rigtig, rigtig ked af.

Kl. 16:37

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Fru Mai Henriksen for den anden korte bemærkning.

Kl. 16:37

Mai Henriksen (KF):

Jeg synes, det er meget interessant, at ordføreren siger, at det her er den bedste finanslov i 10 år med et underskud på 96 mia. kr. Jeg vil gerne spørge, hvornår Socialdemokraterne helt nøjagtigt skiftede holdning til det her spørgsmål, hvornår valgte den socialdemokratiske gruppe at sige: Nu går vi helhjertet ind og støtter tilbagetrækningsreformen, det synes vi er det helt rigtige at gøre?

Kl. 16:38

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 16:38

Leif Lahn Jensen (S):

Man har jo hørt min holdning til det, og spørgeren har også hørt, at det stadig væk gør ondt, så det har jeg svaret på. Det der med, at det er den bedste finanslov med et underskud på 96 mia. kr., er det bedste spørgsmål, jeg overhovedet kan få, for hvem har skabt det under-

skud på 96 mia. kr.? De penge har den tidligere borgerlige regering formøblet i de sidste 10 år, da økonomien bankede derudaf, og så overtog vi et fallitbo – et fallitbo! Det var det, vi overtog.

Kl. 16:38

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Den næste, der har en kort bemærkning, er hr. Christian Juhl. Værsgo.

Kl. 16:38

Christian Juhl (EL):

Jeg forstår det sådan, at hr. Leif Lahn Jensen er af den overbevisning, at det er vigtigt at bevare en centrum-venstre regering, og det er da en positiv overbevisning at have. Det er der vel ikke noget forkert i, og det er vel heller ikke på tværs af grundloven, men jeg er uenig med ham. Jeg synes også, at det er mærkeligt, at de borgerlige ydmyger dem, de gerne vil stemme sammen med. Jeg troede, at de borgerlige ønskede at lave brede forlig. Nu får de det så, og så er de utilfredse. Mærkeligt.

Jeg vil gerne høre, hvorfor det her lovforslag er fremsat uden ændringsforslag, der f.eks. afdæmper brutaliteten over for fleksjobbere, uden ændringsforslag, der afsætter midler til en ordentlig oplysningskampagne om de barske konsekvenser for a-kassemedlemmer.

Kl. 16:39

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 16:39

Leif Lahn Jensen (S):

Regeringen har valgt at fremlægge lovforslaget, som det er, og så må vi jo se, hvad der sker i udvalgsarbejdet. Men vi har simpelt hen valgt at sige, at der var et flertal før valget, der var et flertal også nu efter valget, som ville have det her forslag, og derfor har vi valgt at fremlægge det.

Kl. 16:40

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Hr. Christian Juhl for anden korte bemærkning.

Kl. 16:40

Christian Juhl (EL):

Jeg vil høre, om regeringspartierne slet ikke har overvejet muligheden for at få en udsættelse, f.eks. på 5 eller 10 år, indtil krisen er ovre, og man kan få et reelt billede af de behov, der er, og så i øvrigt bevare lidt ro og lidt tryk i mellemtiden.

Kl. 16:40

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren for at svare.

Kl. 16:40

Leif Lahn Jensen (S):

Regeringen har overvejet mange ting. Vi har endda overvejet alt, hvad vi kunne gøre, for at få den her efterløn væk, så vi overhovedet ikke behøvede at forringe den. Tro mig, vi har virkelig tænkt indad. Vi har gjort alt, hvad vi kunne, men vi må bare konstatere, at jeg kan stå heroppe og hoppe og danse og slå på tromme og spille violin, og hvad jeg vil, jeg kan bare ikke ændre noget som helst ved det, og det kan regeringen heller ikke. Men tro mig, vi har gjort os vores overvejelser.

Kl. 16:40

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Fru Ulla Tørnæs for en kort bemærkning. Værsgo.

Kl. 16:40

Ulla Tørnæs (V):

Jeg kan godt forstå, at hr. Leif Lahn Jensen har det rigtig svært, ja, at det måske ligefrem er ubehageligt for hr. Leif Lahn Jensen på den måde at stå fra Folketingets talerstol og tale imod sin egen overbevisning. Det er immer væk ikke hverdagskost, trods alt, så jeg kan godt forstå, at det er rigtig, rigtig svært.

Jeg har ligesom fru Mai Henriksen glædet mig rigtig meget til netop i dag at kunne få begrundelsen og redegørelsen fra Socialdemokraterne for, hvorfor det er, at man nu har ændret holdning i forhold til under valgkampen og forud for valgkampen, hvor man jo tordnede mod tilbagetrækningsreformen. Jeg synes ikke rigtigt, at jeg har fået nogen sådan holdningsmæssig forklaring – vi har fået en eller anden snak om 90 mandater og et flertal, men det betyder jo ikke, at hr. Leif Lahn Jensen er tvunget til at stemme imod sin egen overbevisning.

Så kunne hr. Leif Lahn Jensen ikke gøre mig den tjeneste at prøve at fortælle, hvad der sådan rent holdningsmæssigt har ændret sig for Socialdemokraterne siden før valget? Det mener jeg faktisk at hr. Leif Lahn Jensen bør kunne redegøre for, al den stund at hans parti nu har sat sig i spidsen for en gennemførelse af tilbagetrækningsreformen.

Kl. 16:42

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Hr. Leif Lahn Jensen. Værsgo.

Kl. 16:42

Leif Lahn Jensen (S):

Fru Ulla Tørnæs startede med at sige, at hun kunne se, at det var ubehageligt at stå her og tale imod sin egen overbevisning. Det lyder, som om fru Ulla Tørnæs har prøvet det mange gange.

Jeg er bare nødt til at sige, som jeg har sagt det flere gange: Ja, det er rigtigt, at det ikke er behageligt, og når jeg siger, at det gør ondt dybt inde, ved folk godt, at jeg ikke er helt tilfreds eller faktisk slet ikke er tilfreds med det, vi gør lige nu. Men jeg er også bare nødt til at sige igen og igen: Et flertal i det her land var rigtig fornuftige at ønske en ny regering, og det var muligt, vi fik en ny regering, og nu skal vi virkelig til at arbejde.

Prøv at se på finansloven. Vi har gjort mange ting. Vi har fjernet prisloftet over 6 ugers selvvalgt uddannelse. Vi har lige gjort det med fattigdomsydelserne. Loftet over børne- og ungeydelsen er væk. Der står mange ting heri, mange ting, som den tidligere regering ikke kunne nå, ikke ville. Nu har vi endda også snakket om, at vi vil lave en masse reformer i forhold til arbejdsmarkedet – reformer, som vi jo her hører alle folk sige at de vil: Vi vil reformer. Ja, det kan godt være, men den tidligere regering har haft 10 år til alle de reformer, og der er jo stort set ikke sket noget – ud over den, vi står med i dag. Det har vi sagt, og det har vores minister sagt at vi vil lave.

Kl. 16:43

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Fru Ulla Tørnæs for anden korte bemærkning.

Kl. 16:43

Ulla Tørnæs (V):

Jeg skal bare for en ordens skyld sige til hr. Leif Lahn Jensen, at da jeg for snart mange år siden blev medlem af Folketinget, underskrev jeg grundloven, og at jeg ville overholde grundlovens bestemmelser, og det har jeg i øvrigt gjort fra dag et, jeg satte mine ben her i Folketinget. Jeg synes, det er trist, at hr. Leif Lahn Jensen tilsyneladende her kommer til at bryde med grundlovens bestemmelse om, at vi alle stemmer efter vores egen overbevisning; det kommer jo klart til udtryk i det, hr. Leif Lahn Jensen siger her.

Derfor vil jeg gerne spørge hr. Leif Lahn Jensen – og nu ikke alt det her udenomssnak med 90 mandater, et flertal og en ny regering – om der er noget som helst til hinder for, at hr. Leif Lahn Jensen og kollegerne i Socialdemokratiet kunne stemme imod tilbagetrækningsreformen? Ja eller nej?

Kl. 16:44

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 16:44

Leif Lahn Jensen (S):

Vi har en regeringsaftale, et regeringsgrundlag, der siger, at vi vil danne regering. I den regeringsaftale står der også det med efterlønnen, som alle jo selvfølgelig godt ved ikke er groet i vores baghave – det er jo ikke noget, vi er kommet med. Og ud fra det har vi lavet en aftale, og ja, jeg har den overbevisning, at en aftale skal holdes, og den her aftale kunne gøre, at vi kunne få en ny god rød regering. Så jeg har bestemt direkte fulgt min egen overbevisning.

Kl. 16:45

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Den næste for en kort bemærkning er hr. Eyvind Vesselbo, værsgo.

Kl. 16:45

Eyvind Vesselbo (V):

Det har egentlig været en interessant dag, for vi har lige været igenem et lovforslag, hvor den nuværende regering med støtte fra Enhedslisten har fjernet 3.000 arbejdspladser og altså øget arbejdsløsheden med 3.000, og nu står Socialdemokratiets ordfører så her ved fremlæggelsen af et lovforslag, og når vi stiller nogle spørgsmål til det, bliver vi ligesom påduttet, at vi ydmyger den stakkels ordfører. Jeg vil gerne gøre det modsatte – jeg vil gerne give ordføreren mulighed for at fortælle, når nu det er hans egen regering, som fremsætter det her lovforslag og ønsker, at det skal gennemføres, hvad det så er, som ordføreren synes er så godt i det her lovforslag, at han stemmer for det.

Kl. 16:46

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 16:46

Leif Lahn Jensen (S):

Der var mange ting i det spørgsmål – bemærkninger, som jeg er nødt til at sige noget til, bl.a. vil jeg sige, at det lyder, som om vi ikke vil være med til at skabe arbejdspladser. Vi har lavet en kickstart, der er gigantisk stor, en kickstart, som er meget bedre end noget, der længe er set. Det har vi gjort netop for at skabe arbejdspladser. Vi har puttet penge i uddannelse – bl.a. uddannelser til ufaglærte – og uddannelse er i mine øjne også lig med vækst. Vi har virkelig løftet nogle områder her, fordi vi vil skabe vækst, og det er de her ting, de her værdier, som betyder så meget for mig, og det er dem, jeg siger vi skal kendes på som en rød regering. Det er dem, man vil se i alle de mange, mange år, vi stadig væk er i regering, og det er dem, man vil huske os for i mange år fremover.

Kl. 16:47

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Hr. Eyvind Vesselbo for den anden korte bemærkning.

Kl. 16:47

Eyvind Vesselbo (V):

Nu havde alt det, som ordføreren sagde, jo sådan set ikke meget med det her lovforslag at gøre. Og det med de 3.000 arbejdspladser, som man med det tidligere lovforslag nu vedkender sig sender folk i ar-

bejdsløshed – og det er sammen med Enhedslisten, som stemmer for at nedlægge arbejdspladser – synes jeg er interessant.

Men spørgsmålet gik egentlig på: Hvad er det helt specifikt i det her lovforslag, som ordføreren synes er så godt, siden ordføreren ønsker at stemme for det?

Kl. 16:47

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 16:47

Leif Lahn Jensen (S):

Jeg har sagt igen og igen, at man laver nogle aftaler – ligesom jeg ved, at Venstre har prøvet igennem mange år at samarbejde med Dansk Folkeparti og andre – og man bliver enige om, at det her er den måde, man kan lave en regering på, og det er den måde, man kan skabe gode resultater på. Jeg er da også sikker på, at igennem de 10 år er det måske ikke alt, som hr. Eyvind Vesselbo måske syntes var rigtig godt. Men det her er bare nødvendigt, hvis vi vil have Danmark i den retning, som vi gerne vil – en retning, hvor vi har mennesket i fokus, ligesom med det sidste forslag, hvor det drejede sig om at få mennesket i fokus. Det er det, vi vil kendes på: En regering, hvor vi har mennesket i fokus, og hvor vi skaber vækst. Og det kommer også til at ske.

Kl. 16:48

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Hr. Bent Bøgsted for en kort bemærkning.

Kl. 16:48

Bent Bøgsted (DF):

Tak. Det var egentlig ikke meningen, at jeg ville stille spørgsmål til hr. Leif Lahn Jensen, men hr. Leif Lahn Jensen fik sagt noget interessant fra talerstolen – det sker jo engang imellem, at der kommer noget interessant – nemlig det her med, at ved at Socialdemokratiet stemmer for tilbagetrækningsreformen og ændringen af efterlønnen, kan Socialdemokratiet og den nye regering gå ind og lave noget godt for arbejdsmiljøet.

Jeg vil da gerne lige høre lidt om, hvorvidt hr. Leif Lahn Jensen allerede nu kan fortælle, hvad der skal ske med arbejdsmiljøet. Det ser jeg da frem til, for vi har jo et forlig om arbejdsmiljøet. Derfor ser jeg frem til at høre om, hvad vi skal til at diskutere om arbejdsmiljøet. Det kunne jo være meget interessant at vide, om det er opstramninger, ekstra bøder til arbejdsgiverne, ekstra afgifter, eller om det er nogle andre tiltag, der er i støbeskeen.

Kl. 16:49

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Hr. Leif Lahn Jensen, værsgo.

Kl. 16:49

Leif Lahn Jensen (S):

Det er altid skønt at diskutere med hr. Bent Bøgsted, og det er da dejligt, at hr. Bent Bøgsted stiller spørgsmål. Jeg håber da også, at hr. Bent Bøgsted stiller et spørgsmål mere.

Det er klart, at det, vi allerede har gjort, er, at vi har sagt, at den besparelse på Forebyggelsesfonden, som den forrige regering foretog, trækker vi tilbage og har fokus på at skabe et bedre arbejdsmiljø derude. Det er også korrekt, at vi godt tør sige til arbejdsgiverne – det turde den forrige regering ikke, men det tør vi godt – at de skal tage mere ansvar, for det er selvfølgelig også deres ansvar, at vi får et bedre arbejdsmiljø.

Men jeg synes, det er rigtig godt, at hr. Bent Bøgsted tager det her op, for det er netop det, det drejer sig om. Nu skal vi alle sammen til at arbejde længere – det er jo det, vi beslutter – men så er vi

altså også nødt til at tænke dybt over, hvordan alle kan komme til at arbejde længere. Det gælder ikke os herinde, for vi arbejder længe i dag, men det gælder tømmerne, SOSU-assistenterne og alle dem, der virkelig har et slidsomt arbejde. Det bliver vi nødt til at tænke over, og hvis vi ikke tænker over det, synes jeg, det er uansvarligt. Det vil vi gøre.

Kl. 16:50

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Hr. Bent Bøgsted for sin anden korte bemærkning.

Kl. 16:50

Bent Bøgsted (DF):

Svaret sagde jo ikke ret meget om, hvad der skal gøres på arbejdsmiljøområdet. Jeg kunne forstå det her med Forebyggelsesfonden. Det er helt fair. Og så skulle, hvis jeg forstod hr. Leif Lahn Jensen rigtigt, arbejdsgiverne til at betale noget mere. Men vi kan jo også komme i en situation, hvor vi kan stille så store krav, at der kommer færre arbejdspladser ud af det, og at virksomheder er nødt til at lukke. Og vi har i forvejen en meget god arbejdsmiljølov.

Derfor er det selvfølgelig også interessant at vide lidt mere om indholdet. Men det er heller ikke sikkert, at hr. Leif Lahn Jensen endnu kender helt så meget til indholdet i et eventuelt udspil fra regeringen på det område. Jeg vil selvfølgelig acceptere det, hvis hr. Leif Lahn Jensen ikke kan fortælle om det her. Men det er altid interessant, når der kommer nye ting på bordet i stedet for at køre i den samme rille hele tiden. Det ved jeg jo at hr. Leif Lahn Jensen sætter pris på. Men det ville alligevel være spændende at få løftet sløret for hemmelighederne om arbejdsmiljøet: Er der nogle, der yderligere skal straffes, ligger der nogle gode tiltag, eller hvordan og hvorledes? Men det kan godt være, at det kommer senere.

Kl. 16:52

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 16:52

Leif Lahn Jensen (S):

Jeg vil sige til hr. Bent Bøgsted, at hr. Bent Bøgsted skal glæde sig til det kommende år – det gør jeg – for vi kommer til at tage fat i alt på hele arbejdsmarkedsområdet. Det gælder arbejdsmiljø; det gælder det hele. Vi har allerede kigget på social dumping. Der er jo også på det område et kæmpe stort problem med arbejdsmiljøet. Det har vi taget fat i. Med hensyn til det med arbejdspladser har vi sagt, at vi kickstarter det hele ved at bruge de her penge, som forhåbentlig giver nogle arbejdspladser.

Men jeg vil sige til hr. Bent Bøgsted, at det bliver rigtig, rigtig god tid, fordi vi kommer til at diskutere det hele. Jeg glæder mig til det, og det er dejligt at smide alle boldene oppe i luften, og at vi alle sammen kigger på vores arbejdsmarked sammen. Det gælder også dem derude. Alle har lyst til at snakke om det her. Det glæder jeg mig rigtig meget til.

Kl. 16:52

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Jeg kan lige oplyse, at der nu er fire, der har meldt sig til korte bemærkninger, så det er tvivlsomt, om vi når alle, for vi har 7 minutter tilbage af den halve time.

Men den næste til korte bemærkninger er hr. Henning Hyllested, værsgo.

Kl. 16:53

Henning Hyllested (EL):

Ordføreren var tidligere inde på, at man i regeringen, hvis vi skulle tro ham – og det gør vi gerne – havde gjort sig rigtig mange og dybe

overvejelser om, hvad man stillede op med det her, når man i regeringen nu i virkeligheden var så uenige om det her forslag. Tør jeg spørge, hvad det er for nogle overvejelser, der har gjort, at man så i enighed fremsætter lovforslaget, eller må jeg spørge lidt nærmere: Hvad er det, der har gjort, at man i Socialdemokratiet har bøjet sig totalt i støvet for Det Radikale Venstre?

Kl. 16:53

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 16:53

Leif Lahn Jensen (S):

Jeg er da glad for, at hr. Henning Hyllested kan se, at det er svært, og det er det jo, i hvert fald for mig, men også for alle andre socialdemokrater. Jeg vil i hvert fald sige til det der med at bøje sig i støvet, at det sådan set ikke er det, der er sket. Det, der er sket, er, at man har lavet en forhandling. Hvis man kigger i regeringsgrundlaget, vil mange jo sige, at det er De Radikale, der har lavet det regeringsgrundlag, men det passer ikke. Der er jo masser af fingeraftryk fra SF og fra Socialdemokratiet i det her regeringsgrundlag, og det vil sige, at vi, som jeg har prøvet at sige flere gange i dag, har fået meget af den der gode politik, som jeg virkelig mener vi har, ind i regeringsgrundlaget.

Vi kunne jo også bare have valgt at sige, at vi overhovedet ikke ville gøre noget, hvis ikke vi kunne få efterlønnen med. Men så havde vi måske stået i den situation, at vi havde haft en borgerlig regering, og så havde vi ikke fået al den politik, som virkelig kommer til at virke for vores gode venner derude, men også for dem, som har brug for os. Så det er det, vi har satset på i den her forhandling.

Kl. 16:54

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Hr. Henning Hyllested for den anden korte bemærkning.

Kl. 16:54

Henning Hyllested (EL):

Er det slet ikke indgået i regeringens eller i hvert fald i Socialdemokratiets overvejelser, at man jo faktisk kunne tælle 90 mandater, der var imod efterlønsreformen, hvis Dansk Folkeparti ganske vist ikke havde begået et eklatant løftebrud, da de jo valgte at stemme for den her nye efterlønsreform? Er det ikke indgået i overvejelserne, at der, når man i regeringen så fjernede det, der var Dansk Folkepartis fi- genblad i forhold til at være med i efterlønsreformen, nemlig de der 50, 60, 70 toldere ved den dansk-tyske grænse, måske i virkelighe- den ville være opstået en mulighed for at få den her tilbagetræ- kningsreform, som den så fint hedder, fjernet igen?

Kl. 16:55

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Så er det ordføreren for at svare.

Kl. 16:55

Leif Lahn Jensen (S):

Jeg vil sige, at jeg ville have ønsket, at Dansk Folkeparti havde gjort ligesom os i maj i år og var gået ud af de forhandlinger og havde sagt: Vi vil ikke være med til at forringe efterlønnen for de her men- nesker. Havde Dansk Folkeparti gjort det, havde jeg ikke stået her i dag.

Kl. 16:56

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Det var svaret. Den næste til kort bemærkning er hr. Karsten Laurit- zen, værsgo.

Karsten Lauritzen (V):

Tak. Det er jo rart, at man kan komme til orde i sådan en vigtig de- bat. Jeg kan forstå, at Folketingets formand, hr. Mogens Lykketoft, har begrænset demokratiet ved at begrænse taletiden her til ½ time, hvilket er meget usædvanligt – det vil jeg godt påpege – og også ganske udemokratisk af Folketingets formand.

Jeg vil godt udtrykke med min medfølelse med hr. Leif Lahn Jen- sen. Hr. Leif Lahn Jensen har fået en svær opgave af statsministeren ved at stå og besvare et lovforslag, som hr. Leif Lahn Jensen indædt, tilsyneladende, selv er imod. Man kunne undre sig over, at opgaven ikke er blevet givet til hr. Bjarne Laustsen, men jeg kunne forstå, at hr. Bjarne Laustsen skulle til Aalborg Portland og forklare, hvorfor man vil nedlægge nordjyske arbejdspladser.

Jeg vil godt give hr. Leif Lahn Jensen muligheden for at forlade Folketingets talerstol i godt humør, og derfor vil jeg bede hr. Leif Lahn Jensen, som hr. Eyvind Vesselbo også gjorde, men hvor hr. Leif Lahn Jensen ikke svarede på spørgsmålet, komme med tre gode argumenter for, hvorfor det her lovforslag er godt, og hvorfor hr. Leif Lahn Jensen har skiftet synspunkt i forhold til hr. Leif Lahn Jensens tidligere synspunkter i den her sag.

Kl. 16:57

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 16:57

Leif Lahn Jensen (S):

Det er jo interessant, når man kommer med en masse bemærkninger og så stiller et spørgsmål til sidst, og når jeg så svarer om lidt, så si- ger man: Jamen du har ikke svaret på spørgsmålet. Når man kommer med en masse bemærkninger, kan jeg jo også komme med en masse bemærkninger. I det her indlæg var både formanden for Folketinget, hr. Bjarne Laustsen og Aalborg Portland inde i det – det hele var med i det her indlæg, så det synes jeg var fantastisk.

Jeg kan bare starte med at sige, at jeg er glad for, at der er en dyb medfølelse fra Venstre til en socialdemokratisk ordfører, for det er ikke noget, jeg er vant til. Det takker jeg meget for. Jeg kan også si- ge, at jeg har nævnt igen og igen, hvorfor vi stemmer for det her, og det er i bund og grund, fordi vi var klar over, at det her land, det her samfund havde brug for en anden regering, og det fik vi.

Kl. 16:57

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Hr. Karsten Lauritzen til anden korte bemærkning.

Kl. 16:58

Karsten Lauritzen (V):

Det er jo sådan, at i Venstre er vi et parti med et stort overskud, både hvis man kigger på meningsmålingerne, og hvis man kigger på så- dan almindelig menneskelig medfølelse, og det var blot den, jeg ud- trykte over for hr. Leif Lahn Jensen. Jeg har stået i samme situation, og det er faktisk ikke særlig rart.

Det er også derfor, at jeg gav hr. Leif Lahn Jensen muligheden for at komme med tre ting, som hr. Leif Lahn Jensen synes er godt ved lovforslaget. Det svarede hr. Leif Lahn Jensen ikke på. Så lad os gøre det mere enkelt, lad os gøre det meget simpelt. Vil hr. Leif Lahn Jensen nævne én ting, hr. Leif Lahn Jensen synes er godt ved det lovforslag, som hr. Leif Lahn Jensen står på Folketingets taler- stol og forsvarer og siger at i hvert fald størstedelen af den socialde- mokratiske gruppe vil stemme for, når man kommer til tredje be- handling. Kan hr. Leif Lahn Jensen nævne den ene gode ting, hr. Leif Lahn Jensen synes der er ved lovforslaget – det ene gode argu- ment? Det burde være relativt simpelt, fordi der er vel et enkelt godt

argument, der har ført til, at hr. Leif Lahn Jensen har skiftet holdning og nu stemmer for lovforslaget.

Kl. 17:01

Kl. 16:58

Den fg. formand (Karen J. Klint):
Værsgo til ordføreren.

Kl. 17:01

Den fg. formand (Karen J. Klint):
Værsgo til ordføreren.

Kl. 16:58

Leif Lahn Jensen (S):

Det er rart at høre, at Venstre har overskud, menneskeligt overskud. Det var sådan svært at se i det sidste forslag, at der var ret meget menneskeligt overskud, da vi snakkede om fattigdomsydelser. Men det er rart at høre, at der er noget menneskeligt overskud.

Jeg vil bare gentage og sige, at hvis man kan nævne nogle ting, vil jeg i hvert fald sige, at det er vigtigt nu, når vi får den her tilbage-trækningsreform og den bliver vedtaget, at folk kan få det her frie valg, som de får. Jeg synes også, at det er vigtigt, at vi går ind og sørger for, at de får en ordentlig vejledning, for det her er jo sværere end som så, for der er bundet noget med pension og alt muligt andet til det. Så det er rigtig, rigtig godt, at de får den vejledning, som de skal have.

Kl. 16:59

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak. Den sidste, vi når til korte bemærkninger, er hr. Joachim B. Olsen. Værsgo.

Kl. 16:59

Joachim B. Olsen (LA):

Når nu ordføreren er så ked af det her forslag, som jo er en del af en reformpakke, kan ordføreren så ikke forklare, hvad det var, der stod i stedet for? Hvad var det, der var så økonomisk ansvarligt ved det, som stod i stedet for, nemlig »En Fair Løsning«?

Kl. 17:00

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 17:00

Leif Lahn Jensen (S):

Det kan jeg sige, for det, vi sådan set gjorde, var, at vi kiggede i den der arbejdsmarkedskommissionsrapport, som den tidligere beskæftigelsesminister, hr. Claus Hjort Frederiksen, lavede, og der stod flere ting. Der stod bl.a., at man kunne afskaffe efterlønnen for at skabe flere job, og der stod også noget andet. På side 46, mener jeg det var, stod der, at man kunne arbejde 1 time mere om ugen, for det ville sådan set skabe lige så mange arbejdspladser som efterlønnen. Jeg er godt klar over, at hr. Joachim B. Olsen og Liberal Alliance ikke har læst den, men den er rimelig let at finde, og arbejdsmarkedskommissionens rapport findes da endnu. Men svaret fra de der kloge mennesker, som var bestilt af den tidligere regering, var, at det her var et lige så godt redskab som efterlønnen, og jeg tror heller ikke, at hr. Joachim B. Olsen er i tvivl om, at det også stod i »En Fair Løsning«.

Kl. 17:01

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 17:01

Joachim B. Olsen (LA):

Hvordan forholder ordføreren sig så til, at ordførerens finansminister har erkendt, at »En Fair Løsning« var underfinansieret med mellem 22 mia. kr. og 39 mia. kr.? Er det et udtryk for økonomisk ansvarlighed at fremlægge en plan, der er underfinansieret med 22 mia. kr.?

Leif Lahn Jensen (S):

»En Fair Løsning« er en rigtig, rigtig god plan, og »En Fair Løsning« er en plan, som jeg kan gå hundrede procent ind for, for der er mange gode ting i den – ting, som også var en del af vores valgprogram. Nogle af tingene står selvfølgelig også i regeringsgrundlaget, og mange af de ting vil vi kæmpe for.

Jeg kan bare sige igen: Alle kan jo godt mærke på mig, at det her ikke er en let sag, det er en svær sag for Socialdemokratiet. Et flertal på 59 pct. af vælgerne har peget på partier, som vil forringe efterlønnen, men et flertal af vælgerne ønskede en ny regering, en ny regering, der ikke bliver støttet af Liberal Alliance eller af Dansk Folkeparti, de ønskede en ny regering, og det har de fået.

Kl. 17:02

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren.

Inden jeg giver ordet videre til den næste ordfører, vil jeg lige gøre opmærksom på den kutyme, vi har herinde i Folketingssalen, nemlig at man ikke diskuterer med formanden under debatten her. Men hvis man er utilfreds med formandens afgørelse, kan man klage til Præsidiat. Jeg kan i øvrigt også oplyse, at der kun er en, der har markeret til korte bemærkninger, som vi ikke har nået inden for den halve time, og det er en fra et parti, der har haft ordet flere gange til korte bemærkninger.

Den næste ordfører i rækken er hr. Bent Bøgsted fra Dansk Folkeparti, værsgo.

Kl. 17:03

(Ordfører)

Bent Bøgsted (DF):

Tak. Jamen altså, det er jo gammelkendte forslag, vil jeg sige, vi diskuterer her i dag med tilbagetrækningsreformen. Derfor vil jeg undlade at gå i dybden med, hvad det indeholder, det har Venstres og Socialdemokratiets ordførere gjort, og jeg synes egentlig ikke, vi har snakket om andet, siden valgkampen begyndte, i hvert fald i det område, hvor jeg var. Jeg var så heldig at have hr. Bjarne Laustsen at diskutere med. Han er her desværre ikke i dag, jeg havde set frem til, at han var på talerstolen i dag, så vi kunne have fået diskussionen igen. Det var jo kun tilbagetrækning og efterløn, der blev talt om hele vejen igennem.

Vi har været udsat for utrolig mange usandheder om tilbagetrækningsreformen. Der har været påstande, store avisannoncer betalt af fagforeningerne, hvor der stod, at Dansk Folkeparti afskaffede efterlønnen, og det passer jo ikke. For når man kigger på, hvad der kommer frem, så erkender LO jo blankt – og 3F også – at efterlønnen godt nok ikke blev afskaffet, den blev kortet ned til 3 år. Når vi så ser de sidste udspil fra LO, hvor de siger i forbindelse med det her med efterlønnen, at ni ud af ti faktisk stadig væk har en fordel ved at blive i efterlønnssystemet, at det kun er højtlojnnede akademikere, der med fordel kan melde sig ud af efterlønnssystemet, så er det jo en erkendelse af, at det har været en meget stor løgnekampagne, som fagbevægelsen har kørt for Socialdemokratiet og Socialistisk Folkeparti under valgkampen, om, at Venstre, Konservative, Dansk Folkeparti og Radikale går ud og afskaffer efterlønnen. Det er jo rigtig mange usandheder, og det må vi så finde også i, sådan er det jo, sådan er politik. Man siger et, og så gør man måske noget andet.

I Dansk Folkeparti har vi hele tiden sagt under valgkampen og også efterfølgende, at vi ikke går ud og afskaffer efterlønnen, men vi kan godt se, at det er nødvendigt med justeringer. Vi har behov for,

at der er flere, der bliver på arbejdsmarkedet, fordi der er store år-gange, der står til at forlade arbejdsmarkedet. Vi har behov for, at vi alle sammen yder en ekstra indsats, ellers kommer vi først for alvor til at mangle arbejdskraft. Derfor fremrykkede vi sammen med Venstre og Konservative og Radikale tilbagetrækningsreformen fra 2006. Den blev ændret til, at det blev en 3-årig efterlønssperiode. Der er stadig væk store fordele ved at have en efterløn, og det er det, LO nu heldigvis erkender ved at sige, at ni ud af ti af deres medlemmer stadig væk har en stor fordel af at blive i efterlønssystemet og lade være med at få ydelserne udbetalt.

Vi har også sådan flere tilkendegivelser af, hvad der skulle ske. Udenrigsministeren har bl.a. sagt, at SF ikke ville i regering, hvis efterlønnen blev afskaffet eller forringet. Det skulle de i hvert fald ikke have noget af at gøre, men man har jo et standpunkt, til man tager et nyt, som hr. Jens Otto Krag sagde i sin tid, så det er det standpunkt, der har ændret sig hos SF. Og det er fair nok, sådan er det, sådan er spillets regler. Man har lov til at ændre holdning undervejs, men altså, det var meget bombastisk at sige, at man ikke ville i regering, hvis det skulle ske.

I forbindelse med efterløn- og tilbagetrækningsreformen var det også meget vigtigt for Dansk Folkeparti, at det skulle være sådan, at folk med den mindste pension fik mest ud af at gå på efterløn, og det blev også sådan, at dem, der har under 1 mio. kr. i pension, får mere ud af at gå på efterløn end dem med en stor pension. Det har altid været sådan i Danmark, at hvis man har store indtægter og man kan indbetale store summer til pensionsordninger, kan man egentlig pensionere sig selv uden at blande staten ind i det. Det skal også være sådan, at det ikke som sådan er en statslig opgave at finansiere, at folk trækker sig tilbage, mens de er raske og rørige. Jeg har ikke noget imod, at folk nyder deres otium og den slags, det er en menneskeret, at man har lov til at nyde sit otium, men det skal ikke være sådan, at det er staten, der betaler raske og rørige for at trække sig tilbage før tid, når vi har behov for arbejdskraften. Det er det, der ligger i det her, men som sagt er der stadig væk en 3-års-efterløn at gå efter, så der er rigelige muligheder for at trække sig tilbage.

Kl. 17:07

Noget andet, som ligger i det, og som jeg så vil benytte den her lejlighed til at fraråde folk at gøre, er faktisk den her udbetaling af efterlønsbidraget. Det er sådan, at hvis man siger, at man ikke har behov for at gå på efterløn, men egentlig helst vil have pengene udbetalt nu her, så kan man fra april og frem til oktober få sit indbetalte efterlønsbidrag udbetalt, og så er man ude af efterlønssystemet, så har man ikke mulighed for at tænke på efterløn mere. Der har været en del, der i den forbindelse har sagt: Jamen hvad så med os, der er over 60 år, skal vi ikke have lov at få det udbetalt?

Der vil jeg bare sige, at folk skal tænke sig uhyggelig meget om, inden de træffer beslutningen om at få pengene udbetalt. Det er helt fint, at man kan få udbetalt pengene, og man kan også bruge dem til at indbetale på en pensionsordning og så måske få en opsparing der, men det er noget, man skal tænke alvorligt over, inden man træffer den beslutning: Hvor står man bedst, og hvad har man mest ud af?

Et andet punkt, jeg direkte vil fraråde folk at benytte sig af, er den mulighed, der ligger i, at man kan få fleksydelsesbidraget udbetalt. Det er sådan, at når man var i efterlønssystemet og har indbetalt efterlønsbidrag og man så fik en skade, der gjorde, at man skulle på fleksjob, så har man kunnet indbetale til en fleksydelse, som man kunne få, efter at man var blevet 60 år, og indtil man skulle på pension. Det var i stedet for efterløn, så kunne man få fleksydelse. Der er så i lovforslaget lavet en ligestilling med, at når man kan få efterlønsbidraget udbetalt, skal man også have lov til at få fleksydelsesbidraget udbetalt, og der vil vi i Dansk Folkeparti stærkt fraråde folk at benytte sig af den ordning, for det er sådan, at hvis man vælger muligheden for at få fleksydelsesbidraget udbetalt og man så ikke har

noget fleksjob, indtil man bliver pensionist, har man kun den mulighed at gå på pension.

Det vil være helt forkert, hvis man spekulerer i at få fleksydelsesbidraget udbetalt, men der skal være ligestilling, og det er folks egen beslutning, om de vil have det udbetalt. Men i Dansk Folkeparti fraråder vi folk at benytte sig af muligheden for at få udbetalt fleksydelsesbidraget, for det kan skade en meget, hvis det kommer dertil, at man har et fleksjob. Så det er i hvert fald en af de ting, som folk skal overveje nøje. Man skal altid, når man træffer en beslutning for sin egen fremtid, selvfølgelig nøje overveje konsekvenserne af, hvad det vil indebære.

Men Dansk Folkeparti støtter selvfølgelig tilbagetrækningsreformen, som vi er en del af.

Så er der det her, som der blev snakket meget om fra hr. Leif Lahn Jensens side, nemlig at det var en ny regering, der skulle til, og at det var det, folk havde valgt, og at der stort set ikke var andre muligheder end at sige, at tilbagetrækningsreformen skulle vedtages, at det var man nødt til at få ind i regeringsgrundlaget og ind i finansloven, og så skulle der være flertal for det. Der er det sådan, at når det også er i finansloven, stemmer Enhedslisten jo for tilbagetrækningsreformen, der ligger som en del af finansloven, som de har sagt ja til at stemme for. Det er også meget interessant, men lad det nu ligge. Sådan er spillets regler. Man kan ikke få alt, man er nødt til at give noget for at få noget, sådan er det. Det er det liv, vi lever.

Men altså, alternativet, som Socialdemokratiet havde, og som hr. Leif Lahn Jensen var inde på, var jo, at hvis Socialdemokratiet og SF havde sagt nej til at gennemføre tilbagetrækningsreformen, havde fru Margrethe Vestager sagt: O.k., så kan I ikke få regeringsmagten. Og så ville man alligevel hellere have regeringsmagten og gennemføre tilbagetrækningsreformen. Det er også fair nok – jeg synes da, det er helt fair, at man prioriterer på den måde og siger: O.k., vi skal bare have regeringsmagten, så gennemfører vi tilbagetrækningsreformen. Alternativet var jo, at fru Margrethe Vestager var gået over til hr. Lars Løkke Rasmussen og havde sagt: Skal vi så ikke finde ud af noget? Og så var Socialdemokratiet og SF ikke kommet i regering. Så det var det, der var alternativet. Det er et politisk spil, og det kan somme tider være svært at forstå for folk. Det er også somme tider svært for os herinde i Folketinget at forstå, hvad der sker på baglinjen med det politiske spil.

Men Dansk Folkeparti siger selvfølgelig ja til de her forslag, og så ser vi frem til den yderligere behandling.

Kl. 17:12

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Der er foreløbig tre til korte bemærkninger. Den første er hr. Finn Sørensen, Enhedslisten, værsgo.

Kl. 17:12

Finn Sørensen (EL):

Tak. Hr. Bent Bøgsted sagde, at spillet er sådan, at man må give noget for at få noget. Så er det, jeg vil spørge hr. Bent Bøgsted, hvad Dansk Folkeparti fik for at medvirke til at forringe efterlønsordningen og i realiteten ødelægge den for mange ufaglærte, der aldrig når at kunne gøre brug af den. Hvad fik Dansk Folkeparti for at medvirke til et sådant skændigt angreb på almindelige lønmodtagere?

Kl. 17:13

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 17:13

Bent Bøgsted (DF):

Altså, jeg ved jo godt, hvor ordføreren, hr. Finn Sørensen, vil hen med det. For i næste omgang, når jeg svarer, vil hr. Finn Sørensen jo nævne grænsekontrollen. Men det var ikke betaling for det, det var

en ting, vi forhandlede om. Efterlønsreformen, tilbagetrækningsreformen kom jo på plads, fordi vi i Dansk Folkeparti godt kunne se, at vi nok kommer til at mangle arbejdskraft. Dansk Folkeparti er et ansvarligt parti. Vi tager ansvar for landets økonomi, og vi kunne se, at vi kommer til at mangle arbejdskraft. Når vi forhandler, kommer der altid mange andre ting på banen, men jeg ved da godt, at der i aviserne har stået, at det var Dansk Folkepartis betaling for at gennemføre efterlønsreformen, men sådan kan man ikke stille det op.

Kl. 17:14

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Hr. Finn Sørensen for den anden korte bemærkning.

Kl. 17:14

Finn Sørensen (EL):

Jeg tror ikke, at jeg var den eneste i kongeriget Danmark, der fik det indtryk, at det var sådan, det hang sammen. Men det kan der blive lejlighed til at dokumentere senere. Men nu undrer det mig så, at hr. Bent Bøgsted siger, at begrundelsen for, at man medvirkede, ikke var, at man fik nogle grænsebomme, det havde ikke noget med det at gøre. Nej, det var, fordi man kunne se, at der var behov for at skabe noget mere arbejdskraft. Men hvorfor var man så ikke enig med statsministeren, den forhenværende statsminister, mener jeg, fra starten af, da han i sin nytårstale i 2010, den sidste dag på året, sagde, at nu skulle vi have gjort noget ved den her efterløn? For det, der skete der, var, at hr. Kristian Thulesen Dahl til Berlingske Tidende udtalte:

»Vores politik er at holde fast i velfærdsforliget. Det er folks udgangspunkt for at gå på pension i disse år. Det skaber usikkerhed, hvis vi begynder at lave om på de varsler om forhøjelse af efterlønsalderen, vi gav dengang, og en sådan usikkerhed vil vi ikke bidrage til«.

I Børsen sagde han: Vi vil ikke forringe retten til at få efterløn.

Er der ikke tale om et klokkeklart løftebrud her, eller havde Dansk Folkeparti på det tidspunkt ikke rigtig indset, at der var behov for, at der kommer mere arbejdskraft, eller hvordan hænger det sammen?

Kl. 17:15

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 17:15

Bent Bøgsted (DF):

Det, som den daværende statsminister var ude med, var en total afskaffelse af efterlønnen. Det var det, der blev sagt i nytårstalen. Det var en afskaffelse af efterlønnen, det handlede ikke om, at man nu ville korte efterlønsperioden ned. Så vidt jeg husker, var det en direkte afskaffelse af efterlønnen. Det var det, Dansk Folkeparti ikke ville være med til.

I forbindelse med de her forhandlinger var vi inde på at tale om en fremrykning af tilbagetrækningsalderen, for det ser ud til, at der kommer til at mangle arbejdskraft. Der er store årgange, der forlader arbejdsmarkedet inden for de næste år, det er de store efterkrigsårgange. Så kommer vi til at mangle arbejdskraft. De første årgange, dem, der er 57 år og derofter, kommer jo ikke til at mærke noget, og det er først derefter, at mangelen på arbejdskraft virkelig slår igennem. Men det, Dansk Folkeparti gjorde, var, at vi fortalte vores vælgere før valget, hvad vi ville.

Jeg har ikke mere tid, det kommer vi tilbage til.

Kl. 17:17

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Hr. Christian Juhl for en kort bemærkning.

Kl. 17:17

Christian Juhl (EL):

Jeg vil sige til hr. Bent Bøgsted, at vi jo nogle gange før har diskuteret efterlønnen, og der var vi stjerneenige om, at det var noget, vi skulle beholde. Det vil sige, at Dansk Folkeparti mener ét og gør noget andet og ikke stemmer efter sin overbevisning. Det er min bedste overbevisning, at der her i salen er 90 mandater for at bevare efterlønnen, hvis ellers Dansk Folkeparti vil stå ved det, man plejer at sige. Jeg vil også gerne citere et kendt medlem af Dansk Folkeparti, som omkring nytår siger:

Det er et elendigt tidspunkt at begynde at tale om f.eks. dagpengereform, og det kommer heller ikke til at ske. Vi skal ikke pludselig rive tæppet væk under folk. Der skal være tryghed.

Så er det, jeg spørger: Når fru Pia Kjærsgaard siger sådan, er der så nu midt under krisen tryghed nok til at rive tæppet væk under de folk, der har efterløn til gode?

Kl. 17:18

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 17:18

Bent Bøgsted (DF):

Først og fremmest bliver efterlønnen ikke afskaffet. Jeg ved godt, at hr. Christian Juhl gerne vil derhen, hvor han kan sige, at Dansk Folkeparti har afskaffet efterlønnen. Det har vi ikke gjort. Vi fortalte vores vælgere før valget, hvad det var, vi gik til valg på. Vi lagde helt åbent frem, hvad det var, de kunne regne med. O.k., vi mistede et par mandater, og det er meget muligt, at det er på grund af det her, at vi har mistet 1 eller 2 mandater. Det erkender vi blankt. Men vi har ikke spillet med fordækte kort før et valg. Vi har lagt det frem før et valg, så vores vælgere kunne træffe en afgørelse, modsat det, der skete dengang under Poul Nyrup Rasmussen. Han gav en skriftlig garanti for, at der ikke ville blive ændret noget i efterlønnen, og så var det første, han gjorde efter valget, at ændre i den. Her valgte Dansk Folkeparti at sige: Vi lægger det frem og spiller med åbne kort, så ved vores vælgere, hvad de har at rette sig efter. Det synes jeg ikke er at stikke folk blå i øjnene, når man spiller med åbne kort.

Kl. 17:19

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Hr. Christian Juhl for anden korte bemærkning.

Kl. 17:19

Christian Juhl (EL):

Jamen så lad os da endelig lige tage den der om, hvorvidt efterlønnen bliver afskaffet. Anerkender hr. Bent Bøgsted ikke, at forringelserne, f.eks. modregningerne af pension, bundfradraget og 3-årsperioden, i praksis betyder, at ordningen bliver fuldstændig uinteressant for mennesker på 45 år eller derunder?

Kl. 17:19

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 17:19

Bent Bøgsted (DF):

Jeg kan forholde mig til de seneste udmeldinger fra LO, hvor de siger, at ni ud af ti af deres medlemmer stadig har en stor fordel af at blive i efterlønsordningen. Det synes jeg egentlig er svar nok. Der erkender LO blankt, at det nok var o.k., at så dårligt var det nok heller ikke alligevel – undtagen for de højtuddannede akademikere. For dem var det nok en god idé at hæve efterlønspengene. Det er det, LO melder ud. Så er der en masse nuancer i det spil. Sådan vil det jo al-

tid være, men i bund og grund tror jeg slet ikke, at det er så dårligt igen, når det kommer til stykket.

Kl. 17:20

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Hr. Henning Hyllested for en kort bemærkning.

Kl. 17:20

Henning Hyllested (EL):

Jeg tror ikke, at ordføreren kan tage LO til indtægt for at synes, at det er en rigtig god ordning, og dermed blåstempler den. Det ligger vist ikke i det, LO har udtalt.

Men det, jeg vil spørge om, er: Dansk Folkeparti var jo en del af et veritabelt stormløb på den nye regering for løftebrud, da den lige var tiltrådt og præsenteret i Folketinget. Mener hr. Bent Bøgsted, når hr. Peter Skaarup – en af de ledende figurer i Dansk Folkeparti – så sent som den 10. januar udtaler, at hvis man kan forbedre efterlønnsordningen, så den bliver mere fleksibel og bedre for både efterlønnere, arbejdsmarkedet og statskassen, vil Dansk Folkeparti gerne medvirke til det, at efterlønnen er forbedret for efterlønsmodtagerne?

Kl. 17:21

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Hr. Bent Bøgsted.

Kl. 17:21

Bent Bøgsted (DF):

Som jeg sagde før, er det, der er sket i den forbindelse, sket, efter at hr. Lars Løkke Rasmussen i sin nytårstale havde snakket om helt at afskaffe efterlønnen. I den forbindelse har vi selvfølgelig været ude med vores meldinger. Så kommer forhandlingerne, og der bliver lagt oplysninger frem om, hvordan situationen vil være fremover. På det tidspunkt – og det skal jeg blankt erkende – var der ingen, der havde forventet, at krisen lige pludselig ville blive forstærket her i efteråret. Det var der ingen der forventede. Ved nytår var der tale om, at den var ved at klinge af. Der var heller ingen, der forventede, at krisen kom. Det var der ingen der havde spået. Så tingene har det med at forandre sig.

Så er det, som jeg siger: Så kommer der et valg, og Dansk Folkeparti lægger åbent kortene frem og fortæller, hvad vi går til valg på, og forklarer folk, hvad det er, vi har været med til at lave, og så er det op til vores vælgere at bedømme, om de stadig væk har tillid til Dansk Folkeparti. Det var der så nogle af vores vælgere der ikke havde, men heldigvis havde langt de fleste det selvfølgelig. Så jeg synes ikke, at man kan sige, at vi har begået løftebrud eller den slags. Det ville have været noget andet, hvis vi var gået til valg og havde påstået, at vi overhovedet ikke ville medvirke til noget som helst og så bagefter havde medvirket. Så ville det have været en anden sag.

Kl. 17:22

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Hr. Henning Hyllested for anden korte bemærkning.

Kl. 17:22

Henning Hyllested (EL):

En anden fra ordførerens parti, nemlig hr. Martin Henriksen, udtalte den 13. juni 2010: Det er ikke vores politik at lave om i efterlønnen, sådan var det i går, i dag, og er det også i morgen. Dementerer det så ikke i virkeligheden, at på trods af ændrede vilkår – og man kan jo altid henholde sig til, at hverdagen skifter – var det i hvert fald dengang en meget, meget fastslået del af Dansk Folkepartis politik, at efterlønnen blev der ikke rørt ved ud over det, man havde været medvirkende til i velfærdsforliget? Og er vi ikke så tæt på det, man

kan kalde et løftebrud, vil jeg spørge hr. Bent Bøgsted, som man faktisk kan komme?

Kl. 17:23

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 17:23

Bent Bøgsted (DF):

Nej, det synes jeg ikke, for når man lægger frem før valget, hvad det er, vælgerne skal tage stilling til, så kan man ikke tale om løftebrud. Man kunne gøre det, hvis det nu var efter et valg, vi havde gjort det, så kunne man begynde at snakke om det. Men når man så kigger på, hvad det er, der sker rundtomkring, må jeg erkende, at det er forbavsende, at Enhedslisten lægger stemmer til en finanslov, der forringer vilkårene for virksomhedernes muligheder for at skabe arbejdspladser, og som kommer til at betyde afskedigelser ude i virksomhederne af ufaglærte arbejdere. Det er da noget, der vil noget. Det er jo ikke det, man havde forventet af Enhedslisten.

På den måde her tror jeg ikke at Enhedslisten har noget at lade os andre høre, men man har et stort ansvar for dem, der bliver afskediget, bl.a. i Nordjylland, hvor det går stærkt ud over Aalborg Portland, det går ud over marmeladefabrikkerne, det går ud over plastgenindvindingsindustrien, som kommer til at afskedige. Det kommer Enhedslisten til at tage ansvaret for.

Kl. 17:24

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Fru Pernille Skipper for en kort bemærkning.

Kl. 17:24

Pernille Skipper (EL):

I Enhedslisten kommer vi til at stemme for, at man ifølge finansloven får udbetalt det, man har indbetalt til efterlønsordningen. Det kan jeg sådan set godt stå inde for.

Nu siger ordføreren jo selv, at krisen er blevet forstærket, og at vi står i en meget voldsom krise. Så er det, at jeg ikke forstår: Hvis vi står i en voldsom krise – og arbejdsløsheden er meget høj – ville det så ikke være logisk, at man lod de mennesker, som havde haft et langt arbejdsliv, trække sig ud af det, så man kunne give plads til de mange unge, som nu står og mangler en arbejdsplads? Ville det ikke – nu, hvor krisen er blevet så forstærket – give mere mening at besinde sig og vente med den her vedtagelse?

Kl. 17:25

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 17:25

Bent Bøgsted (DF):

Nu er det jo sådan, at det faktisk varer et stykke tid, før den slår igennem. Dem, der er over 57 år i dag, kan fortsat trække sig tilbage og have 5 år med efterløn. Og jeg håber da virkelig – det kan jeg selvfølgelig ikke garantere for – at krisen er overstået, inden de 5 år er gået. Ellers er vi godt nok på en vis legemsdel her i Danmark, hvis krisen ikke er ovre om 5 år.

Kl. 17:26

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Fru Pernille Skipper for anden korte bemærkning.

Kl. 17:26

Pernille Skipper (EL):

Jamen det kan vi jo alle sammen håbe, men vi er nok også nødt til at gøre noget aktivt for, at vi skal komme ud af krisen, men det er selvfølgelig en anden diskussion.

Jeg har stadig væk lidt svært ved at forstå det. Altså, for vi står jo så stadig væk i en situation nu, hvor nogle mennesker bliver bedt om at arbejde længere og nogle mennesker mangler et arbejde, og det er især de unge, der mangler et arbejde. Man kan se i Sverige, hvor man ikke har en efterlønsordning, at ungdomsarbejdsløsheden er langt, langt højere.

Jeg vil bare gerne høre ordføreren svare på: Er det ikke rigtigt, at når vi har en høj arbejdsløshed, ville det give god mening, at dem, der har arbejdet længst, trækker sig tilbage, og at vi så giver plads til de unge, som mangler et arbejde? Ville det ikke helt teoretisk give mere mening?

Kl. 17:26

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 17:26

Bent Bøgsted (DF):

Jamen hvis det er det, fru Pernille Skipper er inde på – at de ældre skal trække sig tilbage, at man skal trække sig ud af arbejdsmarkedet for at give plads til de unge – vil jeg sige, at det jo var det, som efterlønnen i sin tid blev indført for. Det havde så ikke den store virkning. Der var mange, der trak sig tilbage, det er rigtigt nok.

Men i det her tilfælde skal vi altså bare lige huske på, at efterlønsordningen jo kører videre, som den er, for dem, der er over 57 år. De har stadig væk 5 år, så det vil sige, at de kan trække sig tilbage, hvis det er det, fru Pernille Skipper vil opfordre dem til; så kan de trække sig ud af arbejdsmarkedet her de næste 5 år, og så kan de unge komme ind på arbejdsmarkedet, hvis det er det, man vil. Men jeg tror ikke, det er det, de ældre, seniorerne, vil. Altså, jeg betragter nu ikke en på 60 år som værende så gammel igen. Der er mange af dem, der er raske og rørige, og de vil gerne blive på arbejdsmarkedet, og hvorfor skal vi så tvinge nogle, der gerne vil arbejde, til at forlade arbejdsmarkedet?

Men som sagt er der stadig væk muligheden for at trække sig tilbage de næste 5 år, og så håber og tror jeg da virkelig på, at krisen er overstået, så vi kan komme fremad igen. Så mangler jeg bare lige at få opfyldt et håb om, at den her regering ikke fjerner så mange arbejdspladser, som det lige nu ser ud til at de gør.

Kl. 17:28

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger til hr. Bent Bøgsted, så vi fortsætter i ordførerrækken. Næste ordfører er hr. Nadeem Farooq, Radikale Venstre. Værsgo, der er 10 minutter.

Kl. 17:28

(Ordfører)

Nadeem Farooq (RV):

Så er der styr på papirerne.

For Det Radikale Venstre er det vigtigt, at vi nu gennemfører en tilbagetrækningsreform, som indebærer en udskydelse og forkortelse af efterlønsordningen. Radikale Venstre har længe arbejdet målrettet for at få en reform af efterlønnen på den politiske dagsorden. Derfor er vi glade for, at der er udsigt til, at det nu lykkes.

Det er vigtigt for mig at understrege, at vi ikke gennemfører en reform af efterlønnen for sjov. Baggrunden herfor er bekymrende og tankevækkende. Jeg behøver ikke at finde den dybe forklaring herfor, den står faktisk fint beskrevet i aftaleteksten. Jeg tillader mig her at citere:

Danmark står over for betydelige udfordringer. Der er store underskud i den offentlige økonomi. Samtidig vil befolkningsudviklingen medføre et fald i arbejdsudbuddet i de kommende år, mens antallet af ældre uden for arbejdsmarkedet vil stige. Det øger presset på de offentlige finanser, fordi der bliver relativt færre til at betale skat,

mens udgifterne til efterløn, folkepension, sygehuse og ældrepleje samlet set vil stige.

For mig står det tindrende klart, at uden effektive reformer, som styrer arbejdsudbuddet markant, havner vi desværre i en situation, hvor den demografiske udvikling bliver en barriere for virksomhedernes muligheder for at rekruttere nye medarbejdere. Dermed bliver vækstmulighederne i Danmark også begrænsede, og hvem vil det først og fremmest gå ud over, venner? Det er rigtigt, det er vores udsatte borgere. Hvis vi beslutter os for at gennemføre reformen, forventes aftalen i 2020 at øge beskæftigelsen med ca. 65.000 personer, styrke de offentlige finanser med 18 mia. kr. og øge bruttonationalproduktet, altså vores lands samlede indkomst årligt, med knap 50 mia. kr.

Så alt i alt er det en aftale med perspektiver i, og derfor støtter Radikale Venstre lovforslag nr. L 19 og de heraf afledte lovforslag.

Kl. 17:31

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak for det. Det var prisværdig kort. Der er en enkelt for nuværende, der har meldt sig til en kort bemærkning, og det er hr. Christian Juhl, værsgo.

Kl. 17:31

Christian Juhl (EL):

Jeg vil gerne bede hr. Nadeem Farooq hjælpe mig en smule og forklare, hvordan pokker det hænger sammen i et radikalt hoved, at de har så gode og fornuftige syn på f.eks. hensynet til naturen og hensynet til mennesker i den tredje verden, men når vi skal snakke om arbejdsmarkedet, er synet ufattelig kynisk, når det gælder de mennesker, der har haft et hårdt liv, altså dem, der befinder sig nede i bunden. Hvordan kan det hænge sammen, at man har så forskellige syn på de her to forskellige grupper af mennesker?

Kl. 17:32

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 17:32

Nadeem Farooq (RV):

Jeg vil gerne kvittere for roserne til den radikale sociale politik. Der har vi jo mange lighedspunkter. Så er det rigtigt, at De Radikale er meget optaget af økonomisk ansvarlighed, og det hænger faktisk sammen med socialpolitikken, for som jeg sagde, vil en dårligt forvaltet økonomi også gå ud over de socialt udsatte. Det tyder jo på, at vi får en mangel på arbejdskraft på ca. 110.000 omkring 2020, og regeringen er enig om at hæve arbejdsudbuddet med ca. 135.000 i 2020, så vi er faktisk lidt mere ambitiøse end godt er, og det bør vi selvfølgelig have ros for. Men det er faktisk baggrunden for det. For at vores velfærdssamfund i det hele taget kan hænge sammen, bliver vi nødt til at øge arbejdsudbuddet.

Kl. 17:33

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Hr. Christian Juhl for sin anden korte bemærkning.

Kl. 17:33

Christian Juhl (EL):

Jeg forstår ikke helt, hvor hr. Nadeem Farooq har de tal fra, som han nævner om arbejdsløsheden. Der er intet, der tyder på, at der i de næste 15 år bliver mangel på arbejdskraft. Hvis man spørger Niels Westergaard-Nielsen, Michael Svane, Bengt-Åke Lundvall, Christen Sørensen eller en hvilken som helst økonom, så siger de, at krisen er dybere og længere, end de havde forventet, og at det slet ikke er aktuelt at diskutere arbejdskraftmangel. Vismændene har her på det sidste sagt, at den her reform vil øge arbejdsløsheden i 2020 med

netto 25.000 mennesker. Er det så ikke efter hr. Nadeem Farooqs mening en god idé at tænke sig lidt om, inden man vedtager den?

Kl. 17:33

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 17:33

Nadeem Farooq (RV):

Vi skal altid tænke os rigtig godt om. Jeg vil faktisk godt give Enhedslisten ret. Det er fuldstændig rigtigt, at vores reformarbejde øger ledigheden, såfremt vi ikke samtidig også forbedrer konkurrenceevnen og produktiviteten. Så det at øge arbejdsudbuddet er en nødvendig forudsætning for at øge beskæftigelsen, men det er ikke en tilstrækkelig betingelse, for der skal noget konkurrenceevne og produktivitet til, og det er den her regering jo meget optaget af.

Så spurgte Enhedslistens ordfører mig om, hvor jeg har tallene fra. De tal, jeg har, har jeg faktisk fra nogle økonomer, som er meget seriøse og meget dygtige, og de arbejder i Arbejderbevægelsens Erhvervsråd.

Kl. 17:34

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Der er to mere, der har meldt sig til korte bemærkninger, og den første er fru Pernille Skipper, værsgo.

Kl. 17:34

Pernille Skipper (EL):

Det er et meget kort spørgsmål: Jeg vil gerne spørge ordføreren om, hvilken tilbagemærkningsalder, vi har herinde som folketingsmedlemmer.

Kl. 17:35

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 17:35

Nadeem Farooq (RV):

Den er så lidt lavere, og det kan jeg forstå at vi får rig mulighed for at diskutere, når Enhedslisten fremsætter forslag herom.

Kl. 17:35

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ønsker spørgeren ordet til den anden korte bemærkning? Værsgo, fru Pernille Skipper.

Kl. 17:35

Pernille Skipper (EL):

Jamen vi kan sagtens lade det være ved, at den er noget lavere.

Så vil jeg høre, om ordføreren ikke mener, at folk, der går på arbejde og arbejder med deres hænder, har lige så meget brug for at kunne trække sig tilbage som os, der sidder herinde i salen.

Kl. 17:35

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 17:35

Nadeem Farooq (RV):

Jeg er meget åben over for også at diskutere folketingspolitikernes arbejdsvilkår. Altså, vi får jo også et vederlag, der er højere end en dansk lønmodtagers gennemsnitlige aflønning. Så der er en række ting, og der er jo også forskellige baggrunde for, at det er sådan. Men jeg er klar til at diskutere de ting.

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Den næste til korte bemærkninger er hr. Henning Hyllested. Værsgo.

Kl. 17:36

Henning Hyllested (EL):

Jeg må lige høre ordføreren om noget angående den der evige snak om arbejdskraftudbud: Er filosofien bag det, at et øget udbud skaber et øget lønpres og dermed en forbedret konkurrenceevne, så det i virkeligheden er det, der skal hive os ud af krisen, og er det noget, som i dag bakkes op af de ledende økonomer, som har aflyst mangelen på arbejdskraft, i hvert fald frem til 2020, og som maner til forsigtighed med hensyn til at prøve at regne på, hvordan det så ser ud derefter?

Kl. 17:36

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 17:36

Nadeem Farooq (RV):

Først vil jeg gerne gennemhulle den myte, som er kommet frem, om hele det her med, at mangelen på arbejdskraft er aflyst. Jeg ved godt, at der foreligger en artikel fra Information, hvor en række toneangivende økonomer siger, at det er klart, at jo længere tid krisen varer, jo længere tid går der, før hele den her udfordring med mangel på arbejdskraft overhovedet er aktuel. Jeg synes godt nok, det er noget af en journalistisk stramning, som forfatteren til den artikel har gjort. Jeg ved ikke, om det er den, der bliver refereret til, men i hvert fald er mangelen på arbejdskraft ikke aflyst.

Til spørgsmålet om, hvorfor øget arbejdsudbud skulle skabe øget beskæftigelse, vil jeg sige, at arbejdsmarkedet er en meget kompleks størrelse. Det er ikke sådan, som Enhedslisten forstår det, nemlig et eller andet med, at der er en fast mængde arbejde, som vi bare kan dele ud af. Sådan er det ikke i virkeligheden, og sådan spiller klaveret ikke. En lille del af det handler om lønpres, noget handler også om en mere intensiv søgning i forbindelse med at komme ud på arbejdsmarkedet, og alle empiriske undersøgelser viser, at det øger beskæftigelsen.

Kl. 17:38

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Hr. Henning Hyllested for den anden korte bemærkning.

Kl. 17:38

Henning Hyllested (EL):

Den sidste påstand vil jeg gerne betvivle, men det er en anden diskussion, og den tager vi et andet sted. Nogle af de der ledende økonomer, som ordføreren omtaler, er da bl.a. at finde blandt koret af de økonomiske vismænd. Jeg vil gerne stille et spørgsmål: Synes ordføreren ikke, at de mellem 170.000 og 200.000 arbejdsløse, som der i dag er i Danmark, er et tilstrækkeligt arbejdskraftudbud til at gøre alle de ting, som ordføreren mener kommer ud af den slags, og var det i stedet for ikke en idé at satse på at uddanne og omstille de mange arbejdsløse, som vi har i det her land, til det arbejdsmarked, som så måtte opstå ud af de der økonomiske teorier, som ordføreren hylder?

Kl. 17:39

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 17:39

Nadeem Farooq (RV):

Nej, jeg hylder ikke forskellige teorier, det er bare en nøgtern konstatering af, hvordan arbejdsmarkedet virker. Jeg ved også godt, det kan virke intuitivt svært at begribe det paradoks, der kan herske på

arbejdsmarkedet, hvor vi på en og samme tid kan have høj ledighed og mangel på arbejdskraft. Det er faktisk også det paradoksproblem, som de her fornuftige økonomer fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd sammen med mange andre jo beskriver. Jeg håber ikke, at Enhedslisten opfatter vores danske arbejdskraft som en eller anden standardvare, som man bare kan omsætte med det samme. Det er jo sådan – og heldigvis for det – at vores arbejdskraft i Danmark er mangefacetteret, dvs. med mange forskellige kvalifikationer. Der kan godt opstå mangel på arbejdskraft i forskellige segmenter, samtidig med at der er arbejdsløshed, fordi det tager tid at opkvalificere og omskole, og det er faktisk det paradoksproblem, som jo er en virkelighed, og det har ikke noget med teorier eller ideologier at gøre.

Kl. 17:40

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Så kom der en enkelt spørger mere. Hr. Finn Sørensen, værsgo.

Kl. 17:40

Finn Sørensen (EL):

Tak. Jeg er glad for, at hr. Nadeem Farooq anerkender den forudsætning, som hr. Christian Juhl nævnte før, altså vismændenes regnestykke, som viser, at den her reform i år 2020 sandsynligvis vil betyde, at vi har 25.000 flere arbejdsløse. Det modsiger jo også hele teorien om, at den her reform skulle bidrage til en øget beskæftigelse.

Men jeg har et andet spørgsmål. Vi har et fint samarbejde med De Radikale på udlændingeområdet, hvor vi opfatter De Radikale som et humant parti, og så er det bare, jeg spørger: Hvorfor vil De Radikale ikke være med til at udstrække den humane indstilling, når det gælder arbejdsløse eller efterlønsmodtagere, som i fremtiden vil blive beskåret i deres efterløn, få beskåret mulighederne for at komme på efterløn, som måske falder ud af dagpengesystemet, og som derefter kan blive ramt af ægtefælleafhængigheden, når der udmåles kontanthjælp?

Det var vel rimeligt at have en lige så human indstilling over for disse mennesker, som man har over for flygtninge og indvandrere, og derfor forstår jeg slet ikke, hvordan De Radikale, hvis de vil være et humant parti, overhovedet kan stemme for sådan en reform.

Kl. 17:41

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 17:41

Nadeem Farooq (RV):

Jamen vi er skam humane på alle områder. Det handler også om politisk lederskab. Det handler om nogle gange at udvise rettidig omhu, tænke langsigtet og foretage reformer, der – ja, indrømmet – på kort sigt kan virke smertelige, men som er nødvendige for også på lang sigt at have et velfærdssamfund, som vi alle sammen hylder.

Der vil jeg da omvendt håbe på, at Enhedslisten også udviser samme politiske lederskab og bekender sig til, at man nogle gange må foretage reformer. For det handler jo om, at tingene skal hænge sammen på sigt, og at økonomien skal passe. Det nytter ikke noget at grave et stort økonomisk hul og samtidig håbe på det bedste; det går bare ikke.

Kl. 17:42

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Hr. Finn Sørensen for anden korte bemærkning.

Kl. 17:42

Finn Sørensen (EL):

Jeg må sige, at jeg ikke giver så meget for et politisk lederskab, der går ud på, at man kun er human over for nogle grupper, der er ramt

af arbejdsløshed, og som har været nødt til at flygte osv., mens den samme humane indstilling ikke gælder over for andre grupper.

Jeg lover, at Enhedslisten nok skal tage ansvar. Det har vi gjort ved at foreslå, at vi i stedet for at skære ned på området for de fattige og efterlønsmodtagerne tager pengene der, hvor der er rigeligt af dem, nemlig hos de 10 pct. rigeste. Og jeg synes da, at hr. Nadeem Farooq skulle deltage i det arbejde sammen med Enhedslisten – i stedet for at tage fra efterlønsmodtagere og arbejdsløse.

Kl. 17:43

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 17:43

Nadeem Farooq (RV):

Jeg vil meget gerne deltage i al slags arbejde, som peger fremad. Og som Enhedslisten jo nok også er klar over, har vi netop i dag taget hul på at afskaffe fattigdomsydelserne – noget, som Radikale Venstre har været meget optaget af. Så det gør vi, når det er nødvendigt socialt set. Når det er nødvendigt af hensyn til nationaløkonomien, svigter vi heller ikke; så er vi også med inde at tage ansvar.

Så hvad angår det her med, at vi særlig skulle beskytte nogle grupper, f.eks. flygtninge og indvandrere, som vi gør med vores humane politik, og at vi svigter andre grupper, vil jeg sige: Den holder jo ikke. Der er da også folk med indvandrerbaggrund, som så at sige mærker til de ændringer i efterlønnen. Så vores politik handler ikke om at dele befolkningsgrupperne op på den måde. Vi har et meget helhedsorienteret, meget fornuftigt og økonomisk ansvarligt syn på samfundet, og det gennemsyrrer også de løsninger, vi foreskriver.

Kl. 17:44

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere til korte bemærkninger, så vi fortsætter i ordførerrækken, og den næste ordfører er hr. Eigil Andersen, SF. Værsgo.

Kl. 17:44

(Ordfører)

Eigil Andersen (SF):

Mange tak. Det er velkendt, at SF gik til valg på at bevare efterlønnen, som vi kender den. Vi kaldte det endda for en folkeafstemning om efterlønnen, men vi sagde også meget tydeligt før valget, at vi ville acceptere vælgerne dom, og desværre måtte vi jo erkende, at vi tabte folkeafstemningen om efterlønnen. De partier, der indgik forliget, har stadig flertal blandt vælgerne.

Det respekterer vi i SF, og det fremgår da også af regeringsgrundlaget, at tilbagetrækningsreformen skal gennemføres, og derfor stemmer vi for.

Kl. 17:45

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Det var en kort tale. Indtil videre er der to indtegnet til korte bemærkninger; der kommer lidt flere nu, kan jeg se. Den første er hr. Mads Rørvig. Værsgo.

Kl. 17:45

Mads Rørvig (V):

Så hurtigt kan det åbenbart gøres. Før talte man meget om valgløfter, og man ville bevare efterlønnen. Men så står vi i dag i Folketingssalen, forslaget er fremsat, og så tog det under 3 minutter at løbe fra de valgløfter, man kom med.

Man kan læse i grundlovens § 56, at folketingsmedlemmer alene er bundet af deres egen overbevisning. Så skal jeg høre, om det er hr. Eigil Andersens overbevisning at afskaffe efterlønnen.

Den fg. formand (Karen J. Klint):
Værsgo til ordføreren.

Kl. 17:45

udenom, altså det med, at man nu har fået magten osv. osv. – som hr. Eigil Andersen vil pege på, der gør, at det er hr. Eigil Andersens overbevisning, at SF skal stemme for lovforslaget? Kan hr. Eigil Andersen ikke pege på bare tre punkter – det er måske for meget at forlange, men så i hvert fald ét punkt, hvor hr. Eigil Andersen kan sige, at det er det fremragende ved den her lovpakke, og at han derfor anbefaler sin folketingsgruppe at stemme ja?

Kl. 17:49

Eigil Andersen (SF):

Det er min overbevisning, at vi bedst viser respekt for flertallet ved at stemme for det, og det er min overbevisning, at Danmark har haft stor glæde af at få en ny regering med en helt anden politisk kurs. Og det står i regeringsgrundlaget, at den her tilbagetrækningsreform vil blive gennemført.

Noget af det, befolkningen kan være utrolig glad for, er, at der nu f.eks. kommer en mere effektiv kontrol mod social dumping; der kommer bedre uddannelsesmuligheder for arbejdsløse; vi skal have lavet en kæmpe reform af det tåbelig aktiveringssystem, vi har for arbejdsløse, som ikke hjælper den enkelte, og det skal vi selvfølgelig have lavet om. Det er nogle af de ting, som den ny regering arbejder for, og som også er en del af regeringsgrundlaget. Og en anden del er så det her med tilbagetrækningsreformen. Så derfor er det min overbevisning, at det også er en god idé, at vi har fået en anden politisk kurs i Danmark.

Kl. 17:45

Kl. 17:46

Den fg. formand (Karen J. Klint):
Hr. Mads Rørvig for anden korte bemærkning.

Kl. 17:47

Mads Rørvig (V):

Det er da rart at få del i hr. Eigil Andersens politiske overbevisning over et bredt spektrum, men det, jeg spurgte til, var specifikt de tre lovforslag, vi behandler her i dag lige nu. Hvad er hr. Eigil Andersens overbevisning i forhold til dem? Her i Folketingssalen den 8. februar 2011 kl. 16.41 sagde hr. Eigil Andersen fra Folketingets talerstol: Det er ikke SF's politik at ændre efterlønnen.

Er det fortsat hr. Eigil Andersens overbevisning? Og hvis ikke, hvad er der så sket i mellemtiden?

Kl. 17:47

Den fg. formand (Karen J. Klint):
Værsgo til ordføreren.

Kl. 17:47

Eigil Andersen (SF):

Vi har grundlæggende det samme syn på efterlønnen, som vi har haft hidtil; alle de argumenter tror jeg man kender, de behøver ikke at blive gentaget. Men jeg svarede faktisk på spørgsmålet i mit første svar. Jeg sagde, at det er min overbevisning, at man viser den bedste respekt for vælgerne flertal ved at stemme for de her lovforslag. Og jeg sagde, at det er min overbevisning, at Danmark – og her tænker jeg på almindelige mennesker – har haft utrolig stor gavn af, at vi har fået en anden regering, som ikke hele tiden skærer ned over for de mennesker, som har de dårligste vilkår for deres liv, og som er ganske almindelige lønmodtagere. Det er en del af regeringsgrundlaget; en anden del af regeringsgrundlaget er tilbagetrækningsreformen, og det er min overbevisning, at det på den baggrund er rigtigt at stemme for de her lovforslag.

Kl. 17:48

Den fg. formand (Karen J. Klint):
Fru Ulla Tørnæs for en kort bemærkning.

Kl. 17:48

Ulla Tørnæs (V):

Nu forsøgte vi at spørge den socialdemokratiske ordfører, hvad det så er sådan konkret i lovforslaget – og nu tænker jeg ikke på alt det

Den fg. formand (Karen J. Klint):
Værsgo til ordføreren.

Kl. 17:49

Eigil Andersen (SF):

Når man hører de her borgerlige kommentarer, er det jo lige før, det virker, som om det er generende for den borgerlige fløj, at vi stemmer for lovforslagene, selv om de borgerlige jo egentlig også stemmer for. Men nuvel, jeg synes, min socialdemokratiske ordførerkollega, hr. Leif Lahn Jensen, kom med et par udmærkede eksempler på, hvad der er godt i det her lovforslag, og et af eksemplerne var, at man skal have nogle gode oplysninger om, hvordan man vil være stillet i den ene og den anden situation, hvis man trækker sig ud af efterlønsordningen, og det synes jeg er et godt element i det her forslag. Men det er selvfølgelig ikke det punkt, som er afgørende for det, og derfor vil jeg gentage det svar, som jeg er kommet med, nemlig at jeg mener, at man viser den største respekt for vælgerne flertal, ved at man stemmer for.

Kl. 17:50

Den fg. formand (Karen J. Klint):
Fru Ulla Tørnæs for den anden korte bemærkning.

Kl. 17:50

Ulla Tørnæs (V):

Jeg må tilstå, at det er den tyndeste begrundelse, jeg nogen sinde har hørt, for et så eklatant løftebrud over for sine kernevælgere – det må jeg godt nok indrømme. Jeg synes, det er en tynd kop te.

Så vil jeg gerne understrege, at det absolut ikke generer Venstre eller mig for den sags skyld, at S og SF stemmer for, tværtimod. Det, der generer mig, er, at man så fuldstændig samvittighedsløst kan begå et så eklatant løftebrud over for sine egne kernevælgere og indtil for blot et par måneder siden sagde det stik modsatte af, hvad man nu kommer til at stemme for. Og det bringer mig så frem til at spørge hr. Eigil Andersen: Hvis man nu tænker på perspektivet i det, som hr. Eigil Andersen siger om, at SF stemmer der, hvor flertallet er, kommer det så til at gælde i andre situationer? Det må jo være logikken i det, hr. Eigil Andersen her siger, altså at der er flertal for reformen her, og derfor stemmer SF ja. Betyder det, at SF altid vil være at finde i en hvilken som helst flertalskonstellation? For hr. Eigil Andersen har jo stået her og forsøgt at overbevise os om, at SF fortsat er imod lovforslagene indhold, men at man altså stemmer for alligevel. Betyder det, at man altid vil tilslutte sig et givent flertal?

Kl. 17:51

Den fg. formand (Karen J. Klint):
Værsgo til ordføreren.

Kl. 17:51

Eigil Andersen (SF):

Det tør jeg ikke sige noget om, for der er tale om en konkret vurdering, og der er flere begrundelser for det her, hvilket jeg også har fremlagt, og jeg sagde også, at en anden del af det her er, at det er min faste overbevisning, at danskerne har nydt utrolig stor gavn og vil nyde utrolig stor gavn af, at vi har fået en anden regering, som vil en helt anden linje end den liberalistiske væren sig selv nok og slåen

på den stærkes ret i samfundet, som vi hidtil har set. Det er en anden del af begrundelsen. Så der er flere forskellige begrundelser.

I øvrigt er det ikke rigtigt, at de her ting ikke har været velbelyst fra starten af. De blev bl.a. belyst meget kraftigt på forsiden af dagbladet B.T. inden folketingsvalget, endda helt tilbage i maj måned, tror jeg, hvor de nuværende regeringspartier, Socialdemokratiet og SF, gjorde opmærksom på, at vi ville gøre, hvad vi kunne, for at efterlønnen skulle bevares, men hvis det ikke lykkedes, ville vi netop acceptere, at efterlønnen i givet fald blev forringet, og vi ville også, hvis der blev dannet et nyt flertal, danne en ny regering på den baggrund, selv om tilbagetrækningsreformen eventuelt ville blive gennemført.

Kl. 17:53

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Hr. Christian Juhl for en kort bemærkning.

Kl. 17:53

Christian Juhl (EL):

Nu synes jeg altid, det er vigtigt at hjælpe ens venner, hvis de er kommet i dårligt selskab eller på anden måde er kommet ud i noget skidt. Og det synes jeg ved gud at SF er kommet i den her sag. Jeg ved bare ikke rigtig, hvordan jeg skal hjælpe dem, for det er jo svært, når man rækker en hånd ud og der ikke bliver taget fat i den. Men så vil jeg gerne høre, for selv at blive klogere: Er det rigtigt forstået, at det virkelig var Det Radikale Venstre, der, for at gå ind i en regering, kynisk og ultimativt stillede krav om, at det her lovforslag skulle fremsættes fuldstændig uændret?

Kl. 17:53

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 17:53

Eigil Andersen (SF):

Nu er jeg ikke så højt på strå, at jeg har deltaget i de berømte forhandlinger i det sorte tårn ude på Amager, så på den måde kan jeg ikke besvare spørgsmålet. Men jeg kan da sige, at det jo er velkendt, at når der er tale om nogle forhandlinger i en forligskreds, eller, som i den her sammenhæng, om at danne en regering, så bliver der tale om en eller anden form for sammenkogt ret. Og der vil selvfølgelig være punkter, hvor De Radikale har fået noget gennemført, og så vil der være andre punkter, hvor SF har fået noget gennemført. Sådan er livet jo. Og under alle omstændigheder vil jeg holde fast i, at det er mange store fremskridt, der sker under den her regering, og det er langt, langt bedre, end hvis man forestillede sig, at hr. Lars Løkke Rasmussen fortsat skulle have været statsminister i Danmark.

Kl. 17:54

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Hr. Christian Juhl for en kort bemærkning.

Kl. 17:54

Christian Juhl (EL):

Jeg synes nu, at der er lige rigeligt med borgerligt peber i den sammenkøgte ret, som hr. Eigil Andersen snakker om. Jeg vil gerne høre, hvorfor pokker man ikke har insisteret på at tage en forhandling om det og luge nogle af de allerallerværste ting ud, for det kunne jo være, at *det* så kunne afklares. Der er nogle meget, meget barske ting i den, f.eks. den måde, man mishandler fleksjobbere på, når man siger, at nu skal den alder, hvor de kan gå fra, også stige. Det er trods alt invalide mennesker, vi har med at gøre, folk med varige sygdomme. Eller hvorfor skal udbetalingen være skattefri? Indbetalingen er jo trods alt fradragsberettiget, og vi mister 5 mia. kr. i statskassen. Er der en forklaring på, hvorfor regeringspartierne ikke har sagt: Jamen

så må vi jo vende spanden på hovedet og se lidt på, hvad der er det allerværste, og så få det luget ud?

Kl. 17:55

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 17:55

Eigil Andersen (SF):

Her snakker vi om, hvorvidt det var en god idé, at der blev dannet en centrum-venstre regering i Danmark i stedet for en borgerlig regering. Og jeg vil sige, at Enhedslisten da skal spekulere lidt på, hvordan det ville have været, f.eks. hvis Enhedslisten var kommet til en Løkkeregering og havde krævet bedre kontrol med social dumping. Eller hvordan tror man det ville være gået, hvis det var sådan, at man var kommet til en borgerlig regering under hr. Lars Løkke Rasmussens ledelse og havde foreslået, at fattigdomsydelserne skulle afskaffes? Det har vi i øvrigt foreslået i fællesskab, de nuværende partier bag den nye regering, flere gange i den forløbne valgperiode, og i dag har det været til første behandling. Altså, det, jeg prøver at sige med det, er, at det jo er helt oplagt, at hvis man var gået til hr. Lars Løkke Rasmussen med sådanne ting, havde man fået et stort nej. Og derfor vil jeg holde fast på, at det er et stort fremskridt, at der er kommet et andet flertal og en anden regering, og så kunne man da på nogle punkter altid have ønsket sig det endnu bedre.

Kl. 17:56

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Fru Mai Henriksen for en kort bemærkning.

Kl. 17:56

Mai Henriksen (KF):

Det er lige før, jeg har fået svaret, men jeg vil alligevel godt stille spørgsmålet: Mener hr. Eigil Andersen, ligesom Socialdemokratiets ordfører, at det har været vigtigere at vælte regeringen, og at de ideologiske grundprincipper nu er ligegyldige? Og hvordan kan den politiske ideologi pludselig blive ligegyldig for en SF'er? Det forstår jeg simpelt hen ikke.

Kl. 17:57

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 17:57

Eigil Andersen (SF):

Der er bestemt ikke tale om, at den politisk ideologi er ligegyldig for SF, og sådan bliver det heller aldrig; den spiller da en meget stor rolle. Men der er altså det ved det, at SF også lever i det virkelige liv. Vi har ikke bare en studiekreds om nogle principper, som man måske kan få gennemført i år 2100. Vi lever også her og nu og har et stort hensyn at skulle tage over for den befolkning, som bl.a. har valgt os. Derfor vil vi selvfølgelig se på, hvad der er af realistiske muligheder. Jeg har indtryk af, at det egentlig er samme princip, som Det Konservative Folkeparti anvender ud fra sit slogan om borgerlige stemmer, der arbejder. Der kan jeg tilsvarende sig, at SF også er socialistiske stemmer, der arbejder. Vi vil hellere have nogle ting gennemført, end vi vil hygge os med vores gode samvittighed på ethvert punkt og så have nul indflydelse. Det ville for alvor være at svigte vælgerne i Danmark.

Kl. 17:58

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Fru Mai Henriksen for anden og sidste korte bemærkning.

Mai Henriksen (KF):

Det er jo godt, at vi får slået helt fast, at der her er tale om en kulsort samvittighed. Hr. Eigil Andersen siger, at politisk ideologi ikke er ligegyldig, men det er der jo noget der tyder på, for udenrigsministeren, ordførerens egen partiformand, sagde den 6. december 2010, og nu citerer jeg:

»Undskyld mig, men har faglærte og ufaglærte arbejdere – dem med de hårde og nedslidende jobs – ikke også krav på et liv efter arbejdslivet? ... Akademikeren kan måske arbejde til han er 70 år, men kan stilladsarbejderen, mureren og slagteriarbejderen? Næppe!«

Mener SF nu, at slagteriarbejderen ikke længere har krav på et liv efter arbejdslivet?

Kl. 17:58

en del af politik jo er at erkende, hvor flertallet er. Det tror jeg også fru Inger Støjberg har oplevet i sin tid som minister og som en del af et borgerligt flertal i 10 år, der trods alt har bestået af flere forskellige partier.

Med hensyn til det her udbetalingsspørgsmål, vil jeg henvise til fru Inger Støjberg selv og til Venstre. Spørgsmålet om udbetaling af efterlønspengene er jo en del af det, som de borgerlige forligspartier har aftalt, herunder Venstre, og vi har sagt, at vi ikke blander os i, hvad der skal foregå inden for det forlig, som er aftalt. Så hvis det skal ændres, har fru Inger Støjberg alle muligheder for at gøre det selv.

Kl. 18:02

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 17:59

Formanden:

Fru Inger Støjberg.

Kl. 18:02

Eigil Andersen (SF):

Det mener vi da bestemt at de har, og derfor vil jeg også sige, at når det her nu sker, nemlig at efterlønnen bliver forringet/ødelagt på den måde, har vi da en kæmpe opgave i at se på at skabe et bedre arbejdsmiljø. Når folk skal arbejde længere tid og de vil have meget vanskeligt ved at udfylde deres arbejdsfunktioner i så mange år, skal vi da gøre en stor indsats for, at de får et bedre arbejdsmiljø, som er mindre nedslidende. Jeg mener også, at der bliver tale om, at vi i løbet af en periode skal se på, om vi kan lave en bedre seniorpolitik. Jeg tror, at vi kan lære af Norge på det punkt. Men det handler også om, at man kan lave nogle ordninger, hvor det offentlige måske kan indgå med en eller anden form for støtte, som handler om nogle mere lempelige seniorordninger.

Kl. 17:59

Inger Støjberg (V):

Næh, næh, hvis nu hr. Eigil Andersen havde fulgt med i debatten, ville hr. Eigil Andersen jo udmærket godt vide, at vi i Venstre aldrig nogen sinde har ment, at de her penge skulle udbetales, for det kan simpelt hen ikke lade sig gøre. Det her handler ene og alene om Socialistisk Folkeparti, og det er også derfor, jeg spørger hr. Eigil Andersen om det præcis i dag.

Det undrer mig da egentlig, at man lige pludselig skifter holdning til også det her spørgsmål, for det var jo åbenbart et meget, meget stort spørgsmål lidt tidligere på året, nemlig om folk skulle have deres penge tilbage eller ej.

Det andet spørgsmål er så, hvordan hr. Eigil Andersen egentlig har det med at skulle stemme for noget, som hr. Eigil Andersen slet ikke går ind for. Jeg ved ikke, hvad hr. Eigil Andersen tænkte den dag, han skrev under på grundloven, men det kunne næppe være at stå i den her situation, nemlig stå på Folketingets talerstol og anbefale noget, som man ikke mener, men så alligevel skal stemme for.

Kl. 18:03

Formanden:

Fru Inger Støjberg for en kort bemærkning.

Kl. 17:59

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 18:03

Inger Støjberg (V):

Det er jo ikke en særlig sjov dag for hr. Eigil Andersen. Det kan jeg i hvert fald regne ud, for jeg har drøftet tilbagetrækningsreformen adskillige gange med hr. Eigil Andersen, og de gange har hr. Eigil Andersen i hvert fald ikke – mildt sagt – anbefalet, at man skulle stemme ja til den. Men sådan kan tiderne jo skifte.

Der er også noget andet, der er skiftet, f.eks. hvordan hr. Ole Sohn – det var, da man tiltalte hr. Ole Sohn som hr. Ole Sohn og ikke erhvervs- og vækstministeren – tidligere på året tordnede imod de penge, der blev indbetalt til den gamle efterlønsordning. På et tidspunkt siger den nuværende erhvervs- og vækstminister:

»Hvis folk dengang« – i 1982 – »vidste, at de ikke kunne stole på de politikere, der kom til efterfølgende, så kunne det være, at de havde disponeret anderledes«.

Det er så set i lyset af debatten jo lidt pudsigt, at det lige præcis er erhvervs- og vækstministeren, der siger det. Hvordan forholder hr. Eigil Andersen sig til den udtalelse i dag, for det handlede selvfølgelig om, at folk skulle have deres penge tilbage?

Kl. 18:01

Formanden:

Så er det ordføreren.

Kl. 18:01

Eigil Andersen (SF):

Jeg vil citere LO's formand, Harald Børsting. Han sagde i en bestemt situation på LO's kongres: Ja, jeg kan jo godt forklare det en gang mere, men jeg kan jo ikke forstå det for dem.

Her vil jeg sige, at jeg godt kan forklare det her en gang mere, men jeg kan jo ikke sikre, at fru Inger Støjberg forstår det.

Det, jeg vil sige, er, at det er min overbevisning, at det er utrolig glædeligt at få en ny regering med et regeringsgrundlag, hvoraf det fremgår, at vi bl.a. gennemfører den her tilbagetrækningsreform. Og det har jeg begrundet. Det er min overbevisning. Det er også min overbevisning, at det er en god måde at vise respekt for flertallet på i den her situation, nemlig at stemme for det her lovforslag.

Med hensyn til tilbagebetalingen af pengene, altså om man skal se på det – a-kasse-bidraget og dermed efterlønsbidraget tilbage i tiden – så mener jeg, at det vil være at bryde det forlig, som er indgået mellem de borgerlige partier, og som vi har sagt at vi respekterer.

Kl. 18:04

Formanden:

Hr. Anders Samuelson for en kort bemærkning.

Kl. 18:04

Anders Samuelson (LA):

Tak for det. Jeg husker også tydeligt debatten om afskaffelse af efterlønnen i forbindelse med et beslutningsforslag, som Liberal Alli-

ance fremsatte i salen den 8. februar 2011. Jeg vil godt lige komme med et enkelt kort citat fra dengang fra ordføreren for SF, hr. Eigil Andersen:

»SF står for det modsatte af det, som Liberal Alliance her foreslår. SF vil ikke afskaffe efterlønnen og den lige ret til en aktiv tredje alder for at få råd til skattelettelser til de højeste indkomstgrupper.«

Med den finanslov, der er fremlagt, med den politik og det regeringsgrundlag, der nu ligger, og som SF lægger navn til, er det præcis det, man gør.

Det er en fantastisk form for dobbeltmoral, at man den ene dag står og kritiserer partier for noget, sætter noget på spidsen, forvrænger, og umiddelbart efter et folketingsvalg, hvor man er gået til valg på at forsvare de synspunkter, så gør det modsatte, altså skaffer penge til skattelettelser til de rige ved at lave indgreb i efterlønnen.

Derfor er mit første spørgsmål: Hvorfor ikke bare lægge hænderne frem på bordet og sige det, som det er, i stedet for al den her udenomssnak? Hvorfor ikke sige det, som det er: Ja, vi fik en række ministerbiler, og det syntes vi var vigtigere end at forsvare efterlønnen?

Kl. 18:05

Formanden:

Det er ordføreren.

Kl. 18:05

Eigil Andersen (SF):

Det citat, som er blevet læst op her, er garanteret fuldstændig rigtigt. Sådan husker jeg egentlig også den der debat. Det er jo også vores principielle udgangspunkt, at det er sådan, det er. Altså, hvad skulle vi gøre for at få det gennemført? Vi kan jo ikke tvinge noget ned over 90 mandater i Folketinget. Det er jo en umulighed. Og når vi oven i købet på forhånd har sagt, at vi ville respektere det, hvis der var et flertal blandt de borgerlige partier, som støttede den her tilbagebetrækningsreform, så forstår jeg ikke, at det kan udlægges som et løftebrud. Vi har arbejdet for vores politik, men vi kunne ikke få det gennemført, for vi kunne ikke skaffe et flertal for det. Liberal Alliance har jo heller ikke fået flertal for, at man skal nedlægge 40.000 offentlige stillinger, heldigvis ikke.

Kl. 18:06

Formanden:

Hr. Anders Samuelsen.

Kl. 18:06

Anders Samuelsen (LA):

Lige her og nu er jeg sådan set heller ikke interesseret i en løftebrudsdiskussion. Jeg er bare interesseret i, at ordføreren siger det rent ud, så den danske befolkning kan forstå, hvad der foregår, og at ordføreren bare siger det, som det er: Vi fik noget, der var vigtigere for os end efterlønnen, og derfor ofrede vi efterlønnen.

Der er blevet sagt, at vi har fået en bedre retning for Danmark, for nu har vi fået en ny regering, som vil det meget bedre. Altså, det første, den her regering gør, og som det var svært for Liberal Alliance at få den forrige regering til, den borgerlige regering, er at forringe efterlønnen. Tak for det. Er det udtryk for den nye retning, som SF synes er så fantastisk?

Jeg vil spørge på en anden måde: Kan ordføreren ikke bare pege på fem ting, som er så fantastisk store sejre for SF – konkrete ting, ikke noget med retning osv. – at man har vurderet, at man ikke ville gå ind og spille ultimativt, på samme måde som Det Radikale Venstre jo åbenbart har gjort det i forhandlingerne? De har sagt: Hvis vi ikke får det her gennemført, bliver der ikke nogen S-SF-R-regering.

Hvad med SF? Er der ikke fem ting, som ligesom gør, at man kan sige, at det her simpelt hen opvejer det angreb på efterlønnen, som man synes er så vederstyggeligt? Fem konkrete ting, tak.

Kl. 18:07

Formanden:

Så er det ordføreren.

Kl. 18:07

Eigil Andersen (SF):

Jeg vil ikke svare på det, som lige er blevet sagt, altså om det er noget, der opvejer det, der sker med efterlønnen, men jeg vil pege på nogle rigtig gode ting. Det er, at beskattningen af nordsøolien bliver taget op igen. Det har der været et stort behov for. Tænk, man kan måske få 10 mia. kr. til ekstra velfærd om året. Det skete ikke under den borgerlige regering.

Vi skal have hårdere beskattning af de multinationale firmaer. Det er der også et stort behov for. Det er et forsømt område gennem mange år.

CO₂-udslippet skal nedbringes, ikke kun med 30 pct., som den borgerlige regering havde som målsætning, men med 40 pct. i 2020.

Som jeg nævnte, skal arbejdsløse også have nogle flere rettigheder til uddannelse. Det har de delvist fået nu, og vi skal have ændret hele det aktiveringssystem, som jo er meningsløst, som det kører for øjeblikket.

Vi har diskuteret fattigdomsydelser i dag. Vi har fået lavet en kickstart af økonomien, som vil bringe 9.000 flere job med sig næste år og 12.000 i 2013.

Det er nogle af de rigtig gode ting, der sker. Der kommer forøvrigt også 10.000 flere studiepladser til unge. Det er rigtig gode resultater.

Kl. 18:08

Formanden:

Hr. Joachim B. Olsen for en kort bemærkning.

Kl. 18:08

Joachim B. Olsen (LA):

Når nu SF stemmer for en afskaffelse eller delvis afskaffelse af efterlønnen, er det så også et udtryk for, at man tror på, at det, at man øger arbejdsudbuddet, rent faktisk får flere i beskæftigelse? SF har også før valget flere gange sat spørgsmålstegn ved, om det overhovedet var rigtigt. Ordførerens formand har også i flere tv-debatter sat spørgsmålstegn ved, om det overhovedet var den rigtige måde at tænke økonomisk på, altså at når man øger arbejdsudbuddet, kommer der flere i beskæftigelse. Har SF ændret opfattelse af det?

Kl. 18:09

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 18:09

Eigil Andersen (SF):

Altså, debatten om selve tilbagebetrækningsaftalen er jo slut. Den er afklaret, ved at der er indgået et forlig mellem et flertal i Folketinget. Det, som vi nu har givet udtryk for, er, at vi stemmer for det, fordi det er en del af regeringsgrundlaget, og i respekt for det flertal, der var ved valget. Så føler jeg ikke behov for at gå ind i en diskussion om enkelte dele af det her efterlønsforlig. Vi må se fremad i stedet for.

Kl. 18:10

Formanden:

Hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 18:10

Joachim B. Olsen (LA):

Det synes jeg er meget interessant, for jeg fik ikke noget svar på, om SF har ændret opfattelse af, om det, at man øger arbejdsudbuddet,

som man gør, når man laver de her reformer, får flere i beskæftigelse. Hvis man ikke har ændret opfattelse af det, betyder det jo, at ikke nok med at man stemmer for noget, som man synes er uretfærdigt, fordi nogle mennesker skal blive længere tid på arbejdsmarkedet, men man tror ikke engang på, at det virker økonomisk, og så er det jo en fuldstændig falliterklæring.

Kl. 18:10

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 18:10

Eigil Andersen (SF):

Jamen altså, der kan jo spørges på mange forskellige måder, og det er der jo også blevet. Men det forekommer mig, at det også kunne være en god idé, at der blev lyttet til de svar, som man forsøger at give heroppe fra talerstolen. Jeg har fra starten af sagt, at det er min overbevisning, at det er meget glædeligt, at vi har fået en ny regering med et regeringsgrundlag, som indeholder en masse gode ting og så også indeholder det her punkt om efterlønnen. Det er min overbevisning, at det er at vise respekt for flertallet, at man stemmer for de forslag her.

Kl. 18:11

Formanden:

Hr. Eyvind Vesselbo for en kort bemærkning.

Kl. 18:11

Eyvind Vesselbo (V):

Jeg vil godt sige til hr. Eigil Andersen, at når jeg stiller spørgsmål til ordføreren her, så er det sådan set ikke for at give ordføreren dårlig samvittighed eller drille eller sådan noget. Sagen er jo, at vores to partier skal stemme sammen om det her, altså SF og Venstre. Derfor er det egentlig bare for at finde ud af, hvor vores fælles flader er for at finde begrundelsen for, at vores to partier stemmer sammen. Jeg ved jo, hvorfor Venstre gør det, og så ville det også være rart at vide, hvorfor SF gør det.

Nu har jeg fået et enkelt lille svar på det spørgsmål tidligere. Når ordføreren er så skeptisk over for det her forslag, hvor er så de tre værste punkter i det her lovforslag? Det kunne jeg godt tænke mig at høre.

Kl. 18:12

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 18:12

Eigil Andersen (SF):

Det vil jeg ikke til at lave en gennemgang af ved den her lejlighed. Altså, man kan slå op og se, hvad SF har sagt om efterlønnen tidligere. Det har nogle fra de borgerlige partier også gjort, som man kunne høre i det, der er blevet læst op her i dag. Så jeg vil bare sige, at det er min faste overbevisning, at det er en stor fordel, at vi har fået en ny regering, og regeringsgrundlaget indeholder forskellige elementer, og det indeholder bl.a. det her med, at der skal gennemføres en tilbagetrækningsreform.

Kl. 18:12

Formanden:

Hr. Eyvind Vesselbo.

Kl. 18:12

Eyvind Vesselbo (V):

Det, som SF tidligere har sagt om den her sag, holder jo så ikke, når man i SF stemmer for et andet forslag end det, der tidligere er sagt. Derfor var det egentlig bare for at veje det lille punkt op, der var en

fordel, i forhold til de ting, der var dårlige ting. Det var egentlig det, der var mit spørgsmål, for så kunne vi jo få en fornemmelse af, hvad det er, SF vægter højest i det her lovforslag, som betyder, at man stemmer for. Men det får jeg så åbenbart ikke noget svar på, for hr. Eigil Andersen vil ikke gå ind i det, eller hvad?

Kl. 18:13

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 18:13

Eigil Andersen (SF):

Det ligger jo altså i – i øvrigt har jeg ikke spor dårlig samvittighed, jeg er overbevist om, at det her er det rigtige at gøre; det har jeg begrundet i flere omgange – at vi meget tydeligt allerede i maj måned har udtalt, at vi ville vise respekt for det flertal, som ville gennemføre det her. Det har jeg forklaret hvordan hænger sammen.

Kl. 18:13

Formanden:

Vi når den sidste korte bemærkning fra hr. Henning Hyllested.

Kl. 18:14

Henning Hyllested (EL):

Det skal blive ganske kort. Er hr. Eigil Andersen enig med mig i, at der ikke er meget socialisme i det her forslag, der er lagt frem nu?

Kl. 18:14

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 18:14

Eigil Andersen (SF):

Det tror jeg ville være synd at sige at der er.

Kl. 18:14

Formanden:

Hr. Henning Hyllested.

Kl. 18:14

Henning Hyllested (EL):

Når jeg spørger, er det, fordi ordføreren på et tidligere tidspunkt sagde, at i SF er det socialistiske stemmer, der arbejder. Lad mig så spørge som repræsentant for et af de tre arbejderpartier i Danmark: Er hr. Eigil Andersen enig med mig i, at det her er at føre politik imod store grupper i den arbejderklasse, som SF påstår at repræsentere?

Kl. 18:14

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 18:14

Eigil Andersen (SF):

At der er blevet skabt en ny regering, at der er kommet et nyt flertal, som vil gavne mennesker i Danmark, mener jeg står fuldstændig fast. Nogle af de eksempler, som jeg nævnte tidligere, vil jeg gerne gentage:

Man skal til at genforhandle aftalen om beskatning af nordsøoli- en; man skal have øget beskatning af multinationale selskaber – meget vigtigt; vi skal have skabt 10.000 nye studiepladser til unge; vi skal have effektiv kontrol med social dumping; vi skal have fattigdomsydelserne væk, som der også er taget hul på i dag; vi skal have kickstartet økonomien og skabt 9.000 job næste år og 12.000 i 2013; vi skal have indført en arbejdsskadeafgift; og vi skal have et aktiveringssystem for arbejdsløse. Det er mange, mange rigtig gode ting,

som jeg er sikker på at den danske befolkning vil blive glad for. Det kunne aldrig have været gennemført, hvis hr. Lars Løkke Rasmussen stadig var statsminister.

Kl. 18:15

Formanden:

Tak til SF's ordfører. Så er det hr. Christian Juhl som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 18:15

(Ordfører)

Christian Juhl (EL):

Min dag startede rigtig godt. Jeg drak morgenkaffe med gode venner fra 3F Industri og Service, men der var en mørk skygge, der hvilede over mødet. Det var den debat, vi har gang i nu. Med de her tre lovforslag vil man reelt afskaffe efterlønnen, som vi kender den i dag. Enhedslisten tager sammen med LO, FTF og andre forbund og fagforeninger skarpt afstand fra forslaget. Efterlønsalderen hæves fra 60 til 64 år, perioden forkortes fra 5 til 3 år, pensionsmodregningen forhøjes drastisk. Der er tale om massive forringelser, og der bliver kun en amputeret rest tilbage.

Da efterlønnen blev indført i 1979, var der stor arbejdsløshed især blandt unge. Efterlønnen gav mulighed for, at ufaglærte og faglærte arbejdere kunne trække sig tilbage på en værdig måde, inden de var så nedslidte, at de ikke kunne nyde deres otium. Det gav plads til, at unge kunne komme ind på arbejdsmarkedet. I dag er vi i den samme situation med høj arbejdsløshed og også høj ungdomsarbejdsløshed, og nu vil man så øge arbejdsløsheden med 20.000-30.000 flere.

Hvorfor det? Jo, udbuddet af arbejdskraft skal øges, siger man. Det betyder på dansk, at arbejdsløshedskøen skal være længere. Vi kommer til at mangle arbejdskraft, siger man. Afskaffelsen af efterlønnen vil øge beskæftigelsen med 65.000 i 2020, siger man. Det er ren fiktion, og jeg tror også, at den her debat har vist det. Krisen raser rundt om i Europa, og alle økonomer forudsiger en lang og dyb krise med økonomisk lavvækst. Ingen seriøs økonom i Danmark finder det aktuelt at tale om mangel på arbejdskraft på denne side af 2020. Vi mangler job, ikke flere arbejdsløse. Det Økonomiske Råd beregner, at reformen vil betyde 25.000 flere arbejdsløse i 2020. Det er da værd at tænke over.

De offentlige finanser vil blive forbedret med 18 mia. kr., siger man. De første år skal de, der ønsker det, have deres penge udbetalt. Dertil kommer, at regnestykket forudsætter en forbedring af beskæftigelsen på 70.000 personer, og det regnestykke har vi jo lige konstateret ikke går op, så de indtægter kommer også til at mangle. Så det der med økonomien er også ren fiktion. Med krise og lavvækst vil fjernelsen af efterlønnen opvejes af udgifter til dagpenge, aktivering og førtidspension. Det er helt ufatteligt, at man kan finde 18 mia. kr. til skattefri udbetaling af efterlønsbidraget i 2012.

De rige efterlønnere bliver forgyldt og kan på det offentlige regning holde fri og spille golf, siger man. Det er også en fiktion. Dækningsgraden i forhold til tidligere indkomster er kun mellem 50 og 60 pct., når en faglært eller en ufaglært går på efterløn. Oveni er der stor forskel på efterlønnere og andre, når vi taler om muligheden for tidligere pensionering. F.eks. har akademikere, som jo sjældent går på efterløn, 3-5 gange så stor en pensionsopsparing som en LO-arbejder. Den skævhed er indtil videre blevet delvis udlignet af efterlønnen, men den udligning forsvinder nu med forslaget, og det vil sige, at man vil tilgodese akademikere og snyde ufaglærte og håndværkere.

Så er der seniorjobbene. Ordningen med seniorjob kunne og burde være en løsning. Det forudsætter, at loven ændres, så retten til seniorjob ikke skal være afhængig af efterlønsalderen, så man fortsat bevarer retten fra det fyldte 55. år. Man vil endda ændre ordningen med tilbagevirkende kraft for de 55-57-årige. De har i dag ret til se-

niorjob, men i 2012 mister de den ret, fordi der er mere end 5 år til deres forhøjede efterlønsalder. Det er snyd.

Kl. 18:19

Så er der pensionsmodregningen. Den store forhøjelse af pensionsmodregningen, altså fra 60 til 80 pct. for opsatte pensioner og fra 54 til 64 pct. for løbende udbetalte pensioner, er helt uacceptabelt. Endnu værre er det, at man fjerner bundfradraget på 14.200 kr. For dem, der i dag kan undgå pensionsmodregning, fordi de venter med at gå på efterløn, til de er 62 år, er der tale om meget, meget store forringelser.

Men det værste er næsten fleksjobberne. Mennesker i fleksjob er folk, der er invalide og langtidssyge og kronisk syge. De kan ikke tåle at få deres vilkår forringet. Alligevel siger man, at de skal arbejde længere, alligevel siger man, at de ikke skal fritages for det her. De bør undtages den her lov. Alt andet ville være uanstændigt.

Så vidt jeg kan se, er de mange smukke ord et skalkeskjul for, at man vil øge antallet af ledige, for at de kan trykke løn- og arbejdsforhold. Ligesom fidusfirmaerne med underbetalt arbejdskraft fra bl.a. Østeuropa lægger et hårdt pres på danske lønninger, vil folk på kontanthjælp eller endnu værre folk helt uden indtægt gøre det samme. Folk bliver sultne efter job og byder sig til under overenskomsten. Jeg har en formodning om, at det er den super liberalistiske tanke, der er drømmen, visionen, med de her lovforslag. Men så sig det da for pokker i stedet for at smøre det ind i en hel masse andre ting. For hvis ikke det er virkeligheden, kommer regnestykket om, at flere i arbejdsløshedskøen skulle betyde flere i arbejde, ikke til at gå op, og vi vil starte en nedadgående spiral, som vil ødelægge både det danske arbejdsmarked og vores velfærdssamfund. Det skal man vist ikke være professor for at kunne se.

Det her lovforslag er et angreb på dem, der arbejder hårdest, når værdierne skal skabes i vores samfund. Det er arbejdsmænd og -kvinder. Det er håndværkere og folk med korte uddannelser. Det er dem med et længere arbejdsliv end de fleste, med en lavere løn, også en lavere livsløn, med en højere risiko for arbejdsulykker, med højere hyppighed af hjerte-kar-sygdomme og kræft og med et kortere otium og et kortere liv generelt. Et flertal her vil forringe forholdene for dem, der har sikret folketingsmedlemmerne deres gode lønninger og ikke mindst høje og tidlige pensioner her i Folketinget. Dem vil man skabe utryghed for.

VKO har nu hele eftermiddagen og lidt af aftenen i deres kritiske spørgsmål til S og SF brugt deres taletid til at afsløre de problemer, der er, og det vil jeg gerne sige tak for. Det er dejligt, at man selv vil være med til at afsløre det. Det er klassekamp af værste skuffe. Det er Overdanmarks svar på krisen: Lad de dårligst stillede betale for den, vi vil ikke.

Jeg håber, at jeg har gjort det forståeligt, at Enhedslisten stemmer nej til tilbagetrækningsreformen. Det er et af de mest kyniske, mest uretfærdige og mest asociale lovforslag, vi har set i mange år.

Kl. 18:22

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra hr. Bent Bøgsted.

Kl. 18:22

Bent Bøgsted (DF):

Tak. Hr. Christian Juhl skulle jo ikke blive skuffet nu, hvor det er første gang, hr. Christian Juhl er på talerstolen, tillykke med det. Det er altid rart at se nye ansigter, og så var det da trist, hvis der ikke blev stillet spørgsmål, så vi skulle også være sikre på, at den oplevelse kom med.

Jeg vil gerne spørge hr. Christian Juhl, om det ikke er sådan lidt bemærkelsesværdigt at stå på talerstolen og tordne imod tilbagetrækningsreformen. Det er fair nok, at Enhedslisten ikke stemmer for den, men alligevel stemmer Enhedslisten jo for finansloven, der gennemfører tilbagetrækningsreformen, og dermed siger Enhedslisten ja

til, at finansloven, der gennemfører tilbagetrækningsreformen, bliver vedtaget. Det må egentlig være en sådan lidt træls situation, sagt på godt jysk.

Kl. 18:26

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 18:23

Christian Juhl (EL):

Næh, det er såmænd ingen træls situation. Vi vil bare gerne fra Enhedslistens side, at der skal være sammenhæng i økonomien, og når vi er med til at lave en finanslovreform, hvor vi kan se at Dansk Folkeparti totalt har svigtet på det her område, så er vi nødt til at afsætte nogle penge, hvis nu det skulle vise sig, at man holdt fast hele vejen. Hvis nu det viser sig, at Dansk Folkeparti besinder sig, sådan at der bliver 90 mandater i Folketinget, for det er kun Dansk Folkeparti, der mangler, ja, så har vi en masse rigtig gode ideer at bruge de milliarder til. Det kan hr. Bøgsted rolig regne med.

Kl. 18:23

Kl. 18:24

Formanden:

Hr. Bent Bøgsted.

Kl. 18:24

Bent Bøgsted (DF):

Som sagt er der meget at lære endnu, og jeg er sikker på, at hr. Christian Juhl også på et tidspunkt finder ud af, hvad det vil sige at have et forlig. Så alt det der er floskler, det der med, hvis man besinder sig, og hvis man ændrer mening. Det gør man jo ikke, når man har indgået et forlig, vil jeg sige til hr. Christian Juhl, sådan er det jo. Og Dansk Folkeparti står selvfølgelig ved det, vi har indgået aftaler om.

Men derimod er det lidt vanskeligt for Dansk Folkeparti at forstå, at Enhedslisten siger ja til indgreb over for den danske befolkning, der skaber arbejdsløshed, og her tænker jeg på de skatter og afgifter, som virksomhederne nu begynder at melde ud koster arbejdspladser. Det er især ufaglærte arbejdspladser, og det er netop dem, som jeg ved hr. Christian Juhl pr. tradition vil forsvare. Så det er sådan lidt mystisk at se, at Enhedslisten siger ja til at gennemføre skatter og afgifter, der egentlig går ud og fjerner nogle af de ufaglærte arbejdspladser, som hr. Christian Juhl ellers plejer at værne om.

Kl. 18:25

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 18:25

Christian Juhl (EL):

Nu har det ikke så meget lige med det her forslag at gøre, men jeg vil da gerne svare på det alligevel. Jeg kan ikke helt garantere for, at mine pædagogiske evner rækker til altid at forklare, hvad der er vanskeligt at forstå for Dansk Folkeparti, men alt i alt er de aftaler, vi har lavet med den nye regering, med til at kickstarte økonomien, og jeg har selv en klar overbevisning om, at vi har startet en udvikling, der giver mange flere arbejdspladser, end hr. Bent Bøgsted har været med til de sidste 10 år med den gamle regering, for der er alt stort set blevet sat i stå. Det er rigtigt, at der er nogle enkelte problemer, som vi diskuterer med vennerne i fagbevægelsen i øjeblikket, men de er små i forhold til de resultater, vi når at skabe ved netop aktivt at sætte arbejdet i gang i stedet for at sidde på hænderne og spare det hele ihjel.

Kl. 18:26

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra hr. Joachim B. Olsen.

Joachim B. Olsen (LA):

Jeg vil gerne kvittere for en flot tale med masser af følelser. Jeg synes, det er dejligt, når der kommer mennesker, der brænder for det, de laver, ind i Folketinget. Det synes jeg er rigtig godt.

Men der var også meget følelsesretorik, og når Velfærdskommissionen påpeger, at det kun er 15 pct. af dem, som går på efterløn, som er reelt nedslidte, så får det jo det, som ordføreren sagde på talerstolen, til at lyde en lille smule hult. Anerkender ordføreren, at det kun er 15 pct., som Velfærdskommissionen siger, af dem, der går på efterløn, som er reelt nedslidte?

Kl. 18:26

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 18:26

Christian Juhl (EL):

Jamen nu har det aldrig været meningen, at efterlønnen skulle være for folk, der er nedslidte. Det skulle være for at undgå, at folk bliver totalt nedslidte. Det skulle være en ordning, så også vi almindelige arbejdere kunne få et ordentligt otium og ikke kun de højtloønnede kunne få det. Det har været grundideen bag det, og så har det været for at give plads til de unge, så det skal nok passe, at det kun er 15 pct., der er nedslidte. Nedslidte mennesker skal hjælpes på anden måde, efterlønsordningen var et tilbud om, at folk kunne sige: Nu har jeg muligheden for at gå fra, for jeg synes, det er ved at være svært at være på min arbejdsplads.

Så der skal hr. Joachim B. Olsen skelne: De skal ikke være nedslidte, men når de er slidte, skal de have ret til at gå på efterløn.

Kl. 18:27

Formanden:

Hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 18:27

Joachim B. Olsen (LA):

Men det er kun en tredjedel af de ufaglærte, som er tilmeldt efterlønsordningen. Hvad er det rimelige i, at dem, som ikke er tilmeldt den her ordning, skal betale for dem, som er tilmeldt ordningen, betale for, at de kan stoppe tidligere? For de har præcis det samme helbred. Dem, der går på efterløn, er ikke mere nedslidte end dem, som ikke går på efterløn. Hvad er det rimelige i det?

Kl. 18:28

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 18:28

Christian Juhl (EL):

Nu havde jeg fået den opfattelse, at Liberal Alliance var tilhængere af frie valg i vores samfund, og der er det jo sådan, at man frit kan vælge efterlønsordningen til og vælge den fra, sådan har det været hele vejen igennem. Og der er det sådan, at dem, der vælger den til, får en rettighed, og de betaler så via deres a-kasse til ordningen. De får også tilskud via staten, det er fuldstændig rigtigt. Andre kan vælge den fra og spare pengene, og sådan er det. Det er da ikke så svært, jeg troede, det var et godt, liberalistisk princip.

Vi har sagt: Der har været to forringelser af efterlønsordningen, og dem har vi været imod begge to, men vi har prøvet at holde fast i det, der trods alt er tilbage, og det er også derfor, vi denne gang står på hovedet, indtil vi er sikre på, at vi har overbevist de andre om, at det her skal de holde fingrene fra.

Formanden:

En kort bemærkning fra fru Ulla Tørnæs.

Ulla Tørnæs (V):

Jeg vil gerne sige velkommen til ordføreren, og så vil jeg gerne kvittere for ordførerens ærlighed her, for ordføreren siger nøjagtig det samme i dag, som ordføreren sagde under valgkampen og også før valgkampen vedrørende ændringer i efterlønnen. Derfor vil jeg gerne spørge hr. Christian Juhl, om hr. Christian Juhl synes, at S og SF kom med en god begrundelse for, hvorfor S og SF har valgt at bryde et løfte, som de gav til deres vælgere om at stemme imod tilbagetrækningsreformen. Det vil jeg gerne spørge ordføreren om.

Formanden:

Ordføreren.

Christian Juhl (EL):

Nu har det ikke overrasket mig, at S og SF stiller sig, som de gør, for jeg har forstået, at De Radikale har forlangt, at den her reform skal gennemføres sammen med bl.a. Venstre. Det, der undrer mig mere, er den spøjse oplevelse, jeg har haft med de borgerlige i den her sal. De synes næsten, at det var ubehageligt, at S og SF ville stemme sammen med dem. Jeg har forstået, at Venstre og Konservative og for den sags skyld også andre i den borgerlige lejr gerne vil have brede forlig. Jeg synes, at hvis de mener det, skulle de rose de to partier i stedet for. Jeg kan se dilemmaet, og jeg tror også, at fru Ulla Tørnæs har hørt, at jeg fra min plads har stillet nogle spørgsmål undervejs netop for at sige, at det dog var ærgerligt, at de er kommet i så dårligt selskab, at de må stemme sammen med de borgerlige.

Formanden:

Fru Ulla Tørnæs.

Ulla Tørnæs (V):

Hr. Christian Juhl skal bestemt ikke være i tvivl om, at jeg er ganske godt tilfreds med, at tilbagetrækningsreformen bliver vedtaget med et bredt flertal i Folketinget. Men det, jeg synes er bekymrende på folkestyrets vegne, er, at man den ene dag kan sige det ene, for dernæst den næste dag at gennemføre det andet, blot for at det kan bane vejen for, at man kan få magten og dermed også ministerbiler og meget andet.

Jeg vil gerne spørge hr. Christian Juhl, om hr. Christian Juhl er enig med mig i, at de hundreder millioner af kroner, som LO-forbundene brugte på en kampagne imod netop tilbagetrækningsreformen – man brugte altså fagforeningsmedlemmernes penge på at føre kampagne imod tilbagetrækningsreformen – er fuldstændig spildt.

Formanden:

Ordføreren.

Christian Juhl (EL):

Med hensyn til det der med, hvad man gør for at få magten – nu er jeg så gammel, at jeg kan huske mere end 10 år tilbage: Der er vist ingen, hverken i højre eller venstre side af salen af dem, der har bejlet efter regeringsmagten, der har noget at lade hinanden høre.

Så til millionerne fra fagbevægelsen. Jeg ved ikke, hvor mange penge der er brugt, og jeg tror ikke, der er nogen, der har helt over-

blik over det endnu. For mig at se er den vigtigste aktivitet for fagbevægelsen de titusinder af mennesker, som var aktive deltagere i valgkampen, de tillidsfolk, fagforeningsfolk og almindelige medlemmer, som sagde: Nu er nok nok, nu vil vi have en ny regering, og derfor går vi på gaden, og derfor deltager vi i valgkamp osv. Så er der selvfølgelig også brugt penge, men det er den menneskelige kapital, der betyder, at vi i dag har fået et regeringsskifte, og hvis jeg skal sige det helt ligeså, er jeg rigtig glad for det.

Formanden:

Hr. Mads Rørvig.

Mads Rørvig (V):

Jeg kunne ikke lade være med lige at tage ordet, det var egentlig ikke meningen. Men hr. Christian Juhl undrede sig over, hvorfor vi går lidt til Socialdemokraterne og SF, og det skal hr. Christian Juhl ikke undre sig over. Det er af bekymring for folkestyret, altså bekymring for den tillid, der er til vores hverv som politikere. Når man siger et før et valg og så vinder magten og så gør det stik modsatte, efter at man har fået magten, så bekymrer det os. Jeg vil høre, om hr. Christian Juhl ikke deler den bekymring for folkets tillid til politikerne og Danmarks tillid til Folketinget, når man på den måde bare skøjter rundt i synspunkterne og mener noget helt andet efter valget end før valget.

Formanden:

Ordføreren.

Christian Juhl (EL):

Jo, det er jeg fuldstændig enig i, men det er Socialdemokraterne og SF vist ikke ene om. Jeg husker også en aften – det var den første aften, jeg var her i salen, tror jeg, det var til åbningsdebatten – hvor 29 eller 28 Venstrefolk tog ordet og gentog det samme spørgsmål. Der ringede min kone om aftenen og sagde: Tror de da virkelig, at vælgerne synes, det er sjovt? Det var voksne mennesker, der har været ministre, der løb op på talerstolen og på den måde underminerede autoriteten fra den her talerstol. Så jeg synes, det der med, at man siger forskellige ting og gør andre ting, er vanskeligt. Men jeg har det sådan med, at man ikke holder, hvad man lover, at hvis ikke man kan finde 90 mandater til at gennemføre en ting, som man gerne vil have gennemført, så må man sige, at så er der jo ikke meget løftebrud i det. Jeg har også en masse ting, jeg gerne vil have gennemført, men jeg har ikke rigtig fundet flertal for det endnu. Der er sagt ufatteligt meget sludder om løftebrud fra den her talerstol og i aviserne og i tv, og jeg vil sige, at løftebrud er, når man ikke kan finde de 90 mandater. Længere er den ikke.

Formanden:

Hr. Mads Rørvig.

Mads Rørvig (V):

Løftebrud, når man ikke kan finde 90 mandater? Det er godt nok en mærkelig argumentation. Vil det så sige, at fordi hr. Christian Juhl ikke kan finde 90 mandater i den her sal, stemmer hr. Christian Juhl ja til eller for de tre lovforslag, vi behandler nu? Det er jo en følge af den logik, som ordføreren her har præsenteret. Det er altså noget mærkeligt noget at stå og lave matematik på den måde.

Jeg glæder mig over, at hr. Christian Juhl er enig med mig i, at det er skadeligt for folkestyret, når to store partier på den måde løber

væk fra det, man lovede under valgkampen. Det er jeg meget glad for. Jeg vil så høre hr. Christian Juhl: Hvordan tager man sig betalt for det her? Det er jo ikke, som om det stråler ud af finansloven, at Enhedslisten har sat spor. Der var ikke nogen millionærskat, og der var ikke en masse ting, som De Radikale havde forpurret. Hvordan har man tænkt sig at tage betaling for det her i de kommende reformer, som regeringen har spillet ud med her i løbet af foråret?

Kl. 18:34

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 18:34

Christian Juhl (EL):

Nu behøver hr. Mads Rørvig ikke at være nervøs for, at Enhedslisten ikke fortsætter det princip, vi har, med, at når vi siger noget, så prøver vi også at gennemføre det. Vi stemmer for den mindste forbedring efter vores hoved og imod den mindste forringelse, og det vil vi fortsætte med. Den pædagogiske opgave at fortælle, hvad finanslovforliget indeholder, vil tage meget længere tid, end min taletid er til, for det er en stor pædagogisk opgave, og jeg vil gerne tilbyde, at vi ved lejlighed mødes i Snapstinget, så skal jeg gerne gennemgå den side for side, linje for linje.

Kl. 18:35

Formanden:

Sidste korte bemærkning fra hr. Eyvind Vesselbo.

Kl. 18:35

Eyvind Vesselbo (V):

Der er jo ingen tvivl om, at Enhedslisten i finansloven har sat ét spor – ét spor – og det er sådan set det, som vi drøftede i et tidligere lovforslag, nemlig at få fjernet starthjælpen. Jeg kan også forstå, at det har været en af hovedårsagerne til, at man har stemt for finansloven. Det drejer sig jo altså om en forholdsvis lille gruppe mennesker, en gruppe flygtninge, som kommer til Danmark, og som får starthjælp. Hvad er grunden til, at Enhedslisten ikke har haft det samme ultimative krav med hensyn til efterlønnen som til starthjælpen?

Kl. 18:36

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 18:36

Christian Juhl (EL):

Det glæder mig usigelig, at hr. Eyvind Vesselbo har fået øje på en af de ca. 50 gode ting, vi har fået igennem i finansloven. Han vil også blive budt velkommen, hvis vi skulle tage en tur derude bagefter.

Nu drejer starthjælpen sig jo altså om alle danskere, og jeg vil ikke have den diskussion, som vi tidligere på eftermiddagen havde, om det her gjaldt danskere eller udlændinge, for det kom nogle jo lidt galt af sted med og hidsede hinanden op med tidligere. Starthjælpen gælder alle, og derfor skal vi også sige, at uanset farve er det en stor hjælp til alle dem, der slipper for at skulle leve på den ydelse. Så var spørgsmålet, ja, hvad var spørgsmålet?

Kl. 18:37

Formanden:

Hr. Eyvind Vesselbo.

Kl. 18:37

Eyvind Vesselbo (V):

Det er så ikke mit andet spørgsmål, men jeg skal gerne gentage mit klare spørgsmål: Når man nu har sat et ultimativt krav om starthjælpen, hvorfor har man så ikke sat det samme ultimative krav i finansloven om efterlønnen?

Kl. 18:37

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 18:37

Christian Juhl (EL):

Efterlønnen var jo ikke til debat, og det var der en hel masse andre temaer der ikke var – og der måtte jeg så få min første lektion i, hvordan virkeligheden er inden for murene på Borgen, nemlig den, at nogle ting er forligsbelagt, og nogle ting skal tages i den rækkefølge, man har lavet aftaler om. Der var en hel masse ting, jeg også gerne ville have lavet om – og dem skal jeg underholde med senere – men der fik jeg så venligt, men bestemt besked om, at det var forligsbelagt med andre parter, og at man derfor ikke kunne åbne forligene sådan uden videre, og at jeg i hvert fald ikke kunne komme med i de forlig. Det er jo derfor, vi har hele den her specielle debat, hvor regeringen fremlægger Venstres forslag til en efterlønsreform.

Kl. 18:38

Formanden:

Hr. Eyvind Vesselbo.

Kl. 18:38

Eyvind Vesselbo (V):

Jeg vil bare sige, at jeg er fuldstændig enig i, at det ikke kun er flygtninge, men at det er alle. Men det var sådan set ikke det, der var det vigtige. Det vigtige var, at Enhedslisten har prioriteret en forholdsvis lille gruppe mennesker med et ultimativt krav om at få fjernet den ydelse, som de fik, og få den forhøjet, i forhold til at stå med et ultimativt krav til finansloven og finanslovforhandlingerne omkring efterlønnen. Det, jeg ikke forstår, er, hvad det er for en prioritering, det, at man prioriterer en lille gruppe i forhold til en stor gruppe. Jeg synes, det er fint, at efterlønnen bliver fjernet, men jeg forstår bare ikke Enhedslistens logik her, for det er jo klart, at havde Enhedslisten sagt nej til at stemme for finansloven med den begrundelse, at de ikke ville have, at efterlønnen blev fjernet, så var den ganske givet ikke blevet fjernet.

Kl. 18:38

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 18:39

Christian Juhl (EL):

Jeg vil da gerne fortælle hr. Vesselbo, at det er rigtig godt at vælge sine nederlag med omhu. Vi stillede ikke ultimative krav i de forhandlinger, vi havde med regeringen, for vores hovedformål var at holde fast i den her regering, fordi vi tror, at den er kvalitativt bedre end den gamle regering, og vi så en masse muligheder for at få forbedringer igennem, ikke kun for små grupper, men for meget, meget store grupper af mennesker i det danske samfund. Det har vi gjort. Og det, jeg siger, er, at vi nok har det til gode til en anden gang, for der er meget, meget kort tid at svare på her, men jeg skal gerne svare på det enten skriftligt til hr. Eyvind Vesselbo eller også mundtligt på et tidspunkt.

Kl. 18:39

Formanden:

Jeg siger tak til Enhedslistens ordfører. Så er det hr. Joachim B. Olsen som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 18:40

(Ordfører)

Joachim B. Olsen (LA):

Underskuddet på de offentlige finanser vil næste år blive på knap 100 mia. kr. Det er 100 mia. kr., som skal betales tilbage med renter engang i fremtiden. Men det er ikke kun næste år, vi har underskud. Faktisk skal vi helt frem til 2020, før den strukturelle saldo med regeringens politik går i plus – forudsat naturligvis, at der ikke kommer tilbageslag i økonomien, for så kan der gå endnu længere tid. Samtidig ved vi, at vi står over for en kæmpemæssig demografisk udfordring, når færre og færre over de næste 10 år skal forsørge flere og flere. Hvis vi bare lader en mindre og mindre del af befolkningen bære et større og større læs, knækker vi ryggen på arbejdsstyrken og kvæler muligheden for vækst og velstand. Det formoder jeg ingen her i salen ønsker.

Da min partifælle hr. Simon Emil Ammitzbøll tidligere i år stod her på talerstolen og talte for en afskaffelse af efterlønnen, gjorde han opmærksom på, at Danmark er rutsjet ned ad OECD's rangliste over verdens rigeste lande, og at vi indtager en bundplacering på opgørelsen over den forventede vækst i de kommende år. Det var virkeligheden dengang, og det er desværre stadig virkeligheden i dag. Der er udsigt til lav vækst i Danmark de kommende mange år, hvis vi ikke gør noget.

Der er kun én vej for det danske samfund, hvis vi vil have velstand i fremtiden, og det er reformer. Det er reformer på skatteområdet, så omkostningsniveauet kommer ned. Vækst kræver reformer af arbejdsmarkedet, så vi øger arbejdsudbuddet og dermed beskæftigelsen. Vækst er en forudsætning for velstand, og reformer er en forudsætning for velstand. Derfor er det meget vigtigt, at vi foretager reformer af det danske samfund, der skaber grobund for vækst. Svaret på en del af udfordringen er velkendt. Svaret på udfordringen både var og er jo reformer, ikke mindst af arbejdsmarkedet, som vi diskuterer her i dag.

Med tilbagetrækningsaftalen har man endelig taget et skridt på vejen mod en løsning af nogle af de strukturelle udfordringer, vi står over for. Liberal Alliance har flere gange tidligere rejst debat om afskaffelse af efterlønnen, og selv om efterlønnen ikke bliver afskaffet med denne aftale, vil vi gerne kvittere for, at man i de øvrige partier i Folketinget har haft modet til at tage emnet op. Det er positivt, at der bliver taget skridt i den rigtige retning, også selv om de er få og små.

Det er ingen hemmelighed, at Liberal Alliance gerne så efterlønnen afskaffet helt, for der er ingen overførselsindkomstmodtagere, der har så let ved at gå over i beskæftigelse som efterlønsmodtagerne. Velfærdskommissionen har slået fast, at efterlønsmodtagere ikke er mere syge eller nedslidte end deres jævnaldrende, som bliver på arbejdsmarkedet. Ifølge Velfærdskommissionen er det faktisk kun 15 pct. af dem, som går på efterløn, der er nedslidte. Kommissionen konkluderer også, at efterlønsmodtagere er den gruppe af offentligt forsørgede, som lettest vil kunne undvære sine ydelser. Det skyldes ikke mindst, at en meget stor gruppe af efterlønnere godt kunne være blevet nogle år ekstra på arbejdsmarkedet, fordi de reelt ikke er nedslidte. Det er derfor, at det er særlig interessant at gå efter denne gruppe i forhold til andre grupper på overførselsindkomst.

En reform af arbejdsmarkedet for at skabe et øget arbejdsudbud må og skal tage sit udgangspunkt i en reform af efterlønnen. Danmark er på mange måder et fantastisk land, men vi skal ikke tage vores velstand for givet. Der findes ingen nemme løsninger, og det er nødvendigt, at vi herinde på Christiansborg tør se ud over næste valgperiode og tage de beslutninger, som stort set alle eksperter er enige om er nødvendige. Vi bliver nødt til at foretage ambitiøse og fremadskuende reformer, der kan sikre vækst i det danske samfund, så både vi selv, vores børn og børnebørn kan leve i et velstående land. Andet kan vi ikke være bekendt.

Vi kvitterer for, at man har taget handsken op, men den foreliggende tilbagetrækningsaftale kunne have været mere ambitiøs. Derfor vil jeg appellere til mere modige reformer fremover, så vi kan afskaffe efterlønnen helt og sikre forudsætninger for vækst og velstand. Det får vi brug for, hvis vi skal bevare Danmark som et velstående land.

Med tilbagetrækningsaftalen forøges arbejdsudbuddet med 65.000, og selv om man kunne ønske sig, at aftalen var mere vidtgående, er det positivt. Vi har i Liberal Alliance fremlagt en plan, som var en lille smule mere ambitiøs end den, vi skal tage stilling til bl.a. i dag. Det var en reformplan, hvor efterlønnen blev afskaffet helt, og hvor pensionsalderen blev sat op, en reformplan, hvor man sænkede skatten, og hvor man øgede arbejdsudbuddet med 147.000, en plan, som ifølge DREAM skabte 210.000 nye arbejdspladser. Det er ambitiøst. Det er det, Danmark har brug for.

På trods af at vi gerne så efterlønnen afskaffet helt, skal jeg meddele, at Liberal Alliance er positive over for forslaget.

Kl. 18:45

Formanden:

Tak til ordføreren. Der er ikke nogen korte bemærkninger, så jeg siger tak. Så er det fru Mai Henriksen som konservativ ordfører.

Kl. 18:45

(Ordfører)

Mai Henriksen (KF):

I årevis har Konservative sat spørgsmålstegn ved efterlønsordningen. Vi stemte ikke engang for den, da den blev indført for 32 år siden, og det er efterhånden en hel del år siden, hr. Lars Barfoed dengang som arbejdsmarkedsordfører meldte ud, at det var nødvendigt at tage et opgør med efterlønnen. Ordningen var ganske enkelt ikke holdbar. Konservative var det eneste parti, som turde se problemerne i øjnene, og dengang blev vi pebet ud med fløjter og trommer. Alle andre partier var forargede. Også de andre borgerlige partier manede til besindighed: Hvordan kunne vi drømme om at ville røre ved efterlønnen? Vidste vi ikke, at det var et politisk selvmål af de helt store, for alle havde jo set, hvordan det gik Poul Nyrup Rasmussen og efterlønsloftebruddet i valgkampen i 1998? Og tidligere var det jo altså ikke sådan, at en regering begik løftebrud på daglig basis, som det er blevet kutyme at gøre i dag.

Vi var det eneste parti, som havde det fornødne politiske mod til at melde klart ud, og f.eks. sagde vores daværende arbejdsmarkeds-politiske ordfører, som jeg nævnte lige før, hr. Lars Barfoed, i marts 2003 til Kristeligt Dagblad:

»Velfærdssamfundet skal drejes ind på et spor, hvor færre er afhængige af offentlige ydelser, og hvor gevinsten ved at arbejde bliver større«.

Jeg tror, at det i de kommende år vil blive mere og mere klart, at vi har brug for de ældres arbejdskraft. Jo tidligere vi får taget fat, jo bedre. Og som nuværende konservativ arbejdsmarkedsordfører kan jeg jo ikke blive andet end utrolig glad for den udtalelse, min partiformand kom med i 2003, for den viser jo netop en langsiget og vedholdende politisk strategi, der lykkedes, idet vi nu i dag står og førstebehandler lovforslaget om efterlønnen.

Politik handler om at prioritere, og for mig er det mærkeligt, at raske, arbejdsduelige borgere kan trække sig tidligt tilbage fra arbejdsmarkedet, bare fordi deres fødselsattest viser, at de er fyldt 60 år. Så skal de pludselig holde op med at være aktive på arbejdsmarkedet, for at de i stedet kan få nogle gode hyggeår derhjemme, indtil de skal pensioneres. Der er nogle efterlønnere, som vil fremhæve, at de får mere tid til familien og børnebørnene, og det kan jeg såmænd godt forstå at man ønsker sig, men de glemmer, at det har den konsekvens, at deres børnebørn ikke kan få gode uddannelsesmuligheder eller et effektivt og omsorgsfuldt sundhedsvæsen som det, vi har i dag, fordi der ikke er råd.

Her er Konservatives prioritering altså helt klar.

Efterløn er ikke et velfærdsgode, som kan være sådan lidt ekstra kræs oven på et arbejdsliv for den borger, der ikke er nedslidt. Vi vil langt hellere prioritere de midler til de områder og mennesker, som trænger til et løft. Jeg vil hellere sikre, at den psykisk syge kan få hjælp, eller at den kræftsyge kan få en effektiv behandling, eller at børn fra svære sociale kår kan få den uddannelse, der gør, at de kan blive mønsterbrydere, end jeg vil have en sygeplejerske, der trækker sig tilbage som 62-årig for at nyde sin have.

Jeg mener, at de, der ikke kan klare sig selv, skal have hjælp og støtte, og at de, der kan forsørge og klare sig selv, har en moralsk og social forpligtelse til at gøre det.

Det er også vigtigt at bemærke, at der i de seneste år med krisetider faktisk er mange medarbejdere på arbejdspladser overalt i Danmark, som er blevet tvunget på efterløn på grund af et presset arbejdsmarked, og det er ikke blevet adresseret i debatten endnu. Men lad os slå fast her, at man ikke nødvendigvis er gammel, når man er 60 eller 65 år. Vi ved, at vi har brug for alle kræfter, og den viden og erfaring, de mennesker har, må vi ikke lade gå tabt. Og nu er efterlønnen ikke en dårlig undskyldning for naturlig afgang.

Før valget stod de borgerlige meget alene med ønsket om at reformere efterlønnen. Socialdemokraterne og SF'erne sagde nej, nej, og de sagde atter nej i samtlige udspil, der kom fra de to partier, men samtidig stod den nuværende økonomi- og indenrigsminister i kulissen, og hun sagde: Jo. Og vi kender alle til resultatet: Socialdemokrater og SF'ere er blevet nødt til at æde efterlønsmodellen, de er blevet nødt til at indtræde i forliget mellem de partier, der står bag den politiske aftale fra den 15. maj i år. Men måske kunne S og SF i virkeligheden godt se, at det var det rigtige at gøre. Det er vel derfor, at de 12 minutter så hurtigt blev lagt i graven, og det er vel derfor, at man også så hurtigt opgav at kæmpe for de 12 minutter. Men jeg vil sige, at for mig er det helt o.k. S og SF behøver ikke at indrømme det.

Konservative kan bakke op om lovforslaget, og vi ser frem til udvalgsbehandlingen.

Kl. 18:50

Formanden:

Så er der en kort bemærkning fra hr. Christian Juhl.

Kl. 18:50

Christian Juhl (EL):

Jeg vil gerne spørge ordføreren, om man *skal* holde op med at arbejde, fordi man bliver 60 år med den nuværende efterlønsordning. Jeg havde forstået, at det var et frit valg, og at man faktisk kan tage den, når man er 60 år, hvis man har betalt længe nok, eller man kan få en præmie, og så vente til man er 62 år, eller man kan få en præmie og så vente, til man er 65 år. Jeg havde forstået det som en frit valgordning. Jeg hørte, at ordføreren sagde, at man *skal* holde op med at arbejde, fordi man bliver 60 år. Derfor var ordføreren tilhænger af en ny ordning, hvor man fjerner store dele af indholdet. Er frit valg ikke et bedre system end nu, hvor man tvungent fjerner det, og gør ordningen rigtig, rigtig ringe for mange mennesker?

Kl. 18:51

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 18:51

Mai Henriksen (KF):

Jeg tror ikke, jeg sagde, at man *skal* på efterløn. Men jeg må bare konstatere, at rigtig mange er blevet presset på efterløn. Hvis man ser kommunale budgetter og dykker ned i forklaringerne, vil man rigtig mange steder se, at reduktioner på budgettet klares ved naturlig afgang. Naturlig afgang betyder jo bare, at man laver et ansættel-

sesstop, og dem, som så står til at skulle på efterløn, får en meget stor henstilling om, at nu skal de på efterløn. Og det betyder altså, at vi har med mennesker at gøre, som ikke nødvendigvis kunne tænke sig at komme på efterløn, men som ganske enkelt føler sig presset til det. Og det er det, jeg synes ikke er helt fair.

Kl. 18:51

Formanden:

Hr. Christian Juhl.

Kl. 18:51

Christian Juhl (EL):

Jeg tror, at ordføreren skulle kigge i sit manuskript en gang til. Jeg prøvede at stenografere så hurtigt, jeg kunne. Men virkeligheden er jo, at der nu kommer et alvorligt pres for, at en meget stor gruppe skal gå af efterlønnen; de tvinges rent faktisk nærmest til at gå af efterlønnen. Og der kommer endda en moralsk pegefinger fra ordføreren om, at det er rigtig, rigtig skidt, hvis man alligevel tillader sig at vælge den her ordning. Er det frivillighed?

Kl. 18:52

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 18:52

Mai Henriksen (KF):

Jamen jeg kommer meget gerne ned og afleverer mit talepapir efterfølgende, hvis det ønskes. Det er uhyggelig vigtigt, at dem, som er nedslidte, dem, der har det ganske dårligt, og som har det både fysisk og psykisk dårligt, selvfølgelig ikke skal være på arbejdsmarkedet. Dem skal vi lave en anden ordning til, og det er det næste lovforslag, vi behandler, nemlig lovforslaget om seniorførtidspensionen. Det er dem, som efterlønnen oprindeligt var tiltænkt, men dem, som går på efterløn, er raske, arbejdsduelige mennesker, som kan få lov til at trække sig tidligere tilbage. Og der er min prioritering bare ganske anderledes. Jeg vil hellere prioritere et stærkt sundhedsvæsen, hvor man kan blive behandlet for kræft på en god og ordentlig måde; sørge for uddannelse til vores unge mennesker; sørge for, at socialpolitikken, som vi diskuterede så inderligt ved det seneste lovforslag lidt tidligere, får et løft. Men der er vores prioriteringer jo bare forskellige.

Kl. 18:53

Formanden:

Tak til den konservative ordfører. Så har jeg noteret to som privatiser, hr. Henning Hyllested og hr. Finn Sørensen. Først hr. Henning Hyllested.

Kl. 18:53

(Privatist)

Henning Hyllested (EL):

Det her er efter min og Enhedslistens mening intet mindre end et rigtig gement lovforslag. Her kan vi virkelig snakke om, at det er Overdanmark mod Underdanmark, og det er vitterlig en finger i øjet på dem med den korteste levealder. Det er dem, som har brug for tidlig tilbagetrækning, en værdig tilbagetrækning og et godt otium, ligesom de højtlonnede har mulighed for i det her land. Det er en finger i øjet på dem med de hårdeste job, de mest trælse job, det er en finger i øjet på dem, som ikke har nogen eller meget lidt uddannelse, og det er en finger i øjet på dem med den laveste løn. Det er regningen fra dem med de fedeste job, de gode lønninger og den gode pension, som gør, at de har mulighed for at trække sig tidligt tilbage.

Dansk Folkeparti siger, at de har reddet efterlønnen. Så glemmer de da at fortælle, at efterlønnen er blevet forringet og et ringe tilbud, efter at reformen er gennemført. Man modregner for pension og en-

dog for pensioner, der ikke udbetales, og som jo skulle gemmes til det kortvarige otium, der kan blive tale om for mange af dem, der har brug for at gå på efterløn. Af et beløb til efterløn på lige knap 600.000 kr. 3 år efter reformens gennemførelse kan der finde en modregning sted på helt op til lige knap 100.000 kr. Det, der bliver tilbage, er ikke særlig attraktivt. Derfor kan man også roligt fastslå, at det her de facto er en afskaffelse af efterlønnen.

Det er så meget desto mere ærgerligt, for det er en ordning, som fungerer. Den bruges jo virkelig af dem, som den var tiltænkt i sin tid. Af ufaglærte og faglærte arbejdere, som udgør ca. 83 pct. af dem, som bruger efterlønsordningen. I virkeligheden er det kun 2-3 pct. af dem, som bruger ordningen, som er akademikere. Det er dem med den korteste levetid og det hårdeste arbejdsliv, som rent faktisk bruger ordningen, og det er også dem, den var tiltænkt i sin tid, da man indførte den i slutningen halvfjerdsere.

Det er utroligt, at man gør det i en tid, hvor hele den økonomiske sagkundskab siger, at mangelen på hænder stort set er afløst, i hvert fald frem til det, man kan se, frem til år 2020. Som om det arbejdskraftudbud, som i forvejen er til stede, ikke er stort nok, for man bemærker, at der er måske 200.000 arbejdsløse i det her land. Samtidig er der en sidegevinst af vores efterlønsordning – det var faktisk ikke det oprindelige formål – i form af, at det faktisk er med til at dæmpe ungdomsarbejdsløsheden.

Så det er en rigtig god ordning, vi i dag tager stilling til og lægger an til at afskaffe. Det er selvfølgelig sørgeligt at konstatere, at partier, som før påstod, at de var garant for, at der ikke blev ændret ved det, eller at ordningen ikke blev fjernet, stemmer for. Jeg tænker her selvfølgelig på Dansk Folkeparti, men desværre også på vennerne i Socialdemokratiet og SF. Det er en god ordning, der afskaffes. Det er en sørgelig dag for danske arbejdere.

Kl. 18:57

Formanden:

Der er to korte bemærkninger. Hr. Bent Bøgsted.

Kl. 18:57

Bent Bøgsted (DF):

Jeg kan jo konstatere, at hr. Henning Hyllested er inde på det samme, som vi blev udsat for i valgkampen: Løgn efter løgn. Det bliver sagt fra talerstolen her, at ordningen bliver afskaffet. Der er ikke tale om, at ordningen bliver afskaffet. Det vil sige, at det er en usandhed, som hr. Henning Hyllested kommer med fra talerstolen. Det er direkte usandt at sige, at efterlønsordningen bliver afskaffet. Når vi så samtidig kan konstatere, at LO erkender, at det er en fordel for ni ud af ti at blive i efterlønsordningen – det er et citat fra den 10. november 2011 – er det mærkværdigt, at vi skal stå og høre på den ene usandhed efter den anden fra talerstolen.

Kl. 18:58

Formanden:

Hr. Henning Hyllested.

Kl. 18:58

Henning Hyllested (EL):

Det, jeg sagde, hvilket hr. Bent Bøgsted havde hørt, hvis han havde hørt efter, var netop, at ordningen de facto bliver afskaffet. Det betyder selvfølgelig, at der er så få, der til sidst anvender ordningen, at den ikke eksisterer. Den er de facto blevet afskaffet, fordi ordningen bliver så ringe, fordi man modregner for pensioner, der endog ikke udbetales. Det er beløb på helt op til lige knap 100.000 kr. ud af et samlet beløb på lige knap 600.000 kr. på 3 år. Man fjerner bundfradraget, og man forkorter perioden til 3 år. Det bliver så ringe et tilbud, at der vil være så få, der benytter sig af det, at det de facto er en afskaffelse.

Kl. 18:59

Formanden:

Hr. Bent Bøgsted.

Kl. 18:59

Bent Bøgsted (DF):

Det er jo mærkværdigt, at LO går ud og siger, at ni ud af ti har fordel af at blive i ordningen. For de højstlønnede er det rigtigt nok, at det ikke kan betale sig at være i ordningen. Det er rigtigt nok, det vil jeg blankt erkende. Man siger, at af akademikerne er der kun 50 pct., der kan have noget ud af at blive i ordningen. Det kan godt være, at hr. Henning Hyllested her fra talerstolen siger en de facto afskaffelse, men jeg vil garantere for, at arbejderne ude omkring fanger det, hr. Henning Hyllested siger, som om ordningen bliver afskaffet, og det er en usandhed uden lige at sige det fra talerstolen.

Samtidig er det mærkværdigt, at vi skal høre de usandheder om, at efterlønnen bliver afskaffet, når vi ved, at Enhedslisten med finansloven gå ud og fjerner arbejdspladser for ufaglærte med de afgifter, der bliver pålagt. Det koster ufaglærte arbejdspladser rundt omkring i Danmark. Det gør det i Nordjylland, i Vestjylland, på Sjælland, på Lolland – alle de steder, hvor virksomheder bliver påvirket af de afgifter, som Enhedslisten har fået gennemtrumfet. Vi hører usandheder om, at Enhedslisten sikrer arbejdspladser. Enhedslisten afskaffer arbejdspladser for ufaglærte. Det er en kendsgerning.

Kl. 19:00

Formanden:

Hr. Henning Hyllested.

Kl. 19:00

Henning Hyllested (EL):

Når LO siger, at det er en god idé at blive i ordningen, er det naturligvis set i forhold til, at det beløb, man så kan få udbetalt, jo altså er af en størrelse, så det ikke kan betale sig. Men jeg tror ikke, at hr. Bent Bøgsted kan tage LO til indtægt for, at de synes, at det, der sker i dag, er rigtig godt, at de forringelser, der sker af efterlønnen, er gode. Det tror jeg ikke at hr. Bent Bøgsted kan tage LO til indtægt for. Tværtimod har LO jo i deres høringsvar advaret imod at afskaffe efterlønnen de facto.

Med hensyn til skabelse af arbejdspladser så deltager vi i en finanslov, som jo bl.a. indeholder en eller anden kickstart, som jo i høj grad tager sigte på at skabe nye arbejdspladser, herunder grønne arbejdspladser, og det vil vi naturligvis gerne være med til.

Kl. 19:01

Formanden:

Hr. Mads Rørvig for en kort bemærkning.

Kl. 19:01

Mads Rørvig (V):

Tak for det. Hr. Henning Hyllested nævner en kickstart i finansloven, men den kan jeg nu ikke få øje på. Mig bekendt viser Finansministeriets beregninger, at finansloven vil koste 4.000 job. Vil hr. Henning Hyllested ikke bekræfte det?

Kl. 19:01

Formanden:

Hr. Henning Hyllested.

Kl. 19:01

Henning Hyllested (EL):

Det, jeg sagde, var, at vi deltager i en finanslov, der som et af sine elementer har en kickstart, som tager sigte på at skabe et antal arbejdspladser, samtidig med at man jo gerne vil skabe nogle grønne

arbejdspladser hen ad vejen. Det står stadig væk ved magt, og det deltager vi gerne i.

Kl. 19:02

Formanden:

Hr. Mads Rørvig.

Kl. 19:02

Mads Rørvig (V):

Så vil jeg opfordre hr. Henning Hyllested til at læse finanslovforslaget igen, for en kickstart indgår ikke i finanslovforslaget. Men jeg kan konstatere, at finanslovberegninger på konsekvenserne af finanslovforslaget viser tab af 4.000 job næste år.

Vi kan så konstatere, at man ikke vil være med til at gennemføre en efterlønsreform – det har vi debatteret til hudløshed med Enhedslisten – men man har så et alternativ, hvor man vil skabe 100.000 job, hvoraf en del af dem skal skabes i 2012. Man vil i 2012 sørge for bedre velfærd i kommunerne, hvor der skal skabes 30.000 job, og så fortsætter listen ellers. Vi kan så læse i finanslovforslaget, at Enhedslisten lægger stemmer til, at finansloven for 2012 koster 4.000 job, så mit spørgsmål til hr. Henning Hyllested er: Hvordan synes man egentlig selv, det går?

Kl. 19:03

Formanden:

Hr. Henning Hyllested.

Kl. 19:03

Henning Hyllested (EL):

Det kan siges ganske kort: Vi synes faktisk, det går godt. Det er klart, at når vi går til valg på at skabe en række job i det her land, så er det jo vores politik, og vi må jo altså også konstatere, at Enhedslisten ikke har 90 mandater, så vi kan ikke få flertal for vores politik, og så kan det ikke lige blive til det antal job, vi gerne vil have.

Kl. 19:03

Formanden:

Fru Ulla Tørnæs for en kort bemærkning.

Kl. 19:03

Ulla Tørnæs (V):

Jeg vil gerne starte med at sige velkommen til Folketinget til hr. Henning Hyllested. Vi kender jo hinanden fra adskillige debatter og fra adskillige folketingsvalgkampe hjemme i det vestjyske. Jeg vil gerne spørge hr. Henning Hyllested, om ikke det er korrekt, at det faktisk kun er en tredjedel af de ufaglærte, som i dag indbetaler til efterlønsordningen. Jeg forstod på hr. Henning Hyllesteds meget følelsesladede indlæg, at det her ville være et hårdt slag imod de ufaglærte i Danmark. Men kan hr. Henning Hyllested ikke bekræfte, at det rent faktisk kun er en tredjedel af de ufaglærte, der indbetaler til efterlønsordningen?

Kl. 19:04

Formanden:

Hr. Henning Hyllested.

Kl. 19:04

Henning Hyllested (EL):

Jeg kan i hvert fald bekræfte, at det af dem, som anvender ordningen, er over 80 pct., som er faglærte og ufaglærte arbejdere, og som jeg sagde i mit indlæg, betyder det jo rent faktisk, at den ordning, man her har fået skabt, anvendes af dem, som den var beregnet på. Om folk så indbetaler til ordningen, er jo et frit valg. Nogle vælger at betale til den ordning og deltage i den, og det er fint nok, der er også nogle, der vælger at sige, at de vil spare de penge, og at de vil

stå udenfor, og det er fint nok for mig. Jeg synes, det er dumt, men det er der jo altså en del der vælger at gøre.

Det ændrer jo ikke ved, at ordningen har en udmærket karakter, og at det er en rigtig god ordning. At folk så vælger at stå uden for den, er folks eget valg.

Kl. 19:05

Formanden:

Fru Ulla Tørnæs.

Kl. 19:05

Ulla Tørnæs (V):

Men det forholder sig jo sådan, at det er blandt folk med en videregående uddannelse, at stigningen blandt dem, der indbetaler efterlønsbidraget, finder sted. Jeg forstår på hr. Henning Hyllesteds indlæg, at hr. Henning Hyllested sådan set er meget optaget af de ufaglærtes vilkår, men det er nu engang sådan, at man, hvis man ser på tallene, kan se, at der er en faldende tilslutning til efterlønnen blandt lige præcis de ufaglærte. Vil hr. Henning Hyllested ikke erkende det? Efterlønnen er altså med andre ord ikke det instrument, som hr. Henning Hyllested gør det til, blandt de ufaglærte i Danmark.

Kl. 19:06

Formanden:

Hr. Henning Hyllested.

Kl. 19:06

Henning Hyllested (EL):

Jo, det er den. Den er et rigtig godt instrument, og som jeg har sagt og vil gentage, bruges efterlønsordningen først og fremmest af dem, som den var tiltænkt, nemlig de faglærte og ufaglærte arbejdere. Når der måske er en faldende tendens, er det altså også, fordi det i det her land er sådan, at der jo bliver færre og færre ufaglærte arbejdere. De bliver arbejdsløse, de er under rigtig hårdt pres, og i virkeligheden betyder det egentlig, at de har mere brug for efterlønsordningen. Men når man er under hårdt økonomisk pres, vælger man jo også at afstå fra nogle ordninger og ikke indbetale til dem, og hvis man er ung, ufaglært og bliver arbejdsløs og kan se, at det her ingen steder fører hen, og at den ordning bliver afskaffet, så stopper man måske også med at indbetale til den eller begynder slet ikke at indbetale til den. Det er der sådan set ikke noget mærkeligt i.

Men det ændrer ikke ved, at ordningen bruges af dem, som den var tiltænkt, at der har været hårdt brug for den, at den har været elsket og velkommen hos dem, som har haft et hårdt arbejdsliv, og som jo gerne ville have lov at trække sig tilbage i god ro og orden, også på et tidspunkt, hvor de ikke var fuldstændig nedslidte.

Kl. 19:07

Formanden:

Tak til hr. Henning Hyllested. Så er det hr. Finn Sørensen som privatist.

Kl. 19:07

(Privatist)

Finn Sørensen (EL):

Tak. Jeg vil gerne takke alle, der har deltaget i debatten, og selv om vi ikke har været enige, synes jeg, det har været en god debat. Og sidst på dagen spørger man jo sig selv: Kom der så noget ud af det? Ja, jeg synes, der kom to ting ud af det. Den første er, at vi fik bekræftet, at Dansk Folkeparti, der jo er en nøglespiller i den her debat, fastholder deres synspunkt om, at de skam ikke har forrådt noget, og at de ikke har ændret standpunkt i den her sag. Men det lykkedes desværre ikke hr. Bent Bøgsted at bortforklare, at hr. Kristian Thulesen Dahl på Dansk Folkepartis vegne den 30. december 2010 sagde, at Dansk Folkeparti ikke ville være med til at pille ved velfærdsforliget

– det såkaldte velfærdsforlig. Hvis Dansk Folkeparti havde holdt fast i det synspunkt, havde der ikke været noget flertal for at forringe efterlønsordningen. Så enkelt er det, og derfor må det store politiske ansvar for, at vi nu får et angreb på efterlønsordningen og folkepensionsalderen, placeres hos Dansk Folkeparti.

Det andet, vi har fået ud af debatten, er en meget vigtig afklaring. Der er ikke nogen, der i debatten har bestridt den oplysning, som hr. Christian Juhl kom med, hvor han henviste til, at de økonomiske vismænd siger, at i år 2020 vil en afskaffelse af efterlønsordningen – eller en forringelse; man skal nødig hidse nogen op på det her tidspunkt – betyde, at vi har ca. 25.000 flere arbejdsløse. Og det bekræfter den analyse, som Enhedslisten hele tiden har haft af det, nemlig at bevæggrunden for at lave det her angreb på efterlønsordningen er at gøre arbejdsløshedskøen længere, for man ved, at jo flere arbejdsløse, der kæmper om det samme job, jo bedre muligheder har arbejdsgiverne for at trykke lønningerne. Det er kernen i hele det angreb, som vi er udsat for her.

Til sidst vil jeg bare sige, at der er nogle, der undrer sig over, at Enhedslisten kan stemme for en finanslov, når der i finansloven er indbygget en virkning af den her efterlønsforringelse, nemlig udbetalingen af efterlønsbidrag med x antal milliarder kroner. Vi bliver ligesom beskyldt for løftebrud og for, at vi så ikke har væltet regeringen på det grundlag og undladt at medvirke til en finanslovaftale. Der er jo kun én ting at sige til det, nemlig at hvis vi havde haft muligheden, og hvis det havde været sådan, at ved at sige nej til at lave en i øvrigt udmærket finanslovaftale med regeringspartierne kunne det medføre, at vi fik stoppet dette uhyrlige angreb på efterlønsordningen og folkepensionen, ja, så havde det bestemt været værd at overveje, men debatten her i salen viser jo med al tydelighed, at den mulighed har vi ikke haft. Tak for ordet.

Kl. 19:10

Formanden:

Tak til hr. Finn Sørensen. Der er ikke nogen korte bemærkninger – der er ikke rigtig nogen tilbage i den side af salen lige nu. Så er det beskæftigelsesministeren, værsgo.

Kl. 19:10

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Tak for ordet og tak for en god, lang debat. Det har selvfølgelig været fuldstændig nødvendigt, fordi vi i dag har behandlet et lovkompleks, som er af meget, meget stor betydning både for indretningen af det danske arbejdsmarked og for rigtig, rigtig mange mennesker, som får ændret deres vilkår for efterløn. Jeg kan jo efter dagens debat konstatere, at der er et endog meget bredt og stort flertal for lovforslagene her, og det er jeg selvfølgelig glad for, i og med at det er mig, der har fremsat forslagene.

Jeg vil komme med nogle få ord om indholdet af de lovforslag, der har været til behandling. De betyder jo nu, at velfærdsaftalen fra 2006 fremrykkes, at efterlønsperioden forkortes fra 5 til 3 år, at efterlønnen forhøjes, og at pensionsmodregningen tilsvarende skærpes.

Det er, som det er blevet nævnt af flere, en lidt særlig politisk situation. Fra socialdemokratisk side gjorde vi det meget klart før det nyligt afholdte folketingsvalg, at såfremt der efter folketingsvalget ville være et fortsat flertal for tilbagetrækningsreformen, ville vi gennemføre den og indskrive den i et regeringsgrundlag. Og man må jo sige, at danskerne ved folketingsvalget traf en beslutning med åbne øjne. Danskerne har således sammensat et Folketing, som har en sammensætning, der gør, at der er et flertal for tilbagetrækningsreformen.

Jeg skal også afslutningsvis sige, at de her lovforslag medfører nogle ret store ændringer både i efterlønsordningen og fleksydelsesordningen. Personer, der har betalt til ordningerne, vil derfor i perioden fra den 2. april 2012 til den 1. oktober 2012 få mulighed for at

fravælge ordningerne og få deres indbetalte bidrag udbetalt kontant og skattefrit.

Lovforslagene medfører også store ændringer i tilbagetræknings-systemet, og jeg synes, det er meget, meget vigtigt at understrege, at de borgere, der bliver berørt heraf, skal tænke sig rigtig, rigtig godt om. Hvad enten man overvejer at blive i ordningen eller melde sig ud, kan det få rigtig store konsekvenser for det enkelte menneske. I de kommende måneder skal der derfor igangsættes en stor informations- og vejledningsindsats ude i a-kasserne – det er også præciseret i lovforslagene – og det er klart, at Beskæftigelsesministeriet er i tæt dialog med a-kasserne om deres vejledning af medlemmerne.

Tak for indlæggene, jeg ser frem til udvalgsbehandlingen.

Kl. 19:13

Formanden:

Der er to korte bemærkninger, først fra hr. Mads Rørvig.

Kl. 19:13

Mads Rørvig (V):

Tak for det. Jeg kan forstå, at ministeren siger noget andet nu, end man gjorde før valget, nemlig at man vil gennemføre en reform af efterlønnen.

Hvad mener ministeren er de tre bedste ting i den lovgivning, som hun i dag præsenterer for Folketinget?

Kl. 19:13

Formanden:

Ministeren.

Kl. 19:13

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Jeg har ikke behov for at udpege gode ting i den her lovgivning. Jeg tror, det står klart for enhver i Danmark, at det her er lovforslag, der udmønter et politisk forlig om tilbagetrækning, og som vi vælger at fremsætte som regering, fordi det er indeholdt i vores regeringsgrundlag. Vi gjorde det meget klart for danskerne før folketingsvalget og undervejs i valgkampen, at såfremt man sammensatte et Folketing sådan, at der ville være et fortsat flertal for det, ville det også gå igen i vores regeringsgrundlag.

Kl. 19:14

Formanden:

Hr. Mads Rørvig.

Kl. 19:14

Mads Rørvig (V):

Jamen der er jo ikke nogen, der har pålagt ministeren at fremsætte det her lovforslag. Det kan være, det ville ske, hvis ministeren ikke gjorde det, men der er ikke nogen, der har pålagt ministeren at fremsætte det her lovforslag. Så jeg går ud fra, at ministeren fremsætter lovforslaget for Folketinget, fordi man mener, det er den politik, der skal gennemføres.

Derfor vil jeg spørge ministeren: Hvorfor skal den her politik gennemføres?

Kl. 19:14

Formanden:

Ministeren.

Kl. 19:14

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Lovforslagene her fremsættes, fordi de som vurderet af forligspartierne er en korrekt udmøntning af den politiske aftale, der ligger til grund for tilbagetrækningsreformen. Vi gjorde det meget klart for danskerne – både fra Socialdemokratiets og fra SF's side – at såfremt der ville være et flertal efter det nyligt afholdte folketingsvalg for at

gennemføre tilbagetrækningsreformen og der samtidig ville være mulighed for at få et regeringsskifte, ville tilbagetrækningsreformen blive gennemført.

Kl. 19:15

Formanden:

Fru Inger Støjberg for en kort bemærkning.

Kl. 19:15

Inger Støjberg (V):

Jo, jo, men en korrekt udmøntning af en aftale pålægger jo ikke regeringen at fremsætte det her lovforslag, og jeg tror egentlig, det var det, hr. Mads Rørvig fiskede efter. Så hvorfor er det, at man fremsætter det her? For jeg kan jo næsten fornemme, at ministeren ikke sådan er helt så begejstret for det her lovforslag, som jeg f.eks. er.

Kl. 19:15

Formanden:

Ministeren.

Kl. 19:15

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Jeg kan bekræfte, at jeg og regeringen ikke er pålagt at fremsætte forslaget. Vi gør det, fordi det står i vores regeringsgrundlag.

Kl. 19:15

Formanden:

Fru Inger Støjberg.

Kl. 19:15

Inger Støjberg (V):

Nu er det der med de 90 mandater jo blevet brugt rigtig mange gange, altså at det er en af årsagerne til det. Vil det så sige, at regeringen og dermed beskæftigelsesministeren altid vil stemme for, hvis man kan se, at der er 90 mandater? Altså, det kunne jo gøre sig gældende for mange ting, det kunne gøre sig gældende både i skattespørgsmål og på andre områder. Så skal det her tages som et udtryk for det, for det var sådan set også det, hr. Leif Lahn Jensen sagde tidligere i dag, nemlig at når der er 90 mandater for noget, stemmer regeringspartierne for? Så jeg vil bare gerne have bekræftet, at sådan er det i alle forhold.

Kl. 19:16

Formanden:

Ministeren.

Kl. 19:16

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Nej, det vil det ikke være.

Kl. 19:16

Formanden:

Fru Mai Henriksen for en kort bemærkning.

Kl. 19:16

Mai Henriksen (KF):

Vi har jo i dagens debat hørt fra S- og SF-ordførerne, at ministerbilerne var rigtig vigtige, at de var vigtigere end principper og holdninger. Synes ministeren ikke, at det er rigtig ærgerligt?

Kl. 19:16

Formanden:

Ministeren.

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Jeg har ikke hørt det i debatten. Altså, jeg har ikke hørt en eneste ordfører fra de regeringsbærende partier tale varmt om ministerbiler. Mig bekendt er der heller ikke nogen af ordførerne, der har adgang til ministerbiler, endnu da. Så nej, det kan jeg ikke bekræfte.

Kl. 19:17

Formanden:

Fru Mai Henriksen.

Kl. 19:17

Mai Henriksen (KF):

Men kan ministeren ikke godt se, sådan helt inderst inde, at det her jo er et lovforslag, som er med til at fremtidssikre det danske velfærdssamfund? Kan ministeren ikke godt se det fornuftige i, at nu kan man ikke bare, fordi man fylder 60 år og der tilfældigvis på ens fødselsattest står, at det magiske tal er nået, gå på efterløn – helt inderst inde?

Kl. 19:17

Formanden:

Ministeren.

Kl. 19:17

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Jeg er selvfølgelig glad for, at skiftende ordførere for oppositionen spørger til mit inderste inde, det var også et tema, der gik igen i den foregående debat. Og jeg vil sige, at der ikke er nogen forskel mellem det inderste inde og det yderste ydre, hvad angår mig selv og mine politiske holdninger.

Jeg kan bekræfte, at tilbagetrækningsreformen selvfølgelig bidrager positivt til dansk økonomi, men jeg kan også bekræfte, at man kan fremtidssikre en økonomi, det gælder i Danmark som i andre lande, på mange forskellige måder. En reform af tilbagetrækningsområdet er en af de metoder, der er at vælge mellem.

Kl. 19:18

Formanden:

Fru Ulla Tørnæs for en kort bemærkning.

Kl. 19:18

Ulla Tørnæs (V):

Altså, det er jo muligt, at referencen til, at det var vigtigt at få regeringsmagten, kom fra S og SF en af de mange gange, hvor ministeren har følt sig nødsaget til at forlade salen her.

Nu forstår jeg på ministeren, at ministeren er imod lovforslagene; det har hun også klart givet udtryk for i Jyllands-Posten den 16. november. Og samtidig siger ministeren her i dag, at der absolut ikke er nogen, der har pålagt ministeren at fremsætte lovforslagene. Men kan ministeren så ikke fortælle mig, hvorfor ministeren har fremsat disse lovforslag, som ministeren er imod, og som ingen har pålagt ministeren at fremsætte? Det bliver mere og mere mystisk, men det kunne jeg godt tænke mig at ministeren redegør for her.

Kl. 19:19

Formanden:

Ministeren.

Kl. 19:19

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Jeg har i første omgang behov for at få klargjort, om der var en klage over min tilstedeværelse i salen i dag.

Formanden:

Der er ikke modtaget nogen klage heroppe, så det kan jeg i hvert fald afkræfte. (Ulla Tørnæs (V): Er det et led i forhandlingerne her?) Næh, men der blev spurgt.

Kl. 19:19

Ulla Tørnæs (V):

Jeg vil sådan set gerne, forudsat det ikke går ud over min spørgetid, understrege, at jeg gjorde formanden opmærksom på, at ministeren tidligere undervejs i forhandlingerne, jævnfør Folketingets forretningsorden, forlod Folketinget uden at give det til kende. Jeg vil gerne lige understrege, at det ikke har noget med mine spørgsmål til ministeren her at gøre.

(Formanden: Det er meget fair, jeg siger, at jeg i hvert fald ikke har modtaget den klage.) Nej, for formanden sad ikke i formandsstolen, men det gjorde formandens stedfortræder, nemlig medlem af Præsidiat fru Marianne Jøved, som afbrød forhandlingerne, al den stund der ikke var noget regeringsmedlem til stede, og så kan man selvfølgelig ikke behandle regeringens lovforslag. Altså, sådan forholder det sig trods alt.

Kl. 19:20

Formanden:

Det er fuldstændig korrekt. Ministeren kan fortsætte.

Kl. 19:20

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Jamen jeg har ikke behov for at fortsætte, jeg skulle bare spørge til, om der var en klage.

Kl. 19:20

Formanden:

Der er en kort bemærkning til.

Kl. 19:20

Ulla Tørnæs (V):

Jamen så kan jeg konstatere, at ministeren altså ikke vil svare på mit spørgsmål. Men måske forstyrrede det ministeren lidt, at jeg henviste til, at ministeren altså har følt sig foranlediget til at forlade salen adskillige gange undervejs i debatten i dag.

Men så stiller jeg mit spørgsmål igen. Jeg forstår det sådan, at ministeren er imod lovforslagene. Det er ikke mine lovforslag, siger ministeren til Jyllands-Posten den 16. november. Jeg har ingenting med indholdet at gøre, siger hun. Samtidig siger ministeren her i dag: Der er ikke nogen, der har pålagt mig at fremsætte lovforslagene. Jamen så er det gode spørgsmål da: Hvordan pokker kan det så være, at ministeren har fremsat lovforslagene? Det synes jeg da sådan set at vi har krav på at få en forklaring på.

Kl. 19:21

Formanden:

Ministeren.

Kl. 19:21

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Jeg skal lige prøve at forstå, om der er en klage over min opførsel i salen i det hele taget, for Venstres ordfører bliver ved med at fremføre, at jeg har haft grund til at forlade salen adskillige gange. Jeg har været her siden kl. 10.00 i formiddags, og der kan være helt naturlige årsager til, at man er nødsaget til at gå ud af salen. Så jeg bliver nødt til at forstå, om der er utilfredshed med min tilstedeværelse i salen.

For at svare på det spørgsmål fra salen, som er af mere politisk og dermed fair karakter, vil jeg sige: Jeg er ikke blevet pålagt at

fremsætte de her lovforslag. Det gør jeg, fordi vi som regering har gjort det meget, meget klart, at såfremt der ville være et flertal for tilbagetrækningsreformen efter folketingsvalget, ville det her indgå som en del af vores regeringsgrundlag, og det er det, vi udmønter nu.

Kl. 19:21

Formanden:

Så er der ikke flere, der har bedt om ordet. Det vil sige, at forhandlingen er afsluttet.

Jeg foreslår, at de tre lovforslag henvises til Beskæftigelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

5) 1. behandling af lovforslag nr. L 22:**Forslag til lov om ændring af lov om social pension. (Forhøjelse af folkepensionsalder og seniorførtidspension m.v.).**

Af social- og integrationsministeren (Karen Hækkerup). (Fremsættelse 21.11.2011).

Kl. 19:22

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Hr. Eyvind Vesselbo som ordfører for Venstre.

Kl. 19:22

Forhandling

(Ordfører)

Eyvind Vesselbo (V):

Det har været en lang dag. Vi har været her siden kl. 10.00 og har diskuteret en lang række interessante ting. Nu kommer der så et lovforslag, som er en følge af tilbagetrækningsreformen, og det lovforslag består af fire dele.

Den ene del er en fremrykning af tidspunktet. Tidspunktet for efterløn og folkepension skal ændres i forhold til den aftale, der blev lavet i 2006. Altså, det bliver rykket frem. Efterlønsalderen skal være 62 år, ikke i 2022, men i 2017, og folkepensionsalderen skal være 67 år i 2022 og ikke i 2027. Det er en følge af den aftale, som er blevet lavet.

Så er der en anden del af det her lovforslag. Det drejer sig om seniorførtidspension. Der var jo i forbindelse med debatten om ændringen af efterlønsordningen en lang debat om de mennesker, som er svage, som er udslidte, og det her lovforslag giver nu de mennesker en mulighed for at få det, man kalder seniorførtidspension, på en lempeligere måde end den måde, man får førtidspension på. Det er sådan, at man, når man søger seniorførtidspension, ikke nødvendigvis skal have betalt til efterlønsordningen, og når man søger, skal man have svar, inden der er gået ½ år, og man skal ikke igennem en arbejdsprøvning. Det er jo en meget fin ordning, som vil gavne de mennesker, som der er blevet drøftet meget ville have et problem med den her ændring af efterlønnen. De får nu nogle muligheder for at få nogle bedre vilkår.

Så er der to yderligere elementer, og det er selvfølgelig alt sammen for at gøre, at folk bliver længere på arbejdsmarkedet. Det beløb, man må tjene for ikke at blive frataget nogle ydelser, når man har folkepension, stiger fra 30.000 til 60.000 kr., og så falder det antal timer, som man skal have arbejdet for at kunne udsætte sin folkepension, fra 1.000 timer til 750 timer.

Så alt i alt er det her lavet som en følge af tilbagetrækningsreformen, og det vil give en øget mulighed for, at de svageste personer i det her samfund vil kunne få en seniorførtidspension, men samtidig vil det også give dem, der gerne vil blive på arbejdsmarkedet, nogle bedre muligheder for det. Så alt i alt er det her jo et lovforslag, som på mange måder lever op til det, som egentlig er hele tanken bag tilbagetrækningsreformen, nemlig at man sikrer dem, som gerne vil blive på arbejdsmarkedet, nogle bedre muligheder, men at man samtidig ikke svigter dem, som kan have det svært, og som har brug for at få en seniorførtidspension.

Derfor vil vi stemme for det her lovforslag, og vi regner så også med, at regeringen, som jo har fremsat det her lovforslag, vil omtale det i positive vendinger og ikke sådan, som jeg synes at jeg hørte det i forbindelse med det forrige lovforslag, hvor man brugte mest tid på at fortælle, hvorfor man ikke kunne lide det lovforslag, men at man alligevel stemte for det. Prøv nu at være lidt ærlige og erkend, at det her er et godt lovforslag, som man godt kan stemme for.

Kl. 19:27

Formanden:

Tak til Venstres ordfører. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Så er det fru Maja Panduro som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 19:27

(Ordfører)

Maja Panduro (S):

Tak for det. Som bekendt er dette lovforslag – ligesom de foregående vi har behandlet – en udmøntning af den aftale, som blev indgået fredag den 13. maj i år, og den blev indgået af Venstre, Konservative, Dansk Folkeparti og Radikale Venstre. Regeringen fremsætter forslaget nu, men når Venstres ordfører beder mig om at være ærlig og samtidig beder mig om at sige pæne ting om aftalen, så får jeg det altså en lille smule svært.

Venstres ordfører har jo præsenteret forslaget her, og det har han jo i virkeligheden på mange måder gjort glimrende og sikkert også bedre, end jeg kan gøre, eftersom det er et forslag, som Venstre har været med til at lave, og derfor vil jeg heller ikke tale meget længe om detaljerne i lovforslaget her. Men jeg vil dog lige præcisere for ærlighedens skyld, at her er jo ikke tale om en ny form for førtidspension, her er ikke tale om nye kriterier for, hvornår man kan få førtidspension. Det, der er tale om, er, at man kan få sin afgørelse hurtigere, og det vil jeg medgive, men jeg synes, at når andre præsenterer det sådan, at det her skulle være en lempeligere form for førtidspension – en førtidspension, som det er nemmere at få – så er det ikke helt ærligt, og derfor kan jeg ikke sige det fra talerstolen. Men ellers er det her jo de politiske realiteter. Et flertal i Folketinget har lavet en aftale, som regeringen nu fremsætter lovforslag om, og det gør vi så loyalt, vi kan, og derfor har vi også sikret os, at forligspartierne kan se sig selv i den måde, som vi fremsætter det på.

Regeringen og Socialdemokraterne kan støtte forslaget her.

Kl. 19:29

Formanden:

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Der er en kort bemærkning fra hr. Mads Rørvig.

Kl. 19:29

Mads Rørvig (V):

Jeg skal bare lige have det præciseret. Socialdemokraterne sagde, man var imod forslaget, og Socialdemokraterne siger, man stemmer for forslaget som følge af, at der er et flertal i Folketinget, der bakker op om forslaget. Føler fru Maja Panduro sig forpligtet til at stemme det samme som flertallet i Folketinget?

Kl. 19:29

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 19:29

Maja Panduro (S):

Jeg føler mig forpligtet af mit regeringsgrundlag, og deri har vi skrevet – som vi også sagde før valget – at såfremt vælgerne sammensatte et Folketing, hvor der stadig er flertal for denne tilbagetrækningsreform, så er det også en tilbagetrækningsreform, som vores regering vil implementere, og det er det, vi gør nu.

Kl. 19:30

Formanden:

Hr. Mads Rørvig.

Kl. 19:30

Mads Rørvig (V):

Det her bliver mere og mere mystisk. Altså, man er imod forslaget. Man stemmer for det, fordi det står i regeringsgrundlaget, men man er egentlig imod. Så vil jeg høre: Hvis ordføreren er imod det, som ordføreren står og siger man vil stemme for, hvad er så ordførerens tanker om grundlovens § 56, netop at man som folketingsmedlem alene er bundet af sin egen overbevisning? Der står ikke, at man er bundet af et regeringsgrundlag eller 90 mandater i Folketinget. Man er bundet ene og alene af sin egen overbevisning. Gør det slet ikke indtryk på ordføreren, hvad der står i grundloven?

Kl. 19:30

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 19:30

Maja Panduro (S):

Grundloven gør meget stort indtryk på mig, og det synes jeg den skal gøre på ethvert folketingsmedlem, også på spørgeren. Jeg føler mig udmærket dækket ind af min overbevisning. Min faste overbevisning er, at dette land – og også de mennesker, som efterlønsforringelserne og tilbagetrækningsreformen går ud over – er væsentligt bedre tjent med en socialdemokratisk ledet regering og dermed den regering, som vi har nu, end med den regering, som har siddet i de sidste 10 år. Det er min meget faste overbevisning, og derfor er jeg glad for, at det er tilfældet, og at jeg har mulighed for at være med til at arbejde for det.

Kl. 19:31

Formanden:

Fru Mai Henriksen for en kort bemærkning.

Kl. 19:31

Mai Henriksen (KF):

Så vil jeg gerne spørge, om fru Maja Panduro så kan bekræfte, at ministerbiler altså er vigtigere end ideologiske grundholdninger?

Kl. 19:31

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 19:31

Maja Panduro (S):

Det, jeg kan bekræfte, er, at folketingsflertallet og de muligheder, den forskel, vi kan gøre ved at have regeringsflertallet, er væsentligt vigtigere for mig end at stille sig fornærmet op i et hjørne og sige: Æv, bæv, hvis jeg ikke kan få min vilje på efterlønnen, så vil jeg ikke være med til noget som helst andet. Det valg, vi stod over for,

var, at vi kunne lade en borgerlig regering forringe efterlønnen, eller vi kunne sige, at o.k., vi har altså ikke mulighed for at vinde lige præcis den her kamp, men vi har stadig væk mulighed for at lave et regeringssamarbejde med Radikale Venstre bl.a., hvor vi så kan få gennemført rigtig mange andre gode og vigtige ting. Det var så det sidste, vi valgte. Det har jeg det rigtig godt med.

Kl. 19:32

Formanden:

Fru Mai Henriksen.

Kl. 19:32

Mai Henriksen (KF):

Jeg er meget forvirret lige nu, for hvis det virkelig er, at grundloven gør indtryk, og det siger ordføreren jo at grundloven gør, så ved ordføreren, fru Maja Panduro, jo også godt, at så er man ikke bundet af andet end sin egen overbevisning, og så er det muligt at stemme imod. Hvorfor vælger ordføreren så ikke at stemme imod det her lovforslag?

Kl. 19:33

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 19:33

Maja Panduro (S):

Jeg beklager meget, hvis fru Mai Henriksen er forvirret. Jeg vil gerne prøve at afhjælpe forvirringen, men der er måske grænser for mine pædagogiske evner. Jeg gentager gerne, at det er min faste og meget klare overbevisning, at danskerne og også de mennesker, som det ligesom går ud over i de her lovforslag, er væsentlig bedre tjent med en socialdemokratisk ledet regering end med det VKO-flertal, som har siddet i de sidste 10 år. Jeg har faktisk lidt svært ved at forstå, at det kan være så svært at forstå. Men jeg siger det gerne igen: Det er min meget faste, klare overbevisning.

Så er det klart, at hvis jeg selv kunne bestemme alting i hele verden og aldrig nogen sinde måtte gå på kompromis, så er der da mange ting, der ville se anderledes ud, men nu er politik også – og det tror jeg at fru Mai Henriksen som tidligere byrådsmedlem ved, men ellers vil hun formentlig snart opdage det – nogle gange kompromisets kunst og en kunst, hvor man må bøje sig mod hinanden for at blive enige og for at finde fælles løsninger. Det har vi gjort. Men jeg er meget glad for, at danskerne har fået et flertal, som er et andet end det, der har været i de sidste 10 år.

Kl. 19:34

Formanden:

Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til den socialdemokratiske ordfører. Så er det fru Karin Nødgaard som Dansk Folkepartis ordfører.

Kl. 19:34

(Ordfører)

Karin Nødgaard (DF):

Da Dansk Folkeparti i maj måned i år var deltager i forhandlingerne om tilbagetrækningsreformen, var det med det for øje, at vi ønskede at fremrykke beslutninger truffet i velfærdsaftalen fra 2006. Det gjorde vi for at påtage os et ansvar i forhold til flere faktorer, bl.a. det faktum, at der i takt med en højere levealder og et behov for, at flere bliver længere tid på arbejdsmarkedet, er behov for ændringer, som kan være med til at sikre den danske velfærdsstat på længere sigt.

Det er vigtigt, at man ikke blot kigger få år frem og laver kortsigtede ændringer eller er tilbageholdende med at lave reformer. Dansk Folkeparti er dog opmærksom på, at der i forbindelse med en beslut-

ning om, at aldersgrænsen hæves for, hvornår man kan få pension, er et behov for at tilgodese en gruppe af borgere, som ikke vil være i stand til at blive på arbejdsmarkedet så længe som de fleste andre. Derfor er vi optaget af, at den nye ordning om en seniorførtidspension vil tilgodese den gruppe af mennesker, som gennem et langt arbejdsliv er blevet nedslidte og ikke har kræfterne og fysikken til at fortsætte, så de kan komme i betragtning til den nye seniorførtidspension.

Det er en ordning, som ikke kræver, at den enkelte ansøger har indbetalt til en efterlønsordning eller har været medlem af en a-kasse. Det finder Dansk Folkeparti er en meget positiv udvikling, da det ellers ville kunne dele befolkningen op i grupper, til trods for at de måske egentlig har de samme skavanker. Endvidere er det positivt, at der i forbindelse med den nye ordning lægges op til, at sagsbehandlingen skal ske hurtigt og ikke trække i langdrag. Det er endvidere i dag sådan, at man skal i arbejdsprøvning, men fremover vil det med dette forslags vedtagelse blive sådan, at det ikke vil finde sted. Det vil skåne medborgere i en moden alder for unødvendige tiltag, som trækker i langdrag; det er borgere, som på grund af alder og nedslidthed hurtigt vil kunne få afklaret deres sag. Det må enhver modstander af forslaget jo egentlig kunne se fornuft i.

Der er ikke tvivl om, at der har været megen debat om de nye ændringer. Det er vel også helt naturligt, og alt andet havde måske også undret, i og med at vi næsten alle sammen når til pensionsalderen på et tidspunkt og derfor selvfølgelig er optaget af vores muligheder. Det er ud fra en sund tilgang til vores velfærdssamfund en opgave for os alle med hver vores forudsætninger at bidrage, så der på sigt er flere, der bidrager, end der modtager ydelser fra stat og kommuner. Ellers kommer samfundsøkonomien ikke til at hænge sammen i længden.

Der har været kritik, bl.a. i nogle af høringssvarene, af, at det ikke vil blive nemmere at komme i betragtning til en seniorførtidspension, og at det vil være efter de samme regler, som man kender i dag, når der søges førtidspension. Her er det vigtigt, at der med det i dag af regeringen fremsatte forslag ikke lægges op til, at der skal laves en ny førtidspension, men at der laves en ordning, som skal tage højde for, at den gruppe af borgere, der har nået en vis alder, og som er nedslidte, ikke skal igennem en masse unødvendige arbejdsprøvnin-

generelt er det Dansk Folkepartis holdning, at vi gerne vil have et mere fleksibelt arbejdsmarked. Faktisk er der flere ældre, som gerne vil blive på arbejdsmarkedet, og som faktisk fortryder, at de har forladt det for tidligt. Debatten om aldersgrænser for fratrædelse på forskellige ordninger kommer ofte til at handle om at kunne stoppe så tidligt som muligt. Men hvis arbejdslivet er attraktivt og der skabes travlhed for medarbejderne, vil flere danskere have et ønske om at arbejde længere. Det vil være positivt for alle parter og medvirke til at sikre fremtidens velstand og velfærd.

I de næste 7-8 år vil arbejdsstyrken falde, og der bliver flere ældre, og derfor er det vigtigt, at der, for at der skal være råd til de øgede udgifter til f.eks. sundhed og ældrepleje, foretages noget. Det er også muligt, i og med at man for manges vedkommende lever længere, har et bedre helbred og ikke har været udsat for hårdt fysisk opslidende arbejde. Men Dansk Folkeparti er af den overbevisning, at alle, der er varigt nedslidte, uanset alder skal have mulighed for at kunne trække sig tilbage, efter at en vurdering af deres forhold har fundet sted.

I forbindelse med den ændring, der foreslås, er det vel også værd at bemærke, at ændringerne med hensyn til folkepensionsalderen svarer til den aldersgrænse, der var indtil 2004. I og med at Dansk Folkeparti både var med i velfærdsaftalen i 2006 og i tilbagetrækningsaftalen i maj måned i år bakker vi op om det her lovforslag og håber selvfølgelig, at det bliver et skridt i den rigtige retning for at sikre Danmarks fremtid og økonomi.

Kl. 19:38

Kl. 19:41

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra hr. Finn Sørensen.

Kl. 19:38

Finn Sørensen (EL):

Tak. Jeg skal bare høre fru Karin Nødgaard, om ordføreren er enig i, at der ikke er tale om en nye ordning, når vi taler om seniorførtidspension, men bare en ny ansøgningsmulighed til en eksisterende ordning. Er vi enige om det?

Kl. 19:39

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 19:39

Karin Nødgaard (DF):

Ja, det er vi sådan set. Vi er enige om, at der bliver lavet en ordning, som også hedder en førtidspension, men hvor der bare er nogle særlige vilkår for en bestemt gruppe borgere, som er tæt på pensionsalderen. Der er nemlig den fordel ved ordningen, at denne gruppe ikke skal ud i arbejdsprøvning, fordi det vil blive nemmere at vurdere deres sag ud fra det grundlag og det materiale, der er på forhånd. Dermed vil det ske hurtigere og trækker ikke i langdrag.

Kl. 19:39

Formanden:

Hr. Finn Sørensen.

Kl. 19:39

Finn Sørensen (EL):

Vi er vel enige om, at man skal opfylde nøjagtig de samme krav for at blive tilkendt seniorførtidspension, som man skal for at blive tilkendt førtidspension. Det vil sige, at man skal være udsat for en varigt nedsat arbejdsevne, der gør, at man ikke kan skaffe sig en indtægt på anden måde end at få denne førtidspension. Hvis vi er enige om det, må man vel også erkende, at der ikke er tale om nogen ny ordning eller nogen nye muligheder.

Kl. 19:40

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 19:40

Karin Nødgaard (DF):

Jeg vil så bare gentage det, jeg sagde i mit første svar: Jo, der er den forskel, at man kan lave en sagsbehandling hurtigere ud fra det materiale, der allerede ligger til grund på det tidspunkt, hvor vedkommende søger, så det ikke trækker i langdrag. Det synes jeg er vældig positivt. Men vi skal også huske på, at det stadig væk er en førtidspensionsordning, så på det punkt er det korrekt.

Kl. 19:40

Formanden:

Hr. Christian Juhl for en kort bemærkning.

Kl. 19:40

Christian Juhl (EL):

Er fru Karin Nødgaard enig i, at forslaget sammen med halveringen af dagpengene kommer til at betyde, at vi risikerer, at slidte ældre kan komme på kontanthjælp eller ingen indtægter have og dermed risikere at leve i fattigdom, indtil de kan få folkepension som 67-årige – ikke mindst når man tager i betragtning, at myten om det grå guld jo er noget opreklameret?

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 19:41

Karin Nødgaard (DF):

I forhold til den ældre del af befolkningen, som er nedslidt, er der selvfølgelig taget højde for, at de kan komme i betragtning til de ordninger, der ligger inden for det her lovforslags rammer, og det finder Dansk Folkeparti vældig positivt. Det er jo også noget af det, som vi har arbejdet med i forhold til at deltage i tilbagetrækningsreformen, så det er egentlig noget af det, som vi ser frem til bliver ført ud i livet.

Så vil jeg gerne pointere, at er man nedslidt, er det jo lige meget, hvor gammel man er, så skal man kunne søge en førtidspension, og det kan godt være i en meget tidlig alder. Der kan jo være forskellige årsager til det. Det er ikke altid, at alderen er årsagen. Og det synes jeg er vigtigt, som jeg også sagde i min ordførertale. En gang imellem kan det lyde, som om det vigtigste er at komme fra arbejdsmarkedet så hurtigt som overhovedet muligt, men det er jo ikke det, der er ideen. Der er faktisk mange, der er rigtig glade for at være på arbejdsmarkedet, og der er faktisk også mange ældre mennesker, som gerne vil blive der meget længere tid og egentlig ikke skal presses ud af det. Så et mere fleksibelt arbejdsmarked synes jeg faktisk er vejen frem.

Kl. 19:42

Formanden:

Hr. Christian Juhl.

Kl. 19:42

Christian Juhl (EL):

Nu hørte fru Karin Nødgaard ikke, at jeg ikke sagde nedslidte, jeg sagde slidte, og det var med vilje, for det er klart, at nedslidte, hvis de ellers er nedslidte nok, har en chance i det her system, selv om jeg nu tror, det bliver svært. Jeg sagde slidte, for slidte medarbejdere har i dag muligheden for at gå på efterløn, og de har et frit valg, og det vil sige, at de har en stor fleksibilitet i forhold til at kunne vælge. Når den her ordning bliver lavet, risikerer vi at have en stor gruppe, som kan, hvis ikke de kan finde arbejde, få 2 års dagpenge og så sandsynligvis komme ud i ingenting, medmindre de da slet ingenting ejer eller ikke er gift, for så kan de få en lille kontanthjælp. Det er dem, jeg tænker på. Det er dem, der før havde valgmuligheden med efterlønnen, og det vil sige, at de risikerer at løbe ind i en fælde her, som ikke lå der før, og det vil sige, at der er en gruppe, der er på meget farlig grund, hvis vi gennemfører den her reform.

Kl. 19:43

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 19:43

Karin Nødgaard (DF):

Altså, jeg synes, det meget nemt kommer til fra Enhedslistens ordførers side at lyde, som om efterlønnen er afskaffet. Nu har jeg jo sidet og hørt de seneste mange timers debat, og det, Enhedslisten åbenbart meget gerne vil have frem, er, at den er afskaffet. Det er den ikke, og det har ikke været på tale, at den skulle afskaffes. Der er ændret nogle vilkår, i forhold til hvornår man kan komme det, det varer en del år osv., men det er klart, at i takt med at befolkningen lever længere, og at vi har nogle helt ændrede sundhedsvilkår osv., er det også meget naturligt, at man beder folk om at blive lidt længere på arbejdsmarkedet, og at man også på den måde udskyder muligheden for at komme på efterløn.

Kl. 19:43

Kl. 19:47

Formanden:

Der er vist ikke flere korte bemærkninger. Tak til ordføreren. Så er det fru Marlene B. Lorentzen som radikal ordfører.

Kl. 19:43

(Ordfører)

Marlene B. Lorentzen (RV):

Lovforslaget, som vi i dag behandler, indeholder, som også nogle af de tidligere ordførere har nævnt, tre elementer: en fremrykning af velfærdsaftalen med 5 år, indførelsen af en seniorførtidspension og en lempet indtægtsregulering, hvor man hæver bundfradraget fra 30.000 til 60.000 kr. og sænker beskæftigelseskravet fra 1.000 timer til 750 timer.

Baggrunden for at indføre seniorførtidspensionen er, at mennesker, der er nedslidte efter et langt arbejdsliv, kan sikres en enkel og hurtig adgang til førtidspension, når der er mindre end 5 år til folkepensionsalderen. Den her enklere og hurtigere adgang sikres, dels ved at man kan undgå de utallige arbejdsprøvnings med henblik på at udvikle en eventuel restarbejdsevne, dels ved at målgruppen får ret til en hurtig afklaring af deres fremtidige muligheder, idet der skal træffes afgørelse om tilkendelse af seniorførtidspension inden for 6 måneder efter ansøgning.

Det har næppe forbigået, tror jeg, nogens opmærksomhed, at netop delen om indførelsen af den her seniorførtidspension har bidraget til mange spændende diskussioner, også i den valgkamp, vi lige har været ude i. Og det er også helt klart den del, der fylder mest i de indkomne høringsvar. Man kan bl.a. i flere af høringsvarene læse, at der hersker tvivl om, hvordan loven i praksis skal udmøntes; hvordan den enkelte kommune og den enkelte sagsbehandler skal handle i forhold til lovforslaget.

I Radikale Venstre lytter vi også til høringsvarene, og derfor vil vi også nøje følge, hvordan loven bliver udmøntet, for det er så vigtigt, at de politiske intentioner med lovforslaget bliver så klare og tydelige, at borgerne og sagsbehandlerne ikke er i tvivl om, hvordan loven skal udmøntes. Derfor er det også utrolig vigtigt, at de bekendtgørelser, som skal udarbejdes, efter at lovforslaget er blevet vedtaget, netop er tydelige i deres politiske intentioner. Og intentionen er jo at sikre en hurtigere og en smidigere adgang til seniorførtidspension, end vi i dag har med hensyn til førtidspension.

Kriterierne for enten at kunne få førtidspension eller seniorførtidspension er de samme, nemlig at arbejdsevnen er varigt og væsentligt nedsat. Men ved ansøgning om seniorførtidspension slipper borgeren altså for de her utallige arbejdsprøvnings, som ligger før tilkendelsen af en førtidspension. Derfor er adgangen til seniorførtidspension både enklere og hurtigere, og det er til glæde for sagsbehandlerne, men især for borgerne.

Derfor støtter Radikale Venstre lovforslaget.

Kl. 19:46

Formanden:

Der er to korte bemærkninger, først fra hr. Christian Juhl.

Kl. 19:46

Christian Juhl (EL):

Er fru Marlene B. Lorentzen enig i, at med den her reform er der en gruppe slidte mennesker – nu nævner jeg det igen: slidte mennesker – som før havde efterlønnen, men som nu risikerer at falde i et sort hul, når de kun kan få 2 års dagpenge, og som, hvis de er uheldige at være gift – det kan man jo godt være heldig at være, men økonomisk uheldige i hvert fald – så risikerer ingenting at have at leve af indtil deres 67-års fødselsdag, hvor de kan få folkepension, og at det er et hul i lovgivningen?

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 19:47

Marlene B. Lorentzen (RV):

Nu er det jo sådan, at efterlønnen ikke afskaffes, og det er faktisk også sådan, at for at gå på efterløn, for at kunne få tildelt efterløn, skal man være rask og arbejdsduelig. Så derfor forstår jeg ikke helt det med de nedslidte mennesker. Jeg synes tværtimod, at den her seniorførtidspension sikrer lige præcis den gruppe mennesker, som ville skulle ud i et utal af arbejdsprøvnings, som man måske ikke kan synes er helt rimelige, når de er så tæt på folkepensionsalderen. Det slipper de for, og de får meget hurtigere afklaret deres sager.

Kl. 19:48

Formanden:

Hr. Christian Juhl.

Kl. 19:48

Christian Juhl (EL):

Nu prøver jeg en gang til, for det er meget svært at forklare fru Marlene B. Lorentzen og også fru Karin Nødgaard før, hvad det drejer sig om. Jeg nævner slidte mennesker. Slidte mennesker kan godt arbejde, men det er hamrende hårdt for dem. Hvis man har prøvet at være arbejdsmand med en skovl på en byggeplads, ved man det i hvert fald, eller hvis man har prøvet at gøre rent i mange timer.

Hvis man er i den situation, at man hele sit liv har gjort det, kan man være slidt, men stadig væk have ret til efterløn. Hvis efterlønsordningen nu amputeres, vil der være folk, der ikke er i efterlønsordningen, folk, som kun kan få dagpenge i 2 år, og så skal man være ufattelig heldig, hvis man er slidt og samtidig skal have en chance for at finde en arbejdsplads, det ved jeg af erfaring. Det er dem, jeg tænker på.

Men for at stille et enkelt spørgsmål: Når lovgivningen er så kompliceret, som den er, hvorfor er der så overhovedet ikke i det ene eller det andet eller det tredje eller det fjerde af lovforslagene taget højde for, at der skal laves en ret systematisk oplysningskampagne om den her lovgivning?

Kl. 19:49

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 19:49

Marlene B. Lorentzen (RV):

I forhold til ordet, altså om man er nedslidt eller man er slidt, vil jeg sige, at det meget hurtigt kan blive en kamp om ord. Jeg synes, det er meget vigtigt, at vi sammen og forhåbentlig bredt samarbejder om at få lavet et arbejdsmarked og få lavet arbejdsvilkår, som gør, at mennesker hverken bliver slidt eller nedslidt. Det må så absolut være den højeste målsætning, at mennesker kan være på arbejdsmarkedet så længe som overhovedet muligt.

Så skal jeg lige bede om den sidste del af spørgsmålet igen. (Christian Juhl (EL): Oplysningskampagne).

Der er ikke noget som helst til hinder for, at man kan gå ud og oplyse om det, og det vil sagsbehandlerne ude i kommunerne selvfølgelig også gøre. Det er klart, at man på lignende måde, som man gør, når vi indfører ny lovgivning, jo oplyser om det. Om det decideret skal være en kampagne, og om Folketinget skal stå for den, ved jeg ikke, eller om man skulle sige, at det ligger et andet sted.

Kl. 19:50

Formanden:

Hr. Finn Sørensen for en kort bemærkning.

Kl. 19:50

Kl. 19:53

Finn Sørensen (EL):

Tak. Ordføreren taler om, at det er meget vigtigt, at man får udarbejdet en meget omhyggelig og præcis bekendtgørelse på baggrund af den her lovgivning, så der ikke hersker nogen som helst klarhed om, hvordan den skal anvendes i praksis. Så er det, jeg spørger: Betyder det, at der er nogle uklarheder i lovforslaget efter ordførerens opfattelse, og hvad består de uklarheder så eventuelt i?

Så har jeg lige et spørgsmål mere, nej, det tager vi først.

Kl. 19:51

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 19:51

Marlene B. Lorentzen (RV):

Jeg mener sådan set ikke, at der er uklarheder i lovforslaget, men som jeg også sagde i min ordførertale, lytter vi jo til høringssvarene. Og i høringssvarene kan vi se, at der er en del af høringssvarene, hvor der bliver stillet nogle spørgsmål, især til, hvordan det så er, lovforslaget helt konkret skal udmøntes. Der er en bekymring for, om sagsbehandlerne præcis ved, hvordan det skal udmøntes. Den tvivl må selvfølgelig ikke være til stede, når man sidder og skal afgøre de her sager, og derfor er det så vigtigt at få udarbejdet en bekendtgørelse, som jo netop redegør for, hvordan lovgivningen skal udmøntes i praksis. Og det er jo i en bekendtgørelse, hvor de politiske intentioner med hensyn til smidighed og med hensyn til enkel og hurtig sagsbehandling helt tydeligt skal fremgå.

Kl. 19:51

Formanden:

Hr. Finn Sørensen.

Kl. 19:51

Finn Sørensen (EL):

Tak for svaret, for det fører direkte frem til det andet spørgsmål, jeg havde: Er ordføreren opmærksom på det høringssvar, der er fra Kommunernes Landsforening, der jo netop hæfter sig ved den nye ansøgningsprocedure, hvor man faktisk skal springe arbejdsprøvnningen over? Der fremhæver Kommunernes Landsforening det som et eksempel på eller som en sandsynlighed for, at kommunerne netop giver afslag på seniorførtidspensionen, fordi de ikke kan få tilvejebragt den nødvendige dokumentation for det krav, man skal leve op til, nemlig en væsentlig og varigt nedsat arbejdsevne.

Kl. 19:52

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 19:52

Marlene B. Lorentzen (RV):

Jeg er meget opmærksom på KL's høringssvar. Det, der har været en del debat om, også inden i dag, i de seneste uger, har jo netop været, at man i dag kan tilkende førtidspension på det, man kalder det foreliggende grundlag. Det har været meget der, hvor man har sagt: Hvad er forskellen på at tilkende en førtidspension på det foreliggende grundlag og en seniorførtidspension? Og det er selvfølgelig hele arbejdsprøvningsdelen. Hvis man på det foreliggende grundlag i dag vælger at sige, at man søger en førtidspension, så skal det indgå som en del af sagsbehandlingen, at man har valgt ikke at blive arbejdsprøvet. Det skal det ikke, når man ansøger om en seniorførtidspension. Der er det alene lægeerklæringer og dokumentation for, at man er syg eller nedslidt.

Formanden:

Der er ikke flere korte bemærkninger her. Tak til De Radikales ordfører. Så er det hr. Eigil Andersen som ordfører for SF.

Kl. 19:53

(Ordfører)

Eigil Andersen (SF):

Ligesom under det foregående punkt vil jeg sige, at det er velkendt, at SF gik til valg på at bevare efterlønnen, som vi kender den. Vi kaldte det endda valget for en folkeafstemning om efterlønnen. Men vi sagde også, at vi ville acceptere vælgerens dom, og desværre tabte vi folkeafstemningen. De partier, der indgik forliget om tilbagetrækningsreformen, og som bl.a. vil indføre seniorførtidspension, har stadig flertal blandt vælgerne. Det respekterer vi i SF, og det fremgår da også af regeringsgrundlaget, at tilbagetrækningsreformen skal gennemføres, og derfor stemmer vi for.

Nu er det igen blevet nævnt i debatten, at det skulle være hensynet til at kunne komme til at køre i ministerbiler, der skulle være årsagen til, at Socialdemokratiet og SF har accepteret et regeringsgrundlag, hvori tilbagetrækningsreformen indgår. Jeg vil gerne sige, at intet kan være mere forkert! Ministerbiler er jo i den sammenhæng fuldstændig ligegyldige, og derfor vil jeg gerne forklare, hvordan det hænger sammen.

Det hænger sammen med det, at hvis man danner en regering og man har nogle ministerposter og man udgør et andet flertal, kan man altså gennemføre nogle ting til gavn for den brede befolkning i Danmark. Noget af det, som den her regering gennemfører, er en uddannelses- og praktikpladsgaranti; det er 10.000 nye uddannelsespladser; det er, at udlændingehjælpen over en årrække hæves til 1 pct.; det er, at CO₂-udslippet skal nedbringes endnu mere, end den borgerlige regering ville gøre – vi siger, det skal nedbringes med 40 pct. i 2020, Lars Løkke Rasmussens regering sagde 30 pct. Der er blevet 90.000 flere fattige under den borgerlige regering i Danmark i løbet af de 10 år. Vi gør noget ved fattigdommen ved at afskaffe fattigdomsydelserne, hvilket i hvert fald er at bidrage til at nedbringe fattigdommen. Vi vil afskaffe meningsløs aktivering af arbejdsløse og indføre en aktivering, som hjælper den enkelte. Det er nogle af de ting, som folk går og sukker efter. Her kunne jeg også nævne, at mange har sukket efter at få en mere effektiv beskatning af de multinationale selskaber, så de ikke skal slippe med nul kroner i skat. Det synes folk er forargeligt, og jeg må sige, at jeg er fuldstændig enig med dem.

Det er nogle eksempler på den politik, som vi kan gennemføre med en regering, der ligger på en centrum-venstre-position i det politiske spektrum, og som har et flertal bag sig også i kraft af Enhedslisten. Det er det, det drejer sig om rent politisk. Derfor er det så, at bl.a. SF har accepteret et regeringsgrundlag, hvori det også indgår, at man skal gennemføre tilbagetrækningsreformen.

Kl. 19:56

Formanden:

Så er det hr. Joachim B. Olsen for en kort bemærkning.

Kl. 19:56

Joachim B. Olsen (LA):

Jeg vil gerne høre: Hvad er det for multinationale firmaer, der ikke betaler skat, altså dem, der skal beskattes hårdere? Vil ordføreren være sød at nævne, hvilke selskaber der tænkes på?

Kl. 19:57

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 19:57

Kl. 19:59

Eigil Andersen (SF):

Nu skal man jo passe på og nævne de rigtige navne, og der vil jeg så være ærlig og sige, at i det her øjeblik står det ikke klart for mig, så jeg nævner ikke nogen, for jeg vil være sikker på ikke at nævne nogle forkerte. Men der har jo været adskillige eksempler fremme på, at der er multinationale firmaer, som i årevis ikke har betalt skat i Danmark, formentlig fordi man placerer sit overskud i nogle andre lande. Og det, man gør fra den nye regerings side, er jo, at man vil ansætte flere medarbejdere inden for skattevæsenet med henblik på, at der bliver lavet en mere effektiv ligning af de pågældende virksomheder. De driver selvfølgelig ikke virksomhed i Danmark for vore blå øjnes skyld, men fordi de tjener penge på det.

Kl. 19:57

Formanden:

Hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 19:57

Joachim B. Olsen (LA):

Kan ordføreren bekræfte, at hver femte arbejdsplads i det her land er skabt af multinationale selskaber, og hvis man sætter beskatten op for de multinationale selskaber, forventer økonomer, at der vil blive flyttet arbejdspladser ud af Danmark?

Kl. 19:58

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 19:58

Eigil Andersen (SF):

Tallet kan jeg ikke bekræfte; jeg kan heller ikke afkræfte det. Jeg er ikke et omvandrende leksikon, der går rundt og ved alting, det vil jeg være ærlig og sige med det samme. Så spørgeren har da muligvis ret i, at det forholder sig sådan.

Det, der i øvrigt er tale om, for så vidt angår, hvad regeringen vil gøre, er jo i første omgang, at man vil lave en mere effektiv ligning, altså at skattevæsenet bliver bedre til at kontrollere, at der bliver betalt den skat, som allerede de eksisterende regler siger at firmaerne skal betale. Og der kan jo ikke – håber jeg da ikke – være nogen uenighed om, at det selvfølgelig er en god ting at få det gennemført.

Kl. 19:59

Formanden:

Hr. Christian Juhl for en kort bemærkning.

Kl. 19:59

Christian Juhl (EL):

Tak. Jeg vil ikke trække tingene i langdrag, men jeg vil gerne høre, om ordføreren vil oplyse hr. Joachim B. Olsen om, at han bare kan læse på Enhedslistens hjemmeside www.multinasserne.dk, hvem der ikke betaler skat.

Kl. 19:59

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 19:59

Eigil Andersen (SF):

Jamen jeg vil da gerne bekræfte, at man der formentlig kan hente nogle oplysninger om de her navngivne multinationale selskaber, som ikke betaler skat – uden at jeg dermed vil tages til indtægt for alt, hvad der står på Enhedslistens hjemmeside i øvrigt.

Formanden:

Jeg tror ikke, der er flere korte bemærkninger. Så er det hr. Finn Sørensen som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 19:59

(Ordfører)

Finn Sørensen (EL):

Tak for ordet og undskyld, at jeg ikke holdt mig klar.

Der er to gode ting i det her lovforslag: forslaget om nedsættelse af beskæftigelseskravet, når man udsætter sin pension, og forslaget om en forhøjelse af bundfradraget ved arbejdsindtægt, når der skal beregnes pensionstillæg og personlige tillæg. Men det kan ikke overskygge det faktum, at resten af forslaget er et groft angreb på de rettigheder, som det store flertal af lønmodtagere har haft indtil nu.

Det gælder fremrykning af forhøjelsen af folkepensionsalderen og forslaget om en seniorførtidspension. Fremrykningen af forhøjelsen af folkepensionsalderen skal ses i sammenhæng med forslagene om forringelse af efterløn og fleksydelse. Men det skal også ses i sammenhæng med, at dagpengeperioden er blevet halveret, og at det er blevet dobbelt så svært at generhverve dagpengeretten. Den samlede konsekvens af disse ændringer vil være, at mange flere mister dagpengeretten, inden de når efterlønsalderen. Mange flere vil risikere at stå uden indtægtsgrundlag, til de kan gå på folkepension som 67-årige og i fremtiden måske som 68-, 69-, 70-årige. Mange flere vil blive tvunget til at blive ved med at arbejde, selv om de i virkeligheden er nedslidte og burde have mulighed for et værdigt otium.

Forligspartierne, VKO og De Radikale, har forsvaret sig med, at seniorførtidspension er en solidarisk ordning, fordi den ikke er betinget af, at man er medlem af en a-kasse. Hr. Kristian Thulesen Dahl har direkte påstået, at, og jeg citerer:

Der er en gruppe nedslidte, der bliver bedre stillet ved denne ordning.

Forskningsministeren, som er fra De Radikale, har udtalt, og jeg citerer:

»Vi har i stedet spændt et sikkerhedsnet ud under alle – også dem, der ikke har været medlem af en A-kasse.«

De efterlader dermed det indtryk, at nogle grupper får nye rettigheder, og at seniorførtidspension er et slags plaster på såret til de mange a-kasse-forsikrede, der mister retten til efterløn. De herrer taler imod bedre vidende. Det fremgår jo krystalklart af bemærkningerne til lovforslaget, at der ikke er tale om en ny ordning, men blot om en ny ansøgningsmulighed til den eksisterende førtidspensionsordning. Der gælder nøjagtig de samme krav for tilkendelse af seniorførtidspension som for tilkendelse af førtidspension. Arbejdsevenen skal være væsentligt og varigt nedsat i et sådant omfang, at man ikke er i stand til at forsørge sig selv ved indtægtsgivende arbejde. Det betyder, at det vil være uendelig få af dem, der i dag kan gå på efterløn, der vil have ret til seniorførtidspension. For at have ret til efterløn skal man jo som bekendt stå til rådighed for arbejdsmarkedet, og allerede der vil man være udelukket fra at blive tilkendt seniorførtidspension. At vi taler om en meget lille gruppe, bliver jo også indrømmet i bemærkningerne, hvori ministeren skønner, at ca. 2.700 personer vil få seniorførtidspension i 2015.

Det siger også sig selv, når man ser på de krav, der stilles. Der skal være tale om en langvarig og aktuel tilknytning til arbejdsmarkedet. I bemærkningerne nævnes 20 til 25 års forudgående tilknytning, så det her er i virkeligheden en skærpelse i forhold til den almindelige førtidspension. Tilsyneladende er ansøgningsproceduren nemmere. Der skal træffes afgørelse, senest 6 måneder efter at kommunen har modtaget ansøgningen, og sagen skal afgøres på det, der i lovforslaget hedder det foreliggende grundlag. Det vil sige, at der ikke skal gennemføres arbejdsprøvning eller andre foranstaltninger. I de fleste tilfælde vil det komme ansøgeren til skade. Ankestyrelsen

har opgjort, at 70 pct. af alle afslag på førtidspension netop er afgjort på det foreliggende grundlag.

Det er værd at hæfte sig ved høringssvaret fra Kommunernes Landsforening, hvorfra jeg citerer:

»At der ikke iværksættes beskæftigelsesfremmende tilbud kan således få den konsekvens, at kommunerne vil give borgere afslag på seniorførtidspension, alene fordi kommunen ikke kan tilvejebringe den nødvendige dokumentation for en væsentlig og varig nedsat arbejdsevne.«

I social- og integrationsministerens skriftlige fremlæggelse hedder det, at forslaget betyder – og jeg citerer – »at personer, der er nedslidte efter et langt arbejdsliv, kan sikres en enkel og hurtig adgang til førtidspension, når de er mindre end fem år fra folkepensionsalderen.«

Det er helt misvisende. Den eneste nye rettighed, der indføres med dette lovforslag, er, at nedslidte mennesker får ret til et langt hurtigere afslag på deres ansøgning om førtidspension, end tilfældet er med de gældende regler.

Enhedslisten stemmer imod dette lovforslag.

Kl. 20:04

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra fru Karin Nødgaard.

Kl. 20:04

Karin Nødgaard (DF):

Tak. Jeg kunne godt tænke mig at høre Enhedslistens ordfører om noget. Nu er det jo sådan, at det lovforslag, som vi behandler lige nu, er fremsat af regeringen, og Enhedslisten agerer jo støtteparti for den nuværende regering, men når det nu er så fæle ting, der laves her, er det så ikke lidt svært for Enhedslisten at agere støtteparti, også fremadrettet? Det kunne jeg godt tænke mig at høre en kommentar til.

Jeg kunne egentlig også godt tænke mig at høre – nu har Enhedslisten jo været rimeligt aggressiv over for V, O, K og De Radikale i dag i de debatter, der har været – om man alligevel ikke anerkender, at især Dansk Folkeparti fremlagde sine tanker og sin støtte til tilbagetrækningsreformen før valget, så vælgerne faktisk vidste, hvad det var, de havde at gå til stemmeurnerne om.

Kl. 20:05

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 20:05

Finn Sørensen (EL):

Til det første spørgsmål, om det er svært at fungere som støtteparti fremover: Det tror jeg såmænd ikke det er. Vi har da fået en rigtig god start sammen med regeringen og de partier, som har dannet den, så det ser vi da med stor optimisme på.

Det andet spørgsmål er, om jeg anerkender Dansk Folkepartis udmelding til vælgerne. Hvis jeg skulle gøre det, så skulle jeg jo anerkende, at Dansk Folkeparti har svigtet de mange, der har sat deres lid til efterlønnen og til de nuværende ordninger om tilbagetrækning. For det var jo det, Dansk Folkeparti gjorde, da de, før den tidligere statsminister kom med udmeldingen om, at nu skulle vi fjerne efterlønnen, sagde, at Dansk Folkeparti ikke ville være med til at pille ved velfærdsforliget og den tilbagetrækningsordning, der lå der. Men det gjorde man bare alligevel, og Dansk Folkeparti er jo nøgleparti i den her situation af den simple grund, at hvis Dansk Folkeparti havde holdt fast i, at de ikke ville pille ved velfærdsforliget, så havde vi slet ikke behandlet de lovforslag, som vi har behandlet her i dag

Kl. 20:06

Formanden:

Fru Karin Nødgaard.

Kl. 20:06

Karin Nødgaard (DF):

Jeg vil gerne lige gøre det helt klart, at når man lægger sin politik frem før et valg, så har vælgerne altså mulighed for at vende tommelfingeren opad eller nedad i forhold til det, og det var netop det, Dansk Folkeparti gjorde. Det vil jeg gerne lige slå helt fast.

Så vil jeg gerne høre ordførerens kommentar til, at en af Enhedslistens ordførere i dag – jeg har hørt det mange gange også tidligere i den foregående samling – siger, at Enhedslisten er med til alle forbedringerne, og at man er imod alle forringelser. Jeg kan godt for nemme, at Enhedslisten er imod det her, fordi man mener, at det er en forringelse – jeg mener nu egentlig, der er nogle gode tiltag i det, og det har jeg også redegjort for i min ordførertale – men når Enhedslisten så kommer med energiafgifter, når de kommer med fedtafgifter, når de begynder at nedlægge arbejdspladser, hvilket vi har hørt om i de tidligere debatter i dag, er det så ikke forringelser for en stor gruppe af de borgere, vælgere, som Enhedslisten egentlig meget gerne vil have fat i? Der synes jeg, at der er noget, der slet ikke stemmer i forhold til det lille ordsprog, man fast bruger i Enhedslisten.

Kl. 20:07

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 20:07

Finn Sørensen (EL):

Jeg skal bare kort sige, at fedtafgiften vist ikke er noget, Enhedslisten har fundet på. Det tror jeg alle er klar over. Og så vil jeg bare kort svare, som vi har gjort ved tidligere lejligheder, at vi jo ganske klart har markeret, og det er vi glade for, i samarbejde med regeringen, at det altså har været muligt at bruge de øgede indtægter til at hjælpe lige nøjagtig de befolkningsgrupper, som Enhedslisten lægger meget stor vægt på at hjælpe igennem lovgivningsarbejdet herinde.

Kl. 20:08

Formanden:

Tak til Enhedslistens ordfører. Så er det fru Thyra Frank som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 20:08

(Ordfører)

Thyra Frank (LA):

Tak for ordet. Det er stort at stå her for første gang.

Liberal Alliance er positivt stemt over for intentionerne i tilbagetrækningsreformen. Den begrænser efterlønsperioden og forhøjer folkepensionsalderen. Det er vi enige i, selv om vi godt kunne have ønsket os at gå endnu videre. Seniorførtidspensionsordningen skal sikre de nedslidte på arbejdsmarkedet en pensionsmulighed, og det tilslutter vi os.

I Liberal Alliance har vi længe haft et ønske om at afvikle efterlønnen, så vi hilste selvfølgelig den tidligere statsministers berøringsmod velkomment, da han tog hul på debatten i sin nytårstale den 1. januar. Vi så frem til at blive indkaldt til forhandlinger om en tilbagetrækningsreform, men det skete desværre aldrig. I stedet valgte VK-regeringen at indgå en aftale med Dansk Folkeparti og De Radikale uden om Liberal Alliance. Det var en stor fejl, for Liberal Alliance ville have været med til at gøre aftalen meget mere ambitiøs.

Danmark står over for store udfordringer. Arbejdsstyrken falder de næste år, væksten er lav, arbejdspladserne i den private sektor er blevet færre og fossen fortsat ud af Danmark, og underskuddet på de offentlige finanser er alt for stort. Det er derfor nødvendigt med reformer, der kan øge arbejdsudbuddet og forbedre de offentlige fi-

nanser, så vi dermed kan skabe vækst og velstand i samfundet og således tage os af dem, der har behov for hjælp.

Det lovforslag, vi diskuterer nu, retter sig mod en forhøjelse af folkepensionsalderen og etablering af en seniorførtidspensionsordning. Liberal Alliance er enig i intentionerne i lovforslaget, men har dog et par indvendinger.

Folkepensionsalderen bliver i perioden 2019-2022 hævet gradvis fra 65 år til 67 år. Liberal Alliance støtter initiativet, da det er medvirkende til at øge arbejdsudbuddet og dermed afhjælpe de udfordringer, vi står over for. Vi havde gerne set, at folkepensionsalderen blev hævet yderligere, men det her er dog et skridt på vejen.

I forhold til seniorførtidspensionsordningen har vi nogle bekymringer. Vi kan godt frygte, at forventningerne til antallet af personer på ordningen ikke holder. Som historien med efterlønnen har vist os, kan der være en tendens til, at sådanne offentlige ordninger kan betyde, at der vil være langt flere end forventet, som vil benytte sig af ordningen. Regeringen forventer, at der i 2015 kun vil være 2.700 personer på seniorførtidspension. Kan vi konkret få at vide, hvordan regeringen er kommet frem til tallet, og hvordan vi sikrer, at det selvfølgelig kun er folk, der har et reelt behov, der får adgang til ordningen? På den anden side synes vi, at det virker unødigt bureaukratisk, at man vil fastsætte et krav om 25 års fuldtidsbeskæftigelse for at kunne komme i betragtning til ordningen. For os giver det ikke meget mening, for er man nedslidt, er man nedslidt, og er man over 60 år, er man over 60 år. Hvorfor gøre forskel på folk og ende i den situation, at to mennesker, der er nøjagtig lige nedslidte, får forskellig sagsbehandling alene med henvisning til et i øvrigt bureaukratisk og svært dokumenterbart krav om 25 års tilknytning til arbejdsmarkedet? Det vil også være nødvendigt at få besvaret, om der i sig selv kan være en risiko for, at antallet af personer på seniorførtidspension langt vil overstige de 2.700 personer i 2015, som det forventes i dette lovforslag, såfremt den statslige refusion af kommunernes udgifter til ordningen ikke afvikles.

Liberal Alliance er altså positiv over for intentionerne i lovforslaget. Vi skal sikre en god og tryk ordning for alle, der ikke kan arbejde, og begrænse adgangen til efterlønnen. Men vi mangler svar på ovenstående spørgsmål, før vi kan tilslutte os forslaget.

Kl. 20:12

Formanden:

Tak til ordføreren. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Så er det fru Mai Henriksen som konservativ ordfører.

Kl. 20:13

(Ordfører)

Mai Henriksen (KF):

Jeg skal starte med at sige, at jeg holder denne ordførertale for den konservative socialordfører, hr. Tom Behnke.

Det Konservative Folkeparti er umiddelbart positiv over for forslaget. Vi finder, at det er helt relevant at hæve aldersgrænsen for folkepension fra de nuværende 65 år til 67 år. Folkepensionsalderen har før været 67 år, så det er ikke noget nyt, og i takt med at vi alle heldigvis lever længere og længere er det kun rimeligt, at vi bidrager til samfundet i nogle flere år, inden vi trækker os tilbage. Samtidig med dette forslag har Folketinget behandlet forslag om forhøjelse af aldersgrænsen for efterløn, et forslag, som vi også støtter.

Men vi er som konservative meget optaget af, at folk, der er nedslidte og ikke længere kan være på arbejdsmarkedet, også skal have en reel mulighed for at træde tilbage, og derfor er det rigtig godt, at der nu indføres en seniorførtidspensionsordning, hvor det muligt 5 år før folkepensionsalderen at søge seniorførtidspension, hvis man er nedslidt, og at proceduren sker på en enkel og hurtig måde. Det følger det konservative princip om, at vi alle skal tage ansvar for vores eget liv og i fællesskab tage hånd om dem, som har brug for hjælp.

Kl. 20:14

Formanden:

Tak til ordføreren, det var en kort tale, og så er det social- og integrationsministeren.

Kl. 20:14

Social- og integrationsministeren (Karen Hækkerup):

Jeg vil gerne sige tak for partiernes bemærkninger til lovforslaget. Sammen med de tre lovforslag, L 19-21, som Tinget har behandlet i de sidste 10 timer, udmønter lovforslag L 22 den aftale om senere tilbagetrækning, som Venstre, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre indgik fredag den 13. maj i år. Lovforslaget er udarbejdet i overensstemmelse med aftalen, og der er ikke ændret i det materielle indhold. Lovforslaget har således også været drøftet med forligspartierne op til fremsættelsen, og der er i forligskredsen nikket til fremsættelsen af de konkrete forslag.

Lovforslaget indebærer, at velfærdsaftalens forhøjelse af folkepensionsalderen fremrykkes med 5 år. Folkepensionsalderen hæves med ½ år om året fra 2019 til 2022. Folkepensionsalderen vil dermed være 67 år i 2022. Desuden lempes indtægtsreguleringen af folkepension ved arbejdsindkomst, så folkepensionister kan tjene op til 60.000 kr. om året, uden at det får betydning for pensionstillægget, den supplerende pensionsydelse, helbredstillægget og varmetillægget. Samtidig nedsættes beskæftigelseskravet ved opsat pension til 750 timer årligt. Endelig indføres der med lovforslaget en seniorførtidspension, som ikke er en ny førtidspension, men som er en ny ansøgningsmulighed.

Jeg takker for bemærkningerne til lovforslaget her i salen og ser frem til behandlingen i udvalget.

Kl. 20:16

Formanden:

Tak til ministeren. Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og så er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 20:16

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 29. november 2011, kl. 13.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside. Jeg skal i øvrigt henvise til ugeplanen, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 20:16).